AUREL MARINESCU
fost Prim Preşedinte al Tribunalului Muşcel

Instaurarea conducerii comuniste în România

Mărturii 1946-1953

Bucureşti 2000

AUREL MARINESCU
fost Prim Preşedinte al Tribunalului Muşcel

Instaurarea conducerii comuniste în România

Mărturii 1946-1953

Bucureşti 2000

Editura SINERGII
Câmpulung Argeş
Str. I.C. Brătianu 54 B
Tel. / Fax: 048 - 831 443

Editor Mănescu Silviu
Text cules de Florin Ivan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
MARINESCU, AUREL
Instaurarea conducerii comuniste în România : mărturii : 1946-1953 / Aurel Marinescu – Câmpulung-Muşcel : Sinergii, 2000
p. : cm. – (Restituiri :1)
Bibliogr.
ISBN 973-99769-0-5

94(498) "1946 / 1953"

O INSTITUȚIE UITATĂ AZI: ONOAREA

În a 14-a apariție a revistei ”gândirii arestate”, MEMORIA, un text zguduitor, mai bine zis un destin zguduitor, atrage atenția. În această revistă, ştiam, nu e vorba de oameni fericiți. Ea a realizat până azi – şi va continua, vai, mult timp, sper – o colecție de mărturii, zguduitoare toate, despre iadul înființat şi constituit în România de Partidul Comunist, emanație a Moscovei. Şi atunci prin ce ar putea fi deodată, mai zguduitor decât celelalte, un anume destin schițat în aceste pagini? Cu atât mai mult cu cât nici nu este vorba despre un om care să fi fost întemnițat. Poate pentru că a trebuit să plătească faptul de a-şi fi făcut datoria.

Aurel Marinescu era, în 1946, Preşedintele Tribunalului Județean Muşcel. În preajma alegerilor, se fac presiuni asupra sa spre a respinge întâmpinarea lui Ion Mihalache (domiciliat în Topoloveni, jud. Muşcel) la refuzul autorităților, deja comuniste, de a-l menține pe lista de candidați, sub pretextul că a luptat ca voluntar în războiul din Est. I se promite lui Aurel Marinescu o carieră strălucită în schimbul ilegalității pe care ar fi trebuit să o semneze, împreună cu alți doi magistrați, câştigați dinainte "cauzei". Dar el refuză să colaboreze şi îşi alege un complet de judecată format din magistrați oneşti şi, cu toții, cei trei, îşi riscă viețile pronunțând hotărârea dreaptă spre furia trimişilor de la Bucureşti. Până aici n-ar fi nimic neobişnuit pentru acele vremuri. Din experiența tatălui meu, ştiu că asemenea judecători, de necumpărat, existau cu sutele în România, pe vrema când mai funcționa o instituție azi uitată, **onoarea.**

Transferat brusc într-o localitate din Dobrogea, amenințat din toate părțile, judecătorul Aurel Marinescu, îşi ia lumea în cap, trăind ascuns pe la rude şi pe la prieteni până în 1956, când moare, la 58 de ani, bolnav de cancer. Un deceniu de ilegalitate! Mulți au fost aceia care au trăit acel deceniu al groazei astfel, din cauza persecuțiilor brutelor comuniste, unii târând pe urmele lor chiar condamnări grele şi nedrepte.

Textul judecătorului pribeag apărut în revista "Memoria" poartă un titlu care spune mai mult decât puteam eu să povestesc despre el: "Hăituit pentru dreptate în propria-mi țară ".

Jurnalul lui Aurel Marinescu vorbeşte tuturor de o lume care a fost şi cu care înțelegem de ce unii din potențații zilelor noastre nu mai vor să lege firul: Pentru că, mai întâi, ar trebui să-şi ia cuvenita răsplată aceia care au jefuit țara şi pe cetățenii ei şi care-şi văd în continuare de "treabă". Iar după aceea ar trebui să apară la suprafață alți oameni, aceia care **mai ştiu ce e onoarea şi o consideră valoarea supremă**.

Printre tineri, mai ales, cred că se află astfel de oameni, însă puțini se uită într-acolo. Cartea judecătorului Aurel Marinescu lor ar trebui să li se adreseze.

Nicolae Prelipceanu

NOTĂ BIOGRAFICĂ

Aurel I. Marinescu s-a născut în anul 1898, în comuna Beleţi – Negreşti (sat Negreşti), fiu al învăţătorului Ion Marinescu şi al Ecaterinei Marinescu. La dorinţa tatălui, Aurel a urmat Seminarul şi Facultatea de Teologie din Bucureşti şi în paralel Facultatea de Drept. A absolvit ambele facultăţi şi a fost numit judecător la Reşiţa, unde a funcţionat ca şef al judecătoriei locale până în anul 1936, când a fost mutat la Tribunalul Câmpulung Muşcel ca Prim-Procuror, devenind ulterior preşedinte de secţie şi apoi Prim-Preşedinte al Tribunalului Câmpulung Muşcel.

S-a căsătorit cu Lucia Voiculescu, profesoară de limba franceză cu specializare la Sorbona. După mutarea la Câmpulung s-a născut fiica lor, Ruxandra.

În activitatea sa de magistrat, Aurel Marinescu s-a făcut remarcat prin competenţa profesională, solicitudine în faţa nevoilor oamenilor, corectitudine în relaţiile cu colegii, motiv pentru care s-a bucurat de simpatia şi consideraţia celor din jur.

Transformările social-politice survenite după 23 august 1944 au adus o întorsătura dramatică şi în viaţa magistratului Aurel Marinescu. Cu prilejul alegerilor din 19 noiembrie 1946 primeşte sarcina de a judeca contestaţia fruntaşului naţional-ţărănist Ion Mihalache, căruia i se refuzase dreptul de a candida şi de a fi ales în parlament. În ciuda directivelor şi presiunilor efectuate de Ministerul de Justiţie, Aurel Marinescu, convins de dreptatea cazului întruneşte un complet format din trei magistraţi integri, iar contestaţia lui Ion Mihalache este admisă. Sentinţa atrage însă persecuţiile regimului asupra magistraţilor. Mutat disciplinat într-un sat din Dobrogea Aurel Marinescu demisionează din magistratură şi se înscrie ca avocat la baroul din Muşcel. Ameninţat cu moartea de grupuri instigate din conducerea Partidului Comunist din localitate, se hotărăşte să părăsească oraşul, pentru a-şi salva viaţa şi libertatea.

Aurel Marinescu reuşeşte timp de 10 ani să se ascundă de securitate. În perioadele mai liniştite şi în condiţii de adăpost provizoriu îşi găseşte timp de a transpune pe hârtie aceste mărturii, descriind aspectele socio-politice de după 23 august 1944, considerând ca o obligaţie morală faţă de societate şi faţă de posteritate de a lăsa mărturie scrisă asupra vremurilor trăite.

La data de 15 ianuarie 1956 se stinge din viaţă în urma unui cancer gastric în casa nepotului său – Aurel Boştenaru. Cei doi nepoţi – Aurel Boştenaru şi Gicu Simescu – îl îngroapă în ascuns în grădina casei iar peste ani de zile, soţia şi fiica reuşesc să transfere, în secret, osemintele în cimitirul Belu.

Mănescu Silviu

ÎN SINGURĂTATE

dedicată dragei mele Cila

Ochi-mi trişti în gol privesc
Peste întinsele câmpii
De câte ori gândesc la ea
În singurătatea mea,
Zilele îmi par pustii,
Unde eşti, când ai să vi?

Viața, taină dezgropată
Din şiragul anilor
Vor mai reveni vreodată,
Clipele de altădată,
Cu farmecul lor?

Ani în şir de-atunci trecut-au
Cu freamătul de dureri.
Dorul meu mereu o chęamă
O, trecut, revino, iară,
Şi redă-mi ziua de ieri.

Straturi dulci de amintiri
Ale vremilor trecute
Împletiți un fir de aur
Pe-ale voastre scumpi aripe,
Ducând dorul meu departe
Din aspra-mi singurătate.

Zile grele se înşiră
Pe răbojul anilor
Astăzi eşti singur pe lume,
Şi nu şti ce va fi mâine
Pribeag călător.

Iară tu, Cilica scumpa,
Ce străbați al vremii greu,
Nu uita că-n lumea mare
Rătăceşte acela care,
Te va adora mereu.

5. V. 1953

MOTTO: "Pereat mundus, fiat justitia".
Acestei justiţii categorice şi fără prihană, absolute, universale, transcedente şi egalitare şi slujitorilor ei credincioşi şi demni, le aduc prinosul meu de slavă.

INTRODUCERE

Am trăit şi am suferit atât de mult în aceşti 6 ani de rezistenţă, încât pot să povestesc tot ceea ce cred că merită să intereseze pe cititorul de azi şi de mâine, denunţând întregii lumi civilizate şi întregului neam românesc, metodele şi falsurile neruşinate şi mârşave întrebuinţate de "Blocul Partidelor Democrate" la alegerile din 19 noiembrie 1946 şi sistemele barbare şi teroriste prin care comuniştii se menţin la conducere, la lumina cărora şi cititorul de azi şi generaţiile viitoare să se poată documenta şi să înţeleagă zbuciumul răscolitor şi destinul tragic al zguduitoarelor întâmplări prin care am trecut cu toţii, suferinţele mele fiind suferinţele întregului neam.

Scrisă în singurătatea vieţii de partizan, lucrarea apare acum fără nici o schimbare, tocmai pentru a ilustra perfect tot ceea ce a fost o realitate vie a vremurilor trăite, preferând să nu vorbesc de anumite lucruri, decât să le prezint într-o formă incompletă, interesându-mă nu numai judecata clipei care trece, ci şi a eternului care rămâne.

Îmi pare rău că a trebuit să caracterizez prin cuvinte grele indivizi şi fapte, dar numai astfel pot apărea cu toţii în adevărata lor lumină şi valoare şi numai astfel lucrarea prezentă s-ar putea socoti completă.Se poate oare scrie un tratat de Geometrie fără să se enunţe "Teorema lui Pitagora"?

Nu este nici în intenţia şi nici în chemarea mea să mă ocup de examinarea desfăşurării vieţii politice a acestor vremuri. Alţii mai competenţi şi cu mai multă chemare o vor face la timpul cuvenit. Sunt fapte prea interesante şi prea strâns legate de zbuciumul generaţiei actuale, şi de rosturile şi viitorul acestui neam, pentru a fi trecute cu vederea. Din contră, vor trebui examinate la timp şi în detaliu pentru a fi cunoscute de generaţiile viitoare, cu scopul de a constitui un îndreptar al vieţii lor. Istoricii imparţiali vor fi chemaţi să-şi spună cuvântul. Pentru expunerea însă a faptelor trăite de mine, sunt totuşi forţat să fac unele relatări, şi aceasta, într-o formă cât se poate de succintă şi numai în măsura în care voi fi nevoit să expun evenimentele în desfăşurarea lor, urmărind realizarea scopului ce mi-am propus.

PARTEA I

PRIMELE MĂSURI ÎN MAGISTRATURĂ

Sindicalizarea şi delegaţiile.

Încă din primăvara anului 1945, după constituirea în martie a "Blocului Partidelor Democrate" (B.P.D.), în care se încadrase şi Partidul Liberal sub conducerea d-lui Tătărăscu şi unele elemente răzleţe şi fugare din Partidul Naţional Ţărănesc şi care, departe de a constitui o slăbire pentru partid, produsese o şi mai strânsă sudare a lui, asupra partidului a început să se exercite o presiune directă, ca şi asupra întregului aparat de stat, magistraţi, militari, profesori, funcţionari, etc.

Blocul , impus la conducere în urma presiunilor exercitate asupra Regelui prin vizita agresivă făcută de Vîşinschi, adjunct la Ministerul de Externe al U.R.S.S., susţinut de prezenţa pe teritoriul ţării a trupelor ruseşti, nu avea nici o bază de susţinere în rândul maselor populare care, din contră, îi erau ostile. La această dată Partidul Comunist era o neînsemnată organizaţie politică cu un număr infim de membri. Totuşi, fiind impus sub presiunea baionetelor ruseşti, Partidul Comunist a luat conducerea politică a ţării, numind titulari la ministerele de; justiţie, interne, război, etc., lăsând restul posturilor la dispoziţia celorlalte grupări din B.P.D. Pentru ca să se consolideze, Partidul Comunist avea nevoie de timp, interval în care să efectueze schimbările necesare în aparatul de stat, mai ales în magistratură, armată, poliţie şi siguranţă, cu ajutorul cărora să domine situaţia internă şi să-şi impună prin forţă planurile de conducere.

Una din strategiile adoptate a fost aceea a organizării întregului aparat de stat în sindicate profesionale, pentru ca astfel, cu ajutorul acestor sindicate, conduse numai de membri de partid, să-şi poată atinge ţelurile propuse.

Paralel cu aceasta, la fiecare minister şi în primul rând la acelea conduse de comunişti şi apropiaţii lor s-a început îndepărtarea din serviciu a funcţionarilor de carieră fără nici o arătare de motive, totul conducându-se după cererea organizaţiilor politice locale, formate din elemente inferioare ale societăţii şi numai după criterii politice.

Pentru a arăta natura şi caracterul acestor operaţii este suficient să relatăm un singur caz: Pentru ocuparea posturilor de conducere în aparatul administrativ şi poliţienesc, era prevăzut ca toţi solicitanţii să posede titluri universitare. Alături de acest alineat s-a mai adăugat unul nou; "sau să aibă o activitate meritorie cetăţenească", sub care se

înțelegea munca desfăşurată în cadrul organizației Partidului Comunist, indiferent dacă cel în cauză avea sau nu o pregătire ştiințifică.
Ca o ilustrare a acestui sistem, amintim cazul şefului poliției şi siguranței din Câmpulung-Muşcel, licențiat în drept şi cu o vechime de circa 20 de ani în serviciu şi care a fost îndepărtat fără nici un motiv, decât acela că ocupase anterior acest post, fiind înlocuit cu cizmarul Mitu, absolvent a trei clase primare, care abia putea să scrie şi să citească. În vremuri normale acest fiu al poporului abia putuse să termine trei clase primare, fiindcă atât îl ajutaseră capacitățile lui intelectuale, ca apoi să învețe meseria de cizmar, nefiind nici măcar unul de lux, ci un cârpaci, un ciubotar obişnuit. În noua orânduire "democrată" a fost însă numit şef al poliției şi siguranței jud. Muşcel, iar ulterior avansat la gradul de chestor, titlu care se acorda anterior numai şefilor din marile oraşe. După câtva timp a fost îndepărtat din acest post, cu care nu avea nimic comun şi pentru care se dovedise incapabil, fiind trimis la meseria lui de cizmar, meserie cu care se acomoda mai bine şi pentru care fusese predestinat atât prin intelect cât şi prin ținuta şi fasonul ce avea. Ulterior, ca şef al securității figura un anume Cîrnu, alt eşantion comunist, chelner de meserie.

După 27 noiembrie 1947, adică după îndepărtarea din guvern a liberalilor tătărăsceni, a ultimelor "rămăşițe burgheze", cum li se spunea, a fost numit prefect tăbăcarul Iulian Vasilescu, un alt preacinstit fiu al clasei muncitoare, de aceeaşi talie ca şi cel de mai sus.

În armată s-au operat deblocări masive. Ofițeri care posedau pregătire specială, dobândită fie în țară, fie în străinătate, au fost pur şi simplu îndepărtați, încadrându-se regimentele şi chiar posturile cele mai înalte cu oameni fără nici o pregătire de specialitate, simpli lucrători, potcovari, fierari, etc., brute ordinare ca Doncea, sub a cărui conducere s-au comis crimele de la Piteşti din toamna anului 1946, numit apoi general-maior, deşi nu ştia să facă nici acordul dintre subiect şi predicat. Au fost, astfel, îndepărtați, rând pe rând, toți ofițerii care zeloşi de prestigiul şi demnitatea ce aveau, au refuzat să se supună umilințelor şi josniciei de a primi ordine de la aceşti analfabeți, care încă se mai întrebau dacă după punct se începe sau nu cu literă mare, dar care erau executori fideli ai ordinelor primite de la partidul comunist, din care făceau parte ca membri.

La fel şi în corpul didactic, elemente cu totul inferioare au fost promovate la conducere, îndepărtându-se toți acei care nu s-au arătat grăbiți să îmbrățişeze doctrina comunistă.

Profesori cinstiți, demni, serioşi şi cu pregătire superioară au fost îndepărtați din învățământ şi înlocuiți cu elemente oportuniste şi carieriste, cu toți transfugii care, fără nici un drept, fără nici o ruşine îşi uitaseră de tot trecutul şi de chemarea lor. Apoi, mulți dintre ei au fost înlocuiți cu membri de partid, purtând cu ei tot dispreţul opiniei publice şi a acelor colegi care

aveau încă imprimate pe fețele lor urmele suferințelor îndurate şi ale chinurilor suportate atât în beciurile securității comuniste, cât şi în lagărele de concentrare şi pe şantierele de muncă forțată la care au fost supuşi.

Politizarea lecțiilor a devenit condiția esențială, ca şi cunoaşterea doctrinei comuniste, infiltrată cu forța atât profesorilor, cât şi elevilor. Conducerea cadrelor didactice a fost încredințată elementelor de partid, persoane totalmente inculte, în marea majoritate absolvenți doar ai cursului primar, străine cu totul de orice pregătire didactică, având doar meritul de a teroriza şi amenința pe toți acei care nu se supuneau orbeşte directivelor date de partid. Brute, în adevăratul înțeles al cuvântului, susținute din plin de organele securității, selecționate de elemente şi mai brute ca ele.

În ceea ce priveşte uzinele, fabricile, întreprinderile comerciale, etc., peste tot foştii conducători au fost arestați, judecați şi condamnați la zeci de ani de muncă silnică sau chiar pe viață, pe bază de procese înscenate, iar conducerea actuală a fost încredințată unor simpli muncitori, tot membri de partid, fără nici o răspundere tehnică, ci numai politică.

Peste tot, dar absolut peste tot, în posturile de conducere oricât de mari sau de mici ar fi fost, s-au numit numai membri de partid, plătiți cu salarii enorme şi având totul la dispoziție. S-a creat astfel o protipendadă muncitorească comunistă, care pe cât de incultă era, pe atât de excelent salarizată, în disproporție totală cu meritul şi valoarea a ceea ce erau; în timp ce simplul muncitor ducea o adevărată viață de privațiuni, plătit cu salariu mai mult decât de mizerie față de costul real al vieții. Nicicând în viața lor muncitorii nu au fost mai groaznic exploatați şi mai mizerabil plătiți ca sub conducerea comunistă muncitorească. Nici un drept la grevă, drept la reclamație şi nici un drept de împotrivire cu toată desconsiderarea evidentă a clauzelor contractelor colective de muncă, din partea acelora cu care au fost încheiate - statul şi conducerea comunistă a întreprinderilor. Oricine încerca un astfel de gest pentru valorificarea drepturilor sale, pentru munca normală, iar nu exploatată şi pentru pâinea zilnică, ştia prea bine că va fi declarat duşman al clasei muncitoare şi instrument al capitaliştilor şi chiaburilor, va fi imediat şi definitiv concediat din câmpul muncii, ridicat de securitate şi plecat fără de urmă, iar familia expusă morții prin înfometare.Adevărate animale de muncă, silite să suporte poveri peste puterile lor, primind în schimb miluita salarizare ce binevoieşte să le-o acorde nobila conducere comunistă.

Abia atunci când vremurile se vor schimba şi când se va putea vorbi şi scrie liber, se va putea vedea groaznica tragedie a vieții trăite de muncitori în amarul zilelor de azi.

Alături de protipendada comunistă română, stă protipendada conducătorilor şi tehnicienilor ruşi, aflați peste tot, cu dreptul de a dispune,

plătiți cu salarii lunare ce variază între 10.000-15.000 lei, echivalent cu ceea ce primesc în medie 30-40 de muncitori în acelaşi timp, plus diurne de deplasare, transport, mese imperiale, camere de dormit, etc. Şi pentru ca aceste salarii enorme să nu fie cunoscute de muncitori şi, deci, să nu se cunoască nici modul groaznic de exploatare la care ne-au supus, binevoitorii şi dezinteresații noştrii protectori ruşi, salariile acestea sunt trimise întreprinderilor pentru achitare, camuflate sub forma a diferite facturi cu diverse conținuturi. Adevărați prinți ruşi în biata țară românească încăpută pe mâna bestiilor comuniste.

Cât pentru țăranul român, acestuia i s-a rezervat o viață mai mult decât barbară. Prin restricțiile impuse circulației mărfurilor, prin obligativitatea ca mărfurile să fie valorificate numai prin cooperativele comuniste şi mai ales prin furtul oficial legiferat, prin forma cotelor obligatorii, țăranului i se ia tot produsul muncii lui la prețurile fixate de stat, care constituie mai mult decât o batjocură.

După distrugerea aşa-zişilor chiaburi, declarați astfel numai după bunul plac al organizațiilor comuniste locale, s-a trecut nu numai la îngrădirea țăranilor mijlocaşi, dar chiar la distrugerea lor, cu toată aşa-zisa alianță dintre clasa muncitoare şi țărănimea mijlocaşă. Ceva mai mult, astăzi şi cel mai sărac şi nevoiaş țăran, care nu produce pe ogorul său şi în gospodăria sa nici cât să poată trăi liniştit cu familia sa timp de o lună este totuşi obligat să cumpere de pe piață alimente cerute de stat şi să le dea la colectare. Sărăcia a ajuns atât de înspăimântătoare încât locuitorii de la sate au devenit țărani în zdrențe. În proporție de 95% bieții locuitori ai satelor n-au putut cumpăra pentru familiile lor nici cel puțin un kilogram de carne în decurs de un an, dar au fost, totuşi, obligați să cumpere zeci şi zeci de kilograme de carne spre a preda cota cerută de stat, evitând "procesele de sabotaj". Şi de unde bani? Şi la ce prețuri? Şi de unde să iei calitatea cea mai bună?

Nu este în intenția mea să mă ocup de aceste chestiuni. Totuşi, pentru ilustrarea situației, iată prețul la cele două principale alimente:

-Porumbul; statul plăteşte la colectare kilogramul de porumb cu 0,20 lei, în timp ce la prețul liber este toamna 3 lei, iar primăvara între 9-10 lei, deci între 15-45 ori mai puțin.

-Carnea; statul o plăteşte cu 0,50 lei pe kilogram, iar pe piață este de la 10 lei în sus, deci de 20 ori mai puțin. Şi aceeaşi proporție există la toate celelalte articole cerute la colectare: lână, grâu, lapte, ouă, fân, etc.

Articolele de primă necesitate vândute țăranilor prin cooperativele de stat, cu sau fără barem, păstrează aceeaşi proporție față de prețurile existente sub capitalişti, la care se mai adaugă şi calitatea inferioară pe care o au.

Luându-li-se ţăranilor, prin naţionalizare, dreptul de proprietate asupra micilor bucăţi de pădure ce stăpâneau, s-a ajuns că de ani de zile nu s-a mai putut construi nici o locuinţă la ţară şi cu greu se mai pot repara cele existente. Statul, devenind proprietar al pădurilor, de ani de zile nu mai exista pe piaţă nici o scândură, cu toate că pădurile au fost exploatate în mod sălbatic, încât bieţii ţărani nu au nici din ce să-şi facă sicriele pentru morţii lor. Totul se trimite în Rusia Sovietică şi pe şantierele de construcţii muncitoreşti. Nimic, dar absolut nimic pentru ţărani, care în schimb sunt exploataţi la maximum.

Pentru noi care am studiat în amănunt doctrina comunistă, toate acestea nu constituie nici o surpriză.Puterea comunistă se bazează pe aşa-zisa unitate a clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare săracă şi în alianţă cu ţărănimea mijlocaşă, pentru distrugerea chiaburimii. Dar această alianţă a fost numai ceva temporar, până la distrugerea chiaburilor şi consolidarea puterii comuniste. După realizarea acestor două comandamente s-a trecut direct la nimicirea ţărănimii mijlocaşe, care însă, constituind un procent atât de mare au opus o rezistenţă hotărâtă.

Fiind în funcţie şi de evenimentele externe, politica comunistă faţă de ţărănimea mijlocaşă este forţată să adopte o tactică lentă şi maleabilă, dar sigură şi hotărâtă. Pentru comunişti, ţăranul mijlocaş, stăpân pe mijloacele sale de producţie şi pe uneltele de muncă, pe ogorul şi gospodăria sa, este un om independent, care se poate susţine prin el însuşi, deci în afara concepţiei de viaţă comunistă, tinzând zi cu zi, ceas cu ceas, către capitalism, iar nu către comunism. Fiindu-le teamă că prin constrângeri brutale, ţărănimea mijlocaşă ar trece de partea capitaliştilor şi chiaburilor, conducerea democrată a fost nevoită să adopte tactica de îngrădire lentă, dar sigură, până la distrugerea totală.

Micile destinderi produse prin concesii acordate de comunişti după perioada de constrângere brutală, când împotrivirea generală devenise evidentă, nu sunt decât popasuri pe acelaşi drum, după tactica expusă de Lenin în cartea sa "Un pas înainte, doi paşi înapoi", pentru ca după o anumită trecere de timp, să se facă salturi şi mai puternice înainte - "pour mieux sauter"- cum se pronunţa textual însuşi Lenin. Lenin însuşi învăţa pe comunişti că "aliatul de azi poate fi duşmanul de mâine", lucru pe care trebuie să-l ştie fiecare comunist, iar părerea pe care Lenin personal o avea despre ţărănime este bine redată de Giovani Papini în colecţia "Gog", scrisă după întrevederea pe care a avut-o cu acesta.

Toate acestea sunt astăzi destul de bine cunoscute de locuitorii satelor, iar ura acumulată în sufletul ţăranului român în aceşti ani de suferinţă contra comunismului şi a stărilor întronate de ei, este atât de mare, încât e mai bine să nu ne gândim la formele înspăimântătoare în care s-ar manifesta, dacă ţăranul ar fi liber pe acţiunile sale.

În ceea ce priveşte magistratura, conducerea Ministerului de Justiție a fost încredințată d-lui Pătrăşcanu, care a început imediat opera de reorganizare a corpului după metodele comuniste. Înainte de 6 Martie 1945, data constituirii B.P.D.-ului, încercările s-au manifestat sub o formă timidă, pentru ca, după constituirea sa, să capete forme tot mai concrete. Se observă totuşi o jenă evidentă ce îl reține deocamdată să distrugă dobândirile ce constituiau un titlu de glorie pentru magistratură, declarată a treia putere în stat, conform pactului nostru fundamental.

Se reuşise să se obțină inamovibilitatea, care asigura în adevăr independența totală a magistraților, acordată prin decret regal, după obținerea gradului de judecător, în urma examenului stabilit în mod obligatoriu, însoțită de vechimea a cel puțin patru ani de serviciu. Rămăseseră în urmă doar membrii Parchetului, care se bucurau de stabilitate şi ne amintim cu mândrie de lupta dusă de unul dintre cei mai demni reprezentanți ai săi: d-l Procuror General Viforeanu, pentru a obține această siguranță şi independență şi pentru parchete.

Paralel cu legile omise sau aflate în studiu s-a început de către d-l Pătrăşcanu organizarea Magistraturii sub formă sindicală.

Pe căi particulare ajunseseră şi la noi diferite informații că unii dintre magistrați au fost "câştigați" noii organizări ce se intenționa să se impună, devenind executorii fideli ai ordinelor Ministerului, pentru crearea unui drum nou pe care urma să păşească şi Magistratura, altul decât acela pe care-l parcursese până atunci, pe baza cuceririlor sale în urma luptei desfăşurate de înaintaşi şi care-i asigurase respectul unanim, atât în țară, cât şi peste hotare. Astfel, se nuanțase un grup, în frunte cu consilierii Broşteanu, I. Negru, I. Zamfirescu, Petrescu, jud. Voitinovici şi alții, beneficiind prin aceasta de toată atenția Ministerului, unii dintre ei făcând salturi evidente în ierarhie, spre surprinderea elementelor capabile care se mențineau într-o rezervă demnă .

Pentru ziua de 2 Decembrie 1945 se fixează data convocării Adunării Generale a Magistraților, cerându-se fiecărui sindicat județean să trimită reprezentanții săi. Nu este în intenția mea să mă ocup de lucrările acestei adunări generale, totuşi, în atingerea scopului ce mi-am propus, voi evidenția câteva nuanțe ce caracterizează din plin atât atmosfera din comitetul provizoriu numit de ministru, cât şi grupul care-l susținea. Eram delegat împreună cu colegul Mircea Constantinescu să reprezentăm Sindicatul Magistraților din Jud. Muşcel la Adunarea Generală. Ne aflam astfel la primul congres general al magistraților Țării Româneşti. Prezida d-l Consilier Broşteanu de la Înalta Curte de Casație, numit de ministru ca Preşedinte al Sindicatului şi care era şi conducătorul noului curent ce căuta să se impună magistraturii şi căruia, la congres, colegii îi atribuiau rolul de "cioclul magistraturii".

De la început, s-a evidențiat prezența a două curente: unul nou, ce urmărea să impună magistraturii structura sindicală muncitorească, pe bază de şablon, transformând-o astfel într-o anexă a Partidului Comunist, cu desfiinţarea tuturor drepturilor câştigate, şi cel vechi, tradiţionalist, care nu voia să renunţe la cuceririle sale şi la prestigiul dobândit, căutând să rămână în afara luptelor politice şi pe terenul independenţei politice.

După deschiderea şedinţei şi salutul obişnuit adresat delegaţilor participanţi, preşedintele a propus trimiterea unei telegrame Ministrului Justiţiei ca salut din partea primului congres al magistraţilor. Propunerea a fost adoptată în unanimitate, dându-se citire telegramei mai dinainte întocmită de Birou, după care preşedintele a căutat să intre în ordinea de zi. În acest moment s-a ridicat d-l consilier Ionescu de la Înalta Curte, care ocupa loc la o masă alăturată împreună cu alţi colegi, propunând trimiterea unei telegrame Majestăţii Sale Regelui, acela care reprezintă toate aspiraţiile şi nădejdile neamului românesc. S-a văzut imediat că această propunere nu era în vederile Preşedintelui şi a Biroului, care a fost neplăcut impresionat de apariţia ei, mai ales că relaţiile dintre Majestatea Sa şi Guvern erau rupte încă din luna august, iar Congresul îşi exprima astfel ataşamentul său faţă de Coroană, adoptând implicit o atitudine ce era în vădit contrast cu aceea a guvernului, putându-se interpreta ca un vot de blam ce i se da de întreaga magistratură a ţării. Propunerea a fost primită în aplauzele quasi-unanime ale delegaţilor, minus membrii comitetului şi cei câţiva delegaţi ce-l susţineau şi timp de câteva minute s-a manifestat zgomotos şi ostentativ pentru Majestatea Sa.

Rezultatul congresului a fost cu totul nefavorabil pentru comitet, ale cărui propuneri principale au fost respinse.

Eforturile primului grup, comunist, îndreptate îndeosebi pentru obţinerea modificării dispoziţiilor din statut referitor la desfiinţarea votului secret şi la afilierea sindicatului la Confederaţia Generală a Muncii au fost respinse cu o majoritate zdrobitoare.

Tot forţat de Congres, comitetul numit de Ministrul de Justiţie a trebuit: să elimine din raportul prezentat pasajul referitor la critica ce se aducea activităţii partidelor istorice, critică ce nu avea nici o raţiune să figureze într-un astfel de raport, magistratura neavând nimic în comun cu activitatea desfăşurată de diferitele partide politice. Şi dacă încercarea strecurării acestui mesaj în raport îşi avea raţiunea sa bine definită pentru iniţiatori, magistratura a considerat-o însă un lucru nedemn pentru prestigiul său şi a refuzat să se identifice cu ea.

La discuţii şi în ţinută s-a evidenţiat, în mod special, grupul d-lui Consilier Ionescu de la Înalta Curte, ale cărui intervenţii au fost totdeauna susţinute de majoritatea covârşitoare a membrilor congresului, fiind în mod absolut pe linia apărării demnităţii profesionale. De asemenea, s-a

evidenţiat d-l Cons. Georgescu, de la Curtea de Apel din Craiova şi grupul Sindicatului Argeş, destul de zgomotos pentru apărarea drepturilor câştigate. Tot meritul pentru magistraţii din provincie, cu excepţia acelora ce reprezentau Curtea de Apel din Braşov. Printre ei se afla un magistrat care funcţionase anterior şi la Tribunalul Muşcel. Am aflat în el şi de data acesta omul de odinioară, oportunist şi interesat. Poate că nu-l remarcam atât de bine dacă nu-mi atrăgea atenţia un coleg cu un calificativ pe care este mai bine să nu-l inserez aci. Se aşezase în capul primei bănci de la mijloc, din faţă susţinând şi aplaudând zgomotos tot ceea ce propunea biroul, chiar şi atunci când unele propuneri nu-şi găseau aprobarea decât numai a câtorva magistraţi din marele număr ce participa la congres, căutând să se facă remarcat în faţa comitetului comunist şi, deci, notat "bine".

Observându-i ţinuta mi-am adus aminte de o convorbire ce avusese loc între noi, când am călătorit într-o maşină de la Câmpulung la Braşov şi când îmi spunea că aşteaptă să fie numit Procuror General, căutând să mă convingă că este bine apreciat pentru ţinuta sa democrată, cunoscută de tovarăşi încă de pe timpul războiului, când funcţionase ca locotenent la Tribunalul Militar din Braşov. Ţinuta sa actuală arăta perfect de bine ce urmărea. La Muşcel fusese cunoscut ca simpatizant liberal, ca apoi în 1940 să devină simpatizant legionar şi de data aceasta să fie remarcat de comunişti pentru atitudinea sa democrată din trecut.

De la congres am plecat cu o convingere şi o strângere de inimă.

Convingerea: Nu există solidaritate între membrii corpului Magistraturii. Nu există o conştiinţă unanimă de ceea ce se rezervă corpului din care facem parte. Sunt prea multe elemente instabile, prea mulţi oportunişti, prea mulţi carierişti, prea mulţi gata oricând de orice fel de tranzacţie, prea mulţi pentru care demnitatea şi onoarea corpului au prea puţin de spus. S-a reuşit divizarea magistraturii, iar rezistenţa de la congres de către cei conştienţi este ultimul spasm, ultima zvârcolire contra unui dictat, şi dacă de data aceasta iniţiatorii congresului n-au reuşit în planurile lor, până la anul mai este timp. Şi dacă la cel de-al doilea congres primul grup va fi probabil completat cu mulţi alţii, dornici de a se evidenţia pentru a deveni candidaţi siguri la posturile ce vor deveni vacante, cel de-al doilea grup va fi demult îndepărtat din magistratură, "fără arătare de motive şi fără ca măsura să aibă caracter disciplinar".

La anul sindicatul va fi afiliat la Confederaţia Generală a Muncii şi va primi ordine de la forurile superioare sindicale, va ieşi "in corpore" la manifestaţii, va defila în faţa forurilor conducătoare muncitoreşti, va flutura steagul roşu strigând lozincile impuse şi va purta cu admiraţie portretul cine ştie cărei figuri democrate. Nici că se va putea imagina un tablou mai frumos ca acesta.

Strângere de inimă: am iubit magistratura. Am intrat în Corp de dragul ei, a rosturilor cărora mă consacrasem. Eram licenţiat şi în Teologie, pe care o absolvisem cu nota 9 "cum laude", fiind sfătuit să solicit bursă pentru străinătate, a cărei obţinere mi se asigurase. Am preferat să intru în magistratură, având convingerea că aceste două culturi Drept şi Teologie, îşi vor găsi aci terenul practic de aplicare.

Mai erau şi alţi teologi prezenţi în aceste rânduri. Magistraţii superiori ca D-nii Ilie Lungulescu, Benedict Stoenescu şi alţii, constituiau o mândrie a magistraturii, prin cultura superioară pe care o posedau, cât şi prin talentul cu care erau înzestraţi şi, în plus, prin ţinuta demnă şi corectă care-i caracteriza, situându-se în primele rânduri ale magistraţilor superiori.

De acum înainte adio independenţă, adio inamovibilitate, adio conştiinţă, adio lege şi adevăr sacre şi inviolabile. Va rămâne doar o amintire a ceea ce a fost odată!

Vor apărea oare alţi oameni noi care să-i cunoască rosturile?
Vor apărea oare alţii care să-i dea alt decor, mult mai frumos şi mai strălucit decât acela care-i încoronează astăzi fruntea?

Nu, nu! În locul magistraţilor de cultură superioară, corecţi şi demni, vor ieşi de la naftalină acei care erau poate de mult sortiţi uitării. Vor ieşi la iveală acele figuri şterse, care pentru a parveni, sunt gata oricând să condamne din ordin, gata să sărute mâna oricui reprezintă partidul, gata să se plece în orice moment în faţa responsabilului instanţei, care abia poate să scrie şi să citească, având doar calitatea superioară că e membru de partid.

Astăzi, aruncându-ţi privirile prin instanţele judecătoreşti, te grăbeşti să-ţi schimbi imediat direcţia, ruşinat de ceea ce ţi se prezintă ochilor.

– Iată-l pe tovarăşul responsabil de partid, muncitor simplu şi un adevărat analfabet dând directive cum să se conducă treburile instanţei.

– Iată-i şi pe tovarăşii asesori, tot atât de analfabeţi ca şi primii, recrutaţi din drojdia satelor, participând la şedinţe pentru a executa întocmai ordinele partidului.

– Iată-i şi pe tovarăşii judecători, cei mai mulţi foşti inculpaţi în faţa instanţelor pentru falsurile comise la alegerile din noiembrie 1946, avansaţi pentru meritele câştigate, gudurându-se ca nişte căţeluşi pe lângă tovarăşii responsabili şi asesorii, grăbindu-se să le adreseze salutul lor şi să le strângă mâna.

– Iată-i conducând şedinţele, incapabili să schiţeze vreun gest de independenţă, de teamă să nu fie denunţaţi partidului şi aduşi în discuţia colectivului, sau trecuţi la gazeta de perete.

– Iată-i confirmând sentințe mai dinainte fixate de partid, tremurând de teamă să nu fie dați afară din serviciu ca necorespunzători intereselor poporului.

– Iată-i, în fine, pe tovarăşii magistrați prelucrând în fiecare dimineață, cu colectivul instanței, articolul de fond din ziarul "Scânteia".

– Iată, în parte, tabloul halului în care a ajuns magistratura țării.

În ceea ce priveşte sindicatul, în adevăr, cel de-al doilea congres a sedimentat ceea ce se respinsese de congresul anterior, inclusiv afilierea la Confederația Generală a Muncii. De data aceasta sindicatul din Muşcel a fost reprezentat prin judecătorul Buceloiu şi Iliescu, iar congresiştii făceau parte numai dintre magistrații "verificați democrați".

Nu este lipsit de interes să arătăm aci modul în care sindicatul democrat a ştiut să apere interesele membrilor săi în cea mai grea perioadă prin care a trecut magistratura; Cunoaştem cu toții, de ani de zile, diferitele greve de solidarizare ale membrilor sindicatelor cu tovarăşii concediați, cerându-se reprimirea lor în serviciu, atunci când patronii, din diferite motive, recurgeau la astfel de măsuri sau atunci când muncitorii considerau că s-au creat anumite situații contrare intereselor lor. Un astfel de fapt nu avusese niciodată loc în întreaga viață a magistraturii. Fiind deci ceva neobişnuit s-au căutat cauzele, ajungându-se la descoperirea lor.

Trecuse un an şi jumătate de la constituirea "Blocului" şi încă nu se fixase data alegerilor parlamentare. Abia în vara anului 1946 s-a hotărât guvernul să procedeze, în fine, la efectuarea lor, fixându-se data de 19 noiembrie 1946.

Întregul Partid Comunist, întregul B.P.D., toate serviciile publice şi particulare şi toate oficiile de stat au fost mobilizate în scopul de a asigura reuşita Blocului. Ministerului de Justiție îi revenea rolul principal în această privință. Într-una din declarațiile făcute presei referitor la alegeri, Ministrul Pătrăşcanu, cu o cutezanță ne mai întâlnită până atunci la un alt titular al acestui departament, a făcut afirmația că nu vor prezida la alegeri decât magistrații "verificați democrați". Această declarație constituie prin ea însăşi cea mai mare ofensă adusă magistraturii. Trebuia ca atare să se facă această verificare prin organele de partid, indicându-se şi nominal aceia care urmau deci să prezideze secțiile de votare.

La Muşcel, după câte am fost informați, verificarea a fost încredințată unui colectiv pus sub conducerea unui avocat, destul de modest în profesiunea sa, dar care căuta să apară din nou pe arena politică, deşi apariția sa pe vremuri se soldase cu un apreciabil deficit moral, în urma unei buclucaşe ordonanțe definitive de trimitere în judecată pentru falsuri în acte publice, în înscrisuri private, delapidări, deturnări de fonduri, etc., de sub presiunea cărora scăpase cu foarte multă greutate.

Tabloul astfel întocmit şi verificat de partid a fost trimis Ministerului de Interne şi de aci la Justiţie, însoţit de propunerile respective. Printre cei căzuţi la examenul de verificare fusese şi subsemnatul şi colegul Dan Grigorescu, preşedintele Secţiei a II-a. Dintre membrii Parchetului singur Prim Procurorul Mihăescu obţinuse notă excepţională, în timp ce procurorii titulari Bidilică şi Bădescu au fost trimişi în delegaţii, primul în nordul Ardealului, iar celălalt în Bucovina.

Ca urmare, toţi magistraţii pe care Blocul n-a putut conta în alegeri, magistraţii nedemocraţi, adică incapabili să comită excrocheriile şi falsurile necesare reuşitei guvernului, au fost delegaţi la alte instanţe. Numai la Tribunalul Muşcel au fost delegaţi două treimi din efectiv. În ceea ce priveşte delegarea mea la Tribunalul Botoşani, ministerul a revenit imediat asupra ei, datorită intervenţiei unui cunoscut, fără ca să aibă cunoştinţă că respinsesem propunerea ce mi se făcuse de către organizaţia comunistă locală printr-unul din membrii săi, ca să devin omul de încredere al partidului, cu care să lucreze la Muşcel.

După cele petrecute la Muşcel se poate constata metoda urmată, şi anume: Ministerul de Interne, prin organele de partid, verifica şi propunea, iar Ministerul de Justiţie executa. Ulterior, toţi magistraţii delegaţi au fost îndepărtaţi din serviciu, rămânând la posturi numai magistraţii "verificaţi democraţi" şi fără ca vreunul dintre ei să fi prezidat la alegeri, în regiunile unde au fost delegaţi.

Conform legii, delegaţiile nu se puteau da decât la cerere, fie în urma raportului şefului instanţei, fie la cererea personală a magistratului, în ambele cazuri pentru motive bine determinate. De data aceasta delegaţiile s-au dat din oficiu şi în mod masiv, magistraţii fiind trimişi de la un capăt la celălalt al ţării, unii chiar la instanţe inferioare posturilor ce ocupau. În nici un caz , însă , nu puteau fi delegaţi şefii de instanţe, cum s-a procedat la Muşcel şi în multe alte părţi. Unul dintre judecătorii Tribunalului Argeş a fost delegat, pare-mi-se, tocmai la judecătoria "Valea lui Mihai", la graniţa de nord a ţării, iar subsemnatul am fost delegat ulterior la Judecătoria Topologea din judeţul Tulcea, deşi ocupam efectiv postul de Prim-Preşedinte al Tribunalului Muşcel , prezent la conducerea instanţei, rămasă , după delegarea mea "fără titular".

Iată deci cum sute de magistraţi au fost smulşi de la căminele lor, pornind la drum fără nici un ban în buzunar sau cu bani de împrumut, lăsându-şi familiile în cea mai groaznică mizerie, pentru a se prezenta la instanţa unde nu se ceruse nici o delegaţie de către şeful respectiv, nefiind nevoie de aşa ceva, întrucât pretutindeni existau surplusuri provenite din refugiaţi.

Iată-i pe aceşti magistraţi, citindu-li-se pe figură revolta ce le cuprinsese sufletele, căutând toţi să-şi comprime durerea şi să-şi păstreze

demnitatea până şi în mizerie. Iată-i suferind şi executând o pedeapsă, deşi nu comiseseră nici o abatere de la îndatoririle de serviciu, imputându-li-se doar aceea de a nu fi consimţit să abandoneze poziţia legală pe care se rezemau ca magistraţi cinstiţi şi demni.

Iată-i ajunşi în cea mai tragică situaţie prin care au trecut vreodată, fiind expuşi, ca să nu moară de foame, să se servească cu câte o simplă porţie de ciorbă, prin cine ştie ce tavernă sau, pe furiş, cu câte o felie de brânză şi o bucată de pâine, ferindu-se de privirile indiscrete ale curioşilor. Şi toate acestea se întâmplau într-un timp când salariile ajunseseră de mizerie şi într-un an de cumplită secetă.

Care a fost în tot acest timp atitudinea sindicatului, condus de oameni noi, aflaţi la Conferinţa Generală a Muncii şi condus după cele mai avansate norme progresiste, faţă de strigătul de disperare pornit din sufletul atâtor colegi, plecaţi la drum în astfel de condiţii? O tăcere absolută, o absenţă totală de la datorie. nici o înţelegere a situaţiei, nici o solidarizare cu cei prigoniţi pe nedrept, nici un sprijin, nici o intervenţie, nimic, absolut nimic. Ce le păsa celor de la conducere de mizeria celorlalţi colegi, când ei aveau totul? Pentru ce să-şi rişte situaţiile în care se complăceau, cu diurne din plin şi cu salturi în ierarhie, pentru a protesta împotriva măsurilor luate de nişte secretari generali comunişti, avocaţi minusculi de provincie, dar cu asentimentul ministerului, care, depăşind orice bună-cuviinţă şi orice respect faţă de corp, îşi băteau pur şi simplu joc de membrii lui, indiferent dacă era vorba de magistraţi de la judecătorii, tribunale sau curţi de apel, fiind siguri că nu se va găsi nimeni care să-i tragă la răspundere. Câtă ruşine şi câtă josnicie în această absenţă!

Iată deci unde ajunsese sindicatul condus de oamenii noi deveniţi instrumente politice în mâna partidului comunist. Numele acestora, în frunte cu Broşteanu nu vor trebui uitate niciodată de Magistratura Ţării Româneşti şi ele vor trebui să figureze în fruntea listei negre ce se va întocmi la timpul său.

Cititorule! Fiindcă ai trăit şi tu aceşti ani de groaznică barbarie comunistă şi ai suferit şi tu,laolaltă cu întreg neamul românesc, blestematele binefaceri ale regimului de democraţie populară, te întreb:

– Ai cunoscut tu spectrul foametei în adevărata lui înfăţişare?

– Cunoscut-ai tu vreodată ce înseamnă durerea şi deznădejdea pătrunse adânc în sufletul aceluia ce porneşte forţat la drum, fără nici un ban în buzunar, ştiind bine că şi soţia şi copii rămaşi în urmă pot muri de foame şi mizerie, în timp ce el se află departe de ei, fără să le poată veni cu ceva în ajutor?

- Cunoscut-ai tu vreodată revolta ce stăpâneşte sufletul aceluia ce nu poartă nici o vină pe conştiinţa lui şi nu s-a abătut cu nimic de la drumul drept al onoarei, al cinstei şi al demnităţii profesionale, suportând amarul

zilelor numai pentru că n-a voit să se coboare pe ultima treaptă a decăderii morale, devenind falsificator, mituit şi trădător de neam?

- Dacă le-ai cunoscut vreodată, judecă aşa cum trebuie pe acest magistrat delegat şi apoi îndepărtat pe nedrept din serviciu, dar care merită ca oricine să-l salute cu respect pentru probitatea lui profesională, refuzând să se coboare pe ultima treaptă a decăderii morale, dar judecă aşa cum trebuie şi pe acei care au dat delegaţiile şi au efectuat îndepărtările, fără să scapi din vedere pe cei de la conducerea sindicatului.

- Dacă nu le-ai cunoscut, încearcă să ţi le imaginezi acum şi fii drept. Atât îţi cer.

Eu le-am cunoscut pe toate din plin în anii trăiţi în rezistenţă şi pot să le judec în adevărata lor lumină, întocmai ca şi acei prin sufletul cărora a trecut această solie.

Imaginează-ţi iarăşi ce efect ar fi produs o intervenţie a sindicatului, un avertisment sau o grevă declarată de întregul corp al magistraturii, condusă de sindicatul respectiv, în contra acestor măsuri abuzive şi ilegale, luate contra celui mai disciplinat şi select corp al aparatului de stat de către Ministrul "Justiţiei", cuvânt devenit ridicol de data aceasta. Desigur că o astfel de mişcare, atât de motivată, condusă cu hotărâre şi curaj, de către magistraţi şi mai hotărâţi şi netemători, ar fi pus la grea încercare şi în greu impas atât pe ministrul Pătrăşcanu şi pe ciracii lui, cât şi pe întregul guvern. Măsura ar fi fost desigur revocată, iar magistraţii retrimişi la posturile lor. Ar fi fost greu de imaginat o altă împrejurare în care s-ar mai fi putut produce o încercare de acest fel. S-ar mai fi putut oare produce acele îndepărtări masive din serviciu, în frunte cu cei de la Înalta Curte "fără arătare de motive şi fără ca măsura să aibă un caracter disciplinar"? Şi, de câtă stimă şi de ce prestigiu s-ar fi bucurat conducătorii sindicatului!

Dar nu. Conducerea sindicatului nu era chemată pentru astfel de acţiuni, nu era chemată să protesteze şi să activeze, ci prin tăcere să confirme actele ilegale ale ministerului comunist şi ale subordonaţilor săi. **Sindicatul nu era decât o simplă armă a Confederaţiei G-rale a Muncii şi un instrument de partid ca orice sindicat, în mâna guvernului comunist, în susţinerea luptei de clasă şi a răsturnării prin violenţă a ordinei sociale actuale.**

Colegi, care aţi suferit toate aceste blestemăţii, identificaţi pe acei conducători şi aruncaţi-le în faţă tot dispreţul vostru! Eu am numit doar câţiva aci, în frunte cu Broşteanu.

Figuri de magistraţi

Printre măsurile luate de guvern în vederea alegerilor parlamentare fixate pentru ziua de 19 noiembrie 1946 a fost şi emiterea legii electorale, publicată la data de 15 iulie 1946.

Art. 3 din lege prevedea că toţi alegătorii vor fi înscrişi în registrul electoral al comunei unde îşi au domiciliul, iar art. 12 prevedea că atât întocmirea cât şi verificarea registrelor se va face de magistraţii judecătoriei în limita competenţei lor teritoriale şi în asistenţa primarului comunei respective, a înlocuitorului său, ori a delegatului.

Conform art. 15, o copie după registru urma să se afişeze timp de 20 de zile la casa primăriei, constatându-se afişarea printr-un proces-verbal adresat de magistratul care întocmea registrul electoral.

Atât în timpul celor 20 de zile de la afişare, cât şi în termen de 10 zile de la expirarea termenului, orice alegător avea dreptul să facă contestaţie la înscrierea în registrul electoral, atât în contra înscrierilor cât şi în contra omisiunilor, contestaţii care se vor înregistra la primăria comunei respective şi se vor soluţiona de judecătoria locului de care aparţine comuna.

În mod cu totul excepţional s-a prevăzut prin art. 71 că pentru primele alegeri registrele electorale se vor întocmi în termen de două luni de la publicarea legii, iar înscrierea în aceste registre se va putea face chiar şi după rămânerea lor definitivă, iar cel mai târziu cu 20 de zile înainte de data alegerilor.

Prin alineatul 2 s-a dispus că întocmirea registrelor se va putea face şi prin primăriile comunelor respective, însă sub controlul biroului electoral. Pentru această dispoziţie excepţională să se fi putut traduce în fapt trebuiau luate măsurile necesare cu caracter de generalizare şi aduse la cunoştinţa instanţelor judecătoreşti, pentru ca acestea astfel sesizate, să nu se mai ocupe de o astfel de lucrare în competenţa şi obligaţia lor de executare. Această măsură cu caracter optativ nu numai că n-a existat în fapt, dar nici nu se putea produce, întrucât biroul electoral sub controlul căruia trebuie executată lucrarea, nici nu luase fiinţă până la data de 15 octombrie 1946, deşi termenul de două luni înlăuntrul căruia trebuie întocmit registrul electoral expirase deja la 15 septembrie.

Stabilit fiind deci că obligaţia efectuării lucrării aparţine judecătoriilor, numai acestea fiind în drept să ordone măsurile necesare, cu excluderea totală a organelor administrative, cărora legea nu le conferea nici un drept de control în legătură cu întocmirea acestui registru.

Ca o consecinţă a acestei dispoziţii legale, şeful judecătoriei Topoloveni, de care aparţinea comuna Dobreşti, la fel ca şi toţi ceilalţi judecători şefi de judeţ, a întocmit registrul electoral al com. Dobreşti şi a dispus afişarea lui, constatând printr-un proces-verbal la data de 21 august 1946, proces-verbal semnat de judecătorul şef şi de primarul comunei, în care registru d-l. I. Mihalache era trecut la Nr. 470.

Îndată ce înscrierea fusese efectuată în registrul oficial, întocmit şi afişat de judecător, nici o ştergere nu se mai putea produce, decât numai pe bază de hotărâre judecătorească, în urma contestaţiei introduse conform art. 16 din lege. Totuşi, pe ziua de 16 septembrie, deci după rămânerea definitivă a registrului şi ca atare şi a înscrierii, s-a prezentat la primăria comunei Dobreşti pretorul Bărbuceanu de la plasa Topoloveni, însoţit de un inspector administrativ, ştergând personal pe d-l. I. Mihalache din registru, notând în dreptul său „şters conf. art. Nr. 8317/1946 al Prefecturii Muşcel, ca figurând pe tabloul de voluntari contra U.R.S.S.-ului."

Faţă de această situaţie, d-l. I. Mihalache s-a adresat judecătoriei printr-o întâmpinare scrisă, cerând să se constate actul abuziv comis fără nici o calitate de către reprezentaţii autorităţii administrative şi să se menţină înscrierea sa în listele rămase definitive, considerându-se ştergerea ca inexistentă. Judecătorul ajutor, în lipsa şefului, care fusese delegat la judecătoria Bara din Jud. Roman, considerând întâmpinarea ca o contestaţie, i-a fixat termen de judecată la 22 septembrie.

La primul termen de judecată a prezidat ajutorul, cauza amânându-se la 3 octombrie după cererea contestatorului, pentru depunere de acte. Tot pe ziua de 28 septembrie s-a primit la judecătorie o cerere semnată de un anume C. Craiu, cu domiciliul în Bucureşti, Calea Victoriei, Nr. 56, care cerea să se constate că Dl. I. Mihalache se încadrează în prevederile art. 7 litera F, din legea electorală, ca nedemn de a figura pe listele electorale, întrucât a luptat ca voluntar pe frontul de Est, contra U.R.S.S.-ului şi să se respingă contestaţia ca nefondată.

În acest timp, la secţia I a Tribunalului Muşcel funcţiona ca supleant un anume Vernescu, numit la magistratură în luna mai 1946. Asupra rolului ticălos pe care l-a jucat acest supleant în acest proces şi apoi în alegeri, merită să ne oprim, aşa cum vom fi obligaţi să ne ocupăm şi de alte figuri de magistraţi care trebuie să fie cunoscute. Este un om în vârstă, având cred, peste 40 ani, figurând înscris ca avocat la trib. Muşcel, dar fără să fi pledat vreodată. Cel puţin eu personal nu-mi amintesc să-l fi întâlnit vreodată prezent în vreun proces sau contestaţie, lucrări de camera de consiliu, etc. În timpul războiului se spunea că a funcţionat ca pretor în Transnistria. Cum se va fi comportat în această calitate n-am cunoştinţă personală, dar se vorbeau multe. Ulterior a apărut în ziarul

Universul o notiță, prin care se cerea celor ce cunosc locul unde se află, să-l comunice persoanei în cauză, fiind în legătură cu anumite fapte pe care le comisese ca pretor în Transnistria. Aprecieri foarte urâte a avut pentru acest supleant şi şeful său, pe care le-a exprimat în lagărul din Piteşti față de d-l Titi Georgescu, fruntaş țărănist, care fusese arestat în Martie 1947. După retragerea trupelor române se oprise în comuna Davideşti-Muşcel, apărând după câtva timp la Câmpulung, unde mai avea un frate, care era conducătorul Casei Asigurărilor Sociale. Acesta fusese îndepărtat pentru anumite fapte determinate. În Câmpulung s-a înscris în Partidul Social-Democrat pentru ca ulterior să apară la Domneşti.

În urma recomandării organelor locale, fusese numit Inspector de control la Sabotaj, de unde a fost îndepărtat după puțin timp, în urma plângerii comercianților locali pentru anumite practici cu care începuse să se îndeletnicească. Şi cu tot acest trecut a fost totuşi numit în Magistratură de către comunişti, numire care a constituit o surpriză de atât pentru magistrați, care-i cunoşteau antecedentele, şi care acceptau cu greu ideea de a deveni colegii lui, cât şi pentru opinia publică şi mai ales pentru aceia care ceruseră şi obținuseră îndepărtarea din postul de control de la "Sabotaj". Toți erau convinşi că această numire îşi are tâlcul ei, fapt dovedit ulterior cu prisosință.

Legea de organizarea judecătorească prevedea că orice ajutor de judecător, supleant sau substitut, nu putea să obțină dreptul de a judeca, decât după două luni de la numire, dacă şeful instanței solicită aceasta ministerului prin raport motivat, iar în caz contrariu numai după şase luni.

Subsemnatul, dată fiind atmosfera ce plutea în jurul lui şi lipsa de încredere în imparțialitatea sa, n-am solicitat Ministerului la expirarea celor două luni, să i se acorde dreptul de a judeca. Spre surprinderea mea însă, pe la sfârşitul lui septembrie sau începutul lui octombrie, am primit o telegramă de la minister prin care mi se făcea cunoscut că i s-a acordat din oficiu dreptul de a judeca şi că este totodată delegat la judecătoria Topoloveni, deşi nici judecătoria, nici tribunalul nu solicitaseră nici o delegare. Deci, atât dreptul de a judeca cât şi delegarea erau opera directă a ministerului, comunicările fiind semnate de Secretarul G-ral Olteanu, membru al Partidului Comunist, ambele fiind făcute cu un scop bine determinat, pentru realizarea căruia se găsise în adevăr omul cel mai potrivit. Toate aceste fapte se petreceau în intervalul celor două termene de judecată a contestației d-lui I.Mihalache şi după ce supleantul lipsise câteva zile din Câmpulung, fiind chemat personal la minister.

Imediat după ce s-a primit telegrama, susnumitul, fără să mai aştepte o dispoziție din partea mea s-a şi prezentat la judecătorie şi a luat imediat parte la judecarea contestației, cu toate că judecătorul titular se

afla la post şi participase la primul termen de judecată, având şi câțiva ani vechime de practică judecătorească.

Acesta era primul proces pe care-l judeca supleantul şi pentru a se vedea cât de puțin priceput era în mânuirea dreptului, este suficient să arătăm că nici cea mai elementară noțiune de procedură nu-i era cunoscută şi anume că pentru fiecare şedință se redactează câte un proces-verbal separat, încheiere sau decizie, după denumirea instanței. La şedință a refuzat să se recuze, deşi i s-a cerut formal aceasta, fiind chiar acuzat că este trimis special pentru acest proces şi, judecând procesul în fond, a amânat pronunțarea pentru a doua zi, respingând contestația şi menținând ştergerea d-lui I. Mihalache din listele electorale definitive, ştergere operată pe cale administrativă, iar nu pe bază de sentință judecătorească.

În orice alte vremuri acest fel de recuzare, formulată atât de categoric, când un magistrat participă special şi interesat la soluționarea unui proces, era ceva foarte grav şi cu totul neobişnuit. În cazul de față, recuzarea fiind propusă chiar în şedință, sus-numitul era dator sau să declare că se abține, retrăgându-se din şedință, sau să suspende judecarea procesului până la soluționarea cererii de recuzare, conform art. 30 şi urmare din codul de procedură civilă. În nici un caz însă nu putea să se hotărască asupra cererii de recuzare ce se formulase contra sa. Deci numai printr-o încălcare flagrantă a legii şi printr-un act vădit de abuz de putere a procedat aşa cum a procedat. Supleantul însă, fără nici o ruşine, executa ordinul primit, fără să-l intereseze dispozițiile legii. Ținându-se seama de trecutul său, partidul îşi găsise omul care-i trebuia.

În contra acestei sentințe s-a declarat recurs, cauza prezentându-se tribunalului spre soluționare. A doua zi după sosirea dosarului am primit la birou vizita profesorului Patraulea, Directorul Şcolii Normale din localitate, fost senator țărănist, iar de data aceasta devenit Preşedintele Blocului de la Muşcel şi cap de listă pentru alegerile parlamentare, rugându-mă să fixez un termen scurt pentru judecarea recursului, dată fiind importanța procesului şi interesul pe care-l prezenta soluția finală.

Existența procesului devenise notorie în urma campaniei desfăşurate prin presă şi îndeosebi prin ziarul „Scânteia". În acelaşi timp Patraulea, cu o timiditate vădită şi plină oarecum de curtoazie, a început să-mi arate că d-l Mihalache a greşit în politica sa, că a greşit drumul de urmat şi că este bine ca recursul să fie respins, cerându-mi să-i comunic şi ce magistrați vor lua parte la proces.

În ceea ce priveşte fixarea unui termen de judecată urgent, i-am răspuns că acesta va fi, întrucât însăşi legea prevede soluționarea în maximum opt zile şi cum dosarul se afla pe biroul meu, repartizat la secția

l pe care o conduceam, l-am fixat pe rol peste cinci zile, într-o miercuri, zi de penale, când se aflau mai puține procese pe rol.

Referitor la cine va judeca, i-am comunicat că va participa completul obişnuit care va fi de rând în acea zi, recunoscând că în adevăr procesul prezintă o importanță deosebită, dată fiind persoana d-lui Mihalache şi campania desfăşurată prin presă. Atât şi nimic mai mult, căutând să reduc discuția la minimum posibil. Toate acestea se petreceau pe ziua de vineri 11 octombrie, între orele 10-11 a.m.

Luni, 14 octombrie, ajunsese şi la mine un zvon că în localitate sosise deja un procuror general, care-şi luase reşedința la Prefectură, unde i se pusese la dispoziție o cameră pentru locuit şi pentru lucru. Nu-l cunoşteam personal şi nici nu ştiam scopul pentru care venise. Unii dintre „magistrații verificați democrați" erau deja de mult la curent cu această sosire şi chiar luaseră contact cu el, fără să mă fi informat şi pe mine. În ceea ce mă priveşte, n-am găsit că este cazul să-l întâlnesc, din moment ce n-a găsit oportun să mă caute. Nu intram poate, deocamdată, în preocupările sale şi mi-am continuat ocupația obişnuită.

Cum în după amiaza acelei zile mă aflam în birou, am fost pus întâmplător, pe la orele 18, în legătură directă cu Ministerul de Justiție. Iată convorbirea care a avut loc:

- Cine-i acolo?
- Un funcționar de la Trib. Muşcel. Dar acolo?
- Ministerul de Justiție. Vreau la telefon cu d-l Prim Procuror. Este la birou?
- Nu ştiu. Vi s-a dat greşit numărul de telefon. Cereți parchetul. V-ajut.

După câteva minute obținându-se legătura cu Parchetul, telefonista a uitat să întrerupă legătura cu Tribunalul şi astfel, fără să vreau, am asistat la convorbirea care a avut loc. Iat-o, pe cât posibil:

- Cine-i acolo?
- Mihăescu, Primul Procuror al Tribunalului Muşcel.
- Aici Secretarul General al Ministerului de Justiție. Miercuri se judecă procesul lui Mihalache. Ai luat măsurile necesare?
- Da, am stabilit de comun acord cu celelalte autorități, măsurile necesare de pază.
- Nu mă interesează acestea. Are cine să le ia. Ai stabilit soluția procesului?
- Judecă tribunalul.
- Ştiu, doar n-o să judece parchetul. Ai luat contact cu Primul Preşedinte? Ați stabilit soluția procesului?
- Nu.
- Ia imediat contact şi stabiliți soluția. Altfel este în joc situația d-tale.

- Da, am înțeles.

După terminarea acestei convorbiri, aşteptam să văd la biroul meu apărând Prim Procurorul şi, întradevăr, peste cîteva minute s-a şi înfățişat.

- Măi frate Marinescule, m-a chemat chiar acum la telefon Secretarul General al Ministerului de Justiție şi m-a întrebat dacă am luat măsurile necesare în vederea procesului de miercuri al lui Mihalache – şi după ce mi-a reprodus convorbirea, a continuat:

- Măi, frate Marinescule, scapă-mă de încurcătura asta. Dă-l în ...măsi pe Mihalache. Lasă să judece procesul Cristea şi cu Buceloiu, care au să respingă recursul. O să-i sară acum arțagul lui Mihalache, dar peste 2-3 luni o să se potolească, iar noi rămânem la posturile noastre. Dacă mă dă afară mor de foame. Măi, frate nu mă lăsa. Retrage chiar acuma delegația dată lui Buceloiu la Parchet.

- Lasă că am eu grijă, fii fără teamă.

- Bine, măi frate, îți mulțumesc din suflet. N-am să te uit nicio-dată.

Pe când ieşea din biroul meu, m-am uitat în urma lui, reflectând:

- Biata magistratură, cine a ajuns să o reprezinte! Iată hal de Prim Procuror, tremură pantalonii pe el numai pentru că a avut o convorbite cu Secretarul General şi-i este teamă că moare de foame dacă nu execută ordinul. Bine că faci şi tu parte dintre cei veniți de la Tîrgovişte. Iată deci că şi Prim Procurorul este la curent cu toate aranjamentele, puse la cale de partid, în legătură cu acest proces. De unde ştia că vor judeca Buceloiu şi Cristea şi că sunt câştigați cauzei ?

Iată hal de Prim Procuror!

- Oare nu constituie aceasta, d-le Prim Procuror Mihăescu, o abatere gravă de la ținuta şi datoria d-tale de magistrat şi de reprezentant al Parchetului?. Oare etica profesională nu ți-a impus limite peste care să nu-ți fie permis să treci? Oare atitudinea judecătorilor ,,câştigați cauzei" nu constituie o abatere cu caracter disciplinar şi chiar o infracțiune penală? Nu constituie oare o excrocherie juridică, iar acei care contribuie cu bună ştiință la comiterea ei, nu se numesc oare complici? Dumneata cum urmează să fi calificat? Şi câte fapte de acestea ai mai comis până acum şi câte alte cauze pe care le-ai soluționat direct ai procedat astfel, de nu-ți este ruşine de această josnică ținută şi în câte vei mai proceda astfel de aci înainte?

Iar tu, cititorule şi voi toți colegi magistrați care, îndepărtați din magistratură de regimul "democrației populare" , suportați greul vieții cine ştie pe unde şi cum, aflați că astăzi 12 Iunie 1950, când scriu aceste rânduri, acest Prim Procuror al Trib. Muşcel funcționează ca Prim Procuror al Curții de Apel din oraşul Braşov, post în care a fost avansat încă de mult timp, iar eu de trei ani şi jumătate rătăcesc ascuns prin munți,

prin păşuni, pe unde pot şi cum pot, urmărit de securitatea comunistă, spre a fi prins şi împuşcat. Judecă-l cum trebuie şi află-i meritele. Noi i le cunoaştem perfect de bine, iar eu voi continua să arăt aci faptele care au mai urmat şi pe care le cunosc personal.

Şi poate că n-aş fi aflat despre toate aceste aranjamente, puse la cale în culise, dacă nu se producea buclucaşa convorbire telefonică, de care am luat cunoştinţă fără voia mea.

Iată deci cum Partidul Comunist, în mâna căruia se află departamentul justiţiei, fără să ţină seama de rolul şi atribuţiile mele ca Prim Preşedinte al Tribunalului Muşcel, fără să ţină seama de faptul că completele de judecată se formează după alte norme de procedură, iar nu după bunul plac al unei grupări politice, chiar şi atunci când Ministerul de Justiţie îi aparţine, formând complete de judecată şi stabilind de mai înainte cu anumiţi magistraţi soluţia într-un proces al cărui dosar nici nu-l văzuseră cel puţin, el fiind totdeauna în posesia mea şi aceşti magistraţi cu o excepţie care se va vedea, nici nu găsiseră de cuviinţă să mă informeze cel puţin, deşi eram şeful lor. Şi totul era cu atât mai surprinzător cu cât niciodată în cariera mea de magistrat, nu mi se întâmplase aşa ceva.

După plecarea Primului Procuror din biroul meu, pe la orele 19, soseşte un funcţionar care mă anunţă că sunt chemat la Prefectură de d-l Procuror General. Surprins de această invitaţie şi întrebându-l cu cine se mai afla, mi-a comunicat că sunt prezenţi Prefectul şi Patraulea. I-am spus imediat:

- Comunică d-lui Procuror General că Prim Preşedintele se află prezent la birou şi că-l aştept, dacă doreşte să vorbească cu mine, dar numai până la orele 19 când plec. Funcţionarul nu s-a mai întors şi nici eu nu am avut onoarea să cunosc pe acest Procuror General până la ora indicată. În felul acesta am înţeles rolul Procurorului General şi de cine şi cum se formase completul de judecată. În plus, era o lipsă totală de bună cuviinţă din partea acestui Procuror General care-şi permitea să mă invite la d-sa ca şi cum aş fi fost un simplu funcţionar aflat sub ordinele sale.

Nu era vorba de mine ci de postul pe care-l ocupam. Eram Prim Preşedinte al Tribunalului şi şeful justiţiei de la Muşcel şi în această calitate nu puteam fi tratat de aşa manieră. Locul de întâlnire, dacă avea ceva cu mine, era tribunalul iar nu localul Prefecturii. Se tratează între patru ochi dacă sunt chestiuni personale sau confidenţiale, iar dacă sunt chestiuni generale şi de serviciu şi în faţa celorlalţi colegi, magistraţii neavând nimic de ascuns între ei când sunt în oficiu.

- Dar să mă chemi la Prefectură d-le Procuror General şi să discuţi cu mine chestiuni care se referă la atribuţiile mele de magistrat, în asistenţa Prefectului şi a şefului unei grupări politice, aceasta este prea

mult, ai depăşit ceea ce îţi este permis şi nici eu nu sunt acela care să mă supun atât de uşor. Ne având nimic să-mi reproşez, nu mă tem de nimeni. Învaţă cel puţin de data aceasta cum trebuie să tratezi un şef de instanţă, mai ales când se află într-un post ca acela pe care-l ocup eu.

A doua zi, marţi 15 octombrie, înainte de a intra la şedinţă, colegul judecător Cristea s-a prezentat la biroul meu, comunicându-mi confidenţial următoarele:

- D-le Prim Preşedinte am fost chemat şi mi s-a cerut să iau parte la judecata recursului d-lui Mihalache, respingându-l. Nu pot să fac asta. Nu pot să judec din ordin. Ar fi ceva nedemn pentru mine. Vă rog să nu mă băgaţi la şedinţă. Ştiţi că sunt căsătorit şi sunt numai delegat la Muşcel şi dacă nu pronunţ sentinţa ce mi s-a cerut, nu numai că mi se retrage delegaţia, dar se poate chiar să fiu dat afară din magistratură. Din cauza aceasta s-ar putea să am dificultăţi şi în căsătorie, soţia fiind ocupată cu conducerea gospodăriei pe care o avem la ţară, care s-ar distruge dacă ar fi ca noi să plecăm din Muşcel, ne având pe nimeni care să o conducă. Vă rog să luaţi în consideraţie situaţia mea specială.

Ştiind din cele ce mi se comunicase de Prim Procuror, că sus-numitul făcea parte dintre magistraţii "câştigaţi cauzei" şi văzând sinceritatea cu care îmi vorbea, i-am răspuns imediat, fără să-i mai cer alte detalii şi fără nici o altă explicaţie:

- Fiindcă ai fost sincer şi mi-ai vorbit cinstit, spunându-mi adevărul, nu vei judeca. Păstrează însă tăcere.

Nu l-am întrebat nici de cine a fost chemat, nici unde şi când şi nici cine i-a cerut să judece şi să respingă recursul. Din cele ce ştiam, bănuiam totul.

Pe la orele 10, am suspendat judecarea proceselor pentru câteva minute. Retrăgându-mă am rezolvat câteva lucruri urgente, primind şi câteva acţiuni. În timp ce eram ocupat cu aceste lucrări, a intrat în birou un domn, care pur şi simplu îmi întinde mâna, recomandându-se "Ciobanu", fără să-şi anunţe titlul cel poseda ori calitatea ce avea. Spre a nu-l lăsa cu mâna întinsă, m-am prezentat şi eu tot atât de scurt. Neştiind cine este şi necunoscând nici o persoană cu numele acesta l-am întrebat ce doreşte. Răspunzându-mi că are ceva mai mult de vorbit cu mine, l-am invitat să i-a loc.

După rezolvarea lucrurilor cu care eram ocupat, am rămas singuri şi timp de peste 1½ oră a avut loc între noi o discuţie, din care redau esenţialul, reproducând cu exactitate cuvintele sale, pe care mi le-am notat imediat după aceea pentru aducere aminte şi pe care le am înaintea mea acum când scriu aceste rânduri.

- Mâine se judecă procesul lui Mihalache. Vreau să ştiu cine judecă.

- Dar cine sunteți dvs. şi în ce calitate vă ocupați de acest proces?

- Sunt Procuror General Ciobanu şi sunt trimis aici în mod special de d-l Ministru. Dacă te îndoieşti de aceasta poți verifica imediat la telefon calitatea şi însărcinarea mea cerând relații Ministrului.

- Bine. Ce doriți?

- Vreau să ştiu cine judecă mâine în acest proces de o impor-tanță excepțională în aceste vremuri excepționale. Astăzi nu este vorba de trecerea puterii de la Liberali la Țărănişti sau la Averescani. Este vorba de o schimbare totală de regim în Țara Românească şi, în lupta angajată prezența lui Mihalache nu este de dorit. În rezolvarea acestui proces, a cărui importanță este atât de evidentă, este angajată toată autoritatea şi tot prestigiu întregului Guvern şi întregului Consiliu de Miniştri, atât față de țară cât şi față de străinătate şi guvernul nu poate fi sfidat printr-o hotărâre a Tribunalului Muşcel. Soluția procesului nu poate fi decât respingerea recursului; pledoariile simple formalități. De aceea să formezi completul de judecată cu Buceloiu şi cu Cristea, care sunt deja câştigați cauzei. Este bine însă să intri şi d-ta la şedință, fiindcă alta este autoritatea unei şedințe pronunțate sub preşedenția Primului Preşedinte şi în complet de trei.

- De altfel este la mijloc chiar interesul d-tale să intri la şedință şi să judeci acest proces, fiindcă dacă Guvernul găseşte la d-ta înțelegerea necesară, nu numai că situația d-tale materială cât şi profesională est consolidată, dar ascensiunea d-tale va fi excepțională. Dacă nu, se vor lua împotriva d-tale cele mai severe măsuri.

Mărturisesc că este pentru prima oară când în cariera mea de magistrat, auzeam vorbindu-mi-se astfel. Mă aflam în fața unei tranzacții atât de odioase, ce mi se propunea chiar în numele Ministerului Justiției şi al Guvernului, că josnicia ei nu era depăşită decât de ticăloşia acelora care tratau în felul acesta magistratura țării. Revoltat de ceea ce auzeam şi de importanța cu care mi se vorbea, am pus mâna pe sonerie, să chem aprodul, să-l dea afară pe acest neruşinat, care îndrăznea să-mi facă astfel de propuneri, în timp ce ocupa şi postul de Procuror G-ral, prin care era chemat să urmărească aplicarea exactă a legilor, iar nu să provoace falsificarea lor. A fost chestiune de secunde că nu am apăsat pe buton.

- Ai retras delegația lui Buceloiu?

- Nu încă, este timp destul. Acum este târziu şi am luat parte la şedință.

- Să nu uiți!

La orele 16 mă aflam la birou. Cu o exactitate matematică a sosit şi Procurorul Genaral.

- Ai studiat dosarul?

- Da.

- Ce părere ai?

- Soluția este susceptibilă de apreciere.

- Nu mă mulțumeşte răspunsul. Până mâine mai avem timp să luăm măsurile necesare.

Auzind aceste cuvinte de amenințare directă şi imediată, mi-am dat seama că în intervalul scurt de timp ce mai rămânea, până a doua zi se vor putea produce schimbări, îndepărtându-mă de la conducerea instanței. Se putea să fiu suspendat sau delegat la altă instanță sau invitat să mă prezint imediat la Minister. De aceea i-am răspuns:

- Îmi dau seama de sensul înalt politic al acestui proces şi de scopurile urmărite de Guvern şi nu noi, magistrații, trebuie să ne interpunem intențiilor lor. Pe mine puteți conta. Mă aveți câştigat cauzei. Aveți grijă de ceilalți doi.

- Ai grijă şi d-ta şi vezi dacă vreunul dintre ei oscilează, spune-mi imediat, şi-l vom îndepărta iar procesul se va judeca din nou cu alți magistrați. Amână apoi pronunțarea sentinței peste 10, 20 sau chiar 30 de zile. Amână peste termenul legal. Va interesa mai puțin soluția dată după expirarea termenului de depunere a candidaturilor, deşi interesul este ca recursul să fie respins imediat. D-ta nu ai să dai seama nimănui de ceea ce faci. Chiar acum am să telefonez d-lui Ministru c-am aflat la d-ta toată înțelegerea necesară.

Ne-am strâns apoi mâna şi ne-am despărțit ca doi buni prieteni, Prim Procurorul plecând cu surâsul pe buze pentru triumful cauzei câştigate. Mărturisesc iarăşi că nici de data aceasta nu spuneam adevărul. Nu eram câştigat cauzei şi nimeni, absolut nimeni dintre magistrați, nu ştia precis din cine va fi format completul de judecată. Bănuiau pe cei doi. Nici eu nu ştiam altceva decât că eu voi judeca şi Cristea nu. În tot cazul nici Buceloiu nu va participa. Nu voi oferi acestei secături ocazia să-şi pună în aplicare intențiile sale murdare. Era chiar de datoria mea ca şef al instanței să înlătur pe acest ticălos, care se vânduse unui partid politic pentru a-şi forma cariera, aşa după cum se va vedea mai departe.

Voi forma completul cu acei magistrați care se bucură de totală reputație a imparțialității, dintre cei mai cinstiți şi demni, dintre aceia care sunt mândri că poartă numele de magistrați şi care nu l-ar păta pentru nimic în lume, dintre aceia care nu se tem de nimic şi nici nu se lasă influențați. Şi mărturisesc că n-am greşit. Îmi cunoşteam bine colegii.

Formarea completului de judecată, dezbaterile şi soluţia

Iată-ne în fine în ziua procesului. Era miercuri 16 octombrie 1946. Am pornit la birou cu mult mai devreme ca de obicei. Pe străzi lume multă. Agenţii siguranţei şi personalul poliţiei şi jandarmeriei, toată forţa publică locală se afla prezentă pretutindeni, iar de muncitori te împiedicai la tot pasul. Când am sosit la tribunal l-am aflat ocupat de sute de muncitori. Curtea, intrarea, interiorul, sala de şedinţe a Sect. I şi bufetul, toate, dar absolut toate, fuseseră ocupate de muncitori de cu noaptea. Se aflau muncitori de la I.A.R., Concordia, Lignitul, Bălaia aduşi şi din alte localităţi, precum şi toată drojdia oraşului şi membrii de partid. Nimeni nu putea intra în tribunal, fără ca mai întâi să fi fost legitimat şi identificat. Eu însumi am fost oprit de o echipă de muncitori, care nu mi-au lăsat trecerea liberă decât după ce am fost recunoscut.

De luarea acestor măsuri nu aveam nici o cunoştinţă, iar Prim Procurorul, care era la curent cu totul, nu găsise de cuviinţă să mă anunţe. Venise la mine doar ca să mă roage să-l scap din greaua încurcătură în care se afla, să las să judece Cristea cu Buceloiu şi să-l înjure pe Mihalache. În ziua procesului se învârtea peste tot ca un titirez, neştiind ce să mai facă spre a fi pe placul tovarăşilor. Dar pentru ce era nevoie de aceste măsuri? Cine venea să ia cu asalt tribunalul ca să fie nevoie să se scoată din câmpul muncii atâtea mii de braţe spre a fi aduşi aici?

Eu nu cerusem şi n-aveam nevoie să cer. Mie îmi conferea legea acest drept şi nimănui altcuiva. Eu purtam răspunderea ca şef al instanţei dacă aş fi dat dovadă de lipsă de prevedere şi nimeni altul. Au fost aduşi deci de autorităţile administrative ale Blocului care n-aveau nici un drept să se amestece în treburile justiţiei. S-au adus deci de un partid şi, judecând după cazurile precedente şi ulterioare s-au adus spre a impresiona şi intimida pe magistraţi. Ei bine "tovarăşilor", dacă acesta v-a fost scopul, aţi greşit şi de data aceasta. Cei care vor judeca nu se vor lăsa impresionaţi de prezenţa voastră aci. Ei au alte criterii de conducere şi din conştiinţa lor nu face parte nici teama şi nici constrângerea. Aşteptaţi numai şi veţi vedea.

Despre o parte din cele ce ştiam încunoştiinţasem pe colegul Mircea Constantinescu care, foarte corect şi demn, se exprimase faţă de colegi că dacă va fi indicat să judece, nu se va sustrage, fiind şi cel mai vechi în secţie.

Ajuns la tribunal l-am aflat deja prezent în biroul meu pe Procurorul General, care mi-a prezentat o telegramă a Ministrului de Justiţie, prin care mi se făcea cunoscut că d-sa este numit Preşedinte al Biroului Electoral Judeţean, cerându-mi-se să-i pun la dispoziţie tot ce are nevoie. Despre această calitate nu-mi vorbise nimic anterior. Prin urmare

pentru aceasta locuia la Prefectură şi pentru aceasta se întreţinea numai cu reprezentaţii Blocului, cu care fixa tot ce avea de făcut.Citind telegrama i-am aflat numele. Iată-l: Luca Nazâr Ciobanu, Procuror General la Curtea de Apel Craiova.

Cititorule şi voi toţi colegi magistraţi de pretutindeni, reţineţi-i numele şi nu-l uitaţi niciodată. Eu l-am scris aici cu litere mari pentru ca, ajutat de voi toţi, să-l facem cunoscut pretutindeni şi să-l transmitem generaţilor viitoare, departe, cât mai departe, pentru ca neam de neamul lui să simtă dispreţul întregului neam românesc. Ce origine va fi având nu ştiu şi nici nu am avut posibilitatea să aflu. Ştiu că este provenit din Basarabia, şi-mi este suficient să citesc al doilea nume pentru ca să văd că probabil nu am de a face cu un român pur sânge. Ticăloşia acestui netrebnic Proc. General a depăşit orice închipuire. Din cele ce am arătat până acum şi din cele ce voi mai arăta se vede că aveam de a face cu un excroc, cu un falsificator ordinar, cu un netrebnic care a făcut de râs magistratura şi postul pe care-l ocupa.

La şedinţa de penale din ziua de 16 octombrie 1946 a participat ca procuror chiar Buceloiu. Nu-i retrăsesem încă delegaţia, deşi Prim Procurorul întâlnindu-mă de dimineaţă îmi repetase cererea, la care îi răspunsesem că Buceloiu după şedinţa de penale să rămână îmbrăcat pentru a lua parte la judecarea recursului, urmând ca adresa de retragere a delegaţiei să-i fie înaintată imediat. L-am făcut astfel să creadă până în ultimul moment că Buceloiu va judeca. A trebuit să procedez astfel pentru ca să nu-mi fie descoperită intenţia, pe care n-ar fi întârziat să o comunice Proc. General, iar acesta Ministerului.

Terminându-se şedinţa de penale, toţi magistraţii tribunalului se aflau adunaţi în Camera de Consiliu a Secţiei I-a. Toţi erau curioşi să vadă cine judecă. Buceloiu aştepta îmbrăcat, având lângă el pe Prim Procuror. Ceilalţi depuseseră robele. De data aceasta am comunicat colegului Mircea Constatinescu rolul pe care-l juca Prim Procurorul. Colegul revoltat şi cu zâmbetul batjocoritor pe buze, a replicat în auzul tuturor:

- Păi de ce să mai judecăm noi? Să intre d-l Prim Procuror la proces. Este aşa de simplu.

Era prima palmă ce se aplica pe obrazul acestui magistrat şi era cu atât mai usturătoare cu cât era aplicată de un coleg în prezenţa tuturor celorlalţi şi chiar în camera de consiliu, după care au urmat cuvintele mele:

- Domnule Constantinescu şi Domnule Brătulescu intraţi în complet cu mine.

Ne-am îmbrăcat imediat şi am intrat la şedinţă, iar Buceloiu a rămas îmbrăcat lângă Prim Procuror, surprinşi de întorsătura pe care o luaseră lucrurile, însoţiţi de zâmbetele noastre ironice. Era a doua palmă

ce se aplica în interval atât de scurt pe obrazul Prim Procurorului şi prima atât de usturătoare pe obrazul lui Buceloiu, amândoi primind o lecție atât de bine meritată în fața tuturor colegilor.

La proces, d-l Mihalache a fost reprezentat prin D-nii Avocați Veniamin, Profesor la Facultatea de Drept din Bucureşti şi Sachelarie, fost Preşedinte de Secție la Curtea de Apel din Bucureşti.Intimații au fost reprezentați prin D-nii Avocat Nițulescu trimis de Centru comunist din Bucureşti şi Eduard Jacomini din Câmpulung. Şedința s-a deschis la orele 10^{30} şi a continuat până la orele 13^{30}, când s-au terminat pledoariile recurenților, reluându-se la orele 15^{30} până la orele 19, cu pledoariile reprezentanților intimaților, amânându-se pronunțarea până a doua zi la orele 10^{30}.

Asupra felului în care s-au dezvoltat pledoariile este interesant de spus că nicicând dictonul latin "Quod licet Jovi non licet bovi" nu şi-a avut o mai exactă aplicare ca în cazul de față. Pe cât de juridic, de magistral, elegant şi ireproşabil au pledat primii doi, pe atât de modest s-au prezentat ceilalți.

Sala era plină până la refuz de muncitori.

Ei bine, pledoariile d-lor Vaniamin şi Sachelarie au fost atât de convingătoare şi expuse într-o formă atât de impecabilă, încât au impus respect tuturor. Cea mai desăvârşită disciplină a domnit tot timpul în sală şi cred că nu greşesc atunci când afirm că unanimitatea celor streini care au asistat la dezbateri, au plecat de la şedință cu o altă convingere decât cu aceea cu care veniseră poate aci.

În şedința de după amiază , pledoariile d-lor Nițulesu şi Jacomini au fost atât de distante de ale primilor, încât s-au auzit voci chiar din rândurile muncitorilor exprimând regretul că partidul nu şi-a ales alți reprezentanți decât pe aceştia. Întradevăr: ,,Ex nihilo nihil". Ce să susții când nu ai ce şi cum?

Pe Jacomini îl cunoşteam. Nu-i puteai cere mai mult decât putea să dea. Dar Nițulescu? Venea din capitală, era trimis de Centru! Pledoariile lor îți făceau impresia că te aflai la o întrunire politică în cine ştie ce cartier Bucureştean, nu în fața unor magistrați care încearcă să pronunțe o sentință şi îți pretind că vorbeşti documentat şi în fapt şi în drept.

Retrăgându-ne în camera de consiliu, după câteva momente de reculegere, m-am adresat colegilor:

- Sunteți în situația de a vă pronunța imediat, sau mai aveți nevoie să studiați anumite piese din dosar? Ambii colegi mi-au comunicat că sunt gata să se pronunțe.Cât pentru mine, fusese o plăcere să urmăresc dezbaterile cunoscând întreg cuprinsul dosarului. Am continuat deci:

- Domnule Brătulescu, fiind cel mai tânăr ai cuvântul.

- Domnule Prim Preşedinte, ştiţi că sunt un magistrat care mi-am vândut şi eu şi soţia o parte din averea de la ţară, ca să ne facem o casă în Câmpulung. Suntem încă datori şi ne-am gajat salariile pe ani de zile. Pot să fiu şi eu şi soţia daţi afară din serviciu. Nu-i nimic!. Am o căruţă cu boi la ţară. Voi căra pietriş cu ea şi tot nu voi muri de foame. D-nul Mihalache are dreptate.

- Dar d-ta, d-le Constantinescu?

- Ştiţi, Domnule Preşedinte, că şi eu sunt un magistrat sărac. Trăiesc numai din salariul meu şi din mica pensie a soţiei. Ne zbatem cum putem. Nu sunt nici cel puţin Muşcelean, pentru ca să fiu cunoscut şi să pot trăi din avocatură, în cazul când aş fi dat afară. Ei bine, prefer să fiu dat afară. Prefer să-mi rămână copiii în zdrenţe, dar să se spună că sunt copiii unui magistrat cinstit. Prefer să moară de foame decât să fie arătaţi cu degetul şi să se spună că sunt ai unui netrebnic. D-nul Mihalache are dreptate.

- Are băieţi. Redactez eu hotărârea.

- S-o pronunţăm mâine la orele 8^{30}, înainte de a începe şedinţa obişnuită pentru a preîntâmpina orice eventualitate, a fost părerea d-lui Constantinescu.

- Atunci mâine la ora 8^{00} să fiţi aici.

Aceasta a fost toată deliberarea în jurul recursului d-lui Mihalache. Destul de simplu, de clar, de precis şi bărbăteşte, fără nici o teamă, fără nici o clătinare, fără nici o şovăială, pronunţându-se o sentinţă dreaptă, bazată pe lege şi pe conştiinţă în unanimitatea completului de judecată.

- Ce aveţi de zis magistraţilor "câştigaţi cauzei", înainte chiar de a fi cunoscut cuprinsul dosarului şi înainte de a se fi dezbătut procesul în fond?

- Ce ai de zis Buceloiule şi Prim Procuror Mihăiescu cănd pe obrazurile voastre se văd încă urmele roşii ale palmelor ce vi s-au aplicat? Nu vă este ruşine de atitudinea voastră, acum când se constată că n-a rămas nimic cinstit în voi din haina de magistrat pe care o îmbrăcaţi încă?

- Ce aveţi de zis de atitudinea celor doi colegi Constantinescu şi Brătulescu pe care îi cunoaşteţi şi cu care aţi trăit ani de zile sub acelaşi acoperământ? Cât aţi fost împreună nu aţi reuşit să le cunoaşteţi structura sufletească şi caracterul. Fiţi siguri că ei v-au cunoscut prea bine şi v-au apreciat după meritul şi valoarea a ceea ce reprezentaţi Schelete murdare ale unui corp din care încă faceţi parte până la ziua când veţi fi aruncaţi la lada de gunoi, unde vă este locul. Cât pentru mine, vă arunc în faţă tot dispreţul meu.

- Dar tu, tu, Procurorule General Luca Nazâr Ciobanu, ce ai de zis? Rosturile şi chemarea ta în ordinea judecătorească erau cu totul altele decât acela al decăderii morale în care te-ai complăcut, dacă acest cuvânt

mai poate fi pus, prin comparaţie, alături de numele tău? Ce ai de zis de unanimitatea cu care s-a pronunţat sentinţa de către completul de judecată, care ţi-a aruncat în faţă toată sfidarea lui, apreciind astfel aşa cum trebuie ticăloasele şi degradantele tale procedee? Şi cum crezi că te apreciez eu care am reuşit totuşi să dejoc toate uneltirile tale mârşave şi să menţin intact prestigiul şi demnitatea instanţei pe care o conduceam cu toate că reuşiseşi să-ţi asociezi elemente oportuniste, carieriste şi gata de orice tranzacţii josnice şi care făceau parte din acest tribunal?

- Iar tu, cetitorule căruia mă adresez din nou şi voi toţi aceea care veţi ocupa mîine posturi de conducere în ierarhia judecătorească, apreciaţi aşa cum trebuie pe cei doi magistraţi, Mircea Constantinescu şi Aurel Brătulescu şi nu-i uitaţi niciodată. Căutaţi să-i cunoaşteţi şi strângeţi-le cu drag mâna. Sunt persoane modeste care nu aleargă după reclamă, dar care pătrunşi pe deplin de demnitatea şi cinstea de magistraţi, convinşi pe deplin că soarta lor era definitiv pecetluită, iar cariera pierdută, convinşi pe deplin de siguranţa consecinţelor ce vor urma şi pe care aveau să le suporte, au riscat totul numai pentru a face dreptate. Şi, pentru ca judecata voastră să fie cât mai dreaptă, apreciaţi-i prin comparaţie atât cu faptele comise în acelaşi timp, loc şi împrejurări, de Luca Nazâr Ciobanu, Mihăescu şi Buceloiu şi cu acelea ce veţi mai vedea că au comis susnumiţii cât şi alţi mulţi magistraţi "verificaţi democraţi", faţă de care cele ce am spus până acum sunt prea puţin. Şi în vremurile acelea, ceea ce au făcut ei constituie supremul sacrificiu pe care l-au acceptat cu fruntea senină şi cu conştiinţa împăcată că şi-au făcut pe deplin datoria de magistraţi corecţi şi Români adevăraţi. Şi în adevăr consecinţele au urmat imediat, ambii fiind îndepărtaţi din magistratură cu primele loturi. Constantinescu se află undeva prin Bucureşti, angajat la un magazin de stat, iar secundul s-a înscris în barou, pe când Buceloiu a ajuns Procuror la Curtea de Apel din Bucureşti, iar Mihăescu Prim-Procuror al Curţii de Apel din Braşov.

Pe când eram gata de plecare, iar pronunţarea sentinţei nu se făcuse încă, a apărut la birou Luca Nazâr Ciobanu şi cu zâmbetu-i mefistofelic pe buze s-a angajat în discuţie referitor la soluţia procesului, căutând să demonstreze colegilor că recursul urmează să fie neaparat respins, la care colegul Constantinescu i-a răspuns cu rezervă. I-am lăsat să discute în libertate, având unele lucrări la notariat, având toată încrederea în colegi şi în plus siguranţa că până a doua zi Ministerul nu mai avea timpul necesar să ia nici o măsură în contra noastră care să împiedice pronunţarea sentinţei, fixate pentru a doua zi la orele 8^{00} .

Înainte de a pleca, Luca Nazâr Ciobanu, luându-mă deoparte, m-a întrebat:

- Pentru ce ai format completul cu aceştia? Văd că rezistă.

- N-aveţi nici o teamă, le cunosc părerile.

- Ai grijă. Dacă vezi că vreunul oscilează, amână din nou pronunţarea. Între timp îi suspendăm, iar procesul se va judeca cu alţi magistraţi.

- Bine, am să fiu atent.

Şi de data aceasta spusesem un neadevăr. Toţi fusesem de acord pentru aceeaşi soluţie ce urma să se pronunţe a doua zi.

Am pornit toţi trei spre casă. Eram cu toţii îngrijoraţi şi fiecare căuta să scruteze viitorul, făcând diferite pronosticuri. Întâlnind pe bulevard şi alţi colegi şi voind să schimb puţin atmosferă, i-am invitat la un pahar cu vin. Abia intrasem de câteva minute în local c-a şi sosit un aprod, anunţându-mă că sunt chemat la telefon de d-l Ministru al Justiţiei.

- Du-te şi răspunde că nu m-ai găsit. Bănuiam pentru ce sunt chemat la această oră şi imediat după proces, despre care Procurorul General prezentase deja raportul său.

După câteva minute soseşte un alt aprod, comunicându-mi că de la Minister a primit ordin să mă caute pretutindeni şi să raporteze la telefon. Văzând această insistenţă am plecat, dar nu m-am dus la telefon, ci l-am trimis şi pe acest aprod să anunţe că voi fi căutat.

După o jumătate de oră sună telefonul acasă:

- Casa Primului Preşedinte?

- Da. La telefon d-na Marinescu.

- Doamnă, aici Secretarul G-ral al Ministerului de Justiţie. Vreau să vorbescu cu d-l Prim Preşedinte.

- Nu este acasă. Îmi comunică femeia de serviciu c-a plecat la un aperitiv cu domnii care şi-au depus astăzi candidatura din partea Blocului.

- Vă rog, trimiteţi şi anunţaţi-l să poftească la telefonul cel mai apropiat, să vorbească cu Ministerul.

- Vă rog să credeţi că nu ştiu direcţia în care a plecat.

- Atunci imediat ce se înapoiază, spuneţi-i să cheme Ministerul.

- Am să-i comunic.

Ne culcasem. Probabil că erau orele 23^{00}, când telefonul a sunat pentru a treia oară. La telefon iarăşi Secretarul General, căruia i-a răspuns din nou soţia.

- A sosit d-l Prim Preşedinte?

- Încă nu.

- Atunci să-i comunicaţi că mâine dimineaţă la orele 7^{00} să ceară "fulger" cu Bucureştiul, 5.09.40 (după câte mi-aduc aminte).

A doua zi de dimineaţă, la orele 7^{30}, şi mărturisesc că îndinadins am întârziat o jumătate de oră, am cerut Bucureştii la numărul indicat. Mi-a răspuns personal Secretarul G-ral Olteanu.

- Astăzi aveți pronunțare în procesul lui Mihalache. Vreau să ştiu care este sentința.

- Nu ne-am pronunțat încă. Aseară era târziu, iar colegii obosiți şi am amânat totul pentru astăzi dimineață. Chiar sunt în drum spre birou.

- Vreau să ştiu care-i părerea d-tale.

- Este în localitate d-l Procuror General care ne-a comunicat indicațiile D-voastră.

- Soluția nu poate fi decât respingerea recursului. Aştept să comunici de executare.

- Am înțeles.

Mi-am continuat drumul spre birou, mai hotărât ca oricând. Fie ce-o fi ! Ne vom face datoria conform legii şi conştiinței.

- Ei, d-le Secretar General Olteanu, avocat comunist de Tulcea, de data aceasta ai greşit în procedeele d-tale. Nu ți-ai găsit magistrații care să se impresioneze de ordinele d-tale neruşinate şi ale partidului din care faci parte şi nici de consecințele ce vor urma. Noi n-am fost crescuți la şcoala la care încerci să predai d-ta noile lecții de democrație populară. Noi am învățat cu alți profesori şi cu alte cărți mai vechi, printre rândurile cărora se aflau scrise şi aceste cuvinte: **"Pereat mundus, fiat justitia"**. Peste o oră vei vedea că acest ordin impertinent, pe care ți-ai permis să mi-l dai, se adresează altor magistrați, pe care-i cunoşti şi care au altă structură sufletească şi un alt caracter, practicând exercițiul gimnastic al aplecării înainte şi pe care chiar în conştiința d-tale de proletar îi dispretuieşti tot atât de mult ca şi noi şi întregul neam românesc.

Teroarea morală şi practicile pe care le introduci în numele legii în magistratură nu vor putea suprima nici legea nici dreptul, iar ordinul ce mi-ai dat nu se poate adresa Primului Preşedinte Marinescu şi nici judecătorilor care au format completul de judecată de la Muşcel şi care, la amenințările d-tale îți vor arunca în față tot dispretul lor, făcându-te să înțelegi că pentru noi n-au nici o valoare, nici promisiunile materiale şi nici consolidarea şi ascensiunea profesională în carieră. **Dreptul şi dreptatea depăşesc totul, iar păstrarea intactă a demnității personale şi aceea a corpului din care facem parte, constituie pentru noi o axiomă**.
Peste o oră vei vedea că: "Mai sunt judecători la Berlin" şi că ai rămas ca hoțul, prins cu mâna în buzunar.

Sosit la birou, am comunicat colegilor toate cele întâmplate cu mine de la despărțirea din seara trecută. La rândul său şi colegul Brătulescu ne anunță că sosind seara acasă a fost vizitat de cumnatul său, învățătorul Moisescu, care i-a comunicat că profesorul Patraulea doreşte să-i vorbească şi că-i aşteaptă sosirea.

- N-am timp. Spune-i că sunt obosit şi mă doare capul.

- Măi, este în joc atât cariera ta cât şi a sorei mele. Vrea să ştie care este părerea ta în procesul lui Mihalache.

- Nu mi-am format încă nici o părere până acum.

- A aflat că Marinescu şi Constantinescu au fost cumpăraţi de Ţărănişti. Vrea să amânaţi pronunţarea sub motiv că ai nevoie de timp ca să studiezi dosarul, pentru ca între timp, ambii să fie suspendaţi şi să se judece din nou cu alţi magistraţi.

- Bine, am să văd.

În timpul acestei convorbiri soseşte de la Prefectură un funcţionar anunţându-l pe d-l Brătulescu că este invitat imediat de Procurorul G-ral, care doreşte să-i vorbească.

- Ce fac d-le Prim Preşedinte, mă duc?

- Să pronunţăm mai întâi sentinţa.

Cum orele erau după 8^{30}, tribunalul a pronunţat următoarea sentinţă:

Dos. 1774/946

SENTINŢA

no. 216

Audienţa publică din 17 octombrie 1946
În numele legii

Tribunalul Muşcel
Hotărăşte:

Admite recursul declarat de d-l I. Mihalache din comuna Dobreşti Muşcel, în contra cărţii de judecată civilă cu No 84 din 4 octombrie 1946 pronunţată de Judecătoria Topoloveni - Muşcel, care se reformează în totul.

În fond respinge ca tardivă contestaţia înreg. la No 5196 din 25 septembrie 1946, declarată de C. Craiu din Bucureşti, Calea Victoriei No 56.

Admite contestaţia înaintată de către d-l I. Mihalache, înregistrată la No 5101 din 19 septembrie 1946, la Judecătoria Topoloveni.

Constată că ştergerea din registrul electoral al com. Dobreşti s-a făcut în mod ilegal, considerându-l înscris la No 470 din acest registru.

Sentinţă definitivăz

dată şi pronunţată în şedinţa publică din 17 octombrie 1946 la Trib. Muşcel

Prim Preşedinte	**ss A. Marinescu**
Asesori	**ss Mircea Constantinescu**
	ss A. Brătulescu
Grefier	**ss P. Loghin**

Precum marile bătălii ce constituiesc cheagul care zămisleşte, limpezeşte, dirijează, explică şi determină desfăşurarea istoriei tot astfel şi **sentința de la Tribunalul Muşcel înseamnă cel mai înalt triumf al ideii de justiție, de onestitate şi demnitate profesională,** pe care nici o insultă, calomnie, ticăloşie sau mârşevie comunistă nu-l vor mai putea atinge şi nici cel puțin umbri vreodată, iar acei care au pronunțat-o fără să se plece, fără să-şi piardă independența şi fără să-şi frângă demnitatea, făcându-şi datoria cu curaj, cu abnegație şi cu supremul sacrificiu, caractere în deplinul înțeles al cuvântului, plutesc deasupra tuturor în mândria lor de oameni şi în demnitatea lor de magistrați fără să fie doborâți vreodată de ruşinea unui trecut meschin şi laş.

Şi, la o parte cu acei judecători, figuri abjecte, cu conştiința roasă de mucegaiul tuturor compromisurilor; gloabe murdare puse să tragă la calul bestiilor comuniste; ființe făcute să se târască şi să lingă mâna stăpânului, neîndrăznind nici să-şi mişte coada fără voia lui şi care nu-şi puteau găsi alt loc decât numai în societatea comunistă, firi slugarnice, lepădături şi năpârci veninoase, ei trezesc dezgust şi scârbă, dispreț şi ură.

Dacă aş fi procedat altfel, ar fi însemnat să devin un asasin, un ticălos care, pe nedrept, cu bună ştiință şi rea credință sacrifică din punct de vedere legal şi moral pe cel mai cinstit şi demn reprezentant al totalității româneşti, în cuget şi simțiri adevărate, răpindu-i liniştea şi dreptul la locul pe care-l ocupă în viața politică a neamului unde - alături de marele luptător democrat ardelean Maniu - era exponentul celei mai covârşitoare majorității a sufletului şi conştiinței neamului.

Caracterul josnic al unui verdict imoral şi ilegal, obținut prin mijloace frauduloase, este demn de propunătorii lui, dar respectul față de adevăr, de conştiință şi de demnitatea mea ca om şi ca magistrat nu sunt de vânzare. La dracu deci cu toată această splendidă şi excepțională ascensiune profesională, dacă mi se oferă în astfel de condiții şi dacă trebuie să o dobândesc cu prețul laşității şi al dezonoarei.

La cetirea sentinței sala era plină până la refuz. Întreg baroul, toți magistrații şi funcționarii tribunalului şi tot publicul venit pentru procesele din aceea zi se aflau prezenți.

Un ropot general de aplauze a acoperit ultimile mele cuvinte.

Decanul Baroului s-a grăbit să mă întâlnească pentru a-mi transmite felicitări în numele corpului şi al său personal. La fel şi unii colegi. Bineînțeles, nu acei "verificați democrați" şi nici acei "câştigați cauzei". Era o însuflețire generală.

- Acum mergi, d-le Brătulescu şi vezi ce doreşte Procurorul General.

Primul Procuror Mihăescu care ascultase ascuns după uşe, în camera aprozilor, auzind cuprinsul sentinței s-a şi grăbit să o comunice Procurorului General.

La înapoiere, colegul Brătulescu ne-a reprodus discuția care a avut loc între d-sa şi Procurorul General. Iat-o şi cer scuze colegului Brătulescu dacă am omis ceva:

- Ați pronunțat sentința?
- Da.
- Şi ați admis recursul?
- Da.
- În unanimitate?
- Da.
- N-a fost nici o opinie separată?
- Nu.
- Dar nu v-ați gândit la consecințe?
- Ba da. Eu mi-am făcut şi testamentul.
- Ei, m-a tras pe sfoară Primul Preşedinte. Dar vom vedea.

Auzind aceste ultime cuvinte am spus şi eu:

- Ei bine, dacă a spus acest lucru, sunt pe deplin satisfăcut. S-a convins ticălosul că nu e atât de uşor să dispui de magistrații Tribunalului Muşcel.

- Colegule Brătulescu! Prins de succesiunea rapidă a evenimentelor şi sub impresia celor petrecute am scăpat atunci momentul să te felicit pentru ținuta d-tale demnă cu care a-i răspuns îndrăznelii, cu care Patraulea te chema să-ți vorbească. Cine credea acest neruşinat că eşti d-ta, ca să-şi permită să te cheme, să-ți vorbească, indicându-ți cum să te comporți într-un proces în care erai chemat să aduci o soluție finală? Acest inconştient uita că d-ta, deşi tânăr, făceai totuşi parte dintr-un corp față de care trebuia să aibă respectul cuvenit şi că d-ta nu puteai să aduci magistraturii această ofensă şi că nu te chema nici Buceloiu şi nici Mihăescu şi cu atât mai puțin Luca Nazâr Ciobanu. Va fi simțit oare acest ticălos usturătoarea lecție pe care i-ai servit-o? Ca magistrat şi ca Prim Preşedinte te felicit din tot sufletul.

Peste o jumătate de oră Procurorul General, sosind la tribunal cu figura crispată a avut îndrăzneala să spună:

- Şi totuşi Mihalache nu va candida, după care a plecat din Câmpulung cu maşina, însoțit de Prefectul Minculescu, nume care merită să fie reținut pentru ziua când fiecare va fi chemat să răspundă pentru faptele sale.

Ne aflăm în ziua de 17 octombrie 1946, dată ce trebuie de asemenea să fie reținută, întrucât prezintă o importanță deosebită în succesiunea faptelor care au urmat.

MEETINGUL

Pe la orele 11^{00} am primit chiar şi eu o invitaţie de la Prefectură pentru a participa la meetingul organizat pentru orele 15^{00}. Era invitată întreaga populaţie a oraşului, toate şcolile, toţi funcţionarii , magistraţii şi profesorii şi toate organizaţiile muncitoreşti, să se adune în piaţa publică. Nu se spunea însă pentru ce anume, iar această invitaţie constituia un ordin pentru toată lumea. Bănuiam că va fi o manifestaţie ostilă sentinţei pronunţate de tribunal. Oficialitatea comunistă şi conducerea Blocului nu avusese, din laşitate, curajul să o anunţe, dar o aşteptam. Nu face oare acesta parte din metodele comuniste de a le organiza şi apoi a încerca să le exploateze?

Aşa a şi fost. În oraş era o fierbere generală. În timp ce pe figurile comuniştilor se citea indignarea înfrângerii, restul populaţiei era în sărbătoare şi numai presiunea exercitată asupra ei o făcea să-şi comprime exploziile de bucurie. Felicitările şi strângerile tăcute de mână le întâlneam la tot pasul. Şcolile, armata, funcţionarii toţi erau aduşi cu forţa, după sistemul comunist. Dacă n-ar fi fost aşa, nu s-ar fi aflat prezenţi decât comuniştii.

Un mic amănunt ilustrează perfect situaţia. Este unul dintre evenimentele care au avut loc, evidenţiind astfel care erau sentimentele generale. Un birjar al cărui nume este prudent să nu-l menţionez aci, ca să nu-l stingheresc în meseria lui, nu s-a jenat să mă oprească şi să-mi spună:

- Să ne trăiţi, d-le Prim Preşedinte! Oricând vei voi să mergi undeva sau să te plimbi te duc gratis cu trăsura mea.

La meeting au luat cuvântul Patraulea din partea Blocului, iar Ciocănescu din partea comuniştilor împreună cu Olteanu, ambii muncitori la I.A.R. Pentru a se vedea cine este acest Ciocănescu şi ce valoare reprezintă, dacă se poate vorbi de aşa ceva, relatez următorul fapt: Toate autorităţile fuseseră invitate să ia parte la instalarea Prefectului Blocului Democrat, avocatul Napotescu. Printre cei desemnaţi să ia cuvântul fusese şi acest Ciocănescu, propus de Partidul Comunist, ca fiind cea mai reprezentativă figură a clasei proletare şi în acelaşi timp oratorul partidului. S-a prezentat într-o completă stare de ebrietate. Urcând scările Prefecturii, căzuse şi-şi sângerase pomeţii obrajilor. Timp de aproape o oră ne-a terorizat cu o cuvântare din care nu s-a înţeles aproape nimic. Abia reuşea din când în când să articuleze câte un cuvânt scos la intervale destul de distanţate. Începuse cu Negru-Vodă pentru a termina tras de mână de tovarăşi. Şi pentru că cetăţeanul turmentat nu se lăsa convins să termine şi pentru că tragerea de mânecă să nu fi fost considerată ca o încurajare,

s-au scris câteva rânduri şi i s-au aşezat înainte, pe masă, cerându-i-se să termine.

La meeting s-au rostit cele mai triviale şi neruşinate expresii la adresa completului de judecată şi în special a mea. Cuvinte ca excroc, şarlatan, ticălos, vândut, etc. au fost din plin repetate. Toţi trei eram persoane scoase în afara legii, nişte monştrii faţă de care orice pierde-vară îşi permitea orice neruşinare, acoperindu-ne cu insulte şi calomnii.

-"Moarte lui Marinescu!" au fost cuvintele rostite de "oratori" şi repetate de tovarăşii împrăştiaţi prin mulţime.

Dacă toate acestea s-ar fi petrecut în alte vremuri! Dar acum când iniţiatorii şi cei care calomniau erau membrii fruntaşi ai partidului, de aceeaşi culoare politică cu Ministerul Justiţiei, ce-aş fi putut face? Să-i dau în judecată? Cine să-i judece? Buceloiu? Şi cine să pună concluzii? Mihăescu? În procesul de ultraj al şefului poliţiei comis contra colegului judecător Ţânţăreanu, Mihăescu se acoperise de ridicol. La primul termen de judecată a participat pentru a susţine cererea de amânare depusă de inculpat la dosar, dar nesusţinută oral şi nesprijinită de nici o probă, arătând că este plecat la Bucureşti, în interes de serviciu, când în realitate se dusese să reclame pe coleg Ministerului Justiţiei, iar apoi să se sustragă de la celelalte termene, când vrând-nevrând ar fi trebuit să pună concluzii de condamnare, fiind vorba de un proces-verbal de flagrant delict, care nu putea fi combătut prin contraprobă. Situaţia ar fi determinat partidul să nu mai aibă încredere în el. Ulterior, după ce tribunalul, sub preşedenţia subsemnatului, condamnase pe inculpat la trei luni închisoare, a fost văzut la braţ cu condamnatul. Iată omul! Nici că se putea închipui o situaţie mai frumoasă pentru un prim procuror!

La meeting a asistat şi Prim Procurorul, "apărătorul legii şi al ordinii publice" care n-a găsit necesar să mă informeze despre cele petrecute. Tremurau hainele pe el de teama consecinţelor procesului şi făcea totul pe lângă Procurorul General şi pe lângă partid, spre a arăta că nu poartă nici o vină şi că Marinescu este criminalul. Nu mai eram "fratele Marinescu" care să-l scape din "marea încurcătură" în care se afla.

Ulterior am fost informat că "tovarăşul profesor" Patraulea ar fi declarat că numai el m-ar fi scăpat de la moarte de furia mulţimii care voia să vină la domiciliul meu să mă linşeze. Uitase că el însuşi striga "Moarte lui Marinescu". Dar această chestiune rămâne încă deschisă.

Mărturisesc că dacă faptul s-ar fi produs, nu ştiu ce s-ar fi întâmplat. În tot cazul nu m-ar fi găsit ascuns după uşă. Sunt un bun vânător, iar armele ce posed se aflau lângă mine.

A doua zi, la birou, colegul Cristea mă informează că pe când se afla în drum spre locul de adunare, un muncitor dint-un grup comunist ce se apropia de el, a întrebat văzându-l:

- Şi acesta este unul dintre cei trei?

- Nu, a fost răspunsul altuia.

- Credeam că este că-l băgam în canal.

Merită să facem aici o menţiune specială referitor la atitudinea Partidului Naţional-Ţărănesc în legătură cu acest proces, spre a rămâne o pagină scrisă despre respectul pe care "partidele reacţionare" îl acordau magistraturii şi îndeosebi de respectul arătat de Partidul Naţional-Ţărănesc într-un moment atât de important. În tot cursul procesului nu am avut absolut nici o cunoştinţă că în local au fost prezenţi unii dintre membrii de la conducerea partidului. Bănuiam că va fi sosit d-l Mihalache, ca parte în proces. Abia ulterior am aflat că încă din ajun sosiseră atât d-l Mihalache, cât şi d-l Maniu şi alţi fruntaşi ai partidului, locuind la d-l Titi Georgescu. Nimeni dintre aceştia, nici un membru al partidului şi nici chiar dintre cei localnici, n-a schiţat nici cel puţin un gest să se apropie de vreunul dintre membrii tribunalului şi printre aceştia se aflau doar atâţia avocaţi ţărănişti şi în baroul local, cu care ne întâlneam în fiecare zi în oficiu. Nimic, absolut nimic, nici înainte, nici în cursul procesului şi nici ulterior.

D-l Mihalache a apărut la tribunal după proces, cu ocazia depunerii candidaturii şi numai timpul necesar acestei lucrări.

Târziu de tot, în timpul prigoanei, pe când mă aflam fugit de aproape un an, am aflat despre o convorbire care a avut loc între d-nii Maniu şi Mihalache, în casa d-lui Titi Georgescu, despre proces. Cer toate scuzele dacă cele relatate nu vor corespunde "ad literam" celor discutate. Eu le redau aşa după cum mi-au fost transmise. Persoana care mi le-a transmis este prea serioasă pentru a mă determina să le inserez aci.

D-l Maniu - Cunoşti pe magistraţii tribunalului?

D-l Mihalache - Nu cunosc decât pe Prim Preşedintele Marinescu, care este Muşcelean.

- Ce încredere ai în el?

- Nu ştiu. Primul Preşedinte este un magistrat corect şi de curaj. Dacă va judeca el şi voi avea dreptate, mi-o va da.

- Magistraţii sunt timoraţi atât de presiunea Partidului Comunist, cât şi de teama pierderilor posturilor.

- Nu cred că este cazul cu Prim Preşedintele.

- Vom vedea.

Iar după proces:

D-l Maniu - Te felicit de felul cum ai cunoscut magistraţii.

Iată la tot ce s-a redus atitudinea Partidului Naţional-Ţărănesc în legătură cu procesul d-lui Mihalache. Compară cetitorule, această atitudine respectuoasă, corectă şi absolut rezervată, cu intervenţia brutală, agresivă, directă şi neruşinată a Partidului Comunist, cu metodele "progresiste" ale democraţiei populare şi urmăreşte cu atenţie la ceea ce va urma. Din toate acestea şi din cele ce vei mai vedea, trage concluziile necesare, judecând în lumina lor adevărata desfăşurare a vieţii politice din zilele noastre sub conducerea "partidelor progresiste", intitulate cu

neruşinare şi partide democrate, şi apreciază felul în care instanţele de judecată îşi desfăşoară astăzi activitatea prin sentinţele ce pronunţă, impuse de partid şi mai ales acelea pronunţate de Tribunalul Militar, când a condamnat la muncă silnică pe viaţă, ca trădători de neam, pe cei doi mari conducători şi vechi luptători ai celui mai puternic partid naţional român d-nii Maniu şi Mihalache.

Judecă aşa cum trebuie şi afirmaţia insolentă, lansată de Partidul Comunist pentru a-şi justifica înfrângerea suferită prin îndrăzneala de a nu se supune ordinelor date de partid, că Primul Preşedinte Marinescu şi judecătorul Constantinescu au fost cumpăraţi de Partidul Naţional-Ţărănesc, fiind plătiţi nici mai mult nici mai puţin decât cu suma de 500.000.000 lei. Mă întreb: Va fi avut oare partidul atâţia bani pentru ca să fie atât de darnic să repartizeze o astfel de sumă fabuloasă şi pentru noi într-un timp când salariul meu lunar era de 200.000 lei? Dar cu cine s-a tratat? Când şi unde? Despre acestea, însă, nu se şopteşte nici un cuvânt, în timp ce calomnia fusese lansată pretutindeni. Gândiţi-vă în câte familii şi în câte cercuri, reuniuni şi locuri intime nu s-a debitat această calomnie ordinară. Dacă ar fi fost un adevăr, pentru ce nu s-a cercetat şi nu se cercetează cazul, mai ales că Ministerul Justiţiei a fost şi este condus de un comunist şi după cum aţi binevoit a vedea, membrii parchetelor sunt la ordinele directe ale partidului.

Şi ce efect ar fi avut o astfel de dovadă într-un proces în care era angajat "tot prestigiul şi toată autoritatea întreg Consiliului de Miniştri şi întregului guvern şi faţă de ţară şi faţă de străinătate" şi care "nu puteau fi sfidaţi de o hotărâre a Tribunalului Muşcel".

Dar nu. Nu era nevoie de o anchetă. S-ar fi produs a doua înfrângere şi, orice s-ar fi întâmplat, trebuia să ieşim şi noi din rezervă. Este mai bine însă să circule calomnia sub această formă, fiindcă guvernul tot are ceva de câştigat. Dar până când?

Fii sigur cetitorule, răspunsul meu n-ar fi întârziat dacă am fi trăit în vremurile normale, când libertatea cuvântului şi a scrisului erau garantate. Dar astăzi? Imaginează-ţi numai ce s-ar fi întâmplat cu mine, cu cei menţionaţi aci şi pe care îi voi mai menţiona încă, dacă aceste rânduri ar cădea în mâinile comuniştilor, acum când totul se află sub teroarea lor, iar eu nu sunt altceva decât un membru al grupului de rezistenţă, căutat peste tot, care îndrăzneşte încă să mai scrie astfel. Dar nu. Rândurile acestea nu vor cădea în mâna lor. Le voi ascunde cât mai bine ca să vadă lumina zilei atunci când va sosi timpul.

Ziarul "Scânteia", apărut chiar în dimineaţa pronunţării sentinţei, anunţa deja pe cititori că recursul a fost respins, atât era de sigur partidul de soluţia procesului.

Cine îi comunicase aceasta? Procurorul General Ciobanu, pe baza angajamentelor făcute? Sau poate Secretatul G-ral Olteanu, pe baza ordinului dat? Sau poate însăşi convingerea partidului că nu pot exista magistraţi care să îndrăznească să nu se supună ordinelor partidului?

CEL DE-AL DOILEA PROCES

Falsurile comise de Procurorul General

La câteva zile după proces, am primit o notă telefonică cerându-mi-se să mă prezint imediat în audiență la Ministerul Justiției. Ajuns aci, mi se comunică de către noul Secretar G-ral că d-l ministru se află plecat în audiență la Palat şi că deci să mă prezint la orele 18^{00} când, iarăşi n-am putut fi primit, ministrul fiind ocupat. Nici a doua zi n-am fost primit, spunându-mi-se că ministrul se află într-un consiliu fixându-mi-se irevocabil audiența pentru orele 18, când, din nou, mi s-a comunicat că este plecat la Arad, în propagandă politică.

În ziua următoare, a treia de la sosirea mea, am fost anunțat să mă prezint d-lui Director G-ral al Personalului care-mi va indica ce am de făcut. Am primit ordin scris că sunt delegat în Minister până la noi dispoziții. Nu mi s-a indicat nici o ocupație, absolut nimic, doar ordinul să nu plec din Bucureşti şi să trec pe la Minister între orele 12^{00} -13^{00} spre a face act de prezență. Cu ce scop toate acestea? Nu le aflam nici un răspuns precis şi imediat. Totuşi se petrecea ceva.

Într-una din zile întâlnesc întâmplător pe stradă pe grefierul Oancea şi pe arhivarul Grecu de la judecătoria Topoloveni, care-mi fac cunoscut că au fost comprimați. Erau destul de amărâți şi, fiindcă nu cunoşteau motivul, veniseră să se informeze. Cu această ocazie mi-au comunicat că pe ziua de 17 octombrie între orele 11^{00}-12^{00} a sosit la Judecătoria Dobreşti, Proc. G-ral Luca Nazâr Ciobanu, însoțit de Prefectul Minculescu, cerând arhivarului să înregistreze cât mai multe contestații, care cereau ştergerea d-lui Mihalache din listele electorale, dar să le antedateze, înregistrându-le cu data de 15 octombrie, iar nu pe data prezentării - 17 octombrie. Arhivarul, obiectând că nu poate să facă această antedatare, întrucât ar constitui un fals în acte publice şi că registrul este deja închis pe data de 16 octombrie, a fost amenințat cu arestarea imediată şi cu darea afară din serviciu dacă refuză executarea lucrării. În urma acestor amenințări, contestațiile au fost înregistrate cu data de 15 octombrie, arhivarul declarând că execută lucrarea din ordin şi sub amenințare, răspunderea revenind Procurorului G-ral.

Iată şi explicația acestui fals:

Conform art. 71 din legea electorală, aşa după cum s-a menționat deja mai sus, pentru alegerile din 1946, registrele electorale trebuiau să fie întocmite în termen de 2 luni de la publicarea legii, care avusese loc la 15 iulie. Deci ultimul termen pentru definitivare era 15 septembrie. Afişarea registrului pentru comuna Dobreşti avusese loc la 26 august de la care dată se socoteau cele 20 zile de afişare, plus 10 zile după data expirării

afişării care, astfel calculate, expirau la 25 septembrie. Admiţând prin imposibil că aceste 30 zile urmau să se socotească de la 15 septembrie - şi în acest caz ultimul termen expira în seara zilei de 15 octombrie - ziua de 17 octombrie nu intra în nici un caz în calcularea termenului prevăzut de lege şi orice contestaţie înregistrată după 15 octombrie urma să fie respinsă ca tardivă. Ca atare, dacă noile contestaţii s-ar fi înregistrat exact la data prezentării, urmau să aibă această soartă.

Iată-l deci pe Procurorul G-ral Luca Nazâr Ciobanu de la Curtea de Apel din Craiova, înfăţişându-se înaintea unui modest funcţionar judecătoresc şi constrângându-l prin ameninţarea cu darea afară din serviciu şi cu arestarea să comită un fals în acte publice, delict infamat şi atât de grav pe care acest modest, dar cinstit funcţionar nu l-ar fi comis niciodată. Dar ce putea să facă în aceste vremuri în faţa unui Procuror G-ral, care vine şi-i vorbeşte chiar în numele Ministerului Justiţiei şi îl ameninţă atât de grav? Se va putea oare spune că funcţionarul a dat dovadă de laşitate, cedând acestor ameninţări, pentru a comite un act ilegal? Da, poate. Dar laşitatea omenească şi legile sunt făcute pentru oameni, iar nu pentru eroi, mai ales în aceste vremuri de groaznică teroare comunistă.

Art. 137 al. II din Codul Penal prevedea textual: "Când executarea unui ordin de serviciu constituie o infracţiune, şeful sau superiorul care a dat ordinul se pedepseşte ca autor al acelei infracţiuni împreună cu acela care a executat ordinul", iar art. 411 dispune că: "acela care falsifică un act public, în orice mod, comite delictul de fals în acte publice, pedeapsa fiind închisoare corecţională de la 2 la 5 ani, amendă de ola 2000 la 10000 lei şi interdicţia corecţională de la 2 la 5 ani dacă actul se săvârşeşte de un funcţionar public în exerciţiul funcţiunii sale".

Un mai mare hal de decădere morală şi de ticăloşie nici că se poate închipui. Pentru funcţionar există scuza constrângerii morale prevăzută la art. 130 din Codul Penal, dar tu, tu Procurorule General, tu cum apari în faţa funcţionarilor, a magistraţilor, a colegilor, superiorilor, a opiniei publice şi a legilor altfel decât un infractor de drept comun, un nemernic şi un ticălos, o zdreanţă murdară, care ai făcut de râs magistratura şi postul pe care-l ocupi. Ţi s-a promis amnistia pentru ca, la adăpostul ei, să comiţi astfel de fapte? Poate să vină orice amnistie ai dori şi aştepta, fapta ta va fi calificată tot fals în acte publice, iar tu un falsificator şi un monstru, care ai reuşit să te strecori în rândurile unui corp atât de select, când cel pe care-l meritai era cu totul altul decât acela de magistrat, iar numele pe care-l porţi te predestinase pentru altă ocupaţie. Cine te-a numit în magistratură şi pe la ce instanţe ai trecut până acum? Cine te-a avansat şi pe baza căror merite? Câte fapte de acestea ai mai comis pe unde ai trecut? Şi poate că ai fost convins că în urma celor ce ai făcut şi vei mai face, să fii avansat şi la Înalta Curte, îmbrăcat în roba roşie, aşa cum s-a

întâmplat cu atâția colegi ai tăi, în urma acelorași ticăloșii. Noi te cunoaștem acum atât de bine, dar nu ești de pe meleagurile noastre și acolo unde nu ți se cunosc faptele vei fi apărând încă sub prestigiul denumirii de Procuror G-ral, pretinzând să fi cinstit și respectat. Sper însă că aceste rânduri vor avea darul să popularizeze faptele ce ai comis, pentru ca să fi cunoscut și la locul nașterii și unde ai profesat magistratura și mai ales unde ai funcționat ca Procuror G-ral și unde ai domiciliul sau reședința și oriunde îți vei mai opri pașii. Pretutindeni să fii cunoscut sub eticheta de: "Falsificator ordinar".

Iar d-ta, d-le Prim Procuror Mihăescu de la Trib. Mușcel, apărătorul ordinei publice și al legii, care știai totul, ce măsuri ai luat în cauză față de un fapt atât de grav, comis chiar într-o instanță judecătorească și cunoscut de atâta lume? L-ai comunicat, cel puțin, Procurorului G-ral al Curții de Apel din București, așa cum te obliga legea? Sau, l-ai confirmat prin tăcere, asumându-ți și responsabilitatea respectivă prevăzută de lege, mai ales că era vorba de lucrări referitoare la o perioadă în care rezolvai totul printr-o înjurătură?

Subsemnatul nu mai puteam face nimic. Mi se luase din mână conducerea tribunalului și deci nici șeful justiției Mușcel nu mai eram. Mă aflam delegat în Minister, iar de aci, după 18 zile, trimis la judecătoria Topologu din Jud. Tulcea, fieful electoral al Secretarului G-ral Olteanu și știu bine ce m-ar fi așteptat dacă executam delegația. Ne cunoșteam doar atât de bine din procesul d-lui Mihalache și știam cine anume pusese la cale, contra mea, măsura respectivă. Executarea se putea îndeplini mult mai ușor la Tulcea, unde mi s-ar fi putut atât de simplu pierde urma. Sau poate că ai fost convins că falsul comis de Procurorul General va trece neobservat și totul va fi dat uitării?

Eu, după cum vezi, n-am uitat și am adunat tot ce am putut pentru a da în vileag cel puțin o parte din ticăloșiile care s-au comis la Mușcel în legătură cu recursul d-lui Mihalache și cu alegerile parlamentare din 19 Noiembrie 1946.

JUDECAREA NOILOR CONTESTAȚII

Noile contestații au fost soluționate tot la judecătoria Topoloveni, în care scop a fost delegat şi aci un alt judecător special.

S-a renunțat la serviciile lui Vernescu față de vădita incapacitate dovedită în legătură cu actele de procedură elementară, ce dăduse posibilitatea tribunalului să admită atât de uşor recursul şi să intre în examinarea fondului.

Toate contestațiile au fost admise trecându-se peste sentința tribunalului şi dispunându-se ştergerea d-lui Mihalache din listele electorale.

Cu toate că mandatarii d-lui Mihalache au invocat falsurile comise cu înregistrarea contestațiilor, totuşi, judecătorul a refuzat examinarea registrului de intrări, deşi acesta se afla la judecătorie şi constatarea era atât de uşor de făcut. Noul sosit judeca din ordin şi nu-l interesa apărarea intimatului.

S-a declarat recurs şi în contra noii hotărâri. De data aceasta, Ministerul nu s-a mai lăsat surprins şi luând toate măsurile necesare, judecata a urmat indicațiile superiorilor.

În primul rând trebuia să dispar eu din Câmpulung, ceea ce s-a reuşit prin delegarea mea în Minister şi prin obligația ce mi s-a impus să nu părăsesc Capitala, fixându-mi-se astfel un domiciliu forțat.

În al doilea rând au fost aduşi doi magistrați "speciali", fiind transferați de la Bucureşti la Câmpulung, judecătorii I. Cristoveanu, care nu avea nici o legătură cu Muşcelul şi I. Țuțea, un fost legionar notoriu, utilizat de guvern în această cauză şi în alegeri, doi magistrați "verificați democrați". În schimb au fost transferați de la Câmpulung la Tribunalul Ilfov judecătorul Aurel Țînțăreanu, care se afla delegat tocmai la Suceava şi judecătorul Popescu, deşi nici unul nu formulase nici o cerere recentă în acest sens şi în plus căzuseră la examenul de "verificare". Totuşi, de data aceasta Ministerul manifestase o dragoste subită pentru ambii, dragoste ce era de aşa manieră, încât atunci când colegul Țânțăreanu s-a prezentat la Ilfov să-şi ia postul în primire, i s-a refuzat recunoaşterea prezenței la serviciu de către Primul Preşedinte al Tribunalului Ilfov, pentru ca ulterior ambii magistrați să fie îndepărtați din Magistratură cu primele loturi. Ceilalți doi, Cristoveanu şi Țuțea, au fost aduşi imediat la Câmpulung, cu o maşină specială, pusă la dispoziție de Minister şi au şi intrat la şedință, spre a judeca recursul d-lui I. Mihalache, formând completul de judecată cu ticălosul de Buceloiu.

Noua conducere provizorie a tribunalului a capitulat complet în fața noilor măsuri.

Câtă lipsă de demnitate, câtă ruşine, câtă josnicie şi câtă decădere morală, cioturi pătrunse în magistratură prin fraudă, străini cu totul de rosturile şi chemarea ei.

Toţi aceştia şi oricare alţii or mai fi existând de acelaşi fel, nu trebuiesc uitaţi, ci denunţaţi opiniei publice, pentru ca să se constate că adevăraţii magistraţi nu se solidarizează cu ei şi că aceştia nu constituie decât putregaiul şi paraziţii ce caută să trăiască pe trunchiul falnic al magistraturii, rozându-l la rădăcini, pentru ca să-l doboare la pământ.

Ambii magistraţi s-au înapoiat la Muşcel cu ocazia alegerilor, lucrând pe linie de partid, despre care voi vorbi mai jos, cu totul sumar şi numai în măsura în care vom întâlni din nou figurile "magistraţilor verificaţi democraţi", cavalerii falsurilor neruşinate şi ai mituirii.

Înainte să plec din Câmpulung spre a mă prezenta la audienţa Ministrului, aflându-mă în sala de şedinţe a secţiei I-a, mi s-a comunicat de către colegul Mircea Constantinescu că Procurorul General le-a făcut observaţie pentru că au admis recursul d-lui Mihalache. I-am răspuns că-mi pare rău că n-am fost şi eu prezent, dar că voi căuta să stau de vorbă cu d-sa. Puţin timp după aceia, văzându-l într-o seară singur la birou, am angajat următoarea discuţie:

- Am fost informat că aţi făcut observaţie colegilor pentru sentinţa ce am pronunţat.

- Da, le-am atras atenţia asupra considerentelor juridice greşite pe care s-au bazat.

- După cele petrecute mă cunoaşteţi şi vă cunosc. N-aveţi după câte văd nici cel puţin curajul răspunderii şi după cum nu m-aţi menajat, nu vă voi menaja nici eu. Cu ce drept te-ai amestecat d-ta, în acest proces? Cum de ţi-ai permis chiar să faci observaţie unor magistraţi care nu sunt nici cel puţin subalternii d-tale?

- Nu, nu le-am făcut observaţie, am discutat numai.

- Dacă erai un magistrat cinstit, nici atât nu ţi-ai fi putut permite. Cu atât mai puţin nu-ţi era permis să impui magistraţilor, într-un mod atât de impertinent, în recurs, altă soluţie decât aceea pe care conştiinţa lor le-o impunea şi pe care ţi-au respins-o.

Cine ai crezut că sunt magistraţii judeţului Muşcel? Ai trecut peste cea mai elementară bunăcuvinţă şi etică profesională; eu n-am îndrăznit niciodată în cariera mea nici cel puţin să atrag atenţia colegilor asupra importanţei vreunui proces, nicicum să le impun soluţia. Să te ferească Dumnezeu să-ţi întocmesc eu actul de acuzare, că şi din mormânt te voi scoate la judecată.

Aceasta a fost ultima noastră convorbire şi am ieşit din birou trântind uşa în urma mea, ca ultim semn al respectului ce-i purtam.

Iar tu, cetitorule şi voi Români de pretutindeni, înregistraţi prin ce metode şi prin ce magistraţi a fost şters d-l I. Mihalache din listele electorale ale comuna Dobreşti. Înregistraţi prin ce mijloace neruşinate a fost împiedicat să mai participe ca exponent al gândurilor şi a voinţei voastre la lupta angajată de comunişti şi de aliaţii lor din Bloc pentru schimbarea totală a regimului din Ţara Românească, în care luptă, prezenţa lui Mihalache nu era de dorit.

Şi de ce nu?

Pentru că voi toţi, ţara întreagă, cu toată suflarea adevărat românească la un loc, îşi îndrepta privirile şi îşi pusese speranţele în Partidul Naţional-Ţărănesc, singurul în stare ca forţă politică s-o salveze de la prăbuşirea la care au adus-o comuniştii şi aliaţii lor.

Iată rolul netrebnic deţinut de unii magistraţi inconştienţi, ca triste vreascuri ale corpului din care făceau parte, care au aruncat cea mai neagră pată pe prestigiul magistraturii.

Iată prin ce metode s-a început perioada nouă a istoriei acestui neam, mijloace care caracterizează atât de bine pe acei ce le-au întrebuinţat. Iată pe unii dintre vinovaţii greului vieţii pe care o suportăm acum. **Iată cum oameni străini de neam şi de sânge cu noi au reuşit să se instaleze la conducerea destinelor neamului românesc.**

Printre candidaţii Blocului la Muşcel se afla şi Nicu Enescu, indicat de Partidul Liberal - Tătărăscu figurând al treilea pe listă. Este de fel din comuna Coseşti-Muşcel şi ne cunoşteam mai de demult. În ziua de 12 octombrie am primit vizita sa la birou, însoţit fiind şi de alte persoane din Bloc. Cum ne aflam înainte de judecarea recursului d-lui Mihalache, a amintit şi de proces în cele câteva minute cât a fost prezent în biroul meu, pentru ca tot d-sa să adauge imediat:

- Desigur recursul urmează să fie respins fără nici o îndoială.

N-am dat nici un răspuns şi n-am angajat nici o discuţie. M-a surprins îndrăzneala cu care îmi vorbea, permitându-şi chiar să indice soluţii. N-avea nici cel puţin buna-cuvinţă să-şi dea seama cu cine sta de vorbă şi unde anume. Credeam că venise să-mi facă o vizită de curtoazie, ca orice candidat înainte de alegeri.

L-am întâlnit după proces. Mi-a întors pur şi simplu spatele. Îl ştiam că ocupă un post destul de modest pe lângă mai marii Partidului Liberal de la Bucureşti, nuanţa Tătărăscu, îndeplinind cu fidelitate oficiul de portărel al partidului. Iată-l pe acest tânc întorcându-mi spatele. Văzându-l şi candidat pe lista Blocului, mi-am dat seama că partidul arunca în luptă, cel puţin la Muşcel, persoane de calitate cu totul secundară.

- Dar tinere Enescu, ca să ai şi îndrăzneala să-mi întorci spatele este peste valoarea şi ceea ce reprezentăm fiecare, purtarea d-tale nu mă caracterizează pe mine, există însă o bună-cuviinţă peste care nu se

poate trece şi care-ţi lipseşte. Încearcă s-o înveţi acum şi nu uita lecţia care ţi se serveşte aci. Pe cât te credeai atunci de mare, pe atât eşti astăzi de mic, revenind la dimensiunile naturale şi fi sigur că nu se va uita rolul ce l-ai jucat în aceste vremuri atât de excepţionale pentru neamul românesc alături de ceilalţi gropari ai naţiei.

CONTESTAŢIA DE LA COMISIA CENTRALĂ ELECTORALĂ

Într-una din zile, pe când mă aflam încă la tribunal în exerciţiul funcţiunii, Procurorul G-ral Ciobanu, care se înapoiase de la Bucureşti, unde aranjase cu Ministerul şi îndepărtarea mea din Câmpulung, mi-a înmânat o adresă din partea Comisiei Centrale Electorale - care funcţiona la Minister - prin care mi se solicita trimiterea dosarului cu recursul d-lui Mihalache. Spunându-mi că dosarul este necesar imediat Comisiei, Proc. G-ral mi l-a cerut să-l trimită printr-un funcţionar al Prefecturii, ceea ce am refuzat, ducându-l chiar eu personal şi predându-l d-lui Director G-ral Dumitrescu, secretarul Comisiei, urmând ca a doua zi să mă prezint în audienţa Ministrului, conform ordinului primit.

Fiind apoi delegat în Minister şi dispunând de timp suficient, într-o după-amiază am făcut o vizită d-lui Nestor Badea, cu care eram cunoscut încă din copilărie.

Cum am deschis uşa am şi fost întâmpinat de d-l I. Mihalache, care se afla aci, cu aceste cuvinte:

- Când un tribunal în complet de trei în frunte cu Primul Preşedinte şi când însuşi şeful Justiţiei Ţării Româneşti, primul Preşedinte al Înaltei Curţi mi-au dat dreptate, procesul este câştigat din punct de vedere moral, de mine. Restul nu mă interesează.

Neavând nici o cunoştinţă despre cele ce se întâmplaseră am cerut informaţii, spunându-mi-se că, cu câteva minute înainte, s-a telefonat de avocaţii d-sale că Comisia Centrală, după ce a amânat de trei ori consecutiv pronunţarea, în majoritate a admis ştergerea d-sale de pe listele de candidaţi de la Muşcel, cu opinia separată a Preşedintelui.

Pentru a verifica cele comunicate, am mers de aci la Minister adresându-mă d-lui Director Dumitrescu, secretarul comisiei, care, drept răspuns mi-a dat să citesc chiar în original opinia separată a d-lui Prim Preşedinte Oconel Cireş. Iat-o, după câte mi-aduc aminte:

- "Subsemnatul Oconel Cireş, Prim Preşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie, în calitate de Preşedinte al Comisiei Centrale Electorale sunt de părere să se respingă contestaţiile înaintate prin care s-a cerut ştergerea d-lui I. Mihalache de pe listele de candidaţi de la Muşcel, menţinându-se candidatura sa".

Eram extrem de satisfăcut. Sentinţa tribunalului primise astfel confirmarea şefului Justiţiei Ţării Româneşti, Primul Preşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie.

- Ei, ce ziceţi acum tovarăşilor "câştigaţi cauzei" şi tu Procurorule G-ral?

- Şi ce ai de zis şi tu, Primule Procuror Mihăescu, care soluţionaseşi recursul printr-o simplă înjurătură de mamă adresată d-lui Mihalache?

- Nu vă este ruşine de purtarea voastră sau neruşinarea, necunoscând limite, nu vi se mai înroşesc obrajii în faţa nimănui şi de nimic?

- Ce ziceţi tovarăşilor din Guvern al căror "prestigiu este angajat şi faţă de ţară şi faţă de străinătate"?

Iată că mai apare cineva care prin opinia sa separată, sfidează impertinenta voastră opinie, care, prin prestigiul persoanei care a pronunţat-o, şi autoritatea postului ce-l ocupă, v-a amuţit definitiv glasurile.

Ce ai de zis Secretarule General Olteanu? Aici n-ai mai putut da ordine şi nici ţipa la telefon ca mai înainte. Şi de ce n-aţi publicat în ziare această opinie separată, ca să ştie şi neamul şi ţara întreagă adevărul adevărat?

- V-aţi mulţumit cu o sentinţă câştigată cu "majoritate", iar nu cu unanimitate, aşa cum aţi fi dorit. De ce nu spuneţi că membrii "majoritari" erau consilieri "verificaţi democraţi"? De ce nu spuneţi că majoritarul Negrea era un consilier avansat cu câteva luni înainte de pensionare şi în timp ce tatăl rezolva procesul d-lui Mihalache la Bucureşti, fiul se afla student la Moscova, trimis să studieze doctrina comunistă, pe cheltuiala Statului Român, cu bani storşi din buzunarele noastre şi cu sprijin sovietic?

- De ce tăceţi? Nu este oare şi aceasta tot un fel de mituire, d-le Consilier Negrea?

Nu cunosc acum când scriu aceste rânduri detaliile necesare, dar ar fi nimerit să cunoaştem şi beteşugurile celorlalţi "majoritari", pentru a-i înfăţişa în lumina a ceea ce sunt. Şi acum o întrebare tovarăşilor comunişti:

Cu ce sumă a cumpărat Partidul Naţional-Ţărănesc pe şeful Justiţiei Ţării Româneşti, Primul Preşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie, dacă Primului Preşedinte Marinescu de la Tribunalul Muşcel a trebuit să i se dea 500.000.000, mai ales că la voi totul se plăteşte după grad şi după vechime, după cum se va vedea în cele ce urmează?

Veţi mai îndrăzni şi de acum înainte să colportaţi ruşinoasa voastră calomnie?

ALEGERILE

Cititorilor, urmăriţi cu atenţie mărită cele ce voi relata aici, deşi nu este în intenţia mea să fac istoricul întreg şi detaliat al alegerilor parlamentare de la Muşcel, sub conducerea Blocului Partidelor Democrate, a celor mai "democrate" alegeri care au existat vreodată în Ţara Românească, aşa după cum a ţipat cu neruşinare "presa progresistă", fiindcă n-am această posibilitate acum, în împrejurările în care mă aflu.

Voi relata numai o parte din faptele care sunt în legătură cu magistraţii "verificaţi democraţi" şi tangenţial faptele celorlalţi preşedinţi de secţii, pentru a vi-i prezenta în lumina lor adevărată, spre a fi cunoscuţi de voi, putând identifica astfel pe acei care au contribuit direct şi imediat la greul vremurilor pe care le trăim cu toţii acum şi a şti pe cine să tragem la răspundere mâine, când vremurile se vor schimba. Pentru a cunoaşte astfel cea mai mare excrocherie operată cu ajutorul magistraţilor "verificaţi democraţi", a acelora care erau chemaţi să asigure şi să aplice legea în mod exact, iar nu să se transforme ei înşişi în infractori ordinari.

Şi crima lor este cu atât mai mare cu cât cele practicate la Muşcel **au făcut parte dintr-un sistem ce s-a practicat pe întregul cuprins al ţării de către "guvernul democrat", un sistem general.**

Pretutindeni aceiaşi oameni decăzuţi, lucrând după aceleaşi metode.

Cititorilor, multe din faptele întâmplate la alegerile din 19 Noiembrie 1946, vor fi poate perfect cunoscute de voi. La multe veţi fi fost chiar şi martori oculari, dar fără să fi putut reacţiona în vreun fel Pe multe le veţi fi auzit de la alţii, dar poate denaturate, exagerate sau incomplete. Cele ce vă voi comunica eu aci, sunt absolut exacte, sunt văzute, trăite şi verificate de mine, purtând astfel pecetea autenticităţii. Cele mai multe s-au întâmplat chiar în localul Trib. Muşcel unde mă aflam prezent, refuzând executarea delegaţiei ce mi se dăduse la Judecătoria Topologu. Am votat la Câmpulung fiind astfel prezent în mijlocul acestor întâmplări.

Ca magistrat am servit adevărului şi pe această linie. Aceasta este structura mea sufletească. Ceea ce ştiu cu adevărat precizez. Cele ce le ştiu de la alţii le voi indica cu această menţiune, pentru cei ce vor să mă verifice cu deamănuntul.

Biroul electoral al judeţului Muşcel a fost format astfel:

Preşedinte: Luca Nazîr Ciobanu - Procuror G-ral Curtea de Apel Craiova

Supleant: Const. Sârbu, Jud. Instr. Tribunalul Muşcel.

Dintre magistraţii titulari la tribunal şi la judecătoriile din Muşcel au fost excluşi de la prezidarea secţiilor de votare următorii:

1.	Aurel Marinescu	Prim Preşedinte
2.	Dan Grigorescu	preşedinte S. II-a
3.	Mircea Constantinescu	judecător
4.	Aurel Ţînţăreanu	judecător
5.	Gh. Popescu	judecător
6.	Gh. Grecu	judecător
7.	Gh. Niţescu	judecător
8.	Aurel Brătulescu	judecător
9.	Cornel Stănescu	judecător
10.	I. Hasnaş	judecător
11.	Cogălniceanu	judecător
12.	I. Pechi	judecător
13.	V. Bîlea	judecător
14.	Dobrin	judecător
15.	C. Tucăneanu	ajutor judecător
16.	N. Bidilică	procuror
17.	Gh. Bănescu	procuror
18.	I. Cornescu	ajutor judecător

Au prezidat următorii magistraţi "verificaţi democraţi":

1.	N Mihăescu	Prim Procuror
2.	Gh Iliescu	judecător
3.	I. Buceloiu	judecător
4.	I. Cristoveanu	judecător
5.	I. Ţuţea	judecător
6.	Gh. Cristea	judecător
7.	I. Cihoianu	judecător
8.	M. Vernescu	supleant
9.	Gh. Ionescu	supleant
10.	I. Gheorghiu	ajutor judecător
11.	Gh. Popescu-Albeşti	ajutor judecător
12.	Gh. Şerb	ajutor judecător
13.	I. Mihai	ajutor judecător

Iată deci:

- 18 excluşi

- 14 admişi - inclusiv judecătorul de instrucţie care făcea parte din Biroul Electoral Judeţean.

Niciodată până acum membrii Parchetului n-au luat parte la alegeri. De data aceasta Blocul nu se putea lipsi de procurorii "verificaţi

democratic" şi nici cei de la Muşcel, de Prim Procurorul Mihăescu, care trecuse cu "bine" examenul de verificare, rămânând astfel Parchetul şi Cabinetul de Instrucţie fără conducători prezenţi la serviciu.

Utilizarea magistraţilor prezenţi a fost refuzată de Luca Nazâr Ciobanu, chiar şi după ce a primit ordin de la Comisia Electorală Centrală în acest sens.

Au fost formate 115 secţii, deşi nu era nevoie de acest număr.

Dacă ar fi fost utilizaţi toţi magistraţii şi încă numărul secţiilor redus la strictul necesar, aceştia erau suficienţi pentru alegerile de la Muşcel. S-au format însă mai multe secţii cu un număr infim de alegători, numai pentru a fi utilizaţi ca preşedinţi cât mai mulţi oameni de încredere ai Partidului Comunist, alţii decât magistraţii de carieră, demni şi corecţi.

Au fost delegaţi membri ai corpului didactic, unii dintre ei foşti clienţi ai Partidului şi ai Cabinetului de Instrucţie, precum şi ofiţeri din Regimentul 5 voluntari din localitate, ingineri şi funcţionari care s-au acoperit de gloria falsurilor comise, ale căror nume le voi indica aici, spre a nu se da uitării.

Înainte de alegeri, supleanţii birourilor electorale judeţene au fost chemaţi la Ministerul de Justiţie pentru a primi instrucţiuni.

Iată ce a povestit un magistrat ce se afla întâmplător pe sala Ministerului de Justiţie, atunci când supleanţilor invitaţi li s-a cerut, după consfătuire, să treacă şi în camera de alături, să primească şi instrucţiuni scrise.

Văzând atâta afluenţă de magistraţi şi aflând cine sunt, m-am strecurat printre ei şi am intrat şi eu în cameră cu aceştia, ca să aflu conţinutul instrucţiunilor scrise.

Cum nu ne cunoşteam între noi şi nici nu eram strigaţi pe nume am luat şi eu un plic şi am plecat fără să mi se fi cerut să semnez undeva. Pe stradă am desfăcut plicul şi am aflat în el suma de 3.000.000 lei, fără nici un alt fel de instrucţiuni scrise.

Cum eram şi eu unul dintre acei neagreaţi de Guvern nici nu m-am gândit să mă înapoiez să restitui plicul, fiindcă s-ar fi descoperit trucul ce întrebuinţasem şi eram pierdut.

"Instrucţiunile scrise" reprezentau la această dată salariul meu pe un an de zile.

Voi, colegilor supleanţi, care aţi fost chemaţi la Bucureşti, puteţi verifica exactitatea celor de mai sus. Aveţi curajul s-o denunţaţi! Faceţi-o şi dacă relatarea colegului meu nu este exactă îi voi spune şi eu numele pentru confruntare.

Sau poate că a fost o greşeală cu acest plic primit de d-sa!

Fiind chemaţi din ordin, legea vă dă dreptul la diurna legală, plus cheltuielile de transport, care în nici un caz n-ar fi putut depăşi 1/50-1/60 parte din această sumă, quantumul variind după zilele întrebuinţate în

deplasare şi după cheltuielile de transport, iar nu dintr-o sumă unitară, indiferent dacă cel chemat venea din fundul Banatului, Ardealului şi Bucovinei sau de la marginea Bucureştilor.

Ulterior prezentării voastre, dar tot înainte de alegeri, am fost chemat şi eu, tot din ordin, să mă prezint ministrului şi apoi delegat în minister pentru 18 zile efectuate în delegaţie, adăugând cheltuielile de transport mi s-a achitat circa 200.000 lei, exact nu-mi mai reamintesc suma, prin ştat special.

Dar de aci până la 3.000.000 şi numai pentru 2, 3 maximum 4 zile cât aţi făcut voi, cu transport cu tot, este încă mult, mult de tot.

Şi dacă aţi primit această sumă la care nu aveaţi dreptul înainte de alegeri, şi dacă suma reprezenta "instrucţiunile scrise", nu cumva această îndeletnicire nouă, practicată chiar pe culoarele Ministerului de Justiţie, din ordinul conducătorilor respectivi, constituie o încercare de mituire, şi nu cumva "tovarăşilor conducători comunişti" ai Ministerului, legea încadrează fapta voastră în prevederile art. 250 şi următoarele din codul penal?

La fel şi la Muşcel, toţi preşedinţii secţiilor au fost chemaţi şi au primit instrucţiuni verbale cum să procedeze. Fiecăruia i s-a dat un număr de patru procese-verbale tip, în care să înscrie rezultatul alegerilor de la secţia respectivă.

Toate patru trebuiau să fie semnate de preşedinte, secretar şi de membrii biroului, dar numai două dintre ele să fie complectate cu rezultatul scrutinului. Celelalte două să fie semnate **în alb**. Scopul urmărit prin acest procedeu se va vedea din cele ce urmează.

I. Iată cele petrecute la **secţia I de votare din Câmpulung**, unde a prezidat d-l supleant Gh. Ionescu. La această secţie, care se afla în centrul oraşului, la Primărie, votau, pe lângă alegătorii din raza secţiei, şi o parte din funcţionarii administrativi. Totul la această secţie a decurs în mod corect. Guvernul conta aici pe un rezultat sigur, care însă n-a corespuns aşteptărilor. Iată-l:

Lista No 1	guvern	384	Lista No 5	Ţărănişti	48
Lista No 2	guvern	15	Lista No 6	Ţărănişti	641
Lista No 3	guvern	8	Lista No 7	Ţărănişti	38
Lista No 4	guvern	9	Lista No 8	Ţărănişti	185

D-l Supleant Ionescu a fost singurul la Muşcel care s-a comportat absolut corect. Onoare lui!

Când Luca Nazâr Ciobanu a văzut rezultatul, a avut loc între d-lor următoarea convorbire, pe care o redau aşa cum mi-a fost relatată de către d-l supleant:

- Nu-mi place rezultatul. Schimbă-l completând celelalte două procese verbale, semnate în alb, cu cifrele pe care ți le voi indica eu.

- Nu pot să fac acest lucru care constituie un fals în acte publice. Celelalte două procese-verbale le-am distrus, ne mai fiindu-mi necesare, iar celor prezenți la deschiderea scrutinului le-am şi dat notă de rezultatul obținut, aşa cum prevede legea.

- Atunci, după d-ta, urmează ca Guvernul să cadă?

- Nu mă priveşte pe mine aceasta. Eu nu pot comite falsul şi nici nu pot fi tradus ca inculpat în fața instanței de judecată pentru astfel de fapte. Vă rog să-mi dați dovada de primire a acestor lucrări şi pe urmă puteți să faceți cu ele ce voiți.

Şi astfel rezultatul acestei secții de votare n-a putut fi falsificat de Procurorul G-ral. La această secție de votare din centrul oraşului, la care au votat toți comercianții din oraş, plus o mare parte din funcționari, toți aflați sub presiune politică, sigur amici ai Partidului Comunist, **guvernul n-a putut obține decât 28%, iar lista următoare No 8 nu mai contează. Partidul Național-Țărănesc a obținut 83%.**

Care urma să fie deci rezultatul în județ, unde nu existau decât numai câteva zdrențe comuniste? Desigur acelaşi.

Consecințele: d-l Supleant Ionescu a fost printre primii îndepărtați din magistratură. Se greşise cu el la verificare! Dar ce păcat! N-a fost decât o singură greşeală! Se crezuse că fiind supleant va accepta să devie o unealtă în mâna Guvernului, spre a obține o notă bună la examene care nu mai puteau fi luate decât pe baza referințelor date de partid. Însă d-sa a acceptat de bună voie riscul necunoscutului, refuzând falsificarea, numai pentru a nu compromite haina de magistrat.

II. Iată cele petrecute la **secția 42 din comuna Beleți-Negreşti.** Această comună este locul meu de naştere şi aci posed şi casele şi averea ce mi-au rămas de la părinți.

Comuna este formată din patru sate înconjurate de grădini, islaz şi păşuni. Tot aci a fost repartizată pentru votare şi comuna Dobreşti.

Preşedinte: Maiorul Dumitrache din Reg. 5 Voluntari Câmpulung, de fel din comuna Godeni

Secretar: I. Diaconu, grefier la Jud. Topoloveni.

Asistenți: Preotul Aurică Ghiocel din com. Beleți-Negreşti, I. Frînculescu din com. Dobreşti, ambii din partea Blocului.

D-l Constantin Popescu, delegatul Partidului Național-Țărănesc, a fost arestat înainte de începerea votării, iar ceilalți asistenți alungați.

La Birou a fost luat ca ajutor, în mod cu totul ilegal, notarul Cuța, fost ofițer activ în armată, dar îndepărtat cu câțiva ani înainte pentru anumite fapte. Prezența sa în Birou era cu atât mai inadmisibilă cu cât

soția sa era candidată pe lista No 4, lista comunistă, camuflată ca şi listele 2 şi 3 - depuse numai pentru a se completa prima pagină a buletinului.

Din cele ce mi-au comunicat atât grefierul Diaconu, cât şi consătenii şi neamurile mele cu care am stat de vorbă, iată cum s-au petrecut faptele: După arestarea delegatului țărănist, din ordinul Maiorului Dumitrache au fost ştampilate şi introduse în urnă 500 de voturi pentru lista Guvernului. Faptul a devenit absolut notoriu, fiind trâmbițat şi prezentat peste tot de notarul Cuță, ca probă în dovedirea ataşamentului său față de partid.

Comuna Dobreşti s-a prezentat "in corpore", având în frunte pe Doamna Mihalache. În timpul votării a sosit şi un camion încărcat cu comunişti, condus de Patraulea, candidatul de pe lista No I şi cu toate că nu figurau pe liste, au votat cu toții, procedeu practicat pe la toate secțiile pe unde au trecut - acelaşi camion , cu aceiaşi oameni.

Preşedintele, violând secretul votului şi observând că alegătorii votează în mod masiv lista Țărănistă, a înscenat un incident, acuzând pe un cetățean amărât că a avut o armă la el. Sub amenințarea focurilor de armă trase din plin, un sfert din alegătorii com. Dobreşti şi mai mult de jumătate din acei ai com. Beleți-Negreşti au fugit la pădure şi prin grădini, fără să mai voteze, preferând să-şi salveze viața.

Garda, formată din muncitori îmbrăcați în haine militare, se afla sub conducerea căpit. Perian şi a locot. Simionescu, două brute puse în serviciul comuniştilor, votând cu toții la această secție.

Rezultatul votului, la despuierea scrutinului, cu toate cele 500 de voturi introduse fraudulos în urnă, cu acele ale comuniştilor aduşi cu camionul şi ale gărzii, a fost următorul:

Lista No I guvernamentală	686	Lista No 7	45
Lista No 5 guvernamentală	21	Lista No 8	59
Lista No 6 Național-Țărănistă	817		

Voturile listelor 2, 3 şi 4 au fost trecute toate pur şi simplu de preşedinte la lista No I, sub motiv că sunt liste comuniste camuflate.

Acest rezultat a fost consemnat în două procese-verbale semnate de Preşedinte şi de membrii biroului, fiind prezentat lui Luca Nazâr Ciobanu, care însă nu l-a acceptat, cerând preşedintelui Dumitrache să-l schimbe, complectând celelalte două procese-verbale, semnate în alb cu următoarele cifre:

Lista No I = 1412	Lista No 7 = 15
Lista No 5 = 21	Lista No 8 = 30
Lista No 6 = 380	

Listele 2, 3 şi 4 n-au mai fost menţionate ca şi la început.

Aceste două procese-verbale, astfel falsificate, au fost depuse la dosarul electoral. Ordinul fusese ca procesele-verbale prime, astfel înlocuite, să fie distruse prin ardere. Maiorul Dumitrache, datorită grabei cu care lucra la întocmirea dosarului cu noile procese verbale, a predat pe cele vechi grefierului Diaconu, ca să le distrugă. Acesta, însă, mi le-a predat mie.

Ce zici despre aceasta, d-le Maior Dumitrache? Proba falsurilor ce ai comis din ordinul Procurorului G-ral, este pe deplin stabilită cu însăşi originalele primelor procese-verbale dresate la secţia de votare, purtând pecetea şi semnăturile d-tale şi ale membrilor Biroului şi care se află în posesia mea?

În drept, fapta ce ai comis alături de Luca Nazâr Ciobanu se califică drept "fals în acte publice", prin substituire de procese-verbale cu alt conţinut, iar cei care comit astfel de acte se numesc **"falsificatori"**. D-ta cum urmează să fi calificat? Am auzit că te-ai exprimat odată că sau ajungi general sau înfunzi puşcăria. De care ai ajuns mai aproape? Până la general mai este mult încă, iar de pe pragul puşcăriei te-a salvat numai decretul de amnistie cu care te-a miluit guvernul, fiind şi d-ta unul dintre acei daţi în judecată de reprezentanţii Partidul Naţional-Ţărănesc, aşa după cum se va vedea din cele ce urmează.

Va veni însă o zi, Maiorule, când şi tu şi ceilalţi camarazi ai tăi va trebui să daţi seama de toate falsurile şi ticăloşiile comise şi poate că veţi regreta c-aţi mai apărut pe lume.

Scoate, cititorule, cele 500 de voturi introduse în urnă în mod fraudulos, scoate şi pe acelea ale comuniştilor aduşi cu camionul şi ale gărzii, plus pe acelea cuvenite listelor 2, 3 şi 4, şi vei constata că guvernul n-a obţinut la această secţie nici cel puţin un număr de 5%.

III. De data aceasta este vorba chiar de un judecător. Este vorba de faimosul judecător Cristoveanu, acela care a fost adus special de la Bucureşti ca să se judece procesul d-lui Mihalache.

A prezidat secţia 6 din Câmpulung-Vişoi.

Inconştienţa sau impertinenţa acestui magistrat a depăşit orice limită. Prezentând după votarea lui Luca Nazâr Ciobanu, rezultatul secţiei, acesta a fost respins, cerându-i-se ca şi celorlalţi, să completeze celelalte procese-verbale conform indicaţiilor sale. Fără nici o ruşine s-a aşezat la birou şi chiar în faţa colegilor Mircea Constantinescu şi Grecu a executat falsul. Pentru ca să ştie că ticăloşia sa este cunoscută colegul Grecu i s-a adresat cu aceste cuvinte:

– Dar ce faci d-ta, colegule, miroase a fals.

– Să-i ia dracu de Muşceleni! Ce sunt eu de vină dacă toţi sunt ţărănişti? a fost răspunsul netrebnicului falsificator.

Şi astfel la dosarul alegerilor s-au ataşat noile procese-verbale, cu următorul conţinut:

Lista No I = 883	Lista No 5 = 82
Lista No 2 = 13	Lista No 6 = 160
Lista No 3 = 7	Lista No 7 = 160
Lista No 4 = 10	Lista No 8 = 60

IV. Secţia 40 Priboieni

A prezidat faimosul învăţător I. Bondoc, fost client al Parchetului şi al Cab. de Instrucţie. Este născut în aceeaşi comună cu mine, profesând ca învăţător chiar în com. Priboieni. Bunicul său fusese cel mai renumit hoţ de cai de prin partea locului!

În anul 1937 prezidasem chiar eu secţia din această comună care a făcut totdeauna parte din plasa Topoloveni, fiind situată pe aceeaşi vale şi la jumătatea distanţei dintre Topoloveni şi Dobreşti. Ca număr de locuitori este cea de-a doua comună din Muşcel şi totdeauna a fost un foarte puternic centru electoral ţărănist. În 1937 ţărăniştii obţinuseră aci 84%. De data aceasta Guvernul a obţinut 86,70%, iar ţărăniştii numai 10% prin aceleaşi metode de falsificare a proceselor-verbale, din ordinul Procurorului G-ral Luca Nazâr Ciobanu.

Niciodată n-a existat în această comună vreo sământă comunistă, iar dintre Liberalii tătărăscieni au fost prea puţini care să susţie Blocul.

Iată rezultatul:

Lista No I = 883	Lista No 5 = 82
Lista No 2 = 13	Lista No 6 = 160
Lista No 3 = 7	Lista No 7 = 160
Lista No 4 = 10	Lista No 8 = 60

Actualmene acest învăţător a ieşit la pensie şi locuieşte pe undeva prin Bucureşti, fiind plecat definitiv din com. Priboieni, unde nu mai putea rămâne, vânzând tot ce a avut.

Între timp, pe baza trecutului său, a fost arestat de Securitatea comunistă, dar pus în libertate după câteva zile, pe baza a ceea ce`a făcut în alegeri pentru Guvern.

V. Am întâlnit pe stradă, a doua zi după alegeri, pe cel de-al doilea exemplar, tot atât de bine cunoscut în judeţ ca şi Bondoc, pe învăţătorul pensionar Vasile Luca din com. Ştefăneşti, care a prezidat secţia 38 din com. Valea-Mare Podgoria. Se înapoia de la Tribunal unde predase dosarul secţiei ce prezidase. M-a salutat. I-am răspuns:

– Eşti un ticălos. Nu meriţi să-ţi răspund la salut. Şi am trecut mai departe. A lăsat privirea în jos, ruşinat de cele ce auzise. Credea că nu se aflase fapta sa. Dăduse Guvernului procentul de 96%, iar ţărăniştilor 1,3%, într-un centru unde nu exista nici o industrie, nici o întreprindere

muncitorească şi nici o organizaţie veche comunistă. Să fi voit să cumperi un comunist şi nu l-ai fi aflat . Valea-Mare Podgoria este o regiune de vii şi de curat suflet românesc.

Iată rezultatul:

Lista No 1 = 2753	Lista No 5 = 5
Lista No 2 = 13	Lista No 6 = 45
Lista No 3 = –	Lista No 7 = 3
Lista No 4 = –	Lista No 8 = 61

Iată acum şi tabloul complet cu rezultatul falsificat al alegerilor, întocmit de mine personal, după procesele-verbale aflate la Dosarul Electoral Judeţean, înaintat Comisiei Centrale Electorale de Procurorul G-ral Luca Nazâr Ciobanu, deci după originale.

Le-am copiat seara, târziu în noapte, după plecarea sus-numitului de la birou, cu răbdare şi cu perseverenţă, luând toate măsurile necesare spre a nu fi surprins, urmând să le dau publicităţii atunci când va sosi vremea. Prea era scandaloasă neruşinarea cu care opera acest falsificator. Dacă i-aş fi cerut să-mi dea voie să-l întocmesc, nu numai că m-ar fi refuzat, dar deşteptam bănuiala ticălosului şi cine ştie ce s-ar mai fi întâmplat.

Examinează-l, cititorule, cu toată atenţia, dar să nu cumva să gradezi vina fiecărui preşedinte după numărul mai mare sau mai mic de voturi falsificate. Nu. Aceasta ar fi o greşeală din partea ta.

Indiferent de fraudele comise în timpul votării sau cu ocazia despuierii scrutinului, toate rezultatele au fost controlate cu de-amănuntul de Procurorul General, care le-a acceptat sau le-a respins, re-falsificându-le în măsura în care au corespuns intenţiilor sale.

În aşteptarea sosirii ordinului după care la Muşcel urma să se atribuie sau nu un loc listei ţărăniste, încă înainte de votare, cunoscând numărul total al alegătorilor din judeţ şi fixând singur prin aproximaţie atât pe cel al alegătorilor presupuşi că nu se vor prezenta la vot, cât şi pe cel al voturilor anulate şi neexprimate, a cerut judecătorului Iliescu ca, din numărul ce i-a indicat să stabilescă numărul voturilor pe care ar trebui să-l obţină lista ţărăniştilor spre a i se atribui un loc şi cât anume ca să nu obţină nici unul. Calculul a fost făcut şi i s-a predat. În lumina acestui calcul s-au acceptat sau re-falsificat rezultatele sosite de la secţii, pentru a întocmi rezultatul general, după care i se atribuia şi listei ţărăniste un mandat, conform ordinului primit.

Că s-a trecut în liste prin falsificare un număr mai mare sau mai mic, nu contează. Din punct de vedere juridic interesează intenţia de a falsifica, însoţită de executarea materială a faptului .

Falsul tot fals rămâne şi frauda tot astfel se clasifică, chiar dacă s-a produs în urnă sau în procesele-verbale, în mod ilegal, un vot sau o mie.

TABLOU

Rezultatul alegerilor falsificate, fie la secțiile de votare, fie la sediul Biroului Electoral Județean din Câmpulung Muşcel, ținute la 19 Noiembrie 1946, sub conducerea guvernului format din "Blocul Partidelor Democrate".

No sect		No Listelor								
	Reşedinţ a secției	Preşedintele secției	Bloc	Comunişti camuflați			Țărănişti			
			1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Primăria C-lung	Supl. Gh. Ionescu	384	15	8	9	48	641	38	185
2.	Şc. Nr. 2	Insp. Mateescu	1542	3	5	2	33	280	39	80
3.	Şc. normală	T. Cepto-reanu	459	9	3	3	14	331	11	69
4.	C-lung Schei	Înv. P. Radu	1178	37	20	20	43	245	37	135
5.	C-lung Vălimă-reanu	A. Dancovici	1468	10	6	5	21	369	45	49
6.	C-lung Vişoi	Jud. Cris-toveanu	883	13	7	10	32	160	31	58
7.	C-lung I.A.R.	Ing. D. Mateescu	1137	5	7	4	16	186	10	30
8.	Con-cordia	Dr. Manu Iulian	1898	39	17	18	30	129	52	23
9.	Reg. 5 Vânători	I. Ioanid	1478	1	-	-	1	16	-	-
10.	Bughea de Sus	Căp.Teodor escu	528	67	16	35	58	846	95	127
11.	Lereşti	Mihai Firică	361	25	10	12	54	681	49	45
12.	Voineşti	Insp. D. Mauriciu	1210	16	5	50	12	280	22	18
13.	Coteşti	Adj.Ghe-orghiu	783	15	13	13	39	501	49 -	109
14.	Bilceşti	Insp. Şc. Vornicu	1180	37	10	7	48	573	34	70
15.	Jugur	Maior Ghinescu	1567	10 5	14	14	30	304	485	46
16.	Mihăeşti	Jud. Gh. Cristea	943	28	14	12	34	904	75	70
17.	Valea Popii	Căpit. E. Cristea	1260	41	33	76	91	169	83	46
18.	Bodeni	C. Nămoloiu	1043	23	21	18	16	86	43	19
19.	Stoeneşti	Maior M. Foarfecă	1518	75	13	12	47	357	76	92
20.	Văleni D-ța	Prim Pr. Mihăescu	978	38	13	12	65	1025	94	52

21.	Pucheni	Insp. Şc. Tănă-seanu	1483	8	5	5	14	125	18	28
22.	Hârtieşti	Insp. Şc. Gheor-ghiu	1794	-	-	-	9	185	6	110
23.	Vultureşti	Jud.Aj. I. Mihai	466	-	-	-	45	672	59	163
24.	Rucăr	Insp. Şc. Pîrnuță	1736	59	23	26	35	114	127	67
25.	Dâmbo-vicioara	Ing.Câr-stocea	299	1	-	2	4	35	30	24
26.	Corbi	Căp. Costăchesc u	1682	71	8	4	16	192	16	168
27.	Corbeni	I. Mitulescu	306	5	7	11	42	552	51	564
28.	Bădeşti	Mr.Muşe-tescu	1461	4	5	3	7	470	13	129
29.	Lereşti	Jud. I. Ţuţea	1685	6	2	2	9	91	10	250
30.	Coseşti	Jud. I. Cihodaru	1441	13	10	8	79	141	32	38
31.	Dărmă-neşti	Jud. Gh. Iliescu	617	22	22	7	117	695	50	137
32.	Mărăci-neni	Jud. Popescu-Albota	1507	85	21	22	28	308	46	35
33.	Aninoasa	Jud. I. Buceloiu	1346	4	3	-	6	422	-	235
34.	Vlădeşti	Căp. Curculescu	1626	5	4	8	13	283	21	50
35.	Băjeşti	Jud. Aj. Gh. Şerb	649	20	18	13	54	399	53	59
36.	Racoviță	Insp. Şc. Popescu O.	1320	2	1	2	5	85	8	13
37.	Conțeşti	Căp. Teodor Gh.	1360	17	15	11	165	125	11	34
38.	V. Mare Pod.	Insp. Şc. Vasile Luca	2753	1	-	-	6	45	3	4
39.	Goleşti	Supl. M. Vernescu	1716	12	1	6	22	175	41	21
40.	Gorgan	Mr. Gh. Lăzărescu	1597	8	10	9		78	7	17
41.	Ţigăneşti	Mr. Gh. Ciocan	1885	12	5	11	17	160	19	85
42.	Beleți-Negreşti	Jud. I. Dumitra-che	1412	-	-	-	21	380	15	30
43.	Priboieni	Insp. Şc. Bondoc I.	1642	5	3	6	1	199	16	22
44.	Leordeni	Maior O. Rădules-cu	1340	21	11	14	13	403	33	20
45.	Budişteni	Maior T. Brătescu	658	35	15	18	63	731	96	65
		Total =	55825	92	414	520	1526	15145	2149	3751

Au fost înscrişi: 91.101
Nule: 1.153
Votanţi: 80.729
Totalul obţinut de liste: 79.576
Neexprimate: 10.372

Iată acum şi acţiunea de dare în judecată intentată de reprezentanţii Partidului Naţional-Ţărănesc, care au candidat la alegeri, schimbând din ea numai ordinea înscrierii inculpaţilor, aranjându-i după profesiuni şi grade, spre a fi mai uşor de urmărit:

Dosar 1541/946 **Pr. 4 Dec. 1946**
Intr. 10.306 **Repartizat Secţia II Nr. 2934**
Termen 19 Dec. 1946
s.s. Gh. Iliescu

Domnule Prim-preşedinte,

Subsemnaţii Nic. P. Şuşa, avocat, domiciliat în Câmpulung, Str. Matei Basarab 97, Mihai Al. Muşatescu, avocat domiciliat în Bucureşti, Str. Dragalina 8, Gh. Grecu, învăţător, domiciliat în Bughea de jos-Muşcel, în calitate de candidaţi ai listei No 6 (Partidul Naţional-Ţărănesc) la alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1946, pe baz art. 6 din legea electorală, chemăm în judecată penală pentru infracţiunile arătate mai jos, pe Domnii:

1. Luca Nazâr Ciobanu, Procuror G-ral al Curţii de Apel Craiova, domiciliat în Craiova, în calitate de Preşedinte al Biroului electoral judeţean pentru infracţiunile prevăzute şi pedepsite de art. 60 în legea electorală, combinat cu art. 235 şi 402 din Codul penal, toate combinate cu art. 101 din acelaşi cod, pentru aceea că:

***a)** a neglijat a lua măsurile de distribuire a certificatelor de alegător în termenul prevăzut de lege, distribuirea făcându-se, în aproape toate comunele din Judeţului Muşcel, numai într-o singură zi, iar în oraşul Câmpulung distribuirea încredinţată primarului oraşului şi anume ajutorului de primar Sică Enescu, a fost întârziată până în ziua de 18 Noiembrie 1946, când în mod legal certificatele nedistribuite trebuiau să fie înaintate Biroului Electoral cu trei zile înainte, pentru ca acesta să ordone distribuirea lor.*

Din cauza acestei grave abateri au rămas mii de cetăţeni fără certificate, astfel că nu şi-au putut exercita dreptul de vot.

Prin această încălcare a obligaţiei ce-i revenea de la lege, le-a înlesnit primarilor de a da cărţi numai partizanilor Partidului, iar cărţile

nedistribuite au fost sustrase de primari şi au fost folosite de către diferiţi agenţi ai Guvernului pentru falsificarea rezultatelor votării.

b) *a înlocuit judecătorii din oraşul Câmpulung şi din judeţ de la prezidarea secţiilor de votare, nenumindu-i în această calitate nici chiar atunci când, după reclamaţiunea noastră telegrafică făcută Ministerului de Justiţie şi Comisiunii Centrale Electorale din Ministerul Justiţiei a primit ordin telegrafic de la aceste autorităţi ca să intre în legalitate.*

N-au fost întrebuinţaţi d-nii magistraţi:

Mircea Constantinescu	*Cogălniceanu*
Gh. Grecu	*Gh. Hasnaş*
I. Pechi	*C. Focănescu*
Valeriu Bilea	*I. Cornescu*

c) *a repartizat cu atribuţie de grefier la secţiile de votare persoane din administraţie, în loc să repartizeze funcţionari de grefă, aşa cum prevede legea electorală, creând cu aceasta, posibilitatea fraudei care a avut loc.*

d) *a făcut o monstruoasă repartizare a secţiilor de votare, nici una din acestea nefiind fixată la sediul vreunei judecătorii, nici Domneşti, nici Ştefăneşti, nici Boteni, nici Topoloveni, aducând oamenii de la distanţe enorme, 10-15, chiar 17 km, la diferite secţii, încălecând comune peste comune, unele dintre acestea trecând peste secţiile de votare mai apropiate - cazul comunei Domneşti - repartizată la Leiceşti, peste Retevoieşti iar Pietroşani peste secţia Bădeşti. La fel comunele Colibaşi şi Mioveni, repartizate la Conţeşti, peste Racoviţa unde a fost secţie de vot şi altele. S-au făcut secţii de votare la I.A.R. şi Concordia, în mod special, pentru un număr prea mic de lucrători, aducând la aceste secţii să voteze comune mari ca Bughea de jos pentru primul şi Schitu Goleşti şi Capul Coastei pentru a doua, secţii de votare în care alegătorii din aceste comune au fost terorizaţi de elemente înarmate venite din alte părţi, organizând secţii de votare de o singură comună, cu un număr infim de alegători - ca de exemplu Dâmbovicioara - şi refuzând de a modifica aceste repartizări, deşi la contestaţiile noastre scrise şi la protestele noastre verbale a recunoscut în repetate rânduri că a greşit, refuz care denotă reaua sa credinţă, toate cele de mai sus din acest punct, fiind făcute cu scopul, pe de o parte ca să îngreuneze şi să împiedice exerciţiul dreptului la vot al alegătorilor din comunele respective, recunoscute aproape sută la sută Naţional-Ţărăniste, iar pe de altă parte să se posibilizeze frauda la secţiile din comună, ceea ce s-a şi obţinut.*

e) *a modificat şi determinat să se modifice sau a0 tolerat să se modifice procesele-verbale de rezultatul votului la diferite secţii:*

2. *Judecător I. Cristoveanu* *Tribunalul Muşcel;*

Judecător I. Țuțea	*Tribunalul Muşcel;*
Judecător I. Cihodaru	*Tribunalul Muşcel;*
Judecător I.Buceloiu	*Tribunalul Muşcel;*
Jud. supl. M. Vernescu	*Tribunalul Muşcel;*
Jud. ases. Gh. Pavelescu	*Judec. Topoloveni;*
Maior M. Ghinescu	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Maior N. Foarfecă	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Maior Gh. Muşetescu	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Maior Gh. Lăzărescu	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Maior I. Dumitrache	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Maior Octav Rădulescu	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Maior Gh. Ciocan	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Căpitan Emilian Cristea	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Căpitan Al. Costăchescu	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Căpitan Curculescu	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung*
Căpitan Gh. Teodor	*Reg. 5 Voluntari Câmpulung;*
Insp. Şc. Vasile Vornicu	*Câmpulung;*
Insp. Şc. Gh. Tănăseanu	*com. Jugur;*
Insp. Şc. Gh. Pârnuță	*Câmpulung;*
Insp. Şc. Oprea Popescu	*jud. Muşcel;*
Insp. Şc. Vasile Luca	*com. Ştefăneşti;*
Insp. Şc. C. Bondoc	*com. Priboieni;*
Învăț. Pavel Radu	*din Câmpulung;*
Inginer D. Mateescu	*Câmpulung;*
Ing. Silv. N. Cârstocea	*Câmpulung;*
Funcționar A. Dancovici	*Primăria Câmpulung;*
Funcționar I. Ioanid;	*Primăria Câmpulung*
Insp. As. Soc. T. Mateescu	*Primăria Câmpulung;*
Doctor Iulian Manu	*Câmpulung;*
Ing. Min. Propag. Eiel Mauriciu	*Bucureşti;*
Ing. Min. Propag. Cellian Nămoloiu	*Bucureşti;*
Ing. Min. Propag. Mihnea Gheorghe	*Bucureşti;*

S-au săvârşit nenumărate infracțiuni:

a) *Au constituit birourile electorale de votare înainte de ora legală, fără a face strigările legale şi fără a se asigura de prezența delegaților şi a asistenților, care au fost împiedicați de a intra din ordinul său cu ştiința lor în secția de votare, de către organele gărzilor militare. Astfel, la aproape toate secțiile unde au prezidat s-au constituit birourile electorale fără ca vreun delegat sau asistent al opoziției să poată lua parte la constituire.*

Datorită acestor lipsuri, în foarte multe din aceste secții s-au introdus în urnă sute de voturi ale listei No I, înainte chiar de constituirea biroului.

b) *S-a permis staționarea în zona de votare a foarte multor persoane înarmate, care au terorizat tot timpul pe alegători sau, în cel mai fericit caz, ținându-i sub o puternică stare de intimidare.*

c) Au arestat sau au tolerat să se aresteze asistenții şi delegații părții noastre.

d) Au ținut la distanțe mari de urnă pe puținii noştri asistenți şi delegați, aşa fel ca să nu se poată vedea ce se făcea cu voturile, unii mergând cu îndrăzneala până acolo încât personal să bage în urnă alte voturi decât cele primite de la alegătorii ce votau.

e) N-au ținut un registru de evidență a celor ce au votat, posibilizând frauda ca unii alegători, partizani ai guvernului, să voteze de mai multe ori, cu certificate din cele furate de primari prin nedistribuirea lor celor în drept.

f) Au amenințat cu moartea pe alegătorii, delegații şi asistenții noştri care protestau împotriva ilegalităților, stând unii cu revolverul pe catedra unde era chiar urna sau alții împuşcând cu mâna lor cetățeni sau azvârlind grenade în mijlocul acestora, care au produs - ca la Bădeşti - moartea a trei cetățeni şi rănirea mai multora.

g) În timpul suspendării operațiunilor pentru masa de prânz, au ordonat gărzilor să evacueze din sala de vot pe toți delegații şi asistenții opoziției - acei puțini care au mai putut intra - aceasta în scopuri vădit incorecte pentru vot.

h) S-a dispus la despuierea scrutinului, arestarea tuturor delegaților şi asistenților opoziției, în acele rare cazuri când mai rămăsese câte unul; n-au citit votul şi nu l-au arătat aşa cum este legea, falsificând grosier rezultatul scrutinului.

i) N-au adresat, procese-verbale cu rezultatul votului, pe care totuşi unii l-au anunțat verbal, dând posibilitatea ca aceste rezultate să fie modificate la Biroul Electoral Central.

j) N-au depus, cei mai mulți, un exemplar din aceste procese-verbale la judecătoria respectivă, în termen legal.

k) Au modificat, ei înşişi, propriul lor rezultat, dresând în urnă, din ordin, procese-verbale cu alte rezultate, modificări ce au determinat un fals rezultat al alegerilor, rezultat care ne-a prejudiciat prin faptul pierderii mandatelor noastre de deputați.

l) Au refuzat de la început şi până la sfârşit să dea vreo dovadă de contestațiile prezentate de delegații noştri, unii refuzând chiar primirea şi înregistrarea lor.

Ne rezervăm dreptul de a face acțiune suplimentară contra primarilor şi notarilor din comunele rurale şi a ajutorului de primar din oraşul Câmpulung, contra comandanților de gărzi şi a subalternilor lor, contra jandarmilor şi contra tuturor acelora care în vreun fel oarecare s-au abătut de la lege, vor fi împiedicat pe cetățeni de la vot sau le vor fi schimbat votul, aceasta după ce vom fi terminat cu adunarea materialului documentar şi a abuzurilor, ilegalităților şi fraudelor ce vor fi săvârşit.

Pentru cei chemați la judecată prin prezenta acțiune penală înțelegem să ne folosim de toate drepturile şi de toate probele pe care legea ni le pune la dispoziție.

În consecință vă rugăm să binevoiți a fixa un termen de judecată, dispunând citarea tuturor inculpaților la adresele indicate, urmând ca pentru cele insuficient datate să dăm până la termen informațiile complementare necesare.

Ne constituim parte civilă cu suma de un leu.

Primiți,vă rugăm, Domnule Preşedinte, asigurarea considerației noastre.

ss. Nicolae P. Şuța ***ss. M. Muşatescu***

ss. Gh. Grecu

După ce dosarul a devenit public am citit şi eu acțiunea şi nu cred să fi existat în tot trecutul Tribunalului Muşcel un dosar a cărui cerere de chemare să fi fost citită de mai multe persoane decât aceasta. Revolta generală față de neruşinarea cu care se operaseră fraudele îşi găsea o mică satisfacție în intentarea acțiunii, care ştampila definitiv pe infractori cu pata ruşinii şi a dezonoarei.

În total au fost acționați în judecată 33 preşedinți de secții din 45, plus Procurorul G-ral Luca Nazâr Ciobanu, deci 34.

Posedând nu numai informații sigure, ci şi date precise referitor la ticăloşiile comise de unii dintre cei 12 omişi, şi luând drept criteriu numai fraudele şi falsurile comise la secții, fie prin introducerea ilegală de voturi în urnă, fie prin măsluirea produsă la numărătoare, violarea secretului votului, bătăile, arestările ilegale şi teroarea dezlănțuită, mai mult de jumătate din aceşti 12 trebuiau să figureze în acțiune, dintre care nu trebuiau să fie omişi câțiva magistrați "verificați democrați", ale căror infamii nu erau cu nimic mai prejos decât ale celor chemați în judecată. Cum ar fi putut, de exemplu, să lipsească ajut. de judecător I. Mihai, care a prezidat secția 20 Vultureşti şi care a introdus în urnă, în mod ilegal, pentru guvern, 300 de voturi mai dinainte ştampilate?

Cerând informații d-lui Mihai Muşatescu asupra acestei omisiuni, am primit răspunsul că faptele sunt pe deplin cunoscute şi că se aşteaptă doar sosirea actelor de la secții, spre a se introduce acțiuni suplimentare, adăugând însă că toate eforturile vor fi anihilate, întrucât guvernul va veni în curând cu decretul de amnistie, atât de mult aşteptat de infractori.

Luând totuşi ca punct de plecare rezultatele falsificate, aşa cum au fost înregistrate în situația generală a Biroului Electoral Județean, după

care am întocmit tabloul de mai sus, merită să fie puse alături de rezultatele secțiilor prezidate de cei 33 inculpați cu ale celor 12 omişi, spre a se putea face o apreciere cât mai exactă asupra realității.

Iată tabloul comparativ:

Cine a prezidat	**Rezultatul secțiilor:**	
	Guvern	**Țărănişti**
Cei 33 de inculpați	48.447	7.170
Cei 12	7.178	7.975
Total	55.625	15.145

Menționez că între totalul general din tabloul întocmit de mine şi între totalul din situația Biroului Central Județean există o diferență de 491 voturi, ceea ce reprezintă 0,60%.

Această diferență provine din aceea că tabloul întocmit de mine a stat ascuns în pământ câțiva ani şi , din cauza umezelii, cerneala s-a întinat deformând unele cifre. Procentul este însă atât de infim, încât nu are nici o importanță asupra totului şi în nici un caz nu are nici o importanță asupra fraudelor comise. Că s-a introdus în urnă în mod ilegal, aşa cum am spus, un buletin sau 1000 sau că falsificarea listelor s-a făcut cu un număr mai mare sau mai mic de voturi, faptul nu are nici o importanță din punct de vedere penal.

Procesul figurând pe condica de şedințe penale a secției II-a, a suferit câteva amânări din lipsă de procedură, până când, ianuarie 1947 acțiunea penală a fost stinsă pe baza decretului de amnistie adus de guvern, salvând astfel pe inculpați de la noul domiciliu ce-i aştepta la Penitenciarul Tribunalului Muşcel.

Numele inculpaților, magistrați, ofițeri, Insp. şcolari, ingineri, etc., au răsunat de atâtea ori şi din plin atât în sala de şedință, cât şi pe culoarele tribunalului, la cererea apelului nominal, fiind auzite de toți şi popularizate pretutindeni, în oraş şi județ.

Problema mai prezintă însă şi un alt aspect.

A treia zi după Sfântul Nicolae, deci pe ziua de 8 Dec. 1946, mergând spre tribunal, am întâlnit pe stradă pe d-l Avocat Mitică Vlădescu, fostul decan al baroului şi stând de vorbă cu d-sa m-a întrebat:

- Cum ai petrecut, Primule, pe Sf. Nicolae?

- Foarte bine, acasă, în pace şi voie bună.

- Cum, n-ai fost invitat la Primul Procuror Mihăescu care şi-a serbat onomastica? A fost o petrecere în stil mare, cu zeci de invitaţi.

- Nu, n-am fost invitat şi nici nu cred că a serbat-o. De unde aibă să aibă bani? Poate că i-a venit vreo moştenire, pe neaşteptate, fiindcă totdeauna se vaită de sărăcie.

Cu un zâmbet caracteristic batjocoritor pe buze şi cu un semnificativ accent de dispreţ, mi-a răspuns:

- Ei, na! Din cadoul primit de la alegeri.

- Cum aşa?

- Nu ştii? A primit 1.500.000.

- Nu. De unde ştii?

- Mi-a confirmat chiar Iacomini, care a şi luat parte la petrecere.

Obişnuit să verific totdeauna orice informaţie importantă, l-am întrebat pe d-l Supleant Ionescu, care mi-a spus textual:

- Da. S-a primit. Mie, ca cel mai mic în grad, mi s-a dat 1.000.000, ceilalţi au primit mai mult.

- Păcat că n-ai refuzat. Ai fi servit "tovarăşilor" lecţia pe care o meritau.

- De ce să refuz când au primit **toţi**? La alegeri mă purtasem corect şi n-aveam să-mi reproşez absolut nimic.

Prin urmare toţi magistraţii verificaţi democraţi care au prezidat secţiile, au primit la sfârşit bani, după grad şi după vechime şi faptul trebuia să rămână secret. Şi de ce? Totdeauna la alegeri magistraţii au avut dreptul la diurna legală, care se primea pe bază de state, verificate şi aprobate de Preşedintele Biroului Electoral Judeţean. Aşa s-a practicat totdeauna şi procedeul era şi corect şi demn, magistraţii neavând nimic comun nici cu oamenii politici şi nici cu partidele participante la alegeri. Sau fiindcă s-a schimbat regimul s-au schimbat şi procedeele şi în acelaşi timp şi oamenii?

Suma de 1.500.000 primită de Prim Procuror reprezenta salariul său pe şase luni şi dacă partidul a găsit că Prim Procurorul merita să primească drept recompensă o "nimica toată" ca suma de 1.500.000 pentru ceea ce a putut face pentru "democraţie" cât a primit atunci Procurorul G-ral care era şi mai mare în grad şi care a purtat pe umerii săi

toată greutatea alegerilor asigurând prin faptele comise reuşita guvernului "democrat" în "cele mai libere şi mai democrate alegeri" care au avut loc vreodată în Ţara Românească?

Şi dacă procedeul a fost secret, de unde putem şti, d-le Prim Procuror că totul s-a redus numai la acest "nimica toată" de 1.500.000 când poate în realitate s-au mai primit şi alte milioane, sub diferite alte forme? Care a fost începutul şi care sfârşitul? Nu cumva ţi-ai putea lua curajul şi m-ai lămurit chiar d-ta, d-le Procuror Nicu Mihăescu?

Felul cum ai obţinut acest milion şi jumătate şi cum l-ai întrebuinţat, mi-aduce aminte de o hazlie întâmplare, petrecută la mine la ţară: Fratele-meu, învăţător pensionar, avea în serviciu o fată orfană de tată a cărei casă părintească era vecină cu a mea. Într-o după-amiază venind pe la maică-sa, a găsit-o ocupată cu pregătirile necesare ca să facă a doua zi pomană soţului şi fără ca vreuna din ele să ştie că eu eram în fânăria mea de alături, am auzit-o pe maică-sa spunându-i:

- Fură un coş cu cartofi de la d-l Învăţător şi adu-mi-l să facem mâine pomană lui taică-tău.

- Ce zici d-le Prim Procuror, se potriveşte?

Există însă o deosebire: fata a refuzat să fure cartofii.

Dar din punct de vedere juridic, nu cumva "magistraţilor verificaţi democraţi", fapta voastră se încadrează în prevederile art. 240 din codul penal care dispune: "Funcţionarul public care după ce a îndeplinit un act în virtutea funcţiunii sale, primeşte de la cineva el însuşi direct, sau printr-o altă persoană, cu consimţământul său bani sau alt folos, comite delictul de remuneraţie injustă se pedepseşte cu închisoarea corecţională de la 3 luni la 1 an, amendă de la 2000 la 3000 lei şi interdicţie corecţională de la an la doi ani". Sau, fiindcă miluitorul este guvernul, v-aţi grăbit să primiţi cadourile lui siguri de imunitate?

Şi acum când faptul a devenit notoriu, nu găsiţi că este necesar să vă puneţi ca şi noi aceeaşi întrebare?

- Ce l-a făcut pe Iacomini să nu tacă, ci trecând peste discreţie să divulge secretul?

Nu cumva dispreţul ce vă poartă şi cu care vă măsoară pe voi toţi, care v-aţi pretat, fără nici o ruşine să primiţi sume de bani la care n-aveaţi nici un drept?

Şi cum crezi, d-le Prim Procuror Nicu Mihăescu, că te apreciază chiar pe d-ta, când s-a grăbit să comunice d-lui avocat Vlădescu sursa banilor cu care ai făcut pomană de ziua d-tale, la care participase chiar el?

Dar, d-l Mitică Vlădescu, atât ca avocat, cât şi ca fost decan, pe care-l cunoaşteţi şi ştiţi că nu iartă astfel de fapte?

Dar funcţionarii şi toţi acei care ştiu sau vor lua cunoştinţă de tot ce aţi făcut?

Şi ce spun despre voi colegii care, pentru că au fost cinstiţi şi demni, şi-au pierdut cariera, în timp ce voi aţi făcut ceea ce aţi făcut?

Astăzi tac cu toţii pentru că împrejurările le impun această tăcere, dar mâine când vor începe răfuielile?

Iar d-tale, d-le Mitică Vlădescu, îţi dau răspunsul la care sunt dator prin întrebarea ce mi-ai pus:

- Nu, n-am fost invitat de Prim Procuror la serbarea onomasticei sale, deşi anterior am fost totdeauna prezent în casa lui şi el într-a mea şi, cu toate că ocupam, totuşi, postul de Prim Preşedinte al Tribunalului Muşcel, la care funcţiona şi el. De data aceasta nu mai eram "fratele Marinescu", care să-l scape din "marea încurcătură" în care-l pusese ordinul primit de la Secretarul General Olteanu. Eram un dizgraţiat al Partidului Comunist, "criminalul şi banditul de Marinescu" şi deci nu mai era oportun să mai aibă relaţii cu mine. Se afla în căutarea noilor legături ce se găseau numai în rândul oamenilor zilei, în rândurile democraţiei proletare.

Şi pentru ca să ai o imagine exactă a acestui prim procuror, gândeşte-te puţin şi vezi dacă îţi poţi imagina cât de imense au fost serviciile aduse partidului, pentru că de la pierderea carierei cu care fusese ameninţat de Secretarul General dacă nu ia contact imediat cu mine pentru a se stabili soluţia în recursul d-lui I. Mihalache, să ajungă la acel "nimica toată" de 1.500.000 şi apoi să fie avansat şi să ocupe un post de mare răspundere acela de Prim Procuror al Curţii de Apel din Braşov, în timp ce eu a trebuit să iau calea codrului, pentru a-mi salva cel puţin viaţa, scăpând la timp de arestarea securităţii, autorizată chiar prin însăşi rezoluţia sa.

Ecce homo.

Şi acum, cititorule, întoarce paginile şi reciteşte cu atenţie acţiunea de dare în judecată şi numele inculpaţilor, în frunte cu Luca Nazâr Ciobanu, Procuror G-ral al Curţii de Apel Craiova, şi vezi de ce ilegalităţi au fost capabili.

Şi pentru a te ajuta ilustrând şi mai bine veracitatea acuzaţiunilor menţionate în cererea de chemare în judecată, iată faptele comise de Maiorul Gh. Lăzărescu din com. Valea Mare-Pravăţ, care a prezidat secţia de votare din comuna Gorgan şi de Locot. Constantinescu, comandantul Gărzii în care scop reproduc cuprinsul declaraţiei date de d-l Învăţător Aurel Boştenaru din com. Râncăciov, cu menţiunea că şi sus numitul maior face parte dintre cei chemaţi în judecată.

DECLARAȚIE

Subsemnatul Aurel Boştenaru, învăţător, din comuna Râncăciov, declar următoarele în legătură cu felul cum s-au efectuat alegerile de la secţia 40 din com. Gorgan, la 19 Noiembrie 1946.

Preşedintele secţiei a fost Maiorul Gh. Lăzărescu, iar comandantul gărzii Locot. Constantinescu, ambii din reg. 5 Vânători, Câmpulung.

În noaptea premergătoare alegerii, acest locotenent, însoţit de mai mulţi membri ai Partidului Comunist, din ordinul Maiorului Lăzărescu şi fără autorizaţia Parchetului, a făcut descinderi la locuinţele fruntaşilor ţărănişti, spre a-i aresta, între care şi la mine şi la tatăl meu. Prinzând de veste ne-am ascuns nereuşind să pună mâna pe noi.

A doua zi dimineaţa când delegaţii şi asistenţii ţărănişti scăpaţi nearestaţi s-au prezentat la secţia de votare, au fost imediat arestaţi de acest locotenent. Ca răspuns alegătorii au refuzat să mai voteze cu toate insistenţele depuse de comunişti şi de comandantul gărzii, depunând Biroului o contestaţie scrisă prin care-l acuzau pe preşedinte de aceste acte ilegale.

În faţa acestor contestaţii maiorul a invitat la Birou o delegaţie de alegători, care i-a cerut să pună imediat în libertate pe cei arestaţi, ceea ce maiorul a refuzat, invitându-mă pe mine să rămân la birou ca delegat. Am refuzat întrucât nu mi se încredinţase de nimeni această calitate. La insistenţele alegătorilor şi după ce maiorul s-a angajat pe cuvânt de onoare că nu mi se va întâmpla absolut nimic, am acceptat, începând votarea.

Maiorul Lăzărescu, violând secretul votului şi văzând că voturile merg masiv la ţărănişti, a început să le sustragă, procedând în felul următor: Îndată ce primea buletinele votate le strângea pachet şi le băga în urnă ca pe nişte cărţi de joc şi cu dexteritatea trişorului de joc versat, le arunca jos, simulând că le introduce în urnă. Lua apoi un pachet de alături care conţinea buletine deja ştampilate în favoarea guvernului şi cu aceeaşi aviditate de trişor le introducea în urnă. Observând hoţia l-am întrebat imediat:

- Ce faci, domnule?

- N-ai dreptul să vorbeşti, a fost răspunsul ce mi-a dat.

Nevrând să accept rolul unui simplu figurant, după a treia serie de voturi cu care a procedat la fel, am plecat ca să comunic alegătorilor ce se petrece la urnă.

Maiorul, bănuind intenţia mea, m-a reţinut cu forţa, ne mai putând lua contact cu alegătorii, care observând totuşi cele ce se petrec cu mine, au refuzat iarăşi să mai voteze. Din ordinul maiorului, am fost arestat pe loc de locotenent şi introdus în camera alăturată, care era plină de

muncitori de pe Valea Prahovei, aduşi special aici şi care votau de câte ori voiau.

- Tăiaţi-l, mama şi Dumnezeii lui, a fost ordinul acestei brute de locotenent începând să mă lovească cu pumnii peste cap şi faţă până când nu s-a mai cunoscut dacă am figură de om sau nu. De aici am fost ridicat şi transportat cu maşina la sediul politic al Partidului Comunist din Topoloveni, unde se mai aflau arestaţi peste 100 de fruntaşi ţărănişti. După o zi şi o noapte de detenţie, am fost pus în libertate.

După arestarea mea, alegătorii au refuzat să mai voteze şi au plecat in corpore spre casă, manifestând pentru Partidul Naţional-Ţărănesc. Văzând acestea, preşedintele a trimis după ei, aducându-i cu forţa pe acei câţiva pe care i-au putut prinde.

În total la această secţie au votat cei treizeci în timpul cât am fost eu prezent la urnă şi acei câţiva aduşi cu forţa.

Totuşi, la despuierea scrutinului, conform declaraţiei celor care au fost prezenţi, s-au găsit în urnă mai multe voturi decât numărul alegătorilor înscrişi în liste, pentru ca din ele să se facă repartiţia pe liste, după bunul plac al preşedintelui atribuind prin falsificare guvernului peste 1500 de voturi, iar ţărăniştilor şaptezeci şi ceva.

Drept care am dat prezenta declaraţie:

s.s. A. Boştenaru.

Vă las vouă cititorilor, ca, după ce aţi citit cele scrise de mine aci, într-un mod atât de succint şi numai ca exemplificare şi după ce mulţi dintre voi aţi fost martori oculari la cele ce s-au petrecut la secţiile de votare, să vă închipuiţi cele ce s-au petrecut şi să apreciaţi aşa cum se cuvine monstruozitatea comportării maiorului Muşetescu, preşedintele secţiei 28 din com. Băjeşti şi a comandantului gărzii, din ordinul căruia s-a tras şi s-au aruncat cu grenade în mulţimea alegătorilor, omorându-se trei şi rănindu-se alţii.

Vor scăpa oare aceşti criminali de rând de pedeapsa pe care o merită? Nu, nu cred şi nu trebuie. Morţii nevinovaţi au dreptate şi este datoria patriotică şi de onoare să li se facă şi să li se dea acea dreptate.

Mi-am iubit şi-mi iubesc atât de mult ţara şi neamul şi port şi acum o frumoasă aducere aminte minunatelor lecţii de Istorie pe care le făcea cu noi, în clasele primare, d-l Învăţător Costică Popescu. Datorită avântului, ce cu fiecare lecţie ni-l picura în suflete.

Deşi eram seminarist şi contingent neincorporabil, totuşi, în campania din 1916-1918, m-am refugiat singur în Moldova, având vârsta de aproape 19 ani. Am urmat şcoala militară la Botoşani şi am plecat pe front ca voluntar, având 243 de zile socotite în linia I.

Port şi acum respectul cuvenit ofiţerilor pe care i-am întâlnit atunci la datorie, pe front, cu Reg. 30 Infanterie: Col. Capeleanu, Maior Stănescu şi Tota, Căp. Moloiu, Poşoiu, etc., care s-au acoperit de glorie. **Port şi acum o deosebită consideraţie ofiţerilor pentru care onoarea este încă un cult.** Dar nu pot avea decât dispreţ pentru ofiţerii care prezidând secţiile de votare, au terfelit haina şi onoarea militară în noroi, acoperind-o de ruşine.

Ar putea oare cetăţeanul cinstit şi demn şi românul adevărat să considere altfel pe acei ofiţeri care au figurat ca inculpaţi în faţă Tribunalului Muşcel s. II-a, pentru falsurile, abuzurile şi toate ticăloşiile şi faptele infamate comise în alegeri?

Printre preşedinţii secţiilor de votare au fost 13 ofiţeri, 8 maiori şi 5 căpitani, dintre care 11 au fost daţi în judecată. Printre aceştia trebuia neapărat să figureze şi maiorul Toma Brătescu.

Să-i fi văzut pe viteji ofiţeri, răspândiţi în trecători, de-a lungul pervazului ferestrei Camerei de Consiliu a Sec. I a Tribunalului Muşcel, lucrând de zor la refalsificarea rezultatului votului, completând procesele verbale semnate în alb, cu cifrele indicate de Procurorul General? Ai fi crezut că se aflau pe câmpul de luptă în ajunul cine ştie cărei mari bătălii, întocmind planurile de atac. Oare pe front se vor fi comportat tot la fel? Ar fi interesant de ştiut. În tot cazul erau înapoiaţi recent din Rusia Sovietică, făcând parte dintr-un regiment de "voluntari" aducând cu ei şi punând în practică metodele cele mai înaintate ale celei mai avansate ştiinţe din lume, ştiinţa proletariatului sovietic şi a democraţiei populare.

Ofiţerilor inculpaţi, tresa ce purtaţi pe umăr nu are nimic comun cu mândria şi onoarea armatei de odinioară, fala ţării şi întregitoarea neamului, care a scris în munţii Moldovei şi pe dealurile şi câmpiile de la Mărăşti şi Mărăşeşti cele mai frumoase pagini de glorie din istoria neamului.

Onoare lor! Ruşine vouă!

Şi pentru ca numele voastre, ofiţerilor falsificatori, să fie mai uşor de reţinut le menţionez încă o dată aci împreună cu monstruoasele rezultate de la secţiile ce aţi prezidat, dobândite prin ilegalităţile şi furturile ce aţi comis, falsificând voinţa quasi unanimă a alegătorilor, în momentul cel mai hotărâtor pentru viitorul şi destinele neamului.

În ceea ce priveşte listele redau aci pe cea a guvernului notată cu No I şi pe cea ţărănistă notată cu No 6 celelalte neintrând în calcul:

No sec	Secţia	Preşedinte	Listele		Procent	
			Guv.	P. N. Ţ	Guv.	P. N. Ţ
			1	6		
15.	Jugur	Maior M. Ghinescu	1567	304	60	11.50
19.	Stoeneşti	Maior M. Foarfecă	1518	357	70	16.50
28.	Băjeşti	Maior Muşetescu	1461	470	70	22.50
10.	Gorgan	Maior Lăzărescu	1597	78	92.40	4.50
12.	Beleţi-Negreşti	Maior Dumitrache	1412	380	72	20
14.	Leordeni	Maior O. Rădulescu	1340	403	70	21.30
41.	Ţigăneşti	Maior Gh. Ciocan	1185	160	85.50	7.30
47.	V. Popii	Căp. E. Cristea	1250	169	70	9.40
26.	Corbi	Căp. Costăchescu	1682	192	80	9.10
34.	Vlădeşti	Căp. Curculescu	1626	283	81	14
37.	Conţeşti	Căp. Gh. Toader	1360	125	78.25	7
	Total =		16.608	2.921	75.40	13.10

Dintre membrii corpului didactic au fost 8 persoane delegate ca preşedinţi, 6 foşti sau actuali inspectori şcolari şi doi învăţători. Toţi aceştia au fost daţi în judecată pentru abuzurile şi falsurile comise.

Iată rezultatele la secţiile prezidate de aceştia, cu procentele respective:

No sec	Secţia	Preşedinte	Listele		Procent	
			Guv.	P. N. Ţ	Guv.	P. N. Ţ
14.	Bilceşti	Insp. Şc. Vornicu	1.180	573	60.20	29.25
21.	Pucheni	Insp. Şc. Tănăsean	1.483	125	88	7.40
24.	Rucăr	Insp. Şc. Pâmuţă	1.736	114	79.40	5.20
36.	Racoviţă	Insp. Şc. Popescu	1.320	85	92	6
38.	V.Mare Pod.	Insp. Şc. V. Luca	2.753	45	96	1.50
43.	Priboieni	Insp. Şc. I. Bondoc	1.642	199	86.70	10
4.	Câmpulung Schei	Învăţ. P. Radu	1.178	245	68.70	14.20
		Total =	11.292	1.396	81.60	9.90

Cu lampa lui Diogene să fie căutat şi nu s-ar fi putut alege din marea masă a corpului didactic alte specimene mai potrivite pentru astfel de operaţii josnice.

Bondoc, cu zeci de ani în urmă era socotit ca făcând parte dintre cei trei A.B.C. membrii ai corpului didactic, cercetaţi în atâtea rânduri de Parchetul Tribunalului Muşcel.

Luca devenise celebru încă de pe vremea Averescanilor, pentru abuzurile comise în trecerea sa temporară pe la Ştefăneşti, dovedindu-se lipsit complet de orice scrupule şi capabil de orice fel de acţiuni, oricât de josnice ar fi fost. Nici că se putea să se prezinte o dovadă care să-l caracterizeze mai bine decât rezultatul secţiei ce a prezidat, acordând guvernului 96%, iar Ţărăniştilor abia 1,60% într-un sector cunoscut pentru ataşamentul său faţă de acest partid, ocupând locul doi pe lista ticăloşilor chemaţi în judecată.

Şi ce valoare didactică reprezentau Tănăseanu, Pârnuţă şi Pavel Radu?

Dar în fruntea lor iată-l pe profesorul secundar Vasile Vornicul, venit, de undeva, pe meleagurile Muşcelene şi devenit inspector şcolar ca şi Tănăseanu, Oprea, Popescu şi Pârnuţă, prin binecuvântarea regimului de democraţie populară, dar ajuns în acelaşi timp să fie trecut şi în opisul alfabetic al Tribunalului Muşcel şi pe banca acuzaţiilor sec. II pentru cele mai degradante şi infame fapte de care poate fi acuzat cineva, menţionate din plin în cererea de chemare în judecată reprodusă aci.

Numai insolenţa care e caracteristică unor astfel de indivizi poate justifica încă prezenţa lor în posturile ce ocupă ca educatori şi moralizatori ai noilor generaţii. Dar în ce direcţie?

Se poate chiar ca aceşti inconştienţi să încerce să vorbească de caracter, demnitate, respectul drepturilor altora, datorii cetăţeneşti, corectitudine, etc. Vor fi vorbind oare şi despre tribunal, infracţiuni penale, închisoare şi celelalte accesorii, când şi prin ce împrejurări poate ajunge cineva să şadă pe banca acuzaţiilor şi să devină locatarul penitenciarului? Vor fi vorbind oare şi de importanţa decretelor de amnistie şi de binefăcătoarele lor efecte pentru anumiţi indivizi?

Bietele tinere generaţii! De la ce trişori au ajuns să primească educaţie!

În cursa de întrecere cu ofiţerii pentru procentaj, membrii corpului didactic au ieşit învingători.

Printre ceilalţi preşedinţi daţi în judecată a fost şi un medic, doi funcţionari de la Primăria Câmpulung, doi ingineri şi încă alte patru persoane străine de localitate şi după mine, se pare că sunt şi străini de neam şi de sânge cu noi.

Despre d-l Manu, fruntaş comunist din Câmpulung, este suficient să înregistrezi aci zvonul care a circulat destul de insistent în anumite cercuri locale, că la schimbul de la stabilizarea din anul 1947 a prezentat suma de 500.000.000 primind 25.000 cu care s-a grăbit să se deplaseze la Bucureşti pentru ca în acele împrejurări de constrângere generală, să cumpere în primele zile de la bieţii negustori, pe preţuri derizorii impuse de foamete, tot ceea ce a voit, aprovizionându-se pentru ani şi ani.

Tot e bună la ceva şi democraţia!

I. Ioanid funcţionar la Primăria Câmpulung fusese cercetat de mine ca Prim Preşedinte pe baza unui denunţ că a falsificat diploma de patru clase secundare ce poseda, constatându-se că în toamna anului 1916 se refugiase în Moldova cu câteva corijenţe în buzunar pe care pretindea că le-a rezolvat acolo în timpul războiului.

În cursa generală de întrecere pentru procentajul falsurilor a câştigat "Maratonul".

Iată-le numele şi opera:

No sec	Secţia	Preşedinte	Listele		Procent	
			Guv.	P.N.Ţ.	Guv.	P.N.Ţ.
8.	Concordia	Dr. Iuliu Maniu	1898	129	85,70	5.70
9.	Reg.5 Vânători	I. Ioanid	1478	16	08,40	1.06
5.	C. L. Vălimăr.	Aurel Dancovici	1468	369	74,10	18.60
7.	" I.A.R.	Ing. D. Mateescu	1137	186	81.50	13.30
15.	Dâmbovicioara	Ing. Silv. Cârstocea	299	35	76	8.90
2.	C.L. Şc. No 2	Insp. T. Mateescu	1542	280	77,70	14
12.	Voineşti	Insp. Edel Mauriciu	1210	280	74,50	11
22.	Hârtieşti	Insp. M. Gheorghe	1794	185	89,40	9.20
18.	Bădeşti	Insp. C. Namoloiu	1043	86	80	6.50
		Total =	11869	1566	82	9.80

Unora dintre inspectorii ce au prezidat nici nu li s-a cunoscut cel puţin adresa. Erau trimişi de la Centru, fiind comunişti sută în sută, şi după falsificarea alegerilor, au plecat fără urmă, rămânând în localitate numai acţiunea publică de chemare în judecată. Dintre cei foşti anterior cu domiciliul în Câmpulung, doar ing. silvic Cârstocea a părăsit localitatea la

puțin timp după alegeri. Bine că a avut cel puțin acest ultim simț de orientare, să se fixeze în altă localitate unde nu i se cunoaşte nici opera şi nici trecutul atât de "onorabil".

Am lăsat dinadins la urmă grupul magistraților inculpați "verificați democrați" pentru a încheia cu ei acest capitol.

Au fost delegați ca preşedinți 13, dintre care 6 au fost dați în judecată, 5 fiind chiar dintre membrii tribunalului.

Iată-i menționați, încă o dată, pe aceşti magistrați inculpați, "verificați democrați" şi rezultatele secțiilor ce au prezidat:

No sec	Secția	Preşedinte	Listele		Procent	
			Guv.	P.N.Ț.	Guv.	P.N.Ț.
6.	Câmpulung Vişoi	Jud. Cristoveanu	883	160	74	13,30
7.	Leiceşti	Jud. I. Țuțea	1685	91	82	4,40
30.	Coseşti	Jud. I Cihodaru	1441	141	82	8
13.	Aninoasa	Jud. I. Buceloiu	1846	422	66,80	20,90
39.	Goleşti	Supl. M. Vernescu	1716	175	85,70	8,70
32.	Mărgineni	Aj. Popescu-Albota	1507	308	73,40	15
		Total =	8578	1397	77,30	11,77

Dintre aceşti magistrați inculpați, primul ca procentaj pentru guvern se constată că a fost tot faimosul Vernescu.

Cu lista acestor magistrați "verificați democrați" se încheie tabelul inculpațiilor. În total sunt 33 preşedinți de secții din 45 plus Procurorul General Luca Nazâr Ciobanu preşedintele Biroului Central Județean, deci 34.

Ținând seama că, nu numai introducerea în urnă unui număr mai mare de voturi mai dinainte ştampilate, falsificarea şi refalsificarea rezultatelor constituie o infracțiune, ci chiar o simplă infracțiune prin omiterea luării măsurilor care trebuie luate sau prin luarea altor măsuri care nu trebuiau să cadă sub incidența legii penale, am întrebat pe d-l Mihai Muşatescu pentru ce n-a completat acțiunea cu preşedinții care au comis abuzuri şi chiar falsuri şi care trebuiau traşi la răspundere, accentuând că, printre cei omişi sunt destui magistrați "verificați democrați"; am primit răspunsul că se aşteaptă sosirea actelor de la secții spre a dispune.

Chiar dacă s-ar fi luat drept criteriu doar falsurile în rezultatul votului, fie prin introducerea de voturi în urnă în mod ilegal, fie prin falsificarea produsă la numărătoare, dintre cei doi preşedinţi nechemaţi în judecată mai mult de jumătate trebuiau să figureze în acţiune, printre care nu trebuiau să lipească magistraţii "verificaţi democraţi", care sunt cunoscuţi astăzi destul de bine şi care nu sunt cu nimic mai prejos decât cei din acţiune.

Ca magistrat, începând încă din anul 1925 am luat parte la toate alegerile parlamentare efectuate sub toate partidele politice, dar nu mi-a fost dat niciodată până acum să asist la un spectacol de o aşa groaznică decădere morală ca acel pe care ni l-au oferit preşedinţii secţiilor de votare, în frunte cu "magistraţii verificaţi democraţi" conduşi de Procurorul G-ral Luca Nazâr Ciobanu, în aceste alegeri parlamentare din 19 noiembrie 1946 "cele mai libere şi mai democrate alegeri care au existat vreodată în Ţara Românească", efectuate sub conducerea "Blocul Partidelor Democrate".

Îmi amintesc de un singur caz similar comis la Muşcel în anul 1936 de un ajutor de judecător numit în magistratură cu 2-3 săptămâni înainte de alegeri. Era pe vremea Averescanilor şi noul numit prezidând o secţie de votare a furat urna cu voturile alegătorilor înlocuind-o cu alta în care se introduseseră 1200 buletine pentru guvern. Substituirea a fost dovedită, iar pata apărută pe obrazul magistraturii muşcelene era atât de neagră, dar era numai una singură comisă de un proaspăt numit, care, după ce căzuse pare-mi-se la examenul de judecător fusese avansat după cel de-al doilea la o judecătorie din Banat, de unde a trebuit să demisioneze pentru a nu fi destituit, putând astfel să mai câştige o pâine, înscriindu-se în baroul de Muşcel, unde nu i se cunoştea trecutul.

Îmi amintesc că, după anchetarea cazului cu susnumitul, inspectorul judecătoresc a venit la mine, la Reşiţa, în inspecţie obişnuită, povestindu-mi cele întâmplate cu ocazia anchetei, fiind destul de afectat că a trebuit să pună capăt carierei unui coleg, cerându-i demisia ca ultim mijloc de scăpare pentru a nu fi destituit.

Comunicându-i că-l cunosc şi povestindu-i cele întâmplate cu furtul urnei, i s-a luminat faţa spunându-mi:

– Dacă ştiam acest lucru îi ceream destituirea. Păcat că astfel de element a scăpat numai cu demisia.

Şi acest fost magistrat, devenit avocat, îmi pare că a jucat un rol foarte mare în căsăpirea recentă a avocaţilor muşceleni.

Califică-l, cititorule, cum vrei. Eu ţi-am redat aci latura în legătură cu obiectul lucrării mele, "Magistratura Muşceleană", calificat încă de atunci, bucurându-se şi el în acelaşi timp de binefacerile unui decret de graţiere, pe care guvernul s-a grăbit să-l aducă.

Dar ceea ce în 1936 fusese doar un caz izolat, în 1946 a devenit un sistem general admis de preşedinţii secţiilor de votare, sub îndemnul Preşedintelui Biroului Central Judeţean, care de data aceasta nu era un ajutor, ci însuşi Procurorul G-ral al Curţii de Apel din Craiova, care, urmând reuşita Blocului Democrat au falsificat în mod neruşinat voinţa alegătorilor, întrebuinţând diferite metode.

Cititorule, Muşcelul este format din sate de moşneni mândri de trecutul lor, cu gospodării individuale proprii, cu terenuri proprietate personală transmise din generaţie în generaţie cu munţi în proprietate obştească de sute de ani şi cu păşuni comunale dobândite prin legile "Partidele Oligarhice", dar şi cu suflet curat românesc, în care buruiana comunistă n-a putut prinde rădăcini şi cu toate că au fost deposedaţi de munţii şi păşunile lor prin naţionalizarea comunistă au respins totuşi ideea colectivizării care le cerea să renunţe definitiv la ce aveau, să piardă definitiv dreptul de proprietate asupra ogorului lor, a inventarului agricol şi a uneltelor de muncă, pentru a trece la colectivul comunist.

Şi pentru ca să-ţi faci o idee cât mai exactă menţionez că pe când eram Prim Procuror, 1939-1941, în evidenţa Siguranţei Muşcel nu se aflau decât 6 comunişti cu domiciliul în raza judeţului, dintre care 2 erau numai bănuiţi ca atare.

Dacă alegerile la Muşcel ar fi fost libere, fără arestări, fără teroare, fără bătăi, omoruri, abuzuri şi falsuri şi dacă preşedinţii ar fi fost oameni cinstiţi şi demni, guvernul n-ar fi obţinut nici un loc. De unde dar acest rezultat fantastic, pentru guvern, menţionat în tablourile reproduse de mine aici?

El, este opera unui ticălos, a unui nemernic, a unui falsificator ordinar, al unui ciot al Magistraturii cu numele de: Luca Nazâr Ciobanu -- Preşedinte al Curţii de Apel din Craiova, ajutat de magistraţii „verificaţi democraţi", drojdia, ruşinea şi vreascurile uscate ale corpului şi de tot atâţia ofiţeri, profesori, învăţători, funcţionari, ingineri şi membri de partid – preşedinţi ai secţiilor de votare – de aceeaşi structură sufletească şi de aceeaşi josnicie de caracter ca şi el.

Mai meritaţi voi, judecătorilor inculpaţi, să mai rămâneţi o singură secundă pe scaunele ce ocupaţi atunci când numele voastre, însoţite de revolta şi dispreţul tuturor au răsunat din plin pe sălile tribunalului la strigarea apelului nominal făcut de atâtea ori de grefieri şi repetat de aprozi şi când faptele ce aţi comis v-au indicat un alt loc pentru odihnă?

Mai meritaţi voi oare să mai aibă cineva încredere în obiectivitatea şi imparţialitatea voastră profesională când voi înşivă nu sunteţi altceva decât nişte infractori de drept comun, de aceiaşi valoare morală ca şi ultimii borfaşi, care au totuşi scuza că nu sunt magistraţi de profesie şi nici mânuitori ai legilor?

Voi, cu numărul şi cu numele voastre ați scris cea mai neagră şi ruşinoasă pagină din istoria Tribunalului Muşcel. Din voi, judecătorilor incorecți şi infami, s-a recrutat magistratura josnicei, infamei, strâmbei şi strâmtei concepții comuniste a luptei de clasă, magistratura de partid a vremurilor de democrație populară, a răsturnării noastre statale, a răsturnării valorilor morale paşnice şi tradiționale ale neamului, a înlocuirii lor prin revoluția permanentă, a violenței proletare.

Prin voi, elementele corupte, oportuniste şi carieriste, prin voi, lipsiților de conştiință şi de caracter, gata oricând la orice fel de tranzacție oricât de josnică ar fi, numai ca să parveniți, prin voi, judecătorilor inculpați, s-a înlocuit magistratura de odinioară, demnă, cinstită şi atât de respectată prin cultura şi ținuta sa. Prin voi, magistraților inculpați „verificați democrați" s-a ajuns la vremurile actuale atât de groaznice ale barbariei comuniste, pe care neamul întreg este obligat să le suporte astăzi, blestemând pe asupritori şi pe voi, slugile lor.

Prin sentințele voastre, judecătorilor infami, închisorile şi lagărele de muncă sunt pline de cei mai buni fii ai neamului, mii şi mii la număr.

Şi dacă ați fost salvați atunci de pe banca acuzaților prin aplicarea decretului de amnistie cu care stăpânii s-au grăbit să vă miluiască, nu veți scăpa mâine de la dreapta judecată, pe care întreg neamul asuprit o cere.

RECAPITULĂRI, RECOMPENSE ŞI CONCLUZII

În executarea programului lor, comuniştii au în practică o metodă şi anume că dau atât membrilor de partid cât şi „aliaţilor" lor credincioşi anumite însărcinări de îndeplinit în executarea cărora principiul de conducere este acela trasat de Lenin: să te faci frate şi cu dracu şi cu tatăl dracilor numai să-ţi ajungi scopul.

Dacă tovarăşul şi-a îndeplinit sarcina în condiţii perfecte, este un om „verificat" şi aprecierea este cu atât mai mare cu cât metoda şi mijloacele întrebuinţate n-au creat nici o dificultate partidului. În caz contrariu, „tovarăşul" este un sacrificat.

Aşa s-a întâmplat şi cu Tov. Proc. General Luca Nazâr Ciobanu. Trimis la Muşcel să prezideze alegerile parlamentare judeţene, primise şi însărcinarea expresă să se ocupe de procesul d-lui I. Mihalache, obţinând respingerea recursului, proces în care, după propria sa mărturisire „era angajată toată autoritatea şi tot prestigiul întregului Guvern şi al întregului Consiliu de Miniştri şi faţă de ţară şi faţă de străinătate" şi că „Guvernul nu poate să fie sfidat de Tribunalul Muşcel. Astfel el nu reuşise să-şi atingă ţinta, iar Guvernul fusese nevoit să primească sfidarea completului de judecată de la Muşcel care-i aruncase în faţă tot dispreţul său.

Prin sentinţa pronunţată fusese compromis definitiv şi în faţa ţării şi străinătăţii, fiind forţat să încerce un al doilea tur de forţă, cu falsuri dovedite şi cu magistraţi cumpăraţi, aduşi special de la Bucureşti.

În felul acesta Ciobanu a ieşit prost la verificare şi a trebuit să tragă consecinţele fiind dat afară din magistratură, tot cu primele loturi.

Iată acum şi comicul acestei situaţii:

Colegul judecător Sârbu, fusese delegat în timpul alegerilor la Biroul Central Judeţean, ca ajutor al lui Ciobanu, şi cu primele loturi fusese şi el dat afară din magistratură. Fiind convins că Ciobanu este bine apreciat la Minister în urma celor ce comisese la Muşcel cu ocazia alegerilor, l-a chemat la telefon la Craiova comunicându-i situaţia şi cerându-i sprijinul, pe care tov. Ciobanu s-a şi grăbit să i-l promită, dându-i întâlnire a doua zi, în Minister la Bucureşti, asigurându-l că la mijloc nu poate să fie decât o eroare care se va repara imediat.

Când a doua zi „Ciobanul" păşea falnic pe treptele Ministerului la braţ cu colegul Sârbu pe care venise să-l salveze, află că şi el este dat afară din magistratură! Cum dar să mai intervină să salveze pe altul, când el însuşi avea nevoie de salvare?!

Şi pe când înainte, „falnicul Cioban" era sigur că o să ajungă membru la Înalta Curte de Casaţie ca atâţia alţi falsificatori, a trebuit să se resemneze în situaţia de „comprimat" ca şi un berbecuţ, care jupuit pe jumătate, era totuşi bucuros să-şi salveze restul cojocului din gura haitelor

de lupi. De acum înainte adio Curte de Casație, adio roba roşie, adio, Bucureşti, capitala Republicii Populare Române, adio visuri şi planuri de viitor, adio toți şi toate câte ați surâs odinioară binevoitor „Ciobanului"!

Şi dacă bunul D-zeu îi va da Ciobanului încă zile multe de trăit se poate să ajungă şi la locul indicat de faptele ce a comis.

În ceea ce mă priveşte, sunt bucuros c-am putut contribui şi eu cu ceva la căderea acestui nemernic. Ne va rezerva oare viitorul şi bucuria de a ne revedea?

Aceeaşi situație a avut-o şi cea mai mare parte dintre magistrații „verificați democrați" şi chiar şi unii dintre cei chemați în judecată pentru abuzurile şi falsurile comise la alegeri.

După ce guvernul i-a avansat din oficiu şi în mod masiv, înainte de alegeri, dându-le câte unul sau două grade, conform vechimii, în interval de numai câteva zile, fapt ne mai întâlnit până atunci în analele magistraturii – care în realitate constituie un mijloc neruşinat de a le cumpăra conştiința – după ce s-a servit apoi de ei în alegeri, unde slugile au dovedit cu prisosință că sunt recunoscătoare stăpânului, i-a dat afară acoperiți de ruşinea faptelor comise fără să servească la ceva avansările obținute, obligându-i să se anunțe la biroul de plasarea brațelor de muncă pentru a fi numiți în diferite alte posturi, destul de umilitoare față de situația pe care o avuseseră, dar demne de faptele josnice ce le comiseseră.

La Muşcel, printre atâția alți „verificați democrați", au fost dați afară până şi doi dintre cei şase chemați în judecată de Partidul Național – Țărănesc pentru falsurile comise în alegeri. Judecătorul I. Țuțea şi ajutorul Gh. Popescu – Albota, primul fiind şi unul dintre cei „câştigați cauzei" adus special de la Bucureşti pentru judecarea celui de-al doilea recurs al d-lui I. Mihalache iar după alegeri fusese utilizat ca Preşedinte la Comisia de Verificarea Pensionarilor, în care calitate mi-a anulat şi mie pensia, declarându-mă „duşmanul Republicii", calificare ce va constitui totdeauna pentru mine un titlu de onoare.

Partidul n-a uitat că susnumitul fusese legionar şi cu toate că laşul încerca să se salveze intrând în serviciul comuniştilor pe căi atât de josnice, n-a scăpat totuşi de soarta care-l aştepta.

După comprimare, mergând la un fost subaltern şi cerându-i ceva ajutor pentru fratele său care se afla în lagăr, s-a exprimat la adresa Partidului Comunist cu amenințarea zilei de mâine şi cu înjurături tot atât de nobile ca şi cel ce le pronunța.

- Tot ziua de mâine o aşteptăm şi noi, tovarăşe Țuțea et comp.

Au rămas astfel în magistratură dintre cei „verificați democrați" numai acei care, prin activitatea ce au desfăşurat, au dovedit absoluta identificare cu acțiunile partidului şi care, pentru serviciile aduse, au fost recompensați din plin.

Iată-i în situaţia pe care o au astăzi, 20 Iunie 1950:

1. N. Mihăescu, fost Prim Procuror, magistrat "verificat democrat" este avansat pe loc la postul de consilier şi utilizat în alegeri. Refuză să ia vreo măsură contra abuzurilor comise de oamenii politici ai guvernului înainte, în ajunul şi în timpul alegerilor pe care-i sprijinise efectiv şi refuză să facă vreo cercetare în legătură cu crimele şi rănirile întâmplate la secţia Băjeşti. Înjură pe d-l Mihalache şi face tot posibilul să obţină respingerea recursului, prin formarea completului de judecată cu magistraţi „câştigaţi cauzei" devenind mâna dreaptă a procurorului G-ral Ciobanu în acţiunea desfăşurată de acesta în vederea alegerilor. Primeşte apoi bani de la partid şi dând tot sprijinul securităţii comuniste pentru arestarea fruntaşilor ţărănişti şi a celor consideraţi indezirabili, este avansat Procuror la Curtea din Braşov, pentru ca ulterior să fie promovat Prim Procuror al acestei Curţi.

2. I. Cristoveanu, fost magistrat în Bucureşti „verificat democrat" şi „câştigat cauzei", este adus special la Câmpulung pentru judecarea celui de-al doilea recurs al d-lui Mihalache, pe care-l respinge. Utilizat în alegeri, falsifică rezultatul şi este chemat în judecată, primeşte bani şi după alegeri este avansat la Curtea din Bucureşti şi apoi promovat Prim Procuror al acestei Curţi.

3. M. Vernescu fost pretor în Transnistria, este căutat prin ziare pentru faptele comise. Înscriindu-se în Barou devine avocat fără procese şi – numit inspector de Control la Saboraj, este dat afară la cererea negustorilor, pentru practicile utilizate. Devine apoi membru de partid şi este numit supleant la tribunal şi ca magistrat „câştigat cauzei" este trimis special la Judecătoria Topoloveni, spre a judeca şi respinge contestaţia d-lui Mihalache. După ce refuză să accepte recuzarea ce i s-a cerut la şedinţă, este utilizat în alegeri ca magistrat „verificat democrat", falsifică rezultatul, primeşte mită şi este dat în judecată. Pentru aceste merite şi fără nici un alt examen, este avansat Şef al Parchetului Tribunalului Muşcel în care calitate execută toate ordinele primite de la partid refuzând anchetarea împuşcării cunoscutului fruntaş ţărănist Gh. Şuţa, din Domneşti, de către securitatea comunistă prin agenţi traşi la sorţi.

4. I. Buceloiu, fost notar comunal la Domneşti–Muşcel, muştruluit destul de des de Secretarul G-ral al Prefecturii pentru neexecutarea obligaţiunilor de serviciu. Intrând în magistratură este adus de comunişti la Muşcel şi ca judecător „câştigat cauzei" încearcă să ia parte la judecarea recursului D-lui I. Mihalache, fiind respins de noi. Participă apoi în complet alături de Cristoveanu şi Ţuţea, la judecarea celui de-al doilea recurs, pe care-l respinge. Ca magistrat „verificat democrat" participă la alegeri, primeşte bani şi este chemat în judecată pentru falsurile comise. În tribunal este câinele credincios al Partidului Comunist, executând cu

fidelitate ordinele primite. În cursa de întrecere cu Vernescu, pentru meritele câştigate, reuşeşte să fie avansat Preşedinte al Tribunalului Muşcel, pe ale cărui bănci figurase ca inculpat, alături de Vernescu, pentru ca la puțin timp după aceea să fie avansat Procuror la Curte, prin intervenția directă a avocatului Nițulescu, devenit apoi titular al Ministerului, avocat care pledase în recursul d-lui Mihalache şi cu care stabilise mai înainte soluția recursului.

Dintre cei şase magistrați „verificați democrați", chemați în judecată pentru falsurile comise în alegeri: Gh. Popescu-Albota şi Țuțea fuseseră dați afară, Cihodaru şi Cristoveanu, avuseseră cel puțin ruşinea să plece din localitate pe alte meleaguri, unde nu li se cunoştea trecutul. Numai aceştia doi, Vernescu şi Buceloiu, abrutizați în inconştiența şi neruşinarea lor au rămas pe loc, pentru ca însoțiți de revolta şi de disprețul tuturor să conducă lucrările tribunalului pe ale cărui bănci le ocupaseră mai înainte ca inculpați, pentru cel mai infamant şi mai degradant delict: fals în acte publice.

Iată-i astăzi pe toți trei, Vernescu, Buceloiu şi Cristoveanu, inculpații din dosarul No 841/1946 al Tribunalului Muşcel S.II pentru abuzurile şi falsurile comise în alegeri, ocupând cu toții – şi la aceasta fii atent şi tu Mihăilescule – scaunul parchetelor, a căror chemare este să urmărească stricta aplicare a legilor. Iată-i ajunşi să ancheteze pe tovarăşii lor în ticăloşii, având chiar şi curajul ca, de pe banca acuzării să ceară pedepsirea nemernicilor care au înfrânt legea, nemernici aflați pe aceeaşi bancă pe care o ocupaseră şi ei odinioară. Nici că se poate o situație mai hazlie ca aceasta!

– Şi ce s-ar întâmpla tovarăşilor Procurori, dacă vreun inculpat ceva mai nostim s-ar adresa cu cuvintele:

– Mai încet, colegule, ne cunoaştem mai de mult şi înaintea mea ai ocupat şi tu această bancă.

Şi acest ticălos de Buceloiu, în inconştiența sa încearcă să se ridice din mocirla în care se afla, agățându-se de trunchiul atât de puternic al Partidului Național Țărănesc, spre a se salva.

Era în 1948, după eşecul conferinței de la Londra, la care participase şi Rusia Sovietică, după care nori negri se proiectau atât de puternic la orizont. Într-una din zile şi-a trimis feciorul – elev de liceu – la d-l Titi Georgescu, rugându-l să-i acorde o întrevedere secretă.

Curios să afle despre ce era vorba, mai ales că Buceloiu ocupa şi postul de Preşedinte al Tribunalului Muşcel, i-a acceptat propunerea, fixându-i ziua şi ora, la d-sa acasă. La data indicată a apărut tot feciorul, rugându-l pe d-l Georgescu să mergă d-sa la locuința lui Buceloiu, fiind mai izolată şi putându-se strecura seara neobservat. Îi era teamă să nu

afle tovarăşii de această întrevedere, locuinţa d-lui Georgescu fiind în centru şi într-un colţ de intersecţie a cinci străzi.

Timp de două ore cât au stat de vorbă, a căutat să-l convingă pe d-l Georgescu că nu este comunist, că nu are nimic comun cu acest partid şi că greşit este considerat că se află pe această linie, făcându-l să înţeleagă că oricând se poate bizui pe serviciile sale.

Ecce homo!

Simţea târâtura că în aer pluteşte ceva ameninţător şi, întocmai ca păsările călătoare, căuta să se pună la adăpost pentru ziua de mâine.

Cititorule, căruia mă adresez din nou, fiindcă cu tine stau de vorbă în această carte, dreptul şi dreptatea sunt de origine divină, iar Magistratura şi Biserica sunt instituţiile reprezentative ale ideii pe pământ.

Magistratul, îmbrăcând roba, nu-şi mai aparţine sieşi. În faţa lui nu mai apar nici prieteni, nici duşmani, ci omul, fapta şi legea, chemarea lui fiind să distribuie dreptatea cu pricepere şi cu suflet curat, cu minte curată şi luminată şi ţinând seama de imensitatea durerilor omeneşti, să ia aminte că legile sunt făcute pentru oameni şi nu pentru eroi.

Ca şi preotul în faţa Sfântului Altar şi a Sfintelor Taine, tot astfel şi magistratul în oficiul său nu trebuie să profaneze şi nici să batjocorească vreodată ideea de drept şi de dreptate, favorizând pe unii în dauna altora, orice s-ar întâmpla şi oricine ar fi în cauză.

Încrederea în justiţie trebuie să rămână intactă şi neprihănită ca şi încrederea în dreptatea divină. *„Pereat mundus, fiat justitia"*, este principiul sacro-sanct al magistratului.

În lumina acestor principii şi a faptelor petrecute înainte, în timpul şi după alegeri, ţi-am înfăţişat aci două lumi formate din două părţi ale aceluiaşi întreg: magistratura.

Una care a păstrat intactă sanctitatea ideii şi a credinţei în adevăr şi în dreptate, care a purtat cu hotărâre pe umerii săi sacra şi puternica credinţă în sfinţirea ideii că dreptatea este mai presus de orice, gata să se răstignească pentru apărarea şi sfinţirea ei şi care, în adevăr, apărând onoarea corpului şi refuzând să-şi trădeze neamul, falsificându-i voinţa a fost sacrificată.

Alta, lipsită de orice busolă spirituală, lipsită de orice cinste şi decenţă morală, uitând de rosturile şi de chemarea ei, oportunistă, carieristă şi gata oricând la orice fel de tranzacţii, formată din laşi şi din mişei, a compromis fără ruşine şi ideea de corpul din care făcea parte, *comiţând cea mai groaznică crimă pentru neamul românesc, aceia de a falsifica voinţa ţării în momentul cel mai hotărâtor al destinelor şi viitorului său, pentru meschinul scop de a-şi croi drum în carieră, uzând de înşelăciune, linguşire şi trădare.*

Şi crima este cu atât mai mare cu cât, prin contrast cu ceilalţi, faptele oribile ce au comis au ajutat străinilor de neam şi de sine cu noi să se instaleze la conducerea ţării, producând prin înşelătorie şi cu ajutor străin totala schimbare de regim în Ţara Românescă, în contra voinţei poporului, cu zeci de mii de suflete cinstite zăcând prin închisori şi prin lagărele de concentrare şi de muncă şi cu atâtea mii şi mii de morminte presărate pe plaiurile ţării şi de suflete curate plecate fără de urmă.

Pe cât de demnă, frumoasă, nobilă, curată, cinstită şi românească a fost şi va fi socotită ţinuta celor dintâi pe atât de oribilă şi de murdară este aceia a falsificatorilor şi trădătorilor de neam din grupa a doua, pentru care orice pedeapsă, oricât de gravă imaginabilă ar fi, nu-i prea mare şi nici suficientă spre a răsplăti trădarea lor.

Muşceleni şi Câmpulungeni, falsificatorii voinţei voastre şi trădătorii neamului, magistraţi, ingineri, ofiţeri, funcţionari, profesori şi învăţători, sunt în cea mai mare parte din Câmpulung şi din satele din jur. Îi cunoaşteţi acum pe toţi şi vă întâlniţi cu ei atât de des şi pe stradă şi în oficiu. Nu-i uitaţi şi nici nu-i scăpaţi de sub privirile voastre. Şi lângă aceştia aşezaţi-i pe toţi ceilalţi, Patraulea, Iacomim, Minculescu, etc.

Prin ei vi s-a adus greul zilei de azi. Prin ei, cei mai buni fii ai neamului zac prin închisori. Prin ei s-a stins viaţa atâtora alţii, încă de mult. Cu ajutorul lor străinii de neam şi de sânge cu noi vă asupresc. Cu ajutorul lor vi s-a răpit tot ce aţi avut şi sunteţi condamnaţi să suferiţi pe nedrept sclavia comunistă. Cu ajutorul lor aţi ajuns muritori de foame şi voi şi familiile voastre.

Nu-i uitaţi şi nu-i iertaţi! Dreapta judecată trebuie să dea fiecăruia ceea ce merită, după faptele sale.

Iar voi, Domneştenilor, nu uitaţi că din satul vostru a pornit d-l Gh. Şuţa, luptătorul neînfricat, fala şi mândria voastră, care a fost ucis mişeleşte de gloanţele securităţii comuniste. Ridicat din mijlocul vostru, a fost asasinat în miez de noapte în mod laş şi perfid, din ordinul Partidului Comunist, punându-se astfel capăt vieţii unui erou, a cărui inimă a încetat să mai bată pentru totdeauna. A fost ucis mişeleşte un mare luptător care întruchipa mândria, speranţa, patriotismul şi onoarea voastră. A căzut străpuns de gloanţele asasinilor comunişti, luptând pentru a vă scăpa de sub jugul tiraniei comuniste şi de sub apăsarea greului zilelor de azi.

Cu moartea lui s-a fărâmat o verigă puternică din lanţul simbolurilor vii ale rezistenţei şi luptei pentru eliberarea celor ce trăiesc sub apăsarea barbariei comuniste, pentru eliberarea neamului întreg. Imaginea lui scumpă să nu se şteargă niciodată din inimile voastre, ale prietenilor lui dragi şi ale miilor de luptători de pe Râul Doamnei şi cu toţii strigaţi de la un capăt la celălalt vestea zguduitoarei lui tragedii.

El trăieşte şi va trăi în veci, ascuns în gândurile şi faptele voastre, ale patrioţilor domneşteni, prietenii lui de luptă pentru viitorul frumos al neamului, al legii şi al datinei strămoşeşti, ţeluri atât de mărețe, care au încununat totdeauna fruntea eroilor luptei pentru libertate. El va trăi în veci ca o amintire a luptei voastre. Pe mormântul său să se aştearnă odată cu florile primăverii şi mărturia voastră că nu veți înceta niciodată lupta la care v-ați angajat, iar dragostea voastră fierbinte pentru eroul vostru să se alăture credinţei nestrămutate în triumful cauzei voastre drepte, care este triumful cauzei întregului neam românesc. Cu aceste gânduri să vă duceți viața pe drumurile croite de el. Gh. Şuța este fiul vostru. A crescut împreună cu voi pe plaiurile voastre şi vouă v-a slujit. Cinstiți-l aşa cum trebuie şi urmăriți-i fapta. Jertfa lui supremă şi nemuritoare vă cheamă la datorie. iar lupta voastră pentru eliberarea de sub tirania comunistă să prindă rădăcini cât mai puternice şi să se întindă cât mai departe. Încredeți-vă în conducătorii voştri şi urmați-i cu credință. Numai astfel energia, curajul şi voința voastră vor găsi dimensiunile idealului pentru care luptați, de a vă salva şi pe voi şi neamul întreg din apele tulburi şi amare ale tiraniei comuniste.

În curând soarele primăverii va lumina din nou pe plaiurile noastre, încununând cu izbânda finală speranțele care pâlpâie în sufletele voastre. Nu lăsați ca vremea să vă tocească necontenit şi să vă plece frunțile către pământ.

Faceți să crească zi cu zi, ceas cu ceas, ura şi revolta voastră împotriva cotropitorilor comunişti. Nu uitați şi nu iertați pe asasini. Ucigaşii nu trebuie să scape de dreapta voastră judecată, căci ziua socotelilor finale se apropie cu paşi repezi.

Dar din satul vostru a ieşit şi nemernicul şi ticălosul de Buceloiu, judecătorul „câştigat cauzei" contra d-lui I. Mihalache şi judecătorul „verificat democrat" care a falsificat rezultatul alegerilor şi a primit bani de la comunişti, răsplătit astfel pentru mârşavele lui fapte. El a aruncat pata ruşinii asupra satului vostru. Prin el şi prin atâția alții ca el s-a întronat stăpânirea comunistă în țara noastră şi s-a adus tot greul care apasă pe grumazurile noastre.

Dacă n-ar fi fost el şi alții de seama lui, comuniştii nu s-ar fi putut instala la putere şi Gh. Şuța n-ar fi fost asasinat.

Iată deosebirea între Gh. Şuța, stejarul falnic şi neclătinat de vânturi, cu rădăcinile atât de adânc înfipte în adâncime şi cu vârfurile tinzând către înaltul cerului, ca să cuprindă sub ramurile lui tot Râul Doamnei, din munte şi până departe – şi între urâțenia, stârpitura şi planta târâtoare de Buceloiu, a cărui valoare nu întrece pe a viermelui care scapă să nu fie călcat, fiindcă produce scârbă, sau a gândacului care scapă să nu fie strivit, fiindcă răspândeşte miros urât.

Nu-i uitaţi Domneştenilor. Daţi fiecăruia ce i se cuvine.

Şi acum, parafrazând cele scrise de marele istoric Kiriţescu, mă adresez vouă, prietenilor de suferinţă ca şi mine şi românilor de pretutindeni, cu inima plină de ce este curat şi cu adevărat românesc, care răzbateţi astăzi atât de greu în amarul suferinţelor, străbătându-le cu sufletul neînfricat şi care veţi avea mâine posibilitatea să vă bucuraţi în linişte de frumosul vieţii şi de binefacerile ei, să nu uitaţi că pentru a vă dobândi acestea, mii şi mii de alţi luptători, cu suflete mândre şi curate, condamnaţi de o soartă implacabilă, au plătit cu sângele lor bucuria voastră, sfârşindu-şi viaţa în chinuri, lipsuri şi privaţiuni, fie în faţa gloanţelor, fie prin beciurile securităţii, sau printre zidurile temniţelor comuniste, stropind cu sângele lor lespezile şi zidurile care-i înconjurau, sau rătăcind prin munţi şi păduri, ducându-se cu zeci de ani mai devreme acolo unde se duce orice lucru de pe pământ şi unde ne vom duce şi noi cu toţii în ordinea mai dinainte stabilită de soartă.

Gândiţi-vă că ei, deşi au trecut prin ţesătura celei mai înspăimântătoare tragedii, totuşi suferinţele care le-au mistuit făptura nu le-au putut mistui nici curajul şi nici credinţa pe care o păstrau în suflet ca răsărită dintr-o sământă divină, într-o nouă viaţă de libertate şi de pace pentru întregul neam românesc.

Tragedia lor să fie adânc sădită în inimile voastre. Nu treceţi grăbiţi şi nepăsători pe lângă mormintele lor proaspete. Opriţi-vă un moment, reculegeţi-vă, meditaţi şi plecaţi-vă smeriţi. Şi în trupurile lor, ca şi într-al vostru, a bătut odată o inimă caldă, s-au frământat doruri şi au răsărit speranţe. Plecaţi urechea şi ascultaţi-le chemarea şi chiar dacă ochii voştri nu i-au zărit vreodată, să vă bucuraţi – plângând.

Lângă mormintele lor nu se vorbeşte, se spune doar din ochi şi se picură din gene, luându-se şi purtându-se în inimi răsunetul durerii lor.

Căutaţi de întâlniţi pe acei care suferind au rezistat şi au învins, sfărâmând lanţurile tiraniei comuniste şi, reuşind să supravieţuiască, au ajuns până la voi. Apropiaţi-vă de ei cu sufletele încrezătoare în faţa viitorului, daţi-le din viaţa voastră şi umpleţi-vă de a lor. Cufundaţi-vă cu mult curaj, alături de ei, în aceleaşi visuri, gânduri, meditaţii, preocupări şi perspective.

La poarta vieţii voastre vor bate năprasnic noile comandamente ale viitorului, supremaţia valorii, a legii şi a dreptăţii, în ordine, disciplină şi ierarhie.

Aşezaţi lângă voi şi comparaţi cele trecute cu cele viitoare şi după ce aţi cunoscut ce este noaptea comunistă, cunoaşteţi aşa cum trebuie lumina zilei, cu deplina revărsare a zorilor şi cununa martirilor stând deasupra voastră.

Încorporaţi în voi timpul şi viaţa ce vă vor surâde amplificându-le cu drag. Înnobilaţi-le prin nobleţea năzuinţelor şi prin duritatea luptătorilor, dând vieţii alt sens, alt viitor şi alt suflet decât acel al barbariei comuniste. Nu salturi în necunoscut, iar stăpâni, trebuie să fim noi la casa noastră.

Ridicaţi-vă către ele şi, în locul trecutului comunist, tiranic şi despotic, care spusese „noapte bună" vieţii voastre, aşterneţi în faţă viitorul care vă va surâde şi vă va striga cu putere „bună dimineaţa".

Colegule care mâine vei urca din nou, sau pentru prima dată treptele magistraturii, cu sufletul plin de avânt şi cu încredere în gusturile chemării tale, citeşte cu atenţie cele scrise de mine aici. Amintirea acestor vremuri de groaznică prăbuşire morală a cel puţin jumătate din magistratura ţării, alături de atâţia ofiţeri, procurori, ingineri, învăţători şi funcţionari, prin evocarea ei, consemnarea ei simplă în această lucrare, va avea darul să te ajute şi pe tine şi pe toţi acei care vor încerca vreodată să scotocească în trecut, pentru cunoaşterea adevărului substraturilor adânci ale istoriei vremurilor trăite de noi astăzi, în vremea celei mai grele şi mai frământate cotituri din istoria neamului, cum s-a ajuns aici şi prin ce mijloace, de cine conduse, cu ce scop, etc., iar din ruşinea lor reţine care este drumul pe care să-l urmezi în viitor.

N-am expus şi nici n-am condamnat oameni şi fapte care-mi sunt străine. Din contră, am prezentat ceea ce am trăit, am văzut şi am verificat, eu însumi fiind prezent în centrul lor prin profesiunea postului ce am ocupat, închizând doar în cuvinte câteva clipe de viaţă adevărată.

Prăbuşirea morală şi descompunerea acestor magistraţi este cu atât mai de condamnat cu cât, în loc să-şi pună ştiinţa şi talentul în slujba adevărului şi a dreptăţii, făcând abstracţie de persoane şi orice considerente politice, s-au alăturat, din meschine interese carieriste, din oportunism şi din laşitate, acelora care nu numai că n-au pus nici o cărămidă în temelia edificiului acestui neam şi care, printr-o conspiraţie atât de necinstită şi de odioasă, au stropit cu noroi în toţi oamenii, proeminenţi, cinstiţi şi cu o reputaţie imaculată, ca să rămână o urmă de bănuială şi să nu mai existe nimic curat din ceea ce a fost din trecutul ţării noastre.

Nu sunt un „retardatar" care, având preferinţe pentru trecut nu-şi dă seama că-şi exprimă presimţirea propriului său sfârşit. Nu. Îmi dau seama că vremurile se schimbă, că o lume nouă se zămisleşte undeva, o lume a viitorului, tânără, entuziastă şi dornică de mai bine şi care va schimba multe din cele ce au fost. Nu trăiesc deci dincolo de timp, ascultând tic-tacul vechilor deprinderi ale căror tipare au fost sfărâmate de pulsul noilor principii, care-şi reclamă realizarea.

Dar nici nu fac parte dintre aceia care pun la temelia vieții „lupta de clasă" şi răsturnarea stărilor actuale prin „revoluția permanentă şi violentă".

Oricât ar fi de tumultoasă vremea şi oricât s-ar impune cuiva să fie contemporan cu actualitatea, voi rămâne fidel principiului că magistratura nu se poate coborî de pe piedestalul ei, alăturându-se strâmbei şi strâmtei concepții comuniste a luptei de clasă şi a revoluției violente şi permanente şi cu atât mai mult magistratura nu poate fi instrumentul de falsificare a voinței majoritare în favoarea unei infime minorități străine de neam şi de sânge cu noi, sprijiniți de alte forțe străine, altele decât acelea ale voinței neamului.

Voi rămâne totdeauna fidel principiului că magistratura nu poate fi instrumentul introducerii „libertății comuniste", a „luptei de clasă", înveşmântată în zdrențele murdare ale mizeriei, ale foametei şi ale sfidării oricărei demnități omeneşti.

Colegule, am scris tare, hotărât şi răspicat, dar drept, afirmând adevărul. N-am cruțat nici omul şi nici fapta. Scriind astfel am vrut să arăt tuturor, cu curaj şi cinste, numele şi infamele fapte ale magistraților „câştigați cauzei", ale magistraților „verificați democrați", ale magistraților „inculpați pentru abuzuri şi falsuri", ale acelora care constituie o ruşine pentru noi.

Scriind fără cruțare, am vrut să arăt tuturor că nu ne solidarizăm cu ei, că magistratura actuală nu este magistratura Țării Româneşti, ci a Republicii Populare, a vremurilor de „democrație populară", magistratura parveniților, cărora, ca să promoveze, nu le-a trebuit nici conştiință şi nici onoare, magistratura care a învățat marea artă de a nu roşi de nimeni şi de nimic. Şi faptele odioase ce au comis şi josnicia la care s-au coborât constituie o lecție destul de aspră pentru noi care ne-a adus destulă umilință în fața întregii suflări româneşti, fiindcă cele ce s-au petrecut la Muşcel n-au constituit un „caz" izolat ca fapte şi oameni ci un „tot", practicat de comunişti în acelaşi fel pe întreg cuprinsul țării, recrutând ca agenți executori pe magistrații dovediți laşi şi mişei.

Cu ajutorul tău, colegule de mâine, trebuie executată readucerea magistraturii la rosturile şi chemarea ei, reaşezând-o pe soclul de odinioară. Şi în desăvârşirea acestei opere de purificare totul trebuie luat de la capăt. Trebuie curățată magistratura de toate aceste buruieni ce au crescut în câmpul ei fiindcă nici conştiința colectivă şi nici aceea individuală nu mai pot răbda să fie conduse şi înşelate de oamenii falşi şi compromişi, slujind altei idei decât dreptății şi dreptului, de oameni care, falsificându-i voința, a obligat-o să primească tirania unei doctrine politice imperfecte, mai aspre, mai necruțătoare, mai autocrate, tiranice şi

despotice decât şi-a putut imagina vreodată mintea omenească a secolului actual.

Şi fiindcă avem astăzi în faţa noastră o magistratură coruptă şi sperjură, care şi-a călcat jurământul depus de a respecta legea şi faţă de consecinţele extraordinare ale falsificării alegerilor din 19 noiembrie 1946, în întreaga noastră orânduire statală şi faţă de tot ceea ce ţara şi neamul au avut de suferit, este cazul să se aducă legi care să sancţioneze cu mai aspre pedepse orice abatere intenţionată a magistratului de la obligaţiunile sale profesionale şi mai ales în materie de alegeri, mergând până la pedeapsa cu moartea şi confiscarea averii, pe lângă responsabilitatea civilă directă faţă de cei lezaţi.

Şi opera n-ar putea fi desăvârşită decât dacă s-ar lua din mâna guvernanţilor posibilitatea emiterii decretelor de amnistie a infracţiunilor comise în alegeri, prin introducerea chiar în Constituţie a unui asemenea text prohibitiv.

Dar ţara întreagă, neamul întreg, noi toţi care am suferit consecinţele falsurilor neruşinate comise în alegeri, magistratura cinstită dar sacrificată, cerem ca să se facă cercetări amănunţite pe întreg cuprinsul ţării şi să se identifice toţi acei care au comis arestări, abuzuri, bătăi, crime, fraude şi falsuri, tot, absolut tot, în alegerile din 19 noiembrie 1946, cu excluderea vinovaţilor de la orice funcţiuni politice, cu pierderea drepturilor civile şi politice şi pierderea drepturilor la pensie şi cu cărţi de identitate speciale, ca să fie uşor de identificat oriunde ar apărea.

Iar la îndeplinirea acestei opere să se apeleze la magistratura cinstită dar sacrificată, pentru că în felul acesta să se poată spăla ruşinea care apasă asupra ei. Şi aceasta cu atât mai mult cu cât infractorii neruşinaţi din corpul magistraturii ocupă astăzi cele mai înalte posturi în ierarhia judecătorească.

PARTEA A II-A

Este greu să încerc să scriu povestea vieții mele petrecută în aceşti aproape 10 ani de până acum trăiți în rezistență, căci sunt căutat continuu şi peste tot, fiindcă această lucrare cere un timp liniştit şi de concentrare, iar nu zbucium şi frământări, cum sunt acelea pe care le trăiesc eu, gata oricând să plec la drum şi să caut un alt adăpost, purtând cu mine micul echipament ce posed, strecurându-mă ca vulpea, numai prin păduri şi pe poteci lăturalnice şi numai în miez de noapte.

Îmi dau seama bine că, pentru a nu fi descoperit şi prins, trebuie să fiu într-o continuă atenție mărită mai ales că şi intimidarea îşi poate spune oricând cuvântul.

Aşternând totuşi pe hârtie, în astfel de împrejurări, gândurile şi relatând faptele petrecute, îmi dau iarăşi destul de bine seama că eu singur contribui la uşurarea cercetărilor în cazul când rândurile acestea ar cădea în mâna securității comuniste. Pun la dispoziția urmăritorilor datele şi amănuntele referitoare la felul cum mi-am petrecut timpul, pe unde anume, cu cine m-am întâlnit şi ce am discutat, ce gânduri m-au stăpânit şi ce țeluri am urmărit. Contribui astfel nu numai la dezastrul meu propriu, dar sacrific şi pe toți acei care au fost lângă mine nu numai cu gândul dar şi cu fapta, cauzându-le cele mai mari dificultăți acum când, pentru comunişti practica de a se dispensa de adversari prin „lichidare" este atât de curentă şi de simplă.

Dar întrucât aceste fapte îşi pot avea însemnătatea lor prin timpul şi împrejurările în care s-au petrecut şi prin mijloacele întrebuințate şi scopurile urmărite, îndepărtând vălul care ar putea să le acopere prin trecerea timpului şi întrucât acei care m-au ajutat în aceste vremuri atât de zbuciumate, atât de nepăsătoare şi atât de riscante şi-au pus în pericol nu numai propria lor libertate şi liniştea căminului, dar chiar şi viața, numai pentru ca să o salveze pe a mea, aceştia nu mai sunt oameni, ci prin contrast cu informatorii, trădătorii şi agenții informatori comunişti, nu mai sunt simple ființe umane, ci eroi, în adevăratul înțeles al cuvântului.

Şi întrucât veştile ce pătrund până la mine arată furia sălbatică a celor ce mă urmăresc, iar în cazul când aş fi prins s-ar putea să nu mai văd lumina zilei, înfrunt necunoscutul şi încerc să arăt pe scurt atât cele petrecute de mine cât şi cine sunt acei care m-au sprijinit, pentru ca astfel să nu fie dați uitării niciodată. Sunt excepții demne să fie cunoscute nu numai pentru curajul care i-a caracterizat, ci şi pentru sfințenia gândurilor care ia-u stăpânit şi tenacitatea cu care au luptat contra cotropitorilor comunişti. Sunt oameni simpli dar cinstiți, suflete alese şi nobile, care mi-au arătat atâta bunătate şi mi-au purtat o prietenie atât de delicată.

Şi lupta lor tăcută dar perseverentă pentru a-mi salva viața este şi va rămâne pentru totdeauna presărată cu florile recunoştinței mele.

DEMISIA DIN MAGISTRATURĂ, ÎNSCRIEREA ÎN BAROU ŞI CONTESTAŢIA COMUNIŞTILOR

După prima delegaţie de 18 zile ce-mi fusese dată în Minister, am primit o nouă delegaţie la Judecătoria Topologu din Judeţul Tulcea. Această nouă delegaţie m-a surprins. Ştiam că un Prim Preşedinte de Tribunal, aflat efectiv în funcţiune la conducerea instanţei respective, nu putea fi delegat la o altă instanţă, necidecum la o instanţă inferioară. Măsura avea caracter de pedeapsă şi chiar pentru motive determinate, era ilegală şi n-am înţeles s-o execut.

Să fi apelat contra ei, n-aveam cui să mă adresez.

Dar de ce să fiu delegat tocmai în judeţul Tulcea? De ce tocmai în fieful electoral al fostul Secretar G-ral Olteanu, avocat comunist de Tulcea, candidat la alegerile parlamentare pe lista Blocului din acest judeţ şi care se afla acum pe teren, în propagandă politică? De ce tocmai la o judecătorie situată în mijlocul judeţului, fără cale ferată şi fără mijloace de locomoţiune?

Cine indicase această judecătorie şi de ce tocmai în ajunul alegerilor?

Personal nu-l cunoşteam pe Secretarul G-ral Olteanu. Ne cunoşteam doar de la distanţă şi numai legat de cele întâmplate în jurul procesului d-lui Mihalache. Îi dădusem cu această ocazie o lecţie destul de usturătoare, care-i lipsea şi-i era necesară, aducându-i destulă umilinţă. Arătasem acestui ticălos că nu este suficient să fi Secretar G-ral la Justiţie pentru ca să ai neruşinarea să crezi că-ţi este permis să te amesteci în soluţionarea cauzelor pendente în faţa instanţelor judecătoreşti. Mai existau, deci, şi alţi judecători decât cei pe care-i cunoscuse d-sa.

Şi dacă un magistrat corect, nu-şi mai putea avea nici libertatea de gândire şi de acţiune şi dacă astfel de fapte se petreceau atunci când titularul Ministerului de Justiţie era chiar un profesor de la Facultatea de Drept şi în plus, dacă toţi nechemaţii îşi permiteau să-şi bată joc de magistraţi, ca cei doi secretari generali comunişti, demnitatea îmi impunea să nu mai rămân în magistratură şi mi-am înaintat demisia, bănuind, după antecedente, că şi delegarea mea la Jud. Topologu îşi avea tâlcul său.

Iată aceste antecedente:

În timpul delegaţiei mele la Minister, sosind într-una din zile la Câmpulung în urma unei permisii speciale, am fost sfătuit de diferiţi prieteni să fiu cu mare băgare de seamă, fiindcă cei de la conducerea Partidului Comunist au hotărât „lichidarea mea".

Reamintindu-mi cele rostite la meeting, cele ce-mi comunicase colegul Cristea şi atitudinea ostilă, manifestată continuu faţă de mine de comunişti şi punându-le în legătură şi cu noile informaţii, am început să fiu

mai atent cu cele ce se petreceau în jurul meu. Aflu de asemenea că un individ care făcea parte din tineretul comunist a primit însărcinarea, împreună cu echipa sa, să execute hotărârea partidului. Auzisem de numele acestui tânăr fiindcă împreună cu echipa pe care o conducea spărsese geamurile la locuința d-lui Titi Georgescu, în care d-nii I. Mihalache şi Maniu locuiseră în timpul procesului.

După câtva timp, sunt încunoştiițat că acest tânăr doreşte să-mi vorbească. Aflând că acum este în dezacord cu conducerea partidului şi luând măsurile necesare, l-am întâlnit într-o după amiază şi personal mi-a comunicat următoarele:

- Am făcut parte dintre membrii tineretului comunist şi am executat cu echipa mea multe din însărcinările ordonate de partid. Tot eu am spart şi geamurile la locuința d-lui Titi Georgescu, tot din ordinul partidului. Având multă încredere în mine, am fost chemat şi mi s-a dat însărcinarea ca, împreună cu ai mei, să vă suprimăm fără nici o teamă de răspundere. Văzând ce vor să facă din mine, un criminal, am refuzat însărcinarea şi mi-am prezentat demisia, care mi-a fost respinsă, dar de atunci nu m-am mai dus pe la partid. Feriți-vă, pentru că mai sunt şi alte persoane care au primit această însărcinare.

N-au trecut decât câteva zile când, întâlnindu-mă cu comisarul Dinulescu, care făcea parte din Siguranța Județului. Sunt oprit de d-sa pentru a-mi spune:

- Domnule Prim Preşedinte, feriți-vă fiindcă vă este viața în pericol. S-a hotărât să fiți suprimat.

Această comunicare, făcută de o persoană care avea calitatea de Comisar la Siguranța locală, m-a determinat să ies din pasivitate şi să mă adresez Parchetului cu următoarea cerere, pe care o reiau după câte îmi amintesc, neavând copia în posesia mea:

Domnule Prim-Procuror,

Am onoare a vă aduce la cunoştință următoarele:

Sunt pentru a şasea oară înştiințat că conducerea Partidului Comunist a hotărât suprimarea mea.

Față de această situație, vă rog să luați act că mă voi considera în legitimă apărare față de orice încercare de a fi angajat în vreo acțiune de natură să provoace vreun incident.

Ca organizatori ai acestui complot indic conducerea Partidului Comunist local şi îndeosebi pe:

I. Mitu, cizmar, şeful poliției şi siguranței locale, pe Ciocănescu şi Olteanu, muncitori la I.A.R., conducătorii comunişti locali.

În consecință vă rog să binevoiți a lua măsurile legale pentru prevenirea oricărei eventualități.

ss. A. Marinescu
Prim Preşedinte Tribunal Muşcel

Ulterior, întâlnind pe unul dintre fruntaşii Partidului Comunist i-am atras atenția că sunt la curent cu cele puse la cale de conducerea acestuia referitor la persoana mea şi mă voi apăra, şi dacă, trăgând mai întâi, mă veți doborî, noroc bun! Dar dacă trag eu întâi, să ştiți că sunt vânător şi nu voi greşi ținta. I-am arătat şi cuțitul de vânătoare pe care-l aveam într-un toc special la cingătoare şi revolverul pe care-l aveam în buzunar. În fața acestei situații, văzându-se descoperiți, mai ales că planurile comuniste erau cunoscut acum peste tot, conducerea a trebuit să bată în retragere. (Se poate proba cu datele comunicate de învățătorul din com Vultureşti, care a fost în lagăr, despre lichidarea mea)

Am făcut tot ce am putut, mai mult nu era posibil. Să fi formulat acțiune penală în contra conducerii comuniste, nu era posibil. Aş fi fost obligat să indic martorii pe care îmi sprijineam cererea şi în acest fel descopeream pe informatorii mei atât de binevoitori, care se bazau pe discreția mea, ceea ce nu puteam face. Mai ales comisarul Dinulescu ar fi fost cu siguranță lichidat înaintea mea, sub acuzația că a divulgat secretele serviciului „criminalului şi banditului de Marinescu".

Şi astăzi, după trecerea timpului şi prin comparație, reflectând asupra acestei situații, îmi dau seama cât adevăr a fost în cuvintele acestui comisar şi a celorlalți informatori.

Şi Gh. Şuța, fruntaşul de pe Râul Doamnei, a fost asasinat în Martie 1948, tot din ordinul Partidului Comunist, prin agenții Siguranței conduse de Alexiu, care cu câteva luni înainte de acest asasinat, se exprimase la adresa mea:

– Dacă ne cade în mână, nu mai vede lumina zilei.

Şi dacă aş fi înaintat plângere, cine să facă cercetările, să deschidă acțiune publică şi s-o susțină? Mihăescu care se acoperise de ridicol şi se sustrăsese în mod laş de la procesul cismarului Mitu, acelaşi şef al Poliției şi atunci ca şi acum? Sau Buceloiu şi ceilalți „verificați democrați"?

În acest timp apăruse legea care dădea dreptul la pensie tuturor magistraților care aveau 20 de ani de serviciu şi odată cu prezentarea demisiei am cerut şi acordarea dreptului la pensie.

Aveam 22 de ani de serviciu ca magistrat. Statul acorda din oficiu încă cinci. Patru ani cât fusesem student funcționasem la Casa de Depuneri, având gradul de şef de birou clasa II, timp în care mi se făcuseră în mod regulat reținerile pentru pensie, la toate acestea se mai adăugau încă 242 de zile servite pe front, în prima linie, ca ofițer voluntar, în campania din 1917-1918, acumulând astfel 32 de ani de serviciu.

Cererea de pensionare mi-a fost admisă cu foarte mare greutate şi numai după ce Secretarul G-ral a primit informația că sunt prezent la serviciu la Topologu, ceea ce nu era adevărat.

Şi astfel, fără voia mea şi cu multă strângere de inimă, am fost forţat să demisionez din magistratură pe data de 8 Ianuarie 1947, după 22 de ani de serviciu. Tot la această dată m-am înscris şi în Barou. Dar şi aici s-a întâmplat cu mine ceea ce s-a întâmplat cu atâţia colegi ai mei.

Aflasem că de la Centru se dăduse ordin avocaţilor comunişti şi aliaţilor lor să pună tot felul de piedici magistraţilor care, îndepărtaţi din serviciu, cereau înscrierea în barou, contestându-se toate cererile şi toate deciziile de admitere, pentru ca să se întârzie astfel cât mai mult posibil înscrierea şi deci posibilitatea ca fiecare să-şi câştige liber existenţa. Făcea şi aceasta, parte din metodele murdare puse în practică de comunişti.

Am depus cerere de înscriere la baroul Muşcel în ajunul Crăciunului, făcându-se imediat publicaţiile legale şi afişarea. Termenul de contestaţie expira în ziua de 7 Ianuarie, deci după încetarea vacanţei de Crăciun la Tribunal.

Conducerea Baroului de Muşcel, reprezentată de Decan şi Secretar, a fost extrem de serviabilă şi a făcut tot posibilul pentru a-mi urgenta înscrierea, pentru care le sunt recunoscător.

Când în ziua de 8 Ianuarie a devenit cunoscut înscrierea mea în Barou, expirase termenul de contestaţie.

S-a declarat totuşi recurs.

Urmărind rezolvarea cât mai urgentă, m-am deplasat la Bucureşti. Din Consiliul Uniunii făceau parte ca membrii şi avocaţii Niţulescu şi Olteanu. Primul pledase împotriva d-lui Mihalache, iar secundul fusese Secretarul G-ral al Ministerului. Trebuia deci să-i evit pe cât posibil şi să nu le dau ocazia să se ocupe de mine.

Secretarul Uniunii era d-l Avocat Vlădescu, extrem de manierat, serviabil şi înţelegător. Cunoştea cauza mea şi a făcut tot posibilul să o rezolve cât mai urgent.

Întocmind decizia de respingere a recursului ca tardiv, a şi prezentat-o spre semnare membrilor prezenţi, printre care nu se aflau cei doi de mai sus. Obţinându-se numărul legal de semnături – 3 din 5 – decizia de respingere a şi fost pusă în executare, în care scop mi s-au predat lucrările necesare către Baroul Muşcel. Iată o persoană care merită toată stima şi consideraţia mea. Recursul fusese astfel soluţionat în termen de şase zile de la înregistrarea lui la Baroul de Muşcel.

Pe ziua de 14 ianuarie m-am prezentat la Tribunal ca avocat, iar nu ca Prim Preşedinte şi mărturisesc, am avut o strângere de inimă, dar şi o mare, foarte mare satisfacţie.

Prima, pentru că am părăsit o carieră căreia mă dedicasem cu tot sufletul şi cu toate puterile, renunţând în 1924 la perspectivele ce mi se

conferau să continui studiile Teologice la Strasburg sau la Oxford, ca bursier al Statului, pentru obținerea doctoratului.

Secunda, am avut ca magistrat un singur crez: Dreptatea mai presus de orice, iar nu ca atâția alți magistrați „verificați democrați", care conduşi de motive josnice, n-au avut niciodată o credință demnă şi constantă, impusă de roba ce purtau şi care ce-au crezut ieri, nu mai cred azi, şi ce cred azi nu vor mai crede mâine.

N-am primit inferiorizarea morală a persoanei mele, nu mi-am pierdut onoarea, n-am fost sluga zâmbetelor altora şi am respins ruşinoasa propunere de a obține succese în carieră şi în starea materială în disprețul demnității de om şi de magistrat, aşa cum au făcut atâția alții, care, ca răsplată a cotiturilor morale parcurse, au ajuns în cele mai înalte posturi ale magistraturii.

Voi munci, în noua profesie, până când împrejurările îmi vor permite să reiau drumurile pe care am păşit prima dată.

Dar şi acum, ca şi atunci când am păşit pentru prima dată în tribunal ca avocat, zâmbesc cu o aducere aminte.

Citisem undeva că avocatul trebuie să-şi pună ştiința şi talentul în slujba aceluia pe care-l apără, făcând cu totul abstracție de persoana şi convingerile proprii, iar mai departe „ca să izbutească în avocatură îi trebuie tot atât de puțină conştiință ca şi când ar izbuti să facă bani fără profesie." Oare aşa să fie? În legea de organizare a Corpului de avocați parcă se spunea altfel.

Deocamdată mărturisesc că, în prima zi, am încasat ca onorar o sumă egală cu salariul ce primeam ca Prim Preşedinte pe timp de un an. Am avut astfel ocazia să văd atât de bine viața de sacrificiu pe care o duceau magistrații, cu salariile de mizerie pe care le primeau.

Nu eram însă obişnuit cu viața de avocat şi nu ştiam să tocmesc procesele, astfel că onorariile mele erau, fără voia mea, cu mult disproporționate față de cele ale celorlalți avocați şi în dezacord cu serviciile mele. Şi această tocmeală n-a putut niciodată să intre în sângele meu.

Am făcut însă o constatare. Pe lângă avocații bine pregătiți, serioşi, erau unii care, deşi destul de modeşti ca profesiune, se mențineau totuşi la un preț ridicat, deşi nu aveau nici un merit. Iar societatea care, în ansamblul ei, e lipsită de discernământ îi accepta ca atare. Ştiau să scoată bani şi din piatră seacă şi se gajau să facă anumite lucrări, deşi rezultatul lor negativ era sigur încă de la început.

PRIMELE ARESTĂRI. TRECEREA ÎN REZISTENȚĂ

Se crezuse că alegerile vor fi un triumf al adevărului şi frumosului. Se crezuse că va fi o adevărată sărbătoare a întregii suflări româneşti şi un început de realizarea a unor speranțe de mai bine. Se crezuse că vor fi sfârşitul atâtor ani de suferință în care tot felul de aventurieri (favorizați de împrejurări) ajunseseră la cârma statului, în împrejurări fatale, străine cu totul de realitatea vieții.

Se crezuse în fine că adevărații exponenți ai votului universal „direct şi secret", vor lua în mâinile lor conducerea statului, în cel mai greu moment de pe parcursul ultimelor decenii.

Dar ce deziluzie! Ce crud sfârşit! Ce ruşine față de tot ce s-a sperat să fie atât de frumos!

Alegerile au fost rezultatul celei mai neruşinate excrocherii, a falsurilor ordinare, a corupției şi a celei mai josnice escamontări a votului alegătorilor şi ceea ce a urmat nu putea fi decât încununarea acestei josnicii din partea unor oameni şi mai josnici decât mijloacele întrebuințate.

Într-una din diminețile celei de a doua jumătăți a lunii martie 1947 s-a aflat că peste noapte au fost arestați şi ridicați de Siguranță d-nii Profesori Dumitrescu şi Bîlea şi d-l Titi Georgescu. Primul era Secretarul Organizației Județene a Partidului Național Țărănesc, iar secunzii şefi de sectoare, foşti luptători de prima linie ai acestui partid.

Nu s-a putut lua nici un contact cu ei şi tot în miez de noapte au şi fost transportați într-o direcție necunoscută.

Acesta a fost primul lot de arestați din Câmpulung şi odată cu el şi primul fior de groază a cuprins sufletele tuturor.

Începuseră să fie puse în practică metodele comuniste de terorizare a opiniei publice şi de dominare prin forță a situației dobândită prin fraudă, metode împrumutate de la vecinii de la răsărit. Şi acesta era doar începutul.

Târziu s-a aflat că cei arestați se aflau în lagăr la Piteşti după ce făcuseră cunoştință şi cu Siguranța din Bucureşti. S-a trăit sub această presiune încă o lună şi jumătate. Personal îmi vedeam de ocupația mea, fiind foarte mulțumit de rezultatele obținute.

Întâmplându-se ca ziua de 4 mai să cadă într-o duminică, am plecat ca de obicei pe munți, aşa cum practicasem ani de zile, atât ca vânător, cât şi ca admirator al naturii.

Prin oraş circulau multe şoapte că în curând va avea loc un nou lot de arestări. Informându-mă, am aflat că ordinul Ministerului de Interne era ca alegerea să se facă de către organele comuniste locale, după aprecierea lor, numai să se completeze numărul ce se indicase. Mă aşteptam deci la orice surpriză, mai ales că, într-una din zile, d-l Căpitan

Enescu, garda mea, m-a anunțat că din informațiile ce posedă, în noul lot de arestări voi fi cuprins şi eu.

Un nou capăt de acuzare mi se imputa de comunişti şi anume că am semnat primul Procesul-verbal de constituire al Asociației de Strângerea Legăturilor de Prietenie Româno-Americane, fapt ce fusese pe larg discutat şi comentat în cercurile comuniste locale.

În excursie s-a întâmplat să sufăr de o puternică intoxicație datorită căreia abia m-am putut apropia de casă, fiind complet epuizat. Soția, care abia aştepta înapoierea mea, m-a anunțat că în acea noapte se vor face noi arestări, în care voi fi cuprins şi eu. Aveam aproape 39° temperatură şi eram extrem de slăbit.

Sfătuindu-ne, am hotărât să nu mă opun acestei arestări, abandonându-mi libertatea în mâna comuniştilor.

Erau orele 24⁰⁰.Mi-am luat rămas bun de la soție şi fetiță şi am pornit pe drum, fără să cunosc direcția în care să-mi îndrept paşii, gândind că atât de uşor.

Sfătuindu-mă cu mine însumi, am găsit că, datorită stării în care mă aflam, nu era posibil să merg prea departe. M-am adăpostit la familia Mârfu, care m-a primit cu drag. Cum nimeni n-ar fi putut să bănuiască acest popas, mă aflam, pentru un moment la loc sigur, putând urmări de aproape cele ce se petreceau în oraş şi dacă am fost sau nu căutat, în caz afirmativ, trebuia să-mi continui drumul; în caz negativ, să merg la tribunal, unde aveam câteva cauze penale.

Prin intermediul gazdei, am aflat că, în adevăr, la orele 5⁰⁰ dimineața am fost căutat de o echipă a Siguranței, care, după ce a percheziționat domiciliul, mi-a ridicat toate armele de vânătoare, dresând un proces-verbal.

Echipa a fost condusă chiar de comisarul Dinulescu care, la plecare i-a atras atenția soției să păstreze cu sfințenie exemplarul II al procesului-verbal ce i-a înmânat, fiindcă poate să folosească odată. Din relatările soției, comisarul s-a purtat în aşa fel încât a lăsat impresia că, şi dacă aş fi fost acasă, m-ar fi făcut nevăzut, dându-mi posibilitatea să plec.

Printre hârtiile ridicate se afla şi copia unui raport confidențial, pe care-l înaintasem Parchetului General pe când eram Prim Procuror. După un an şi ceva, un membru de partid care urma o şcoală de trei săptămâni la Câmpulung, aflându-se într-o duminică la sediul Partidului şi răsfoind prin dosare, a dat pese acest proces-verbal. Văzând semnătura mea, l-a ridicat şi astfel raportul a ajuns din nou în posesia mea, prezența lui la sediul Partidului, şi nu al Siguranței, confirma informația anterioară că totul se hotăra numai la Partid.

Se operaseră în acea noapte cinci arestări reuşite. Singur eu, al şaselea, plecasem la timp. Contactul cu cei de acasă nu-l puteam lua,

locuința fiind păzită, iar indignarea Partidului era maximă, acuzând Siguranța de lipsa luării măsurilor de prevedere. Toate încercările Siguranței de a-mi da de urmă au rămas fără rezultat neavând nici o indicație de direcția pe care o urmasem, mai ales că soția le spusese că am plecat la Bucureşti. Şi indignarea era cu atât mai mare cu cât tocmai eu fusesem acela care le scăpasem din mână, iar plecarea mea reuşită încuraja şi pe alții să facă la fel, reducând la minimum prestigiul Partidului.

Am rămas aci până în seara următoare, primind toate îngrijirile pentru restabilirea sănătății. Tot cu ajutorul gazdei am reuşit să iau contact cu unii prieteni. Antenele întinse au funcționat foarte bine, fiind conduse cu mult tact, eu rămânând recunoscător tuturor acelora care, în aceste momente grele, mi-au asigurat plecarea.

De comun acord, am fixat că în seara de 5 Mai să ies din oraş.

Începuse să plouă, aşa că plecarea era foarte mult uşurată. La orele 22^{00} trebuia să mă întâlnesc pe Flămânda, sus, cu prietenul Victor Suicescu, care urma să-mi aducă un pistol automat ce-mi lipsea. D-şoara Tuța Țărăngoi, sora gazdei, s-a oferit să mă ajute, ieşind împreună la braț, sub umbrelă. Şi acum îmi răsună în minte cuvintele d-şoarei, rostite cu atâta curaj.

– Fir-ar ai dracului de comunişti, vă conduc eu şi vom reuşi să trecem uşor printre ei.

În ființa aceasta modestă, liniştită şi cuminte, erau acumulate atâta energie, hotărâre şi curaj, cum niciodată n-aş fi bănuit. Veselă şi plină de încredere, cu zâmbetul cald şi binevoitor, m-a luat la braț şi am pornit sub umbrela mult aplecată, spre a ne ascunde complet fața, după ce îmi luasem rămas bun de la aceşti prieteni dragi, care au făcut atât de mult pentru mine, cu atât de mult risc pentru ei. Trebuia să urmez cât mai repede drumul cel mai scurt ca să ieşim din raza oraşului şi să ajung la punctul indicat. Coborând strada spre uzină, o aud pe d-ra spunând:

– Nu ştiu cine ne urmăreşte. Poate o fi cineva de la Siguranță. De unde a răsărit? Nu vă uitați înapoi şi să grăbim pasul.

Nu mi-am pierdut nici o clipă curajul şi nici prezența de spirit. Am trecut podul; persoana necunoscută după noi, la 20 paşi în urmă. Am luat-o pe Bulevardul Cuza-Vodă după noi. Am trecut pe Str. Locotenent Rădulescu, tot după noi. Văzând aceasta, i-am spus d-şoarei:

- D-ta să dispari la prima cotitură şi să revii în oraş cum vei putea, iar eu voi sări în grădină şi-mi voi continua singur drumul, ceea ce am şi făcut.

Ploua şi încă binişor. N-am avut timp nici să ne luăm rămas bun şi nici să-i mulțumesc. I-am strâns doar uşor brațul şi am sărit în grădină, luând-o pe rândul de sălcii, către vârful dealului. La a şasea salcie m-am oprit să văd ce face persoana care ne-a urmărit. În stradă se afla un

felinar aprins, care ajuta privirea. Persoana în cauză a venit până lângă gard, s-a uitat în grădină şi după câteva momente s-a înapoiat. Cine va fi fost şi cu ce scop ne-a urmărit, nu ştiu nici până în ziua de astăzi, când scriu aceste rânduri.

Sus, pe culme, mă aştepta prietenul, foarte atent la tot ce se petrecea în jurul său. Slăbit de temperatură şi obosit de graba pasului făcut, m-am aşezat pe iarbă, aşa udă cum era, să mă odihnesc puţin. În timp ce stăm de vorbă, au început deodată să sune toate ţignalele sergenţilor de stradă, pe tot parcursul de aproape doi kilometri, de la Prefectură până la gară. Bănuind că urmăritorul dăduse alarma, şi astfel Siguranţa se pusese pe urmele mele, ne-am grăbit să plecăm.

Mi-am întors privirea tristă, extrem de tristă, către oraşul adânc cufundat în întuneric. Îmi plăcuse mult Câmpulungul şi petrecusem aici aproape zece ani din cariera mea.

– Oare te voi mai revedea vreodată Câmpulungule drag?. Când şi cum anume? Drumul meu este lung şi anevoios şi plin de cotituri, cu necunoscutul ce mă paşte la tot pasul şi-i atât de greu să scrutăm viitorul! Cunosc doar ora plecării, dar pe a întoarcerii singur D-zeu e stăpân.

Trecând de o primejdie care mă ameninţa, mă năpustesc către un hotar al umbrei şi al întâmplării şi cine ştie în ce loc mă vor conduce paşii!. Desigur departe, departe, poate şi mai departe. Se poate chiar să nu te mai văd niciodată şi-mi va părea rău, fiindcă o parte atât de frumoasă a vieţii mele a rămas legată de farmecul şi frumuseţile tale naturale ce te înconjoară.

- Vouă, dragi prieteni, fiinţe nobile, sincere şi delicate, cu suflete pline de tot ce-i curat românesc, vă trimit încă odată toată stima şi recunoştinţa mea, pentru tot ajutorul ce mi-aţi dat, asigurându-mi plecarea.

Mi-am îndreptat apoi ultima privire către căsuţa mea.

- Vouă, scumpele mele dragi, soţie şi fetiţă, vă las inima mea răscolită de un dulce şi trist fior. Veţi fi bănuind voi oare ce se petrece cu mine acum? Cum sunt, ce fac şi ce gândesc? Vă îmbrăţişez cu tot dragul inimii mele. În faţa mea se deschide acum o existenţă nouă şi nimeni nu poate şti ce ne rezervă viitorul, dar acesta este singurul şi cel mai bun drum ce am de făcut . Bunul D-zeu să vă ia sub cereasca Lui pază şi să ne ajute să ne vedem cât de curând, din nou, la căsuţa noastră, în pace şi voie bună. Şi am pornit la drum, făcându-mi semnul crucii.

Cu privirile aţintite către zorile zilelor ce vor veni, drumul învingătorului este înainte şi numai înainte.

Trebuia s-ajung la Hodor, la casa prietenului Popeia, unde eram aşteptat de el, fugit ca şi mine, prin punct de popas, fixat mai dinainte de prieteni.

Drumul de urmat era şoseaua de pe Valea Româneştilor. Prietenul, văzând starea de slăbiciune în care mă aflam, s-a oferit să mă însoţească până la destinaţie. Am refuzat. Fusese destul de mult ce făcuse până acum pentru mine şi nu puteam să abuzez de bunătatea lui. Apoi mai era şi riscul. Două persoane era mai greu să se strecoare şi dacă se va întâmpla să fiu prins, să cad cel puţin numai eu.

- Întoarce-te, dragul meu, în oraş, strecurându-te cât mai bine spre a nu fi observat. Eu plec singur, mai departe către necunoscutul către care mă îndrumă paşii.

Ne-am sărutat şi ne-am strâns bărbăteşte mâna. Ne-am luat apoi rămas bun, apucând în direcţii opuse, el spre oraş, iar eu spre culmea dealului. Când ne vom mai vedea oare?.

Prietene scump, nu te voi uita niciodată!. Eşti în adevăr un prieten sincer şi încercat, un veşnic şi neînfricat luptător. Un caracter tare, curajos şi plin de viaţă, veşnic tânăr, vesel şi energic. Te voi purta totdeauna cu mine, ascuns într-un colţişor adânc şi tăinuit al inimii mele.

Aşa bolnav cum eram, cu aşa temperatură şi pe aşa vreme, nu puteam parcurge mai mult de 200 de metri şi mă opream aşezându-mă pe pământ, descoperit la faţă şi la piept, pentru ca picăturile de ploaie să mă stropească şi să mă răcorească.

Temându-mă că semnalele din oraş fuseseră date pentru mine şi că Securitatea cunoştea direcţia în care apucasem şi mă putea urmări uşor, am părăsit şoseaua, apucând-o pe o potecă lăturalnică, ferind apropierea de orice casă, spre a nu fi simţit de câini, care ar fi indicat, prin lătratul lor, prezenţa mea şi direcţia ce urmam.

Sus, la capătul satului, atent cum eram, auzind zgomot înainte, am coborât în fundul văii. Era atât de întuneric că nu se putea vedea nici la trei paşi înainte, atât din cauza adâncimii şi îngustimii văii, cât şi din cauza pădurii şi a norilor cu ploaia ce nu mai contenea. Călcam în necunoscut, pipăind cu ciomagul în toate părţile şi urmărind firul vâlcelei.

Mi-am continuat totuşi drumul. Ieşind din sat prin aceste locuri ferite, cunoscute de mine de la vânătoare, până ce am ajuns sus pe culme, pe vârful dealului, sub codrul verde, acolo unde vântul nu se domoleşte niciodată, ca şi gândurile omului. Obişnuit, acest drum îl făceam în două ore, de data aceasta l-am parcurs în patru ore şi jumătate.

M-am oprit locului şi m-am examinat. Eram dezorientat? Nu, absolut nu. Mă pregăteam însă pentru o viaţă normală, într-o lume cuminte, ordonată, care acum se zvârcolea răsturnată la pământ şi frântă în bucăţi, în întreaga ei aşezare socială şi ierarhică a valorilor.

Mă jucam atunci cu soarta? Nici aceasta n-o făceam, fiindcă nimeni n-a reuşit s-o păcălească până acum. Mai devreme sau mai târziu,

fiecare la vremea lui, se va prinde fără să vrea în lanţurile viitorului, care pândeşte pe muritori la fiecare cotitură a drumului.

Până acum am fost şi eu ca mulţi alţii „un tânăr ce stă pe o bancă veche". Viaţa de acum ne-a arătat însă tuturor că ea este mişcare, zbucium şi luptă. De aceea, ridicând ochii de la buchea cărţii la această viaţă clocotitoare, voi încerca şi eu să devin un altul, mai bărbat, mai matur, pentru a o înţelege în întregul ei.

Speranţe în surprize mântuitoare nu am cu tot necunoscutul prezent şi viitor. Astfel de speranţe aparţin neputincioşilor, cu toate că nădejdea poate fi totdeauna, până mai există o scânteie de viaţă.

Dacă viitorul va fi trist, de ce să sperăm fericiri neadevărate. Iar dacă va fi plin de zile luminoase şi senine, este mai bine să păstrăm necunoscutul acestor zile, fără să le răpim farmecul repetatelor surprize.

În tot cazul noi înşine putem fi o surpriză de vreme ce nu ne-am cunoscut până acum decât numai la suprafaţă şi în prezent.

Pentru mine situaţia de acum face parte din lupta vieţii, şi-i de preferat s-o încep cu tot curajul.

Răcoarea blândă ce adia aici sus, după ploaia căzută, m-a făcut să uit necazurile prezente şi să mă gândesc la viaţa nouă, pentru realizarea căreia abia făcusem primii paşi, pe drumul deschis în calea mea.

Am ajuns la destinaţie, am aflat prietenul prezent aici, aşteptând ca a doua zi să-i sosească veşti despre cele ce s-au petrecut în sat. Toată ziua am stat numai la pat, fără să pot gusta ceva.

Văzând că până la amiază n-a sosit nici o încunoştinţare, a trimis un om de serviciu să se informeze. Către seară, înapoindu-se, ne-a adus vestea că trebuie să părăsim locul, fiindcă suntem căutaţi de jandarmi, care vor sosi şi aici.

Prietenul mi-a propus imediat să mergem la munte, la Piscul Calul, unde poseda o fabrică de cherestea. Neputând parcurge, din cauza boli o distanţă atât de mare pe jos, am refuzat. D-sa plecând călare, la orele 20^{00}, pe Argeşel în sus.

Ne-am dat totuşi ca punct eventual de întâlnire, coverga tăietorilor de lemne din fundul Văii Slatinei, pe care o cunoşteam tot de la vânătoare, fiind punctul meu preferat de pândă la porci mistreţi. Deşi bolnav, aici nu mai puteam rămâne, atunci când prietenul meu pleca din cauza nesiguranţei locului, iar altă direcţie nu puteam afla deocamdată.

Intenţia mea era să cobor spre sud, în jurul neamurilor, dar erau prea departe şi nu puteam parcurge distanţa de 30 km., fără riscuri mari în ceea ce priveşte sănătatea.

După plecarea prietenului, a sosit fiul său, locotenent activ, deblocat, care îmi povesteşte că tatăl său n-a fost căutat, dar că rămânerea mea aici nu este sigură, fiindcă sunt pus în urmărire peste tot.

Pentru mine se impunea să găsesc un loc sigur, dar prin apropriere. M-am gândit că în comuna Valea Mare-Pravăţ, aveam doi prieteni de vânătoare, ţărani simpli, la care nu s-ar putea bănui c-aş fi adăpostit.

Seara a început din nou să plouă, iar la orele 24^{00} am plecat şi eu, străbătând cu destule precauţiuni şi mergând numai de-a coasta, atât Bilceştii cât şi Valea Mare. Până la orele 3 am ajuns la prietenul Gherman. Povestindu-le cele întâmplate cu mine şi cerându-le adăpost, m-au primit cu plăcere, rămânând în această căsuţă, vecină cu postul de jandarmi, timp de cinci zile. Întreaga familie a făcut tot ce a putut ca să-mi restabilească sănătatea şi tot cu ajutorul lor mi-am putut aduce de acasă hainele de vânătoare şi obţinerea informaţiilor necesare despre cele ce se petreceau în oraş. Aici, chiar de la soţia şefului de post, vecină cu noi, cunoşteam direcţiile de plecare ale soţului său, în urmărirea mea. Femeia avea o vacă bolnavă şi cum prietenul se pricepea la aşa ceva, mergea de câteva ori pe zi s-o vadă şi astfel angaja discuţia, obţinând informaţiile necesare. Eram căutat în toate direcţiile.

Măicuţa a fost tot aşa de bună şi de blândă ca totdeauna, iar fetele se întreceau care să-mi aducă veşti şi ziare.

Cum şederea mea aici fusese doar un popas, trebuia să plec cât mai curând. Prietenul, fire mai practică, mi-a atras atenţia c-aş putea pleca uşor, dacă d-l Milea mi-ar pune la dispoziţie maşina sa. Acesta, aflând de prezenta mea aici m-a servit bucuros şi astfel la orele 1^{30} am sosit cu camionul în lunca Bîrzeştilor, străbătând Valea Argeşului fără nici un inconvenient. Am poposit la nepotul meu, învăţătorul Ţigănescu .

Arestările operate în oraş şi în judeţ băgaseră spaima în toţi. Aflând de cele întâmplate cu mine, se aşteptau să fie vizitaţi în orice moment, aşa că nici ei nu dormeau acasă. N-am putut rămâne aici decât până a doua zi la orele 14^{00}, când am plecat însoţit de cumnatul Heroiu şi nepotul Grigore, trecând în comuna Boţeşti Dâmboviţa.

Cumnatul deplasându-se în comuna Dobreşti pentru anumite interese, l-am rugat să treacă pe la d-l Mihalache, să-l informeze de cele întâmplate şi să afle veşti. Către seară s-a înapoiat cu încunoştiinţarea că suntem invitaţi de d-l Mihalache, unde am sosit pe la orele 23^{00} , fiind găzduiţi de d-sa şi peste noapte. A doua zi ne-a spus:

- Rămâi Marinescule la mine. Nimeni nu va bănui că te afli chiar aici. Ceea ce am şi făcut.

M-am instalat în camera ocupată altădată de dr. Lupu, având la dispoziţie întreaga bibliotecă. Cercetând-o, am găsit aici tot felul de cărţi

de drept civil, penal, administrativ, finanțe, economie, politică, etc. Am început cu revederea materiei de drept civil, având la dispoziție manualele lui Alexandrescu. Mă aflam ca într-un concediu de odihnă, la cea mai elegantă pensiune, având la dispoziție radio, reviste de tot felul, ziare etc. plus confort şi masă.

Am rămas aici timp de aproape două luni, cu mici deplasări spre Bîrzeşti, Negreşti, făcute pe dealuri, prin poiene.

Adesea îmi luam cărțile şi ieşeam în grădină sus, la umbra merilor, sau în parc, unde rămâneam până seara, sau mergeam pe malul apei între Dobreşti şi Boțeşti, stând sub anini pe iarba verde.

De la ciobanul Ion am văzut cum se întrebuințează copte pentru făcut telemea, învățătură ce mi-a prins bine mai târziu, când am poposit la stâna unui prieten, unde am rămas mai mult timp.

Tot aici mă aflam când a sosit odată d-l Maniu pentru câteva zile, urmat de agenții siguranței, care-l însoțeau peste tot, supraveghându-i mişcările!. Ambele maşini s-au oprit sub fereastra camerei mele. De unde să bănuiască agenții Siguranței că eu aş putea fi chiar aici?. Şi cum şi-ar fi putut închipui Siguranța din Câmpulung că eu m-aş afla doar la câțiva paşi de colegii lor din Bucureşti.

Într-una din seri a sosit în vizită şi părintele Tomescu, cumnatul d-lui Mihalache. Întrebat ce mai ştie despre mine, a afirmat cu toată convingerea că am fost prins în muntele Păpuşa. Surpriza a fost minunată când ne-am întâlnit la ora mesei. Nu-i venea să-şi creadă ochilor! A fost o întâlnire plăcută presărată cu multe glume şi haz .

Mi-aduc aminte de o conversație care a avut loc odată, la masa şi la care am asistat şi eu, fiind prezentat d-l Maniu sub numele de Ing. Popescu. Eram: d-na şi d-l Mihalache, d-l Maniu şi cu mine. Discuția s-a referit la cei arestați în închisorile comuniste.

D-l Mihalache:

- Ce vor fi gândind despre noi prietenii care zac prin închisori în timp ce noi suntem liberi? Pentru ce nu ne închid pe noi, care ne asumăm răspunderea, pentru toate actele partidului, dându-le lor drumul? Vor fi crezând oare că i-am părăsit? O duc atât de greu acolo unde sunt? Trebuie să le venim în ajutor.

D-l Maniu:

- Da, trebuie să-i ajutăm. Trebuie să le venim în ajutor copiilor noştri. Vom vinde casa partidului ca să ne putem strânge ceva pentru ei.

D-l Mihalache:

- Nu, nu trebuie să-o vindem, am reuşit s-o dobândim cu atât de mari sacrificii. Vom umbla cu pantahuza pe la prieteni, dar n-o vindem, este atât de scumpă pentru noi.

Între timp s-a ivit necesitatea deplasării mele la Bucureşti, pentru autentificarea unui contract şi a unei procuri. În noaptea de 7-8 iulie la ora 23^{30}, am plecat de la Dobreşti cu brişca, ce era condusă de omul de serviciu al d-lui Mihalache. Era o seară senină şi cu lună plină. Am trecut prin Dobreşti şi Fureşti fără nici o dificultate. La capătul satului Fureşti, lângă pădurea satului, la cotitura drumului spre Valea Ruginoasei au apărut deodată înaintea noastră trei jandarmi ieşind de sub umbra vişinilor aflaţi pe marginea şoselei, punând mâna pe hăţurile cailor.

Era şeful de post cu doi soldaţi. Codin mâna calul iar eu mă aflam lângă el în costum de vânătoare. Abia am avut timp să trag şapca pe ochi şi să ridic gulerul, când l-am auzit pe Codin:

- Să trăiţi d-le Georgescu. Mă duc cu domnul perceptor Sanda până la Priboieni. Mergeţi mai încet că vă prind din urmă.

- Tu eşti măi Codine? şi a dat drumul hăţurilor, iar Codin a şi dat bice cailor pornind la galop. N-am spus nici un cuvânt şi nu am fost recunoscut. Astfel şeful a scăpat din mână o pradă ce-i apăruse în cale pe neaşteptate. Dacă l-aş fi observat de la distanţă era uşor să sar din brişcă, dispărând în pădurea satului care se afla în apropiere.

Am rămas peste noapte la Priboieni, iar în ziua următoare mi-am continuat drumul luând trenul din gara Pietroaia, aflată în judeţul Dâmboviţa, iar nu de la Călineşti sau Leordeni, gări aflate în interiorul judeţul Muşcel unde eram cunoscut. Am ajuns în Bucureşti, am executat lucrările ce mă interesau. Nefiind urmărit şi necunoscându-se deci situaţia mea oriunde apăream şi eram recunoscut eram privit cu cea mai mare bunăvoinţă, toţi magistraţii si funcţionarii ştiind că eu judecasem recursul d-lui Mihalache.

Îmi amintesc şi acum cuvintele colegului judecător care mi-a autentificat actele, din Tribunalul Ilfov, secţia notariat.

- Atitudinea d-voastă în procesul d-lui Mihalache ne-a umplut sufletele de mândrie şi ne-a dat mult curaj. Sunt atât de mulţumit că v-am putut cunoaşte.

Cu această ocazie am povesti celor din jurul meu cele întâmplate cu procesul şi apoi cu mine. Într-o oră mi s-au autentificat actele, s-au investit cu formula executorie şi mi s-au eliberat.

La plecare, câţiva funcţionari mi s-au adresat cu cuvintele:

- În curând vom fi şi noi daţi afară din serviciu. Câţiva au şi fost îndepărtaţi. Să vă aduceţi aminte de noi atunci când lucrurile se vor schimba şi veţi ocupa un loc ce vi se cuvine.

Incitat de această atenţie le-am strâns semnificativ mâna şi ne-am despărţit.

- Să nu ne uitaţi! Iată câteva cuvinte rostite cu atâta semnificaţie de acei care aşteptau cu strângere de inimă să li se hotărască soarta.

Mâine vor fi poate pe drumuri, fără pâine, aruncați în stradă, deşi poate că fiecare are copii, părinți de întreținut şi îngrijit. Şi pentru care motiv? Numai pentru că nu au fost mai dinainte membrii ai Partidului Comunist; numai pentru că n-au ieşit în primele zile în stradă să manifeste ca orice pierde-vară, strigând lozinci impuse de partid. Pentru că de ani de zile, muncesc din zori şi până în noapte, pentru un salariu atât de modest din care abia se pot achita abonamentul la tramvai şi acoperi cele mai modeste dorințe.

Nu, eu nu vă voi uita niciodată şi nici nu trebuie să fiți uitați. Cine altul mai bine ca mine cunoaşte situația de funcționari judecătoreşti? Cine altul vă poate înțelege mai bine ca mine grijile şi necazurile ce vă copleşesc şi modesta viață pe care o duceți, cu şi mai modeste bucurii pe care le doriți şi le puteți avea? Cine altul mai bine ca mine poate înțelege bucuria pe care v-o oferă un cuvânt de mulțumire şi încurajare în oficiul pe care îl îndepliniți zi cu zi, ceas cu ceas?

Nu, nu vă voi uita niciodată. Bunul D-zeu să ne ajute cât mai curând acolo unde dorim cu toții.

Iată un alt amănunt care merită să fie cunoscut.

D-l Mihalache îşi petrecea cea mai mare parte din timp la Bucureşti. Auzind că şi eu voi merge mi-a spus să-l caut, să-l întâlnesc întrucât aştepta un răspuns de la Ministrul Justiției pentru mine în care scop intervenise prin Procurorul General. Un prim răspuns fusese acela că Ministrul Justiției, Pătrăşcanu, ceruse informații lui Bunaciu, Secretarul General de la Interne.

– Noi ne-am luat satisfacția, Primul Preşedinte nu mai face parte din magistratură, dar ca să fie şi arestat, acesta este prea mult.

– Nu cunosc cazul. Am să mă interesez şi vă voi comunica, a fost răspunsul Secretarului General.

Joi, 10 iulie, urma să primesc răspunsul. La orele 7 mă aflam prezent la d-l Mihalache.

– Aşteaptă puțin. Este la mine un ofițer superior care vine să-mi facă o comunicare.

După plecarea acestuia îmi spune:

– Vezi pe acest ofițer superior? A venit să mă anunțe că de câteva săptămâni Tribunalul Militar, din ordinul Partidului Comunist lucrează la înscenarea unui proces contra fruntaşilor Partidului Țărănist în care voi fi inclus şi eu.

De la Ministrul Pătrăşcanu, căruia m-am adresat ca profesor, iar nu ca om politic n-am primit încă răspunsul iar procurorul general este plecat din localitate. Cred că mi-l va transmite astăzi, dacă se va înapoia. Caută-mă deseară după orele 22 sau mai bine dimineața înainte de ora 7.

Seara, fiind ocupat n-am putut să revin la d-sa şi nici sâmbătă dimineaţa. În seara următoare am plecat din Bucureşti după ce în cursul zile plecase şi d-l Mihalache la Dobreşti.

Mi-am dat seama că va fi greu să obţină ceva.

Aceasta a fost ultima convorbire pe care am avut-o cu d-l Mihalache, iar peste câteva zile la 14 iulie 1947 a fost şi d-sa arestat.

Am sosit din nou la Priboieni, rămânând acolo o săptămână. Postul de jandarmi, care se afla chiar în spatele casei, n-a putut afla nimic, iar cei care ştiau de prezenţa mea nu au şoptit nici un cuvânt.

De aici, tot în miez de noapte am plecat la Şerbăneşti– Argeş la cumnatul meu preotul Popescu. Ocupaţia principală era cititul iar în zilele când membrii familiei se aflau la câmp rămâneam singur acasă purtând grija gospodăriei. De aici m-am deplasat în comunele Cernăţel, Jeagurile şi Izvorul de Sus. La câteva zile după plecarea mea din Şerbăneşti cumnatul a fost anunţat că Siguranţa din Câmpulung ceruse informaţii Primăriei locale dacă nu cumva sunt adăpostit prin partea locului, la care se dăduse răspuns negativ fără să se întreprindă vreo cercetare. Ştiau că judecasem procesul d-lui Mihalache şi că eram fugit şi acesta le-a fost suficient pentru a nu contribui cu nimic la urmărirea mea.

Şezusem în această comună trei luni. Fusesem vizitat de prieteni şi de rude. Sosise timpul să-mi schimb locul. Ştiau prea mulţi despre acest ascunziş şi apoi se apropria iarna.

Astfel, în ziua de 19 octombrie, fără învoirea gazdei, am plecat pe jos luând tot ce aveam cu mine. Distanţa de parcurs era de 40 de kilometri. Speram ca la Căteasa, aproape jumătatea distanţei, să aflu vreo căruţă la dejugătoare, fie în satul meu, fie în cele din apropiere cu ajutorul căreia să trec prin comunele Leordeni şi Topoloveni fără să fiu observat de aparatul poliţienesc şi administrativ şi nici de persoane particulare.

După patru ore de mers peste câmp, evitând satele, am ajuns tocmai când plecau la drum două căruţe chiar din satul meu. Erau doi fini, care fuseseră să vândă fructe, spre a cumpăra porumb. M-am băgat sub coviltirul uneia şi am trecut nesupăraţi chiar pe lângă autorităţile poliţieneşti care se aflau la o nuntă lângă şosea în comuna Leordeni.

Cine ar fi putut să presupună, că într-o căruţă sub un coviltir rupt pe jumătate, trasă de doi juncani şi lângă un necăjit care-i mâna, mă aflam ascuns chiar eu? Tot astfel am trecut şi prin Topoloveni de la capătul căruia am pornit-o singur pe vale în sus.

După ce m-am oprit puţin la preotul Tomescu pentru informaţii am sosit la orele 24 din nou la Priboieni, unde m-am întâlnit cu soţia venită întâmplător de la Bucureşti. În noapte următoare am sosit la Negreşti, iar în cea de-a treia am ajuns la Bîrzeşti. Parcursesem aproape 60 de km

numai pe jos, numai singur şi numai în mers de noapte, cu tot bagajul în spate care avea cel puţin 20 de kg.

În tot acest interval de timp avusesem contact permanent cu Câmpulungul, informându-mă de mişcările siguranţei. Cizmarul Mitu nu mai era şeful siguranţei, care trecuse sub conducerea lui Alexiu. Acesta lucrase în timpul războiului la un depozit militar, îndeletnicindu-se cu sustragerea cauciucurilor din materialele armatei, pe care le vindea pe sub ascuns proprietarilor de camioane, dintre care unii erau chiar din Judeţul Muşcel.

Şi acest cinstit şef de siguranţă se exprimase într-o seară, la o ţuică fiartă, la adresa mea, că: „Dacă ne cade în mână, nu va mai vedea lumina zilei”.

Tot sub conducerea lui şi prin agenţii siguranţei de sub comanda sa, indicaţi prin tragere la sorţi, a fost ucis şi Gh. Şuţa din Domneşti, într-o noapte la finele lunii martie 1948, după ce fusese ridicat de la domiciliu de agenţi şi condus la secţia respectivă.

În astfel de condiţii rămânerea în judeţ era însoţită de cele mai mari riscuri.

În seara de 9-10 noiembrie 1947 a sosit la Bîrzeşti un grup de prieteni cu o maşină de piaţă şi cu toţii am pornit spre un nou adăpost. De data aceasta punctul de destinaţie era oraşul Calafat. Aveam aici un bun prieten de vânătoare, controlorul Alexandrescu de fel din comuna Poiana, de lângă Calafat, cu serviciul chiar în oraş, unde se mutase cu întreaga familie, încă din primăvară.

Aflând cele petrecute cu mine, s-a oferit imediat să mă primească, comunicându-mi aceasta chiar în scris.

Am pornit cu maşina la orele 22^{00} şi am trecut fără nici o dificultate prin ambele bariere ale oraşului Piteşti, petrecând noaptea în maşină pe şoseaua dintre Piteşti şi Slatina. Dimineaţa, în zori ne-am continuat drumul spre Craiova, de unde am telegrafiat prietenului că voi sosi seara cu trenul, nefiind cunoscut prin partea locului.

Era seara de 10-11 noiembrie 1947.

LA CALAFAT

Nu cunoşteam oraşul şi nu ştiam cum arată. Era totuşi un loc destul de important din istoria ţării şi eram curios să-l văd.

Atât d-na cât şi prietenul Alexandrescu m-au aşteptat la gară primindu-mă cu aceeaşi voie bună de totdeauna.

Oraşul este aşezat în pantă, cu străzi largi, dar neasfaltat, cu aspect de oraş vechi de provincie, cu case scunde şi cu mahalale ce lasă mult de dorit, mai ales cartierul ţigănesc, de sus de pe deal. Singură, aleea de pe malul Dunării şi strada perpendiculară pe ea sunt frumoase şi curate. Vara, aceste două străzi, cu plutele înalte de pe margini, cu briza şi priveliştea Dunării şi cu restaurantul şi plaja de pe mal, trebuie să fie minunat de frumoase.

Portul este mic, singuratic şi lipsit complet de viaţă, deşi Dunărea încă nu îngheţase Doar soldaţii şi bărcile pontoanelor erau veşnic prezente. Dunărea oferă încă priveliştea trecerii a multor şlepuri şi vaporaşe, fie spre Severin, fie în josul apei, fără să oprească în port.

Sus, pe deal, străjuieşte monumentul cu cele două turnuri, în amintirea evenimentelor de la 1877.

Grădina publică este extrem de modestă şi lăsată în părăsire. Se observă imediat că spiritul urbanistic nu şi-a prea făcut popas pe aici şi că totul este condus de o mână de nepricepuţi. De unde acest oraş fusese înainte plămânul întregii regiuni, acum a devenit ceva trist, fără viaţă şi lipsit complet de orice activitate comercială. Singură, piaţa de dimineaţa este mai animată, datorită mărfurilor destul de abundente, aduse de locuitorii satelor din jur.

În gară şi în port sute de muncitori şomeri aşteaptă ivirea vreunei ocazii de muncă pentru a-şi câştiga o pâine. Dar nimic, absolut nimic. În fiecare zi, spre ora prânzului, se adunau cu toţii, trişti şi nemâncaţi, pe malul Dunării şi în lipsă de altă ocupaţie, unii dintre ei încercau să pescuiască cu undiţa. Dar şi aici parcă era un făcut; după zeci de încercări, abia puteau să prindă câte o fâţă, pe seama căreia se făcea mult haz. Când se plictiseau aşteptând, porneau in corpore spre grădina publică sau la monument, fiindu-le ruşine să se înapoieze acasă iarăşi cu mâna goală.

Profitând de împrejurările acestea, angajam discuţii, ca să le aflu păsurile. Începusem să mă cunosc cu unii dintre ei.

Trişti şi duşi pe gânduri, îmi povesteau de frumosul vieţii de odinioară, pe care o duceau în acest orăşel, unde se încărcau mii şi mii de vagoane cu cereale ce plecau spre alte zări şi unde aveau de lucru din zori şi până în noapte, câştigând atât cât să ducă o viaţă îndestulată şi fără griji. Într-o zi l-am întrebat pe unul:

– Bine, dar aveți Sindicatul?

– Nu putem face nimic. N-avem cui să ne adresăm, fiindcă nimeni nu voieşte să raporteze superiorilor, de teama de a fi considerat reacționar. Murim simplamente de foame cu familii cu tot.

– De ce nu cereți ajutoare de la sindicat, din fondul şomerilor?

– Se dă câte o sută de lei pe săptămână, spunând că n-au mai mult. Ce să facem cu acest ajutor, când kilogramul de carne costă 85 de lei? Este o adevărată batjocură ce se petrece cu noi.

– De ce nu manifestați, cerând lucru şi pâine, cerând dreptul la viață?

– Atât ne-ar mai trebui! În statul condus de muncitori nu există dreptul la grevă. A doua zi am fi ridicați şi plecați fără să se ştie unde şi nimeni dintre ai noştri n-ar mai fi primit vreodată în câmpul muncii. Răbdarea este singurul lucru ce ne-a rămas.

– Bine, dar este la conducere partidul muncitoresc, care se spune că face totul pentru muncitori.

– O fi făcând pentru cei de la conducere, dar nu pentru noi. Priveşte câți suntem aici. Nu-i o ruşine să ne pierdem vremea în zadar când timpul este atât de frumos şi Dunărea încă n-a înghețat. De două săptămâni ni se spune că o să avem încărcări de cereale pentru "o federală" dar n-a sosit nimic până acum şi nici nu cred că va mai sosi vreodată.

– Dar unde sunt cerealele care se încărcau altă dată aici?

– De vei întreba, nimeni nu-ți va spune, deşi ştim cu toții care este adevărul.

– Anume?

– Totul ni-l iau tovarăşii din răsărit în timp ce noi murim de foame.

Într-o altă zi am angajat o discuție cu un alt tânăr muncitor. Să fi tot avut 32-35 de ani, care făcea parte din numărul şomerilor şi-l văzusem foarte adesea şi la gară şi pe malul Dunării.

– Eşti de fel din partea locului?

– Da, sunt căsătorit şi am şi doi copii. În fiecare zi vin în gară şi în port să capăt de lucru, dar în zadar.

– Unde ai lucrat înainte?

– La Reşița şi anume la Bocşa Română.

– Şi de ce ai plecat de acolo?

– A venit războiul şi am fost mobilizat. Lucram în schimbul de la 7-15, iar după masă mergeam totdeauna la gară, unde se găsea de încărcat. Câştigam astfel două salarii, având din plin tot ce-mi trebuia şi pentru mine şi pentru familie. Cu economiile de atunci au putut soția şi copii să trăiască cât timp am fost mobilizat.

– Şi de ce nu revii la Bocşa?

– Am pierdut contactul cu foştii mei şefi, inginerii ce conduceau fabrica. Aş dori mult să pot relua contactul cu ei, dar pentru aceasta ar trebui să fac un drum până acolo, însă de unde să iau banii, când eu n-am nici cu ce cumpăra pâinea zilnică?

Şi bietul om mi-a povestit multe din vremurile de odinioară trăite sub „capitalişti", de la Reşiţa, după care ofta din plin.

L-am ascultat cu multă atenţie, mai ales că-l puteam controla în tot ce-mi spunea. Fusesem doar zece ani judecător şef la Reşiţa şi cunoşteam din plin viaţa muncitorească. Fusesem Preşedintele Comisiei de Judecată la legea asigurărilor sociale, iar legea contractelor de muncă şi aceea pentru plata lucrului efectuat nu prezentau nici o taină pentru mine.

Ocupaţia mea principală era cititul. Către orele 12 ieşeam în oraş să cumpăr pâine. Fie înainte, fie după această oră, şi aproape în fiecare zi făceam o plimbare la gară şi apoi pe malul Dunării, fie singur fie însoţit de Sarmiza, fetiţa prietenilor mei, lângă care mă simţeam atât de bine, închipuindu-mi că eram cu fetiţa mea, Ruxandra.

Priveam şlepurile ce brăzdau apele şi zborul raţelor şi gâştelor sălbatice, care se aflau în număr atât de mare în bălţile Dunării. Dar privirile nu se opreau nici pe malul drept al apei, nici asupra Vidinului, ci zburau departe, departe, spre sud, fixându-se asupra culmilor înalte ale munţilor Balcani, care închideau zarea. Privindu-le de departe, un fior îmi străbătea în inimă, făcându-mă să schimb direcţia spre nord, către culmile Carpaţilor noştri şi rând pe rând se perindau în mintea mea vârfurile Mateiaşu, Boldu, Dobriaşu, Iezeru, Păpuşa şi Moldoveanu, pe care le străbătusem de atâtea ori şi de pe ale căror vârfuri, pline de farmec, tot de atâtea ori scrutasem zarea şi încet, încet, prins în vraja amintirilor depănam firul atât de plăcut al excursiilor şi al vânătorilor ce făcusem de atâtea ori şi cu atâta voie bună.

Când mă aflam cu prietenul Alexandrescu, ne era uşor să le recapitulăm fiindcă le străbătusem de atâtea ori împreună, ca vânători.

D-na Alexandrescu, delicată şi atentă, ca totdeauna, ne asculta cu plăcere, bucurându-se alături de noi, de bucuria amintirilor noastre. Întrecându–se cu tot felul de atenţii şi pentru a-mi face şederea aici cât mai plăcută, ieşeam adesea împreună la plimbare sau la vizite, însoţind-o uneori şi la cumpărăturile de dimineaţa. Prietenul Alexandrescu avea arma cu el şi se înscrisese în clubul local de vânătoare, care organiza deseori, duminicile, vânători oficiale la iepuri şi vulpi. Ca invitat îi însoţeam şi eu câteodată, servindu-ne pe rând de aceeaşi armă. Fiind o toamnă caldă, mii şi mii de gâşte sălbatice acopereau semănăturile, iar noi, în urmărirea lor în zadar încercam să ne apropiem de ele. Când îşi luau zborul, întunecau cerul cu numărul lor. Dacă n-aş fi văzut personal acestea,

niciodată n-aş fi ştiut ce înseamnă vânătoarea de gâşte sălbatice pe câmpiile de pe malul Dunării. Câteodată ieşeam seara la pază la marginea lacurilor şi bălţilor dimprejurul oraşului şi tot cu o singură puşcă.

Toată atenţia noastră însă era îndreptată către poliţie ca nu cumva să încerce să mă identifice. Proprietarii noştri, aflând de situaţia mea, au fost extrem de atenţi şi binevoitori, pentru care le port o frumoasă aducere aminte. La fel şi fiicei d-lor, care se afla cu serviciul la Bucureşti şi care venise pentru câteva zile, cu ocazia sărbătorilor.

Într-una din zile, după masă, pe când şedeam cu prietenii de vorbă, Sarmiza se juca în stradă, prin zăpadă. Deodată a apărut ca fulgerul în casă şi printre întretăierile respiraţiei ne-a spus „a apărut un sergent la capătul străzii".

Îşi avea şi ea, drăguţa, partea ei de complicitate la aranjamentele noastre, pe care o executa cu toată conştinciozitatea.

Iată un episod ciudat ce-l reţin sub denumirea de „telegrama".

Apăruse o lege specială prin care se preciza că toţi aceia care aveau impozite de plătit să le achite până la 15 ianuarie, sub sancţiunea de sabotaj şi cum eu practicasem avocatura pe ultimul trimestru al anului financiar 1946-1947, fără să fi plătit impozitul respectiv, pentru că părăsisem Câmpulungul înaintea termenului de facere a declaraţiilor de impunere, voiam să fiu la curent cu plata, în care scop am trimis soţiei o telegramă pe ziua de 13 ianuarie, semnată de prietenul Alexandrescu, cu următorul conţinut:

„Adresaţi-vă pentru primele trei luni la Albeşti-Muşcel".

Oficiul din Câmpulung a trimis Siguranţei o copie după telegramă, iar Alexiu, şeful Siguranţei, însoţit de un comisar, s-a şi prezentat la domiciliul meu, cerându-i soţiei să i-o predea.

– N-o mai am. Vă pot reproduce conţinutul.

– Ce sens avea telegrama?

– D-l Alexandrescu datora soţului meu nişte bani, dintr-un împrumut rambursabil în rate şi cum îmi făcea trebuinţă i-am cerut să-l restituie, la care mi-a răspuns să mă adresez soacrei sale din Albeşti, cerându-i prima rată.

Văzând că telegrama a fost reprodusă întocmai şi ascultând explicaţiile atât de inteligent improvizate de soţie, s-au retras.

– Sfântă şi adorabilă prostie! Bine că eşti întipărită atât de adânc pe frunţile atâtor imbecili ai zilelor de azi!

Sosisem la Calafat în seara de 10 noiembrie 1947 şi l-am părăsit în ziua de 19 ianuarie 1948.

Dragilor rămaşi în urmă! Ceea ce aţi făcut pentru mine este atât de mult! Aţi împărţit cu mine totul, deşi nu aveaţi alte venituri decât micul şi

singurul salariu pe care-l primeați și cu toate că aveați atâtea obligațiuni familiale de îndeplinit.

Ştiu cum prietene drag, călătoreai pe jos în circumscripție în interes de serviciu ca să economisești și ultimul ban, pentru a-l întrebuința pentru hrana noastră de toate zilele. Ştiu cum te-ai zbătut și prin câte eforturi ai trecut ca să faci față cerințelor și ai reușit ca viața să fie satisfăcută din plin. Nu ți-a lipsit nimic, deși te aflai atât de departe de propria-ți gospodărie. Ştiu cât de bine te simțeai când mă vedeai vesel și cum îți îndreptai față de mine toată grija și toată atenția, mai mult chiar decât față de propria familie.

Ştiu tot, absolut tot.

Ştiu, stimată d-nă Alexandrescu, câtă căldură, câtă manieră și câtă atenție puneați zi de zi, clipă de clipă, pentru a-mi face cât mai plăcută șederea în căsuța d-voastră.

Ştiu cât de atentă era privirea d-voastră pentru a afla dacă se șoptea ceva în legătură cu prezența mea aici. M-ați tratat cu atâta eleganță în ținută și cu atâta noblețe în suflet, că nu există cuvinte de mulțumire care să răspundă suficient frumoasei d-vs comportări.

N-am plecat de la voi cu inima frântă de suferință și de durere, ci plină de speranță și de încredere în viitor.

Când ne-am despărțit, ne-am privit drept în față și apoi m-ați urmărit până departe cu privirea voastră deschisă și senină și sunt sigur că undeva într-un colț tăinuit al sufletului vostru, ați pitulat și o fărâmă din ființa mea, tot așa cum și eu v-am ascuns undeva într-un colțișor adânc și tăinuit al ființei mele, de unde să nu mai ieșiți niciodată.

Zilele trăite la voi în acest vârtej al vremii, îmi vor colora plăcut amintirile pentru a nu le șterge niciodată. Rămâneți cu bine și voi și prietenii de aici, cărora le strâng cu căldură mâna. Calafatul m-a adăpostit în cel mai greu impas al vieții mele și nu va fi uitat niciodată, cu atât mai puțin voi. Şi bunul D-zeu să ne ajute să ne vedem din nou pe plaiurile noastre, veseli și fericiți, ca și altă dată, pentru ca să putem gusta din plin frumosul vieții, asemănătoare cu aceea de odinioară.

Iar dacă, până atunci, prietene drag, împrejurările ne vor impune cu totul altceva de făcut, ai în mod sigur, rezervat un loc lângă mine, așa după cum ți-ai exprimat în mod categoric dorința. Eu mi-o voi păstra cu sfințenie pe a mea.

DIN NOU PE PLAIURILE MUŞCELENE

Plecând din Calafat şi neavând altă direcţie, m-am hotărât să vin din nou pe plaiurile Muşcelene, unde cu ajutorul neamurilor şi al prietenilor, să aflu noi popasuri.

La orele 18^{00} am sosit în Craiova. Nu mi-am continuat imediat drumul cu trenurile locale, ci am aşteptat personalul de Timişoara. Cuibărit în colţul unui compartiment de clasa III-a, supra-aglomerat, am putut trece uşor prin staţiile Piteşti şi Goleşti, controlate de siguranţă, gata să dispar în noapte la cel mai mic semnal de alarmă.

La orele 24 am sosit în gara Călineşti, coborând din ultimul vagon, rămas mult în afara staţiei. Pe lunca Argeşului şi apoi prin viile de pe vârful dealului, am sosit, după trei ore de mers, la Râncăciov, la finii şi nepoţii mei Boştenaru, unde am rămas până în noaptea de 1-2 martie.

Apropiindu-se alegerile pentru Constituantă, iar nepotul meu Boştenaru fiind un obiectiv principal al Siguranţei, ca fost ţărănist, şederea mea aici nu mai era sigură. Însoţit de nepotul Gicu Simescu şi urmând valea Râncăciovului, prin Pădurea Statului, am sosit către seară la Negreşti, iar în noaptea următoare din nou la Bîrzeşti, la nepotul învăţător Ţigănescu.

Trecuse un an de la plecarea mea din Câmpulung şi Siguranţa nu reuşise să afle nici o indicaţie despre popasurile mele, cu tot numărul mare de informatori pe care-i avea presăraţi pretutindeni.

Prezenţa mea în regiune nu trebuia să fie semnalată, nici direcţiile de unde veneam şi încotro porneam.

După două săptămâni, rudele mi-au găsit un alt loc, mai sigur. M-au instalat sus pe deal, la Neculai şi Aurica Mărgescu, în aceeaşi casă în care copilărise şi mama mea. Mi-erau rude şi aveau un singur copil, Titel, elev la Şcoala Normală din Câmpulung. Un zmeu de copil şi un adevărat pui de român.

Căsuţa era la marginea satului, sub pădure. Nu avea decât un singur vecin, spre vest, iar drumul nu era frecventat decât de aceste două familii, cel public fiind la distanţă şi acoperit vederii.

Erau ţărani mijlocaşi, cu gospodărie bine închegată şi îndestulată, economi şi cinstiţi, curaţi şi echilibraţi, români de drum drept iar nu de cotituri, îndrăgostiţi de bucăţica lor de pământ şi de tot ce aveau.

Ea, o ţărăncuţă isteaţă, energică, bună şi serviabilă, dar iute ca piperul! Era mândră de căsuţa ei şi când pătrundeai aici te trata din plin cu tot ce-avea mai bun în gospodărie.

El, un om domol, liniştit, modest şi puţin vorbăreţ. Este tipul gospodarului cu judecata clară şi sănătoasă, calculată şi precaută. Om de cuvânt, curat la suflet şi săritor, putând să-i încredinţezi orice misiune,

având certitudinea că o va executa cu promptitudine, dar şi cu tact şi prudenţă.

Întreaga familie a meritat întreaga încredere a noastră, fiind atenţi la ceea ce se petrecea şi şoptea în sat. Eram deci într-o oarecare siguranţă, fiind cu privirile aţintite la vecin pe care căutasem să-l câştigăm de partea noastră.

Aici am avut posibilitatea să iau contact cu unii prieteni de la Câmpulung care au dorit să mă vadă şi care, sosind în miez de noapte îmi dădeau informaţiile de care aveam nevoie. Tot de aici am încercat să iau legătura cu d-na Mihalache pe care nu o mai văzusem de la 7 iulie 1947. Ştiam că fusese arestată în două rânduri şi că avusese unele necazuri de la câţiva ticăloşi din sat, instigaţi şi sprijiniţi de comunişti şi că acum se afla la Dobreşti. Doream să obţin informaţii mai ample şi să-mi fac cunoscută şi situaţia mea.

M-am gândit să-i scriu, iar omul de legătură a fost gazda. În acest scop şi-a pregătit o povară cu var pe care a plecat s-o vândă în săptămâna Paştelui în satele din jurul Dobreştilor. În felul acesta am ajuns şi la d-na Mihalache, la care oprindu-se să-i vândă var, i-a înmânat şi scrisoarea mea.

Cine ar fi putut să creadă că acest ţăran cu căruţa cu var şi atât de modest îmbrăcat, dar atât de dibaci şi hotărât, purta asupra lui o scrisoare de la „banditul şi criminalul de Marinescu" pentru d-na Mihalache? Tot el mi-a adus şi răspunsul. Iată-l:

Mult Stimate d-le Marinescu,

Scrisoarea d-tale a căzut ca un balsam pe sufletul meu îndurerat. Am citit cu multă atenţie peregrinările d-tale şi acum mai mult ca oricând regret că n-am fost şi eu bărbat, ca femeie n-aş fi putut face ceea ce ai făcut d-ta.

Te felicit, d-le Marinescu pentru tot ceea ce ai făcut. Sunt convinsă că urmăritorii d-tale, care sunt şi duşmanii noştri, turbează de necaz că le-ai scăpat din mână şi că nu te-au putut prinde până acum.

Păzeşte-te d-le Marinescu, cât vei putea mai bine făcând şi imposibilul.

Am fost şi eu arestată în două rânduri. Cea de-a doua a fost de două ori mai grea. Din februarie sunt acasă. Până când, nu ştiu.

Cât despre Ionel am auzit de la prietenii prietenilor noştri că e sănătos şi optimist. Dacă ar fi aşa m-aş bucura foarte mult. Adevărat optimism de ţăran sănătos.

Cu ajutorul prietenilor i-am putut trimite haine de iarnă. Am voit să-l văd, dar n-am reuşit, sperând să-l văd cel puţin de Paşti, am adresat de

câteva luni o cerere Dir. General al Închisorilor dar n-am primit nici un răspuns până în prezent. Ce va mai fi făcând acum, nu ştiu.

Am întâmpinat şi întâmpin multe neplăceri de la câteva persoane din sat iar ca şi d-ta aştept şi eu ziua de mâine care să pună capăt tuturor necazurilor putând aşa după cum spui, să întindem hora mare în frunte cu acei ce ne sunt dragi într-o Românie întregită în vechile-i hotare, devenită liberă şi independentă.

iss Niculina

Această scrisoare pe care am citit-o tuturor prietenilor şi cunoscuţilor mi-a dat mult curaj călindu-mi forţele de rezistenţă. Înainte deci, cu gândurile îndreptate către cei ce ne sunt dragi.

Vecinul era un om sărman, cu şase copii mici şi un tată infirm. Pe când eram Prim Preşedinte, avusese nişte încurcături de care scăpase uşor. Credeam că-mi va purta recunoştinţă după cum se exprimase în repetate rânduri. Ceea ce-i ceream era să ştie să tacă, asigurare pe care o obţinusem. Nu ştia însă că este vorba chiar de mine ci de o altă persoană.

În noaptea Învierii ieşisem pe sală afară, ca să asist şi eu, de departe la Sfânta Slujbă, atunci când preotul ieşea cu Învierea trăgând clopotele. La orele 5 m-am coborât în curte. Tocmai în acest timp se întâmplase ca vecinul să fie la poartă şi zărindu-mă m-a recunoscut.

Peste câteva zile, aflându-se plecat la drum cu carul cu var a împărtăşit tovarăşului de drum locul unde mă aflam şi cu toţii la înapoiere au răspândit vestea peste tot, ajungând şi la cunoştinţa noastră.

Tot în Bîrzeşti se mai afla un anume Vasile Niculina, fost agent fiscal, dar îndepărtat din serviciu pentru excrocheriile comise, având şi o condamnare cu suspendarea pedepsei. Cercetările fuseseră, în parte, efectuate chiar de mine, ca Prim Procuror.

Întâmplându-se ca în acest timp să aibă loc la Câmpulung Congresul Frontului Plugarilor, în plină şedinţă a comunicat că mă aflu în Bîrzeşti acoperit de neamuri.

În posesia acestei informaţii, partidul a dat ordin organizaţiei de bază să facă cercetările necesare. Atât agentul agricol Mărgescu, cât şi pădurarul Stelian, un bulgar pripăşit în comună, s-au şi fixat la pândă în apropierea casei unde mă aflam.

Soţia, aflând şi ea de cele întâmplate în oraş la şedinţa Frontului Plugarilor m-a anunţat imediat printr-un trimis special.

În noaptea de 31 mai m-am trezit brusc din somn sub impresia unui vis pe care-l redau aici lăsându-te cititorule să crezi ce vei voi. Mi se arătase măicuţa în vis spunându-mi să părăsesc locurile acestea fiindcă au devenit nesigure pentru mine iar eu o întrebasem:

– Să plec chiar acum?

– Nu chiar acum, dar să pleci neaparat. (Măicuța era moartă de cel puțin 20 de ani).

A doua zi dimineață a şi sosit cumnatul meu Heroiu anunțându-mă că prezența pândelor a fost verificată, fiind surprinse chiar în acea noapte în apropiere.

În seara următoare, am şi plecat, ieşind din fundul grădinii spre pădure, în timp ce pândele se aflau în partea opusă.

Noul refugiu a fost în comuna Voroveni la locuitorul Olteanu, a cărui soție este soră cu Aurica şi deci rudă şi cu mine. Părăsind Bîrzeştii la timp, prezența mea în sat n-a putut fi confirmată partidului şi siguranței. Locuința lui Olteanu se află absolut lângă şoseaua comunală, situație foarte periculoasă, care cerea o atenție deosebită.

Ion Olteanu este un mijlocaş înstărit, are un singur fecior de 18 ani. Tatăl a făcut întotdeauna politică țărănistă, fiind un bun agitator, fără să fi fost posibil să fie clintit vreodată din drumul drept.

Fiind şi econom nu şi-a cheltuit banii în zadar ci şi-a alcătuit gospodăria actuală cumpărând pământ şi făcând astăzi parte din fruntaşii satului. Lucrând 20 de ani în Bucureşti, contactul cu oraşul l-a făcut şi îndrăzneț şi cu miez sănătos şi nu-i lipseşte nici curajul, nici hotărârea, sesizându-se imediat, fără să cunoască frica nici când e vorba de lucruri mari, nici mici. Vremurile actuale nu l-au îngenunchiat şi nici nu i-au frânt avântul, ci din contră l-au oțelit şi mai mult şi l-au format şi mai puternic pentru dorul vieții de odinioară. Este un om pe care te poți baza oricând, fie împrejurarea cât de grea, putând fi un bun tovarăş de drum.

Vetuța, soția, are aproape firea şi caracterul surorii sale. Este o fire extrem de sensibilă şi cu un spirit de observație fin.

Este la curent în general cu întregul mers al politicii actuale. Are ochi de vultur, vede tot, aude tot şi ştie tot dar nu spune decât ce trebuie, cât trebuie şi unde trebuie.

Cu veşnicul ei zâmbet pe buze îmi aduce ziarele făcând haz şi exclamând întotdeauna veselă:

– Dacă ar şti ei cine citeşte ziarul!

Este o duşmancă neîmpăcată, ca şi sora sa, a regimului actual şi cum averea şi-a dobândit-o prin muncă cinstită şi perseverentă o prețuieşte atât de mult.

Amândoi se înțeleg de minune şi este o plăcere să-i priveşti la armonia ce domneşte în căminul lor.

Ca şi soțul său, nici ea nu poate lega uşor prietenie cu oricine. Ți-e mai mare dragul s-o vezi cu ce ochi plini de bucurie îşi priveşte copilul.

Conştientă de pericolul ce ne amenință pe toți în cazul când aş fi descoperit, nu îngăduie nici cea mai mică abatere de la „regulamentul

serviciului interior". Aici nu puteam ieşi din casă decât cel mult seara pe trepte, sau puţin prin grădină.

Când plecau la câmp, încuiau peste tot, iar eu rămâneam sechestrat înăuntru, până la înapoierea lor. Seara treceam cu toţii în revistă evenimentele zilei, informându-mă de tot, ce vedeau şi auzeau.

Aici vizitele erau foarte rare. Ca şi la Mărgescu, am avut aici din plin, tot ce mi-a trebuit, petrecând timpul numai cu cititul. Dorind să mă ocup şi de engleză, am primit de la soţie manualele respective, aşa că eram destul de ocupat.

Am stat aici două luni, fără să fi fost observat de cineva şi nici o discuţie sau presupunere nu se formulase. Gazda, cu dibăcia ce o caracteriza, dusese aceeaşi viaţă, iar tăcerea fusese de mormânt. Din prudenţă am căutat totuşi să-mi găsesc şi alt punct de retragere, părăsind-o şi pe aceasta pentru alte vremuri, astfel că în noaptea de 1 august am ieşit la pădure. Era o seară splendidă cu lună plină, putând zări la distanţă orice vietate.

După şederea de două luni numai în casă, dealul, pădurea şi poienile erau atât de ademenitoare, că le-aş fi cuprins dintr-o dată în braţe şi nu m-aş fi mai săturat admirându-le şi străbătându-le în voie; păream un alt om, ieşit dintr-o altă lume. Dar cei din închisori şi lagăre? Cum se vor fi simţind, izolaţi de tot şi de toate? Poate numai traiul în colectiv, acolo unde va fi existând, să le uşureze puţin viaţa!

După câteva zile petrecute ascuns prin pădure, am sosit într-o noapte la Negreşti, la căsuţa mea unde se afla şi soţia cu fetiţa, venite pentru odihnă, în concediu de vară.

Sosirea lor obişnuită aici în timpul verii şi animaţia în ajunul Târgului Sf. Marii, n-au fost de natură să atragă atenţia asupra posibilei mele prezenţe aici, deşi înainte, însăşi membrii Sfatului comunal îmi perchiziţionaseră locuinţa, din ordinul autorităţilor comuniste. Ziua şedeam în casă sau într-un boschet de salcâmi din grădină, iar noaptea, complet echipat, eram oricând gata de ducă.

După o lună m-am înapoiat la Mărgescu, oferindu-mă cu plăcere să-i pregătesc copilul pentru examenul de capacitate. Voiam să le fac şi eu această plăcere şi am fost foarte mulţumit când a reuşit printre primii. Lipsisem de aici trei luni, aşa că, dat fiind rezultatul negativ al supravegherii, cercetările încetaseră. Am rămas încă o lună şi jumătate. Se apropia însă iarna şi trebuia să-mi asigur un culcuş. Vara imensitatea pădurii cu singurătatea şi tainele ei, cu zilele calde şi nopţile dulci îţi oferea oricând o oprire sub cerul liber. Dar iarna, când şi vietăţile pădurii se retrag la adăpost?

Pe loc nu mai puteam rămâne. Mi-am amintit de vechiul prieten, Mihai Drăghici, care mă vizitase şi la Râncăciov şi la Bîrzeşti şi la Voroveni

şi, cu ajutorul altor prieteni, am luat legătura cu d-sa. A fost bucuros să mă adăpostească şi într-o seară târziu, am sosit la conacul său de la punctul Scorțaru, situat sus de tot, sub pădure, pe şoseaua dintre Drăghici şi Hârtieşti.

La Scorțaru, prietenul Matei are două proprietăți distincte dar apropiate, însumând câteva zeci de pogoane, acoperite cu fânețe, pruni şi pădure. Tot aici are şi stâna, cu peste 150 de oi, cu şapte vaci cu lapte, zeci de capre şi în plus casa şi curtea. Către sat ambele proprietăți se termină cu pante destul de abrupte şi înalte, acoperite de pădure, mărginindu-se pe culme cu islazul comunal, defalcat din pădurea satului.

De pe această culme, rotindu-ți privirile, te afli în fața unei priveliști minunate. Spre nord şi nord-est privirea străbate până dincolo de culmile Botenilor, Jugurului şi Mățăului, oprindu-se pe vârfurile înalte ale munților.

Către vest străbat până către dealurile împădurite situate dincolo de câmpiile Mihăeştilor şi de culmile sudice spre Furnicoşi. Sub pădure se întind poienile atât de frumoase, cu conacul prietenului Matei şi cu şoseaua şerpuindă, plantată pe margini cu salcii, iar jos în vale, satul Drăghici, cu casele presărate printre grădinile cu pomi.

Un chiot de pe vârful dealului străbate întreaga vale, ajungând până departe spre Ruda, iar spre nord şi est, cuprinzând întreaga regiune a Argeşului. Pitorescul locului, liniştea naturii şi bunătatea stăpânilor, te îndeamnă ca, odată sosit aici, să nu mai pleci uşor. Tot pe vârful înalt al acestei culmi se opreau şi haitele de lupi înspăimântând întreaga vale cu urletele lor groaznice.

Gospodăria principală a prietenului Matei se află însă în sat, grădini cu pomi şi povarna cu alambic modern, el fiind socotit printre cei câțiva fruntaşi din sat.

Țața Leana este o femeie chipeşă, liniştită şi destul de modestă față de posibilitățile ce le are, pătrunsă însă adânc de sensul exact al apăsării vremilor de azi şi al acelor ce vor mai veni, care încearcă să-şi facă loc şi să pătrundă adânc în ființa sa, din care cauză este atât de greu să poți surprinde un zâmbet pe buzele ei. Deşi pare puțin cam severă în priviri şi atitudine, este totuşi o persoană distinsă, cu suflet sincer şi deschis şi o mamă dulce şi iubitoare. Nu vrea ca eforturile vieții sale, făcute cu atâta trudă, să se sfărâme în jocul actual al soartei, atunci când a luptat atât de mult să învingă viața. Cu mine a fost nespus de bună şi de înțelegătoare.

Pe nenea Mihai, aşa cum l-am cunoscut din trecut şi cum l-am cunoscut şi eu acum este uşor să-l prezint aici. Este un vechi stegar al Partidului Țărănist şi un luptător hotărât, care s-a aflat veşnic în primele linii. Primar, în repetate rânduri în satul său, a dat dovadă că ştie să lupte nu numai cu inima dar şi cu mintea; este omul care atunci când îşi dă

cuvântul, şi-l ţine cu sfinţenie, ştiind că omul valorează atât cât şi cuvântul pe care-l rosteşte. Cu simţul său practic şi cu experienţă îndelungată îşi dă seama de tot şi ştie să aprecieze oamenii. Chibzuit şi plin de hotărâre, nu se lasă dus cu vorba, ci privindu-te în faţă, îţi vorbeşte direct şi categoric. Viaţa grea de astăzi, cu toate loviturile date de comunişti nu l-au îngenunchiat. Nu există în întreaga regiune un element mai capabil pentru lupta de rezistenţă dusă în vremurile de acum, când munca este atât de primejduită şi când organele comuniste sunt peste tot.

Partidul nu trebuie să uite niciodată că în aceste vremuri de înspăimântătoare teroare comunistă când însăşi moartea ameninţă pe acei care activează pentru partid, Mihai Matei a fost o stâncă de granit, de care s-au lovit toate furtunile fără să o răstoarne, păstrând legătura cu foştii membri şi încurajându–i atât cu vorba cât şi cu fapta. În organizaţia de partid locul său pentru ziua de mâine trebuie să fie cu totul altul decât până acum. În aceste vremuri grele a stat sus pe baricade, iar nu ascuns, prin buruienile tufişurilor de mărăcini, ca atâţia alţii.

Gică Matei? Tare mi-e teamă că nu-l voi putea înfăţişa atât de complet precum este în realitate. Prezenţa lui în faţa ta, deşi pare atât de modestă, îţi trezeşte totuşi atenţia. De intri în vorbă cu el, vei continua discuţia fără să vrei. Este un tânăr de 22 de ani, mândru, chipeş, sprinten, frumos şi veşnic cu zâmbetul pe buze, de parcă râde în el toată firea. În sufletul lui parcă a prins rădăcini veşnice sămânţa dragostei iar pe faţa lui joacă totdeauna fericirea însăşi. Fie că se află la lucru, fie că se află în popas, fie că se înapoiază seara, la conac cu carul cu boi, sau călare, el cântă şi cântă frumos. Pretutindeni unde se află este cântec şi voie bună. Din cauza aceasta este iubit de toţi şi pretutindeni unde apare supărarea dispare ca prin minune. Dar şi la treabă este tot în frunte. În feciorul acesta sentimental şi talentat, se observă imediat inteligenţa, energia şi maturitate. Cu el nu poate sta la discuţie nici cel mai pregătit comunist, fiind răsturnat imediat prin argumentarea sa lucidă, fără replică, plină de convingere. Neştiind ce-i frica, *deviza lui este să lupte pentru Rege, pentru Ţară, pentru Neam şi pentru Sfânta Biserică.*

Tot tineretul din sat stă sub comanda lui şi e suficient un singur semnal, pentru ca tot acest tineret să urmeze drumul indicat de el. Este spaima democraţilor din sat şi mulţi i-au simţit tăria forţei de care dispune. De aici şi nenumăratele rapoarte adresate partidului şi siguranţei cerând arestarea lui.

De la armată a fost respins, trecându-l la detaşamentele de muncă, tocmai pe baza acestor rapoarte, comunicându-se că nu este nevoie de astfel de elemente inadaptabile, ce pot face mai mult rău decât bine.

În sufletul său este născută dragostea pentru Partidul Național-Țărănesc şi nu cred să existe în tot tineretul satelor din județ un tânăr mai capabil, mai hotărât şi mai complet format ca el pentru partid. De aceea, voi, care mâine veți avea conducerea partidului, nu scăpați din vedere pe acest tânăr. Puneți-l la lucru, dați-i însărcinări de răspundere, formați-l şi mai mult şi va face minuni.

Cu încă vreo câțiva ca Mihai Matei şi ca fiul său Gică şi se va câştiga orice bătălie. Ei nu ştiu să privească decât înainte şi trebuiesc scoşi din modestia care-i caracterizează şi din numărul celor mulți, fiind socotiți fruntaşi între fruntaşi.

Mie îmi sunt nespuşi de dragi şi atât de mult îi prețuiesc.

Cât n-ar fi dat comuniştii să aibă de partea lor pe Gică Matei şi cine ştie unde ar fi ajuns dacă se alătura lor! Familia Matei a avut însă un alt crez şi a servit altui altar.

În momentul când scriu aceste rânduri a ajuns şi la mine informația că Gică Matei a fost arestat. Nici că se putea altfel.

Când, seara târziu, am sosit la Scorțaru, pe vârful dealului, am tras un chiot, conform consemnului. Mi-a ieşti înainte prietenul Matei, însoțit de un pui de românaş de pe meleagurile bucovinene, din comuna Boian, care venise să-l anunțe de sosirea mea şi care cunoştea semnalul. M-au primit cu multă voie bună şi am rămas aici la stână.

Muncitorii de serviciu mă cunoşteau sub numele de „cuscru Nicolae" o rudă săracă şi necăjită, care a fost dată afară din serviciu, care vine din când în când să se mai odihnească şi să se mai aprovizioneze cu câte ceva.

Odată sosit aici, prima mea grijă a fost să cunosc împrejurimile cu toate potecuțele lăturalnice ce duceau spre Bîrzeşti şi Câmpulung. Cunoşteam numai drumurile principale, ceea ce nu era de ajuns. Situația nu era grea când porneam de la Bîrzeşti. Ținând direcția spre noi, toate drumurile se adunau la Scorțaru, pe culmea dealului, spre stână, străbătând pădurea satului, Hârtiasca. Era mai greu când porneam spre sud, fiindcă, pe măsură ce te afundai în pădure, se ramificau mai multe văi şi dealuri cu direcții diferite şi, fără să vrei, dacă pierdeai direcția, te pomeneai fie în satul Văcarea, fie în Pițigaia sau Uluba, sate situate la câteva ore în afara drumului, bâjbâind prin pădure, absolut singur, în miez de noapte şi adesea în plină iarnă, pe viscol şi zăpadă, pe ploaie şi furtună, purtând veşnic cu mine micul echipament, constând din cuțitul de vânătoare, purtat la brâu, un ciomag zdravăn ciobănesc în mână şi pistolul automat, plus ranița şi servieta cu cărți – şi tocmai când nu te aşteptai, apăream şi eu – plecat la drum fără voia mea.

Vara parcurgeam distanța între Scorțaru şi Bîrzeşti în 4–5 ore, iarna dura mai mult. Întotdeauna eram cu atenția încordată şi cu privirile

ațintite în toate direcțiile, spre a nu întâlni vreun pădurar sau cine știe altă surpriză. În singurătatea mea prin aceste funduri de vâlcele, când frunza și zăpada acopereau potecile rătăcite, iar pădurea aplecată până la pământ îmi închidea calea, frânt de oboseală și de drum, rostogolindu-mă de atâtea ori din cauza întunericului și a neastâmpărului și frământării vremii, când vântul urla drăcește, iar gerul și ploaia mă pătrundeau până la os și când, dacă m-aș fi prăbușit fără să mă mai ridic, doar vulpea și lupul mi-ar fi găsit urma, reflectam la tot binele de care se bucurau ticăloșii „câștigați cauzei", toți magistrații „verificați democrați", toți fraudatorii, falsificatorii și mituiții din alegeri și toate celelalte unelte josnice ale „democrației populare" în timp ce eu mă pierdeam singur, în miez de noapte, prin aceste coclauri și văgăuni pustiitoare, departe de familie, departe de căsuța mea și de toate rosturile mele. Și toate acestea numai pentru că am urmat drumul drept al onoarei, conștiinței și demnității profesionale. Dar, reușind să stăpânesc revolta ce mă cuprindea, zâmbeam recăpătându-mi calmul și, împăcat cu mine însumi, îmi continuam drumul cu reflecția: Așa a fost să fie, ferească D-zeu de mai rău. N-am să-mi reproșez nimic. Dar va veni o zi când vom primi fiecare talantul pe care-l merităm.

Iar voi, tovarășilor magistrați „verificați democrați" și voi toți beneficiarii trădării neamului, nu uitați că există și dimensiuni care adesea devin destul de incomode.

Până atunci, omul hotărât și cu voința neclintită știe să-și facă drum, oricâte piedici ar întâlni în cale.

Se împlinise un an și jumătate de la plecarea mea din Câmpulung. Se operaseră destule arestări și, urmând exemplul meu, mai luaseră și alții calea codrului, în timp ce Securitatea îi căuta pretutindeni în regiune. Dispariția mea era deci necesară, mai ales că se apropiau și sărbătorile Crăciunului, Proclamația Republicii și Anul Nou, fiind de presupus că se vor opera și alte arestări, printre care probabil și prietenul meu Matei.

Între timp, guvernul comunist publicase legea 102/1948, pentru revizuirea pensionarilor publici, căutând să dea astfel o lovitură acelora din ale căror salarii se făcuseră zeci de ani rețineri continui pentru pensie și care astăzi nu-și mai primeau decât ceea ce li se reținuse. Era o lege draconică, cu caracter de confiscare, bazată, după cum se va vedea, pe criterii politice.

Comisia de verificare, de pe lângă Tribunalul Mușcel, sub președenția aceluiași judecător Țuțea, mi-a anulat pensia, declarându-mă „dușmanul R.P.R." pe baza notei informative dată de Securitate.

În baza acestei decizii am declarat recurs, pe care voind să-l urmăresc, m-am deplasat la București, mai ales că aveam și alte chestiuni de rezolvat acolo. În acest scop am sosit în Bîrzești, în noapte de 1-2

Decembrie. În intenția mea era să mai rămân aici încă câteva zile, plecarea spre București fiind în funcție de posibilități și împrejurări. La Bîrzești am fost informat însă c-a sosit la Voroveni o persoană care are să-mi transmită vești de la București, fiind neaparat nevoie s-o întâlnesc imediat, fiindcă peste 24 de ore părăsește localitatea.

În noaptea următoare mi-am continuat drumul, pentru ca să mi se spună că sunt așteptat la București de o anumită persoană, care vrea să mă cunoască și să-mi ofere sprijin și ajutor. Trecând prin destule greutăți, am sosit la București în dimineața de 5 Decembrie 1948, cu același personal de Timișoara cu care sosisem și de la Craiova.

Propunerea fusese destul de ademenitoare pentru ca să încerc imediat acest drum pentru a schimba puțin decorul, trăind în condiții mai civilizate decât acelea de până acum, mai ales că ne aflam în plină iarnă.

Toate încercările mele de a lua contact cu persoana pe care o întâlnisem la Negrești, conform înțelegerii, au fost zadarnice, căci nu a venit la întâlnirile propuse. Târziu de tot, când în fine ne-am revăzut în casa unui prieten, nici n-a mai amintit de propunerea făcută. Văzând că tace, am tăcut și eu, mai ales că tăcerea sa, în situația în care ne aflam, putea da naștere la multe supoziții și chiar la suspiciuni. Credeam totuși că o explicație era necesară. Nu s-a produs și de atunci nu ne-am mai văzut.

În București am rămas o lună, întâlnindu-mă cu diferiți prieteni, discutând evenimentele în curs.

În ceea ce privește recursul, din lipsă de informații sosisem prea târziu. Se rezolvase. Informația am obținut-o de la consilierul Strat, de la Înalta Curte de Casație, pe care am căutat să-l întâlnesc, știind că făcea parte din comisie.

Odinioară fusesem egali în grad, dar prin diferite împrejurări o luase repejor la picior și ajunsese la Curtea de Apel. Ca inspector judecătoresc venise și la Mușcel și-mi amintesc că-mi spusese că va face și imposibilul să ajungă la Înalta Curte și, în adevăr, se ținuse de cuvânt.

Interesându-mă am aflat că prezidase Biroul Electoral al Jud. Teleorman la alegerile din 19 noiembrie 1946, atribuind guvernului toate locurile și nici unul opoziției.

„Tovarășul" Strat cunoștea cauza mea și mi-a comunicat că recursul a fost respins, cu opinia separată a d-sale. Interesându-mă am aflat că spusese o inexactitate. Nici vorbă nu fusese de vreo opinie separată. N-avea nici cel puțin curajul răspunderii. Îi era rușine de decizia pronunțată. Mi-a precizat însă că la dosar se afla raportul siguranței, care e contra mea, dar să caut să obțin un altul, favorabil și să înaintez cerere de revizuire.

– Dar cum aș putea să obțin acest aviz, când de un an și jumătate sunt urmărit de siguranță, să fiu arestat?

La auzul acestor cuvinte a rămas lipit locului, uitându-se la mine, iar eu m-am grăbit să plec.

Iată cuprinsul deciziei de recurs:

Ministerul Finanțelor
Comisia Generală de Recurs și Revizuire a Funcț. Publici

Decizia No 149. 157
Ședința din 29 octombrie 1948
Președinte ss indesc.

Luând în examinarea recursul declarat de A. Marinescu, cu domiciliul în Câmpulung Mușcel, Str. Constantin Brâncoveanu 18, înscris la No de intrare în registrul de pensionari al Administrației Financiare Mușcel, contra deciziei No 149. 157 din 7 sepembrie 1948, a Comisiei Județene Mușcel de revizuire de pe lângă Tribunalul Mușcel.

Comisiunea

Având în vedere motivele de recurs, anume că greșit Comisia de revizuire a pensionarilor publici de pe lângă Tribunal Mușcel, prin Decizia No. 149.157/1948, i-a anulat pensia pe baza disp. art. 4 din legea 102/1948, fiind reacționar notoriu și ostil R.P.R.

Având în vedere nota informativă aflată la dosar, din care rezultă că numitul a fost președintele completului de judecată care a admis recursul lui I. Mihalache, declarându-l demn și deci a ordonat înscrierea lui în listele electorale și că din cauza atitudinii sale sociale și mai ales politice, este dispărut din localitate din Mai 1947 Având în vedere că în sprijinul recursului său, numitul nu depune nici un act oficial din care să rezulte că cele menționate în nota informativă menționată mai sus n-ar corespunde adevărului.

Pentru aceste motive

În baza dispozițiunilor art. 4 și 5 din legea 102/1948, pentru revizuirea pensionarilor publici plătiți din bugetul Casei Generale de pensii.

Decide:

Respinge ca neîntemeiat recursul declarat de A. Marinescu contra deciziei No. 149. 157/1948 a Comisiei Județene de Revizuire a pensionarilor publici de pe lângă Tribunalul Mușcel, dispunând să se anuleze pensia cu începere de la 1 octombrie 1948, conf. ord. No. 39 al Comisiei Centrale de Revizuire, publicat în Monitorul Oficial No.129 din 27 august 1945.

Prin această decizie mi s-a luat și ultima posibilitate de existență, fiind declarat oficial ca ,,dușman al R.P.R. și reacționar notoriu" declarare care, departe de a constitui pentru mine o compromitere sau o jignire, reprezintă și va reprezenta totdeauna un titlu o onoare.

La Înalta Curte l-am întâlnit și pe Zira, fost Prim Procuror la Mușcel după avansarea mea ca Prim Președinte.

Deşi a fost în grad mai mic decât mine, acum se află ca Procuror la Înalta Curte, avansat tot de tovarăşii comunişti.

Jenat oarecum şi fără să-l întreb, a găsit de cuviinţă să-mi spună că el nu este înscris la comunişti.

– De ce era nevoie de această explicaţie ,,tovarăşe" Zira? eu nu ţi-o cerusem. Sau poate, a fost provocată de zâmbetul meu batjocoritor. Asta da, se poate. Noi am lucrat în acelaşi tribunal şi ne cunoaştem destul de bine şi ştim ce forţă juridică reprezentăm fiecare. După plecarea d-tale din Câmpulung, produsă aşa cum s-a produs, s-a întâmplat să devii copilul alintat al ,,Democraţiei Populare" şi să ajungi aci, după ce ai făcut atâţia ani în şir anticameră comuniştilor. Pe la noi, prin Câmpulung, s-a aflat însă de mult că făceai şi d-ta parte dintre acei ,,verificaţi democraţi" care îşi stabiliseră cortul lângă anticamera ,,tovarăşilor" pentru ca să te poţi înfrupta la timp şi din plin din binefacerile Democraţiei Populare şi faptul nu ne-a surprins câtuşi de puţin.

În ziarul Scânteia apăruse un articol referitor la pensii, prin care se cerea să nu mai fie eliberate procuratorilor, ci direct titularilor, motivare îmbrăţişând exact situaţia mea. Pe baza aceasta, Administraţia Financiară de Muşcel a refuzat să mai elibereze soţiei mele pensia pe septembrie, deşi avea procură specială de la mine. Aflându-mă în posesia carnetului, am încercat să o încasez de la Bucureşti, adresându-mă Biroului de informaţi al Casei Generale de Pensii, care mi-a cerut să prezint dovada că nu mi s-a achitat. Tocmai atunci a apărut în faţa mea un tânăr cu numele Băjan, funcţionar chiar aci la Casă, oferindu-se să mă servească, spunându-mi că dosarul cu recursul declarat de mine se află chiar în posesia sa şi că va da aviz favorabil pe cererea ce-o voi prezenta.

Văzând că avizul întârziase câteva zile şi cum nu puteam circula fără teamă, am căutat să-l întâlnesc spunându-mi-se că-l pot vedea la birou. Aflându-l m-a dat simplamente afară. Văzând această situaţie şi presupunând că ticălosul ar putea să mă şi denunţe Siguranţei, am părăsit imediat localul.

În Bucureşti am locuit pe Str. Romană 98. D-na gazdă, aflând cine sunt, a devenit extrem de atentă şi de binevoitoare având şi d-sa multe de suferit de la regimul actual. Masa o luam adesea pe la prieteni sau pe la câte-o lăptărie sau restaurant modest, mulţumindu-mă cu câte-o singură porţie de ciorbă din lipsă de bani. O duceam mai greu cu lemnele, fiind forţat să stau zile şi nopţi fără foc. Când cumpăram lemne, le luam în cantitate mică pe care tot pentru economie le transportam singur, seara, pe întuneric, legate cu o frânghie, acoperindu-mi astfel destul de greu nevoile.

Rezolvând tot ceea ce aveam în program, iar banii socotiţi pentru cheltuieli fiind pe terminate, am părăsit Bucureştii în noaptea de 5-6

ianuarie. Tot cu personalul de Timişoara, sosit la Rîncăciov pe aceleaşi drumuri pe care le parcursesem cu un an în urmă. Nu am putut rămâne aci tot de teama necunoscutului. Cu ajutorul unor cunoştinţe, găsisem un nou adăpost în comuna Valea Mare-Pravăţ şi în noaptea de 8-9 ianuarie, la orele 22 am plecat cu maşina urmând valea Argeşului. La marginea de sud a satului Vultureşti, la orele 1 din noapte, ne-am încrucişat cu maşina Securităţii care cobora. Neavând nici o bănuială, nu ne-a urmărit, ceea ce ar fi fost un groaznic ghinion pentru mine şi pentru însoţitorii mei.

Aproape de Nămăieşti am întâlnit a doua maşină a Siguranţei, mergând spre Stoeneşti. Dacă am fi fost recunoscuţi situaţia se complica, fiindcă maşina în care călătoream era scoasă din circulaţie, mergând de data aceasta clandestin şi numai pentru mine şi astfel mi s-ar fi putut lua urma.

Imediat ce am .sosit la destinaţie, maşina şi-a continuat drumul prin Bilceşti, sosind la Câmpulung la orele 3.a.m.

N-am putut rămâne aici decât 10 minute, fiindcă situaţia se schimbase între timp. Altfel m-aş fi expus şi pe mine şi pe gazdă şi cu toată opunerea sa, am plecat luând-o pe Valea Argeşelului în jos, în direcţia din care sosisem.

Iată-mă deci, pe neaşteptate singur, în miez de noapte şi în plină iarnă la 8 Km de Câmpulung, pornind la drum fără altă certitudine decât că trebuia să plec, urmând ca hotărârea să o iau pe drum..

Mi-am fixat ca ţintă tot Scorţarul, dar până acolo erau aproape 30 Km. şi noaptea era înaintată. Problema se punea unde să rămân peste zi, ca să nu fiu observat. Nu-mi rămânea altceva de făcut decât să mă retrag în pădurile de pe dealul Stoieneştilor, unde să stau ascuns până seara când să-mi continui calea între Măţău şi Boteni, urmând apoi pădurile Jugurului spre Drăghici. Era o cale destul de lungă şi extrem de grea, dar era singura soluţie de adoptat.

Cum mergeam aşa grăbit şi îngândurat, deodată zăresc înaintea mea pe vale, luminile farurilor maşinii care se înapoia de la Stoeneşti. Ne despărţea numai o cotitură a drumului. Nu-mi rămânea altceva de făcut decât să sar peste gard, în grădina de alături. Când am prins vârful ascuţit al ulucii s-a rupt, străpungându-mi palma până la os şi trântindu-mă la pământ

Cum maşina putea să iasă în orice moment din cotitură şi prinzându-mă în lumina farurilor, aş fi fost descoperit şi arestat pe loc, n-aveam timp de gândire decât secunde sau poate nici atât. Fără să ţin seama de mână, am prins din nou uluca şi am sărit peste gard. Abia m-am prăvălit la pământ, în zăpadă, că maşina a şi apărut cu luminile pe şosea, trecând pe lângă mine fără să mă observe.

Semnul rămas în palmă îl voi purta întotdeauna, ca o aducere aminte a acestor întâmplări din noaptea de 9 ianuarie 1949.

Se făcuseră orele 5. Departe nu mai puteam ajunge. Am coborât în gârlă şi după ce am spart gheaţa, mi-am spălat mâna sângerată şi am bandajat-o. În acest timp mi-am adus aminte că în Suslăneşti locuieşte Părintele Muşetescu şi a putea face un popas la sfinţia sa. Văzându-mă, m-a primit bucuros şi m-a reţinut câteva zile; Scăpând cu greu de aci, am plecat într-o noapte cu căruţa preotului până la Hârtieşti, peste Boteni şi Lucieni, cale de cca 15-16 Km, iar de acolo am trecut singur dealul la Scorţaru, unde am ajuns la orele 6 dimineaţa.

Nu-mi rămânea altă soluţie, decât să-mi petrec iarna împărţind timpul între Scorţaru şi Bîrzeşti, după împrejurări. Când se ivea ameninţarea într-un punct, plecam la celălalt de unde mă înapoiam ameninţat de altă primejdie.

Şederea la Scorţaru a fost într-adevăr bogată în peripeţii, mai ales că prietenul Matei, "chiabur şi reacţionar notoriu", se aştepta oricând să fie ridicat şi cum Securitatea venea noaptea, tot noaptea trebuia să fim şi noi cu cea mai mare atenţie. Din cauza aceasta dormeam adesea în pădure cu saricile pe noi sau pe câmp în claia de fân sculându-ne dimineaţa albi de zăpadă şi ameţiţi de nesomn. Nici chiar membri familiei nu cunoşteau locul unde dormeam, temându-ne de o eventuală constrângere ce s-ar fi putut produce asupra lor.

Şi ziua şi noaptea umblam îmbracat cu o sarică pe mine şi cu o căciulă ţurcănească, dând ajutor la stână, aşa că puteam trece neobservat de la distanţă.

În noaptea când au fost ridicaţi foşti expropiaţi, am dormit amândoi în podul unui coşar de vite al unei văduve de la marginea satului, spre Jugur, în care pod se aflau doar câţiva snopi de coceni, fără ştirea stăpânei.

Întreaga regiune era străbătută de numeroase haite de lupi, iar piscul înalt de pe culmea dealului de lângă pădure, de deasupra stânii era locul lor de urlătoare. Între orele 23 şi 2 din noapte oricând te puteai aştepta să le auzi prezenţa aci, iar punctul era situat pe drumul meu obişnuit. Într-una din nopţile târzii de toamnă, lupii ne-au mâncat două junci şi ne-au mursecat încă două, una trebuind să fie tăiata, fiind sfâşiată peste tot. În altă noapte ne-am pomenit cu toate cele 12 vite mari şi cu caii grămadă peste noi la stână, urmăriţi de o haită întreagă, care mursecase jumătate din ele, haita oprindu-se la mai puţin de o sută de metri de stână, fiind alungată de noi cu ajutorul câinilor, cinci la număr şi foarte inimoşi. Tot cu ajutorul lor speram să auzim şi eventuala apropiere a Securităţii, fiindcă nimeni nu se putea apropia de stână fără să fie simţit de câini.

Într-o seară târziu a trebuit să plec, având la mine felinarul aprins, în timp ce haita urla în vârful dealului la mai puțin de 500 de metri de drumul meu. Ştiind din viața de vânător că lupii nu se apropie de lumină, eram sigur că nu mă vor ataca şi mi-am continuat drumul, cu toate chemările prietenului Matei.

Pentru mine era mai mare pericolulul ce mă aştepta dacă aş fi căzut în mâna Siguranței, decât dacă m-aş fi întâlnit pe cale cu haita de lupi. S-a întâmplat doar de două ori să-i văd înaintea mea.

Era într-o seară târzie de toamnă, cu lună plină când după ce străbătusem pădurea satului în două ore şi jumătate mă aflam la liziera de sus, oprit pe un pisc, să mă odihnesc. Auzind fâşiituri la dreapta, prin frunza căzută, am zărit trei mogâldețe sărind peste şanțul drumului ce urca din vale. Erau trei lupi. În fața mea era o depresiune adâncă, iar drumul la 30-40 metri. I-am lăsat să văd ce fac. Au urcat drumul şi s-au oprit în depresiune, întorcând capetele în toate direcțiile. Am luat arma la ochi, dar nu am tras.

– Voi haiduci, eu haiduc. Pentru ce să ne duşmănim? Şi ce-aş fi putut să fac cu un lup, dacă l-aş fi împuşcat? Să-l iau în spate cu mine, sau să-l las pe loc? Nu era mai mare pericolul cel prezenta focul de armă tras în miez de noapte, sus în pădure, dacă ar fi fost auzit de cei din satul aflat jos, în vale unde era şi postul de jandarmi? S-ar fi bănuit că a fost tras de un partizan, pădurea şi împrejurimile ar fi fost cercetate iar trecerile mele devenite imposibile. După câteva momente de aşteptare au pornit spre sat, iar eu mi-am urmat drumul pe deal, în jos.

Altădată era în miez de vară, cu cer senin şi tot cu lună plină, pe dealul Ulubi, între grădini şi pădurea satului. Mergeam pe marginea drumului, prin umbra pomilor când a apărut în poiană un lup ieşit din pădure. Venea pe drum, spre mine mergând la trap. M-am oprit locului, în umbră voind să văd până unde se apropia de mine, fără să mă observe. S-a oprit la 20 şi ceva de paşi şi după ce m-a privit şi-a schimbat direcția spre pădure oprindu-se lângă o grămadă de curățături de prun. Am tras un chiot şi s-a afundat în pădure.

Adesea din cauza zăpezii mari, drumurile nu se mai cunoşteau în pădure şi nici nu mai puteam uşor străbate singur zăpada pe o distanță de 6-7 ceasuri. Coboram astfel pe câte un fund de vâlcea în valea Argeşului şi-mi continuam drumul prin zăvoiul de pe marginea apei, drum periculos, fiindcă puteam să întâlnesc alți trecători care m-ar fi recunoscut.

Într-un astfel de fund de vâlcea, pe la orele 1, m-am întâlnit la o cotitură față în față cu brigadierul şi cu pădurarul din Hârtieşti. Abia am avut timp să trag căciula pe ochi şi să ridic gulerul cojocului ca să nu mă recunoască, întrebându-l:

– N-ați întâlnit cumva nişte oi pe aici? Am plecat toți în căutarea lor, eu luând-o pe vale în jos. Ceilalți au plecat în alte direcții.

– Nu, n-am simțit nimic.

– Dacă urcați dealul, fiți atenți şi de simțiți ceva anunțați peste culme.

– Ni se fură lemne din cele tăiate şi mergem în pădure, la pândă. De vom afla ceva, vom da de ştire.

Nu m-au recunoscut, iar întrebarea improvizată pe loc a putut fi crezută, ştiindu-se ce prăpăd făceau lupii prin partea locului.

Iată jocul întâmplării de care trebuia să țin seama chiar şi în astfel de împrejurări. Această întâlnire mi-a atras atenția că i-aş putea întâlni tot aşa de uşor şi în mijlocul pădurii şi cum toți pădurarii sunt înarmați, m-ar putea soma să mă opresc ca să mă legitimeze purtând şi eu arma asupra mea şi nesupunându-mă, cine ştie ce s-ar fi întâmplat. Dădeam naştere la complicați pe care în intenția mea este să le evit cu totul.

Plecările mele erau întotdeauna forțate şi neprevăzute. O informație primită în miez de noapte că a apărut securitatea în comună, mă pornea la drum, indiferent cum ar fi fost vremea. Îmi amintesc de una dintre acestea, care mi-a dat mult de lucru. La orele 24 a apărut Gică Matei cu informația că la Primărie a sosit un camion cu agenți ai Securității. Teza importantă era ca nu cumva căutând să aresteze pe vreunul dintre membrii familiei Matei să mă afle pe mine. Imediat am fost gata şi am plecat însoțit o parte din drum, prin pădurea cu zăpadă de două palme iar Gică având toporul în mână şi doi câini de la stână. Din cauza zăpezii abia după şase ore de mers continuu am ajuns la destinație. Greutatea drumului se mai accentua şi prin aceea că totdeauna trebuia să port cu mine tot ce posedam pentru ca nu cumva să rămână ceva care, la o eventuală percheziție să fi dat de bănuit.

Primăvara, vara şi toamna drumurile erau mai uşor de parcurs, iarna însă groaznic de grele. Pentru ca să pot înşela mai uşor ,,vigilența" tovarăşilor, am renunțat la raniță, servindu-mă numai de servieta, care era destul de încăpătoare şi cum toți tovarăşii purtau servietă, puteam să fiu confundat uşor cu oricare dintre ei, ceea ce mi s–a întâmplat în două rânduri.

Voind să evit într-o seară târzie de la finele lui noiembrie trecerea prin câteva locuri destul de neplăcute, care mă sileau să mă descalț ca să pot să trec apa, am ieşit în partea de nord a satului Vultureşti. Deşi erau orele 23^{30}, totuşi dintr-o curte a ieşit pe neaşteptate un țăran, care m-a întrebat:

– Măi tovarăşe, care eşti ăla? Şi a venit spre mine. I-am răspuns:

– Om bun. Şi cum avea țigara aprinsă l-am rugat să mă servească şi pe mine cu un foc. I-am răspuns că sunt inspector de control în

Învăţământ, sosit în interes de serviciu şi că vreau să ajung în seara aceea la Hârtieşti, fără de veste, ca să încep a doua zi inspecţia, exact la orele 8, pentru a controla şi punctualitatea învăţătorilor.

Ne-am aşezat pe marginea şanţului şi după ce mi-a spus că este membru de partid şi se află în conducerea Cooperativei, timp de o oră l-am descusut despre toate, reuşind să aflu de la el tot ce am dorit. Am început cu învăţătorii din sat pe care mi i-a descris în culori foarte urâte, mai ales pe învăţătorul Costescu, ginere de chiabur, pentru ca să trec imediat la datoria pe care o au membrii de partid, de a urmării cu "vigilenţă" programul Partidului. L-am întrebat apoi dacă există fugari plecaţi din comună, dacă-l cunoaşte pe banditul de Marinescu şi dacă cumva a apărut prin partea locului, având multe neamuri pe valea Argeşului. După ce m-a asigurat bine, pentru c-a avut procese la tribunal şi după ce mi-a adresat destule înjurături, mi-a destăinuit toate ordinele primite de la partid şi de la Securitate, referitor la mine, ce s-a discutat la organizaţia de bază, cine sunt conducătorii urmăririi mele, şi ce părere au despre neamurile care m-ar putea adăposti. Servindu-l la plecare cu o ţigară i-am amintit să execute cu sfinţenie decretele de Partid şi să fie cu vigilenţă mereu trează, pentru distrugerea duşmanului de clasă. La un kilometru distanţă am intrat în pădure urmând potecile mele.

Într-o altă noapte din plină iarnă, era într-o sâmbătă seara pe la sfârşitul lui ianuarie. Plecând de la Bîrzeşti n-am mai putut urma drumul pe deal prin pădure, tot din cauza zăpezii prea mari, urmând şoseaua judeţeană. S-a întâmplat că în seara aceea să ruleze un film la cinematograful din Hârtieşti, lumea fiind adunată aici. Primăria şi postul de jandarmi se aflau chiar la cotitura drumului meu spre Scorţaru, din care cauză căutam să trec pe aici între orele 1 şi 2 din noapte. Înainte de Primărie am întâlnit în drum chiar pe şeful de post. Se schimbaseră cei vechi care mă cunoşteau, fiind aduşi alţii din afara judeţului. Să mă retrag nu mai puteam. Am mers ţintă la el şi după ce i-am adresat salutul "Trăiască Republica Populară" i-am spus că sunt de la partid aflat în control întrebându-l la ce oră pleacă maşina cu leme la gară fiindcă trebuie să fiu neapărat a doua zi la Câmpulung, având şedinţă plenară. După alte câteva întrebări şi răspunsuri, ne-am despărţit ca doi buni ,,tovarăşi" ce slujim aceluiaşi stăpân.

Servieta ce o purtam era dovada evidentă că sunt de la partid.

Abia în 1950 Securitatea G-rală a Statului m-a pus în urmărire pe întreaga ţară publicându-mi fotografia la revista oficială a Ministerului, scoţând şi 3000 de exemplare, pe care le-a trimis oricărui post de Miliţie comunală şi fiecărei securităţi raionale şi regionale, care la rândul lor le-au multiplicat şi predat fiecărui agent pentru ca să mă poată recunoaşte şi identifica în cazul unei eventuale întâlniri sau arestări.

La Scorţaru, peste drum de conacul prietenului, se afla casa "finei Veta" o ţărăncuţă frumuşică, tânără, delicată şi bună gospodină, discretă şi de o modestie rară. Fusese crescută înzestrată, cununată de familia Matei, având şi un copilaş de trei ani.

Aici se pregătea masa pentru întregul personal şi pentru cei aflaţi la lucru şi tot aici eram servit şi eu. Ştia perfect deci cine sunt, cunoscându-mă încă de la Câmpulung pe când locuiam în acelaşi imobil cu vărul meu avocatul Chelcea, a cărui soţie este fiica prietenului Matei.

N-a şoptit niciodată nimănui, nici un cuvânt despre mine şi nici chiar mamei şi surorii sale care au venit s-o vadă.Tot aici am primit şi vizita câtorva prieteni care nu mă dăduseră încă uitării.

Cu sosirea primăverii situaţiile s-au mai schimbat, primăvara dând peste tot un imbold de viaţă nouă. Înverziseră pădurile, grădina şi câmpiile, iar pomii erau în floare. Sub adierea vântului petalele lor desprinzându-se din buchete acopereau pământul cu un covor multicolor, printre care apăreau ici şi colo sclipirile mărunte ale licuricilor şi presărarea argintie a boabelor de rouă, prinse pe fiecare firicel de iarbă.

Ca şi toamna, şi primăvara ne petreceam nopţile lângă focul de lângă strunga oilor, lângă fluierul ciobănaşului Mitică ale cărui cântece de dor ne alintau sufletul, risipindu-se uşor pe razele de lună în împărăţia nopţii, alături de cântecele păsărilor ce nu lipseau niciodată.

Tălăngile oilor izbeau dealurile din apropiere cu glasul lor rece şi sonor împrăştiindu-se pretutindeni în ecourile pădurii şi în depărtarea văilor fără să pot opri un zâmbet uşor ce apărea fără voia mea, tăinuind în el chemarea unui cântec de mâhnire venit de departe, din vremuri de demult, de numai ştiu când, de nesfârşit de mulţi ani.

- Doamne să-i dai omului
Ce i-ai dat şi codrului
Căci codrului i-ai dat cărări
Iar omului supărări.

Îl auzisem într-o seară târzie, în munţii Vrancei, cu zeci de ani în urmă, cântat de un copil cu o voce îngerească şi îl reţinusem pentru mine, reamintindu-mi-l acum. Şi cât de real apărea de data aceasta!

Tot atât de dureros îmi apăreau în minte şi versurile scrise cu aproape 80 de ani în urmă de Ronetti Roman, când proscrisul pornise la drum ca şi mine, cu toiagul pribegiei în mână cu deosebire că eu pribegeam prin aceste păduri fiindcă nu am putut trece la timp graniţa:

Proscris, gonit din ţara mea,
Plec în străinătate
Şi crima mie, că te-am iubit
O, sfântă libertate!

Cu foc din inim-am lucrat
La a țării înălțare
Şi ca răsplată mă gonesc,
Ai mei, în depărtare,

Băiete, în traistă tu să-mi pui
Vechi cântece de jale
Mărirea țării voi visa
Cântându-le pe cale.

Adesea, din acest punct schimbam direcția, coborând în valea Argeşului, tot prin Pădurea Statului.

Dar, ori de câte ori coboram, fie pe aici, fie prin alte funduri de vâlcele, mai spre nord, sau când veneam pe vale dinspre sud, mă opream totdeauna la Sfânta Cruce de lângă pădure, de la marginea de sud a satului Vultureşti.

Intram în Cruce pentru a mă odihni, dar şi pentru a ridica o închinăciune Atotputernicului Dumnezeu, care mă ferise până acum din calea urmăritorilor şi-mi ajutase să scap din atâtea situații grele.

Mi s-a întâmplat adesea ca, în cele zece minute cât stăteam în popas, să treacă pe şosea, pe lângă mine, fie maşina Securității, fie trăsura cu cei de la plasa Boteni. Îi priveam cu indiferență, ştiind că în Sfânta Cruce, oricât de mult aş fi rămas, nu voi fi căutat. Ea nu-i loc de popas şi nici de meditație pentru comunişti. O ființă divină parcă mă apăra. Ştiind că maşina Securității circula mai ades noaptea, atent cum eram, auzind-o de departe, mă afundam în pădure, sau mă ascundeam în grădinile şi livezile din apropiere.

Ca teolog, ştiam că religia nu este un simplu misticism şi nu este nici practica sentimentală a unor habotnici, ci este o ştiință care ca toate celelalte ştiințe necunoscute, nu poate fi înțeleasă decât de cei inițiați, care-i cunosc misterele, iar cei care nu le cunosc trebuie să primească cuvântul Evangheliei ca pe un adevăr imuabil care, în anumite împrejurări poate fi verificat de anumiți oameni şi pentru dezmințirea căruia nimeni n-a reuşit încă să emită o teorie valabilă.

În artă, în ştiință, în medicină mai ales, savanți dispăruți de mult în veşnicie, ar trece azi prin toate chinurile iadului, dacă s-ar mai putea întoarce să citească o parte din afirmațiile dogmatice făcute de ei, pe care multă vreme noile descoperiri le-au făcut să devină absurde.

Mărturisirile sfinților Apostoli, venite de departe să afirme un adevăr, nu pot fi puse la îndoială.

De două mii de ani învățătura bisericii creştine a rămas aceeaşi şi, pe zi ce trece cuprinde tot mai multe suferințe. Atâta timp cât nimeni n-a

dovedit până acum contrariul acestor mărturisiri adevărată, oricât de fantastice ar părea la un moment dat pentru unii, în anumite privințe, trebuie să li se acorde respectul cuvenit.

Întreaga învățătură creştină se bazează pe credință. Dacă nu crezi, întreaga structură sufletească a ta se va prăbuşi. Răsărită în suflet ca dintr-o sămânță divină, nu admite critici şi nici discuții; acolo unde începe discuția, încetează credința şi mai ales puterea ei. Discutată, nu mai poate muta munții din loc.

Tot astfel şi crucea. Este sfântă şi puternică numai atunci când o porți cu hotărâre pe umeri, fiind gata să te răstigneşti pentru apărarea şi sfințirea unei idei. Într-altfel purtată de mâini tremurânde de necredință şi neputință rămâne doar simbolul dumnezeirii.

Şi din teorie şi din viața de toate zilele şi mai ales din aceea pe care o trăiesc acum ştiu cât este de folositor ca atunci când eşti lovit de o nenorocire să crezi într-o putere mai presus de fire şi cât de bine este să te afunzi în această credință care este atât de frumoasă şi atât de aproape de sufletul tău.

„Transfigurând, realitatea devine izvor de speranțe, de tărie sufletească şi de mângâiere". Îl iubim pe Mântuitor pentru frumusețea învățăturii lui, pentru chinurile morții şi pentru gloria învierii.

„Urască-l cei fără de lege
Ce-i pasă Lui de ura lor
El a venit s-aducă pace
Şi înfrățirea, tuturor,
Voi, toți ce-ați plâns în întuneric
Şi nimeni nu v-a mângâiat,
Din lunga voastră-ngenunchere
Sculați! Hristos a înviat".

Şi astfel, în liniştea singurătății sălbatice din jurul meu, viața atât de zbuciumată pe care o trăiam, cu toate zvârcolirile ei dureroase, cu toate grijile ce-mi încrețeau fruntea, cu toate amărăciunile de tot soiul şi cu tot prezentul nesigur şi umbrit de necunoscut, nu-mi putea totuşi smulge speranțele într-un alt viitor, într-un alt sens al vieții cizelat prin dureri pentru un alt rost idealizat al vremurilor viitoare, cristalizându-mi gândurile risipite, îmi întregeam liniile hotărâte ale sufletului, începând să desprind şi să limpezesc cât mai mult şi cât mai bine înțelesul şi trăsăturile rezistenței noastre în lupta pentru triumful unei idei mari de libertate şi demnitate, speranțe sublime şi nobile, singurele simboluri de încurajare, zămislitoare de puternice forțe morale, de-a lungul întregului nostru drum, la capătul

căruia nădăjduiam că avem şi noi dreptul la partea noastră de fericire, punând astfel graniță suferințelor hărăzite de soartă.

Înapoi forțe ale întunericului comunist! Soarele luminii învățăturii creştine, pe care voi vreți s-o distrugeți, este mai puternic decât ticăloasele şi josnicele voastre învățături.

El luminează calea către iubire, frumos şi fericire, iar nu către lupta de clasă şi revoluția permanentă a violenței, pentru ca voi, o infimă şi inferioară minoritate, cu sufletele otrăvite de ură inconştientă şi barbarie, să stăpâniți lumea prin forță şi tiranie.

Dar în lipsa mea se operase o percheziție la Scorțaru şi fusese arestat şi avocatul Chelcea, ginerele lui Matei. Şederea mea aici trebuiea întreruptă. La orizont apărea şi iarna şi trebuia găsit un nou adăpost. M-am hotărât să plec şi în seara de 1 noiembrie 1949 am părăsit definitiv acest loc, care mă adăpostise un an de zile, cu unele întreruperi spre Bîrzeşti.

Să mulțumesc lui nenea Mihai şi tuturor de la Scorțaru pentru tot binele ce mi-au făcut? Este foarte puțin. „La nevoie se cunoaşte prietenul" spune un vechi proverb românesc.

În adevăr am fost la nevoie şi mi s-a arătat nu numai prietenie, ci dragoste sinceră, plină de exemplul vorbei şi al faptei. Mi s-a oferit nu numai adăpost şi masă, dar mi s-a dat atenție continuă încordată pentru garantarea siguraței mele. S-a dat tot ce s-a putut în aceste vremuri grele. S-a făcut totul pentru mine. N-a mai rămas nimic.

Țață Leana, nene Mihai, scumpe Gică şi voi toți cei din Scorțaru! Plec de lângă voi cu sufletul plin de ființa voastră.

Plec, lăsând aici în frumosul loc de care mă despart, o părticică din sufletul meu, purtând cu mine amintirea credinței voastre şi a sincerității şi curățeniei dragostei voastre, pe care nu le voi uita niciodată.

O MARE DURERE

Un proverb românesc spune că un necaz nu vine niciodată singur. Primisem atâtea lovituri. Ştiam că am de-a face cu o bandă de tâlhari de loviturile cărora încercam să mă apăr cum puteam mai bine. Dar mi s-a îmbolnăvit fetiţa, pe care o iubesc ca şi pe lumina ochilor mei. La început s-a crezut că ar fi vorba de o tuse convulsivă, sub o formă uşoară, recomandându-se schimbarea aerului, ceea ce s-a şi făcut. Rezultatul a fost însă negativ. Abia ulterior s-a constatat că era ceva mai serios pulmonar. Mult timp mi s-a ascuns faptul, pentru a nu fi frământat şi de această durere. Tocmai târziu mi s-a comunicat, atrăgându-mi-se atenţia că locuinţa este supravegheată continuu de oamenii Siguranţei şi să nu cumva să comit imprudenţa să încerc s-o văd, fiindcă aş cădea prins. Am suportat această durere cu ultimul stoicism de care poate fi capabil cineva.

Ce n-aş fi dat atunci să pot s-o văd, să-i viu în ajutor, să-mi lipesc obrazul de căpşorul ei şi s-o adorm în braţele mele să prind zâmbetul şi privirea caldă şi dulce cu care mă întâmpina totdeauna. Dar, despărţit de ea de împrejurări împotriva cărora nu puteam lupta altfel, mă mulţumeam cu resemnarea şi cu rugăminţi fierbinţi către bunul D-zeu, ca s-o salveze, redobândind sănătatea.

Datorită îngrijirilor atente ale doctorilor şi în deosebi ale d-lor Dr. Col. Zăicescu şi Niţescu, a fost salvată. Le stâng mâna cu toată afecţiunea sufletului meu. Într-un moment atât de greu, mi-au dat un sprijin atât de preţios.

Dar gândul meu se îndreaptă către soţie care a pus în joc toată fapta, tot sufletul său, întregile sale forţe, zi şi noapte, ceas cu ceas secundă cu secundă, pentru a supraveghea salvarea ei, care-i cel mai preţios dar pe care mi l-a oferit bunul D-zeu în zilele de azi restul interesează mai mult decât fiul.

Vor fi multe lucruri drepte şi nedrepte în rânduiala vieţii noastre, un singur lucru însă este absolut nedrept: ca tatăl să traiască mai mult decât fiul. Bunul D-zeu m-a ajutat şi m-a ferit să primesc această lovitură aşa după cum mi-a ajutat de am fost complet sănătos.

Dar alături de bunătatea dumnezeiască se află tirania călăilor comunişti, care încercau prin toate mijloacele să mă prindă, profitând până şi de această împrejurare.

Lacrimile tăcute pe care le-am vărsat din plin şi de dorul ei dar de teama necunoscutului, vor avea şi ele dreptul să vorbească odată şi de sigur că vor şti ce să spună şi ce să facă:cui, când, cum şi unde.

APROAPE SĂ CAD PRINS

La Bîrzeşti se afla un învăţător Beldugan, beţiv pătimaş, ale cărui certuri şi scandaluri familiare nu mai constituiau o surpriză. Ambii soţi fiind mutaţi disciplinar, Beldugan a cerut partidului să anuleze mutarea, iar în schimb îşi lua angajamentul să mă dea prins, de aceea i s-a admis. Angajamentul ne-a fost comunicat imediat de unii prieteni, din care cauză rămânerea mea în Bîrzeşti nu mai era posibilă. Încă din timpul verii mă gândeam la un popas pe care să-l fac la cineva dintre neamurile din Boteni. Pentru a nu greşi, am cerut şi părerea Pr. Niţulescu, care ne-a indicat pe Moise Stan, căsătorit cu o verişoară primară de-a mea şi care mi-a comunicat că mă aşteaptă oricând găsesc de cuviinţă să sosesc. Cum nu cunoşteam poziţia, ne-am dat loc de întâlnire la 2 noiembrie orele 24, la crucea din marginea de sud a satului Boteni. Era o noapte mohorâtă de toamnă. Plouase şi drumurile deveniseră destul de grele, cu luna ascunsă printre nori, ca un tăciune sub cenuşă. Era timpul cel mai potrivit pentru mine, când puteam să mă strecor cu mai mulţi sorţi de izbândă. Mergeam tăcut şi atent pe potecuţa de pe marginea şoselei, cu vântul în faţă, ce-mi încetinea mult pasul şi-mi întretăia respiraţia.

Exact la ora fixată, după trei ore de mers continuu, am fost la punctul indicat, unde eram aşteptat încă de la orele 21.

Gospodăria cumnatului Moise era aşezată la marginea de sud a com. Boteni, pe versantul dinspre est, în pantă şi cu faţa spre sud, izolată complet de celelalte case din jur.

Către vest şi sud se deschide larg valea Argeşelului, care se încrucişează cu valea Vacii, oferind ochiului o splendidă privelişte deschisă, privirea putând străbate până departe, către culmile Scorţarului şi vârfurile pădurii Hârtiasca.

Stând sus, pe sala casei, şi trimiţând privirea spre sud şi vest, nu te mai hotărăşti să te retragi, rămânând într-o continuă admiraţie. În spatele casei, peste un dâmb şi o vâlcea, se află şoseaua comunală Boteni – Balabani. Deluşorul se termină cu o poieniţă, de pe care ai cea mai frumoasă privelişte a ţinuturilor dimprejur. Pe acest deluşor şedeam de multe ori în serile senine, frământat de gânduri şi de amintiri.

Soarele lumina aceste locuri de dimineaţa până seara, aşa că primăvara era mai timpurie. Casa se afla în mijlocul proprietăţii, iar curtea era complet ascunsă vederii. Drumul ce conducea la casă era frecventat numai de familie.

Mă aflam aici ca într-o cetate şi în perfectă siguranţă.

Moise Stan este un bărbat de statură potrivită dar bine făcută, având vârsta de 50 de ani. A muncit mult în viaţă până a reuşit să facă gospodăria actuală. Ocupându-se şi cu negustoria a căpătat experienţă,

în panică şi nici în disperare şi n-ar compromite niciodată o situaţie, orice i s-ar întâmpla. Este un bărbat de cuvânt, hotărât şi conştiincios. Omul acesta nu poate fi încovoiat, nu-i cu putinţă aşa ceva. A trecut prin foc şi a dovedit că este din metal solid. A fost bătut groaznic, a fost maltratat că nu se mai cunoştea că-i om, ca să spună locul unde mă aflam ascuns, dar n-a mărturisit nimic. O singură şoaptă, într-un moment de şovăială şi eram pierdut, fiind doar la câţiva paşi de agenţii siguranţei, când a fost arestat şi i s-a cerut să mă predea. Cu toate groaznicele torturi la care a fost supus, n-a făcut nici o declaraţie care să complice situaţia, angajând şi pe alţii. În momente atât de grele s-a purtat peste aşteptări.

Este un duşman neîmpăcat al regimului comunist şi pentru ziua de mâine un exemplar de frunte, verificat deplin.

Straşnic om şi straşnic reacţionar!

Verişoara, Floarea Moise Stan, este o fiinţă de statură mijlocie, puţin slăbuţă, dar cu mişcări iuţi, părând mai mult o fetişcană. Este o fire cumpătată, harnică şi stăruitoare, dar ambiţioasă. Când face ceva, face cu tot sufletul şi cu toată inima, fiind dornică să aibă casa îndestulată.

Ceea ce impresionează îndeosebi la ea este hotărârea, ascunsă sub aparenţa unei modestii accentuate, dar îţi atrage imediat atenţia privirea pătrunzătoare a ochilor. Ştie şi poate să se descurce singură în orice situaţie şi nu se dă bătută în discuţie când are de apărat o cauză dreaptă, vorbindu-şi hotărât şi cu curaj.

Au doi copii pe care îi ţin strâns apropiaţi în jurul lor şi nu poţi pătrunde aici, ca într-o cetate. Ambii copii le seamănă şi la fire şi la caracter, iar ginerele Alexandru este o persoană fină şi delicată, dar bărbătească şi discretă.

Trăiesc cu toţii în perfectă armonie şi se completează unii pe alţii. Puteam rămâne aici timp îndelungat, dacă nu se comiteau anumite imprudenţe şi nu producea un denunţ, care era să mă coste mai mult decât libertatea şi m-a făcut să părăsesc acest loc, unde n-ar fi putut niciodată bănui Securitatea că m-aş fi putut ascunde.

Consemnul era ca nimeni să nu mă viziteze, şi nici să comunice altora locul, iar orice încunoştiinţare urma să se facă numai prin părintele Niţescu.

Totuşi, în ziua de 14 ianuarie, am primit vizita cumnatului meu Heroiu, însoţit de alte trei persoane. Faptul a fost cunoscut de servituarea susnumitului, situaţie care mi s-a tăinuit. Tot în Bîrzeşti se mai afla ascuns şi nepotul său, Neculae Heroiu, care venea adesea noaptea la locuinţa sa. Totul a fost descoperit, iar Beldugan şi cu secretarul organizaţiei de bază s-au aşezat la pândă. Presupunând ca nepotul amintit eram de fapt eu, cazul a fost denunţat Securităţii, care în ziua de 23 ianuarie, orele 8, a şi sosit la Bîrzeşti, percheziţionând casa cumnatului Heroiu. De aci au plecat pe deal la "odaie" (construcţie mică lângă stupi), cerându-i să indice locul unde mă aflu ascuns. Neobţinând

răspunsul dorit, l-au arestat, vrând să-l conducă la Câmpulung. Încercarea nu le-a reuşit, fiindcă s-a opus satul cu forţa, aşa că spre seară Securitatea a trebuit să renunţe şi să plece. S-au înapoiat totuşi în noaptea de 31 ianuarie, când l-au ridicat şi condus la Câmpulung. Dimineaţa următoare a plecat servitoarea lui şi prezentându-se la Securitate, a comunicat că mă aflu în comuna Boteni, locul fiind cunoscut de soţie, pentru ca şi ea şi servitoarea mea să fie arestate în noaptea de 2-3 februarie orele 24.

Soţia n-a făcut nici o mărturisire, cu toate ameninţările şi şantajul întrebuinţat contra sa.[1]

Servitoarea mea, deşi la început a refuzat să facă mărturisiri totuşi ulterior, în urma unei groaznice bătăi, când i s-au rupt trei dinţi, aplicată de Loc. Luca, care-l nenorocise în bătăi pe Heroiu, a indicat locul unde mă aflam, precizând c-a fost trimisă de soţie să mă anunţe de arestarea lui Heroiu.

Nici acesta n-a făcut la-nceput nici o mărturisire deşi fusese şi el groaznic bătut. Văzându-se apoi descoperit a mărturisit totul, dând şi alte amănunte care puteau fi tăinuite, întrucât Securitatea n-avea nici o cunoştinţă de ele.

Dacă prima servitoare nu cunoştea locul şi nu intervenea în cauză, poate că nu s-ar fi aflat nimic.

Nu ştiam de arestarea soţiei şi servitoarei mele, din care cauză am rămas pe loc, fiind convins de rezistenţa primului arestat – Heroiu. Îmi împachetasem însă toate lucrurile, îmi pusesem în ordine toate hârtiile şi dormind complet îmbrăcat eram în aşteptare.

După presupunerile mele zilele cele mai hotărâtoare erau acelea de 2 şi 3 februarie. Dacă rezistenţa cumnatului Heroiu se prelungea până la această dată şi nu făcea nici o mărturisire, securitatea nu putea obţine nici o indicaţie despre mine şi era de presupus că va renunţa, fiindcă se observaseră de la început că era în domeniu tatonărilor, iar nu pe direcţii sigure. Stam de veghe, cu atenţia încordată şi gata oricând de plecare.

În noaptea de 2-3 februarie şezusem de veghe până la orele 24 când am aţipit puţin. Era o noapte senină cu zăpada de peste 30 cm. şi cu lună plină, putând să observ, pe zăpadă orice vietate: lupii, vulpe, iepure de la distanţă de câteva sute de metri. În plus era un ger groaznic, de trosneau copacii şi crăpau pietrele.

Viaţa pe care o trăisem până atunci în rezistenţă cu atenţia veşnic încordată cu privirile aţintite în toate direcţiile, îmi perfecţionasem auzul atât de bine încât puteam simţii orice zgomot sau foşnet s-ar fi produs în jurul meu, la distanţe destul de mari.

---

[1] Şantajul era totdeauna acelaşi: Vor lua fetiţa şi o vor interna într-o instituţie de educaţie dură, comunistă.

Viaţa pe care o trăisem până atunci în rezistenţă cu atenţia veşnic încordată cu privirile aţintite în toate direcţiile, îmi perfecţionasem auzul atât de bine încât puteam simţii orice zgomot sau foşnet s-ar fi produs în jurul meu, la distanţe destul de mari.

Pe la orele patru-cinci am tresărit din somn la auzul lătratului unui câine. Lătrase o singură dată, în vale, lângă şosea, distanţă de aproape 300m. Am sărit imediat în picioare, am ieşit pe prispă să văd ce s-a întâmplat. Mi-am dat seama că pe astfel de vreme nu poate să rămână nici o vietate sub cerul liber şi dacă totuşi a lătrat un câine, trebuia să fi fost ceva neobişnuit. Am rămas afară câteva minute, ascultând şi privind în toate părţile, fără să se simtă vreo mişcare. Am presupus că poate a fost un om care a pornit de acasă dis de dimineaţă, cine ştie în ce direcţie şi pentru ce anume şi m-am înapoiat în casă, dar fără să adorm.

După câteva minute am auzit un alt lătrat, ceva mai aproape şi iarăşi am ieşit afară. Drumul ce ducea la casa noastră era în formă de dreptunghi, lipsindu-i latura dinspre nord. Toate celelalte trei laturi se vedeau foarte bine. Deşi nu zărisem nimic, de curiozitate am rămas afară în observaţie, ceva mai mult. Deodată şi-au făcut apariţia cinci persoane îmbrăcate milităreşte şi înarmate, mergând pe prima latură pe flanc câte unul, pe poteca înzăpezită. M-am dat seama că este Siguranţa şi fără să mai întârzii o secundă am revenit în cameră, m-am îmbrăcat imediat şi cu servieta în mână am coborât repede scările. Cumnatul Moise, dormea în cuine jos iar eu cu nepotul în camerele de sus. Stabilisem că, dacă se iveşte ceva, să vină să doarmă în patul meu, iar nepotul, deşteptat de mine, l-a anunţat pe tatăl.

La coborârea pe scări m-a întâmpinat verişoara cu aceste cuvinte:

– Să nu te predai, că de la noi nu vor scoate nimic.

– Bine. Mulţumesc. Fiţi tari şi hotărâţi. Închide poarta în urma mea.

Am trecut în grădina din spatele casei, şi observând că pe măsură ce agenţii se apropiau fuga mea în aceea direcţie, peste culme, era imposibilă. Fiind acoperit de vederea casei, nu m-am grăbit şi am sărit în grădina vecinului şi am aşteptat. Soarta mea în acest timp depindea doar de un moment, de o clipită pe care trebuia să ştiu să o stăpânesc, ca nu cumva să plec înainte de vreme, s-au prea târziu. Aşteptam deci apropierea lor, dând inimii o strânsă ghemuire şi cu toţi nervii deveniţi scântei. Îmi era teamă ca nu cumva să fi pus străji în jurul casei, dar graba cu care veneau pe potecă m-a făcut să cred că nu au luat această măsură elementară, considerându-mă o pradă sigură în mâna lor. Se vedea că nu au nici experienţă şi nici nu sunt prudenţi. Aşa cum veneau pe potecă, în flanc câte unul, cu armele pe umăr, aşteptându-i pe o aşa lumină, i-aş fi doborât pe toţi cu automatul meu.

Când am presupus că s-au oprit la 20-30 m de casă, târându-mă prin zăpadă şi acoperit de gard am trecut culmea fără să fi fost observat, în timp ce ei au sărit în curte, începând cercetările. Traversând vâlceaua am ieşit în drum, coborând la casa nepoţilor, pe care i-am anunţat de cele întâmplate. Ascuns apoi după culme într-un grup de salcâmi, am aşteptat. Se apropiau orele 6 şi apăruseră zorile. Peste o jumătate de oră de căutări agenţii au plecat luând cu ei şi pe Moise.

După plecarea lor am pornit şi eu de-a coasta, spre Lucioni şi apoi, traversând valea m-am îndreptat spre potecile Jugurului, ferind poteca Drăghiciului.

Şi întâmplarea aceasta făcea parte din lupta vieţii.

Timp de aproape 6 ore am străbătut distanţa de 10 Km prin zăpadă, numai prin pădure, ud complet şi pe jumătate îngheţat. Către orele 12 am sosit din nou la Scorţaru, punându-l pe prietenul Matei la curent cu cele întâmplate. Nu aveam nici o cunoştinţă de cele ce se întâmplase la Câmpulung iar din moment ce fusese la un pas de arestare însemna că se făcuseră mărturisiri care ar fi putut angaja şi pe alţii. Era deci, de datoria mea să-l anunţ. Am rămas ascuns peste zi la o claie de fân îmbrăcat cu o sarică, iar seara mi-am continuat drumul spre sud, aflându-mă la orele 23 în comuna Hârtieşti. Pe drum mi-am amintit aci neamuri şi am pornit să le caut, voind să câştig din timp şi să aflu ce s-a petrecut la Câmpulung cu cei arestaţi.

Cu ajutorul vărului Mitică Zamfirescu m-am adăpostit la fiica sa, stând pe loc patru zile. De aci am trimis iscoade spre Câmpulung, aflând de arestarea soţiei şi a servitoarei. În seara când să plec a sosit cumnatul Moise şi de la el am aflat cele ce s-au petrecut la Securitate.

În maşina cu care sosiseră agenţii în noaptea de 2 -3 februarie se afla şi cumnatul Heroiu, luat să le arate locuinţa lui Moise. Intrând în cameră cu pistoalele întinse, l-au somat pe Moise să aprindă lumina şi să ridice mâinile în sus, întrebându-l unde se află Marinescu. La răspunsul lui că nu cunoaşte, au percheziţionat peste tot. Rezultatul fiind negativ, l-au arestat şi au plecat cu toţii. Înainte de a porni spere Câmpulung, l-au dus la o casă părăsită aflată în câmp, aproape de şosea. Spărgând uşa, l-au întins pe pat, iar Locot. Luca l-a bătut cu ciomagul până l-a lăsat în nesimţire, întrebându-l unde sunt ascuns.

Desigur nici el nu cunoştea exact în acea clipă locul unde mă aflam. Presupunea însă c-am trecut pe la fiica sa, conform înţelegerii. În tot cazul ştia că sunt prin apropriere. A suportat totul şi a răbdat să fie nimicit în bătăi, dar n-a făcut nici o destăinuire.

Dacă ar fi precizat că am plecat din casa sa cu câteva minute înainte, mi s-ar fi luat urma şi aş fi fost prins. A ştiut să tacă şi să rabde, salvând situaţia.

În drum spre Câmpulung, agenții s-au oprit şi în comuna Suslăneşti, la casa lui Baştea. În acel moment cumnatul Heroiu i-a spus lui Moise că servitoarele au dezvăluit totul şi că deci nu mai este cazul să ascundă adevărul. Dar Moise nu s-a lăsat convins, continuând să tacă, cu toate bătăile şi torturile la care a fost din nou supus de Locot. Luca. Se temea ca nu cumva să i se întindă o cursă şi a persistat în tagadă.

La securitate, printr-o întâmplare fericită, a putut să stea câteva momente cu soția mea, prin uşa întredeschisă, luând cunoştință de declarațiile servitoarelor. Numai după aceea, fiind confruntat cu soția, a recunoscut că mă cunoaşte, afirmând c-am plecat imediat după arestarea cumnatului Heroiu, fără să cunoască direcția, fiindcă aveam obiceiul să nu spun de unde vin şi nici încotro plec.

Când am vorbit ulterior cu soția, aceasta mi-a precizat că atunci când l-a zărit prin întredeschiderea uşii, nu se mai cunoştea că mai are cap de om, din cauza bătăilor suferite.

După cinci zile de tortură, Securitatea convingându-se că nu ştiu unde mă aflu, i-a pus pe toți în libertate.

Moise, ajungând acasă pe jos, cu picioarele degerate de gerul năprasnic din beciurile Securității, aflând că sunt adăpostit în comuna Hârtieşti, a venit să mă vadă, după ce nu rămăsese acasă decât câteva minute, timpul necesar pentru schimbarea încălțămintei.

Din cele ce mi-a povestit reieşea că Securitatea căuta să afle dacă am făcut parte din grupul colonelului Arsenescu, fugit şi el după plecarea mea şi pe care de asemenea nu reuşise să-l prindă. În plus voia să ştie cu cine m-am întâlnit, ce sfaturi le-am dat şi care sunt părerile mele asupra stărilor actuale. N-au putut obține nimic, nici de la Moise şi nici de la soție. N-au vorbit decât atunci cât a trebuit şi ceea ce trebuie.

Şi, Doamne, multe ar fi fost descoperite dacă ar fi scos o vorbă, fie de la el, fie de la soție!

Iată un om mic în aparență, ştiut – doar în cercul restrâns al cunoştințelor sale dar mare în faptă şi cuvânt. Merita să fie dat de exemplu tuturor acelora în al căror suflet există un adevărat gând bun românesc.

A venit să mă vadă mânat de dragostea ce-mi purta. Voia să ştie cum mă aflu, ce mai gândesc, cerându-mi să revin la el oricând voi voi. L-am întrebat:

– Nu ți-a fost deajuns prin ce ai trecut şi ai uitat atât de repede ce ai suferit?

– Doi din mine nu vor putea face niciodată. Acum se cunoaşte cine este cu adevărat Român. D-ta ai dat totul, noi atât de puțin. Am o singură dorință: mâine, când se vor schimba vremurile, să am dreptul să vorbesc.

Ca să revin la Moise, însemna să întreprind o acțiune foarte îndrăzneață, ceea ce nu-mi puteam permite şi nici pe loc nu mai puteam rămâne, întrucât peste trei zile era nunta fratelui gazdei. Altă direcție n-aveam, decât numai spre sud şi în noaptea de 6-7 februarie am sosit la Bîrzeşti, oprindu-mă la nepotul învățător Grigore, la care poposisem în atâtea rânduri, plecând de la Scorțaru sau de la Negreşti. Era cel mai puternic stâlp de rezistență în acele locuri.

ÎN SATUL MEU

În noaptea următoare am sosit la Negreşti, la fratele meu. Neamurile fiind supravegheate şi controlate, nu-mi puteau servi decât numai ca puncte scurte de oprire, iar nu ca adăposturi pentru mai mult timp. Sunt însă puncte principale de sprijin, cu ajutorul cărora îmi pot găsi gazde noi şi la care apelez de câte ori am nevoie.

Împreună cu fratele, am examinat fiecare casă din sat şi pe fiecare locuitor în parte, spre a vedea la care aş putea să mă adăpostesc. Am fost de acord că cea mai potrivită este casa locuitorului Ion Neculaie Preda Dinu, care se află în apropiere.

Soţia lui e fina fratelui şi deci şi a mea, iar legătura am stabilit-o prin tatăl acesteia, Petre Ionescu, fiind primit imediat.

În seara de 8-9 februarie m-am instalat aici. Casa este situată la margine, în legătură directă cu grădinile şi cu pădurea şi destul de ferită de privirile vecinilor. În spate se află şi locuinţa unei alte fine a noastră, Lina Albu, pe a cărei tăcere şi sprijin ne puteam bizui.

Locuiesc singur în odaia de sus, dinspre pădure.

Familia se compune din bătrânul Neculae, fiul său Ion, nora Lenuţa şi doi copii, unul de trei şi altul de doi ani.

Bătrânul Neculae Preda Dinu este cel mai în vârstă om din satul nostru. Este un moşneag agreabil şi cu suflet curat. Figura lui inspiră simpatie şi respect. Îl cunosc din copilărie şi, cu toate că poartă în spate 87 de ani, figura puţin slăbită şi brăzdată acum, nu s-a schimbat cu nimic din ceea ce a fost odinioară. Chipul i se înseninează uşor şi brazdele i se adâncesc puţin atunci când zâmbetul îi flutură pe buze, la aducerea aminte a vremurilor pe care le-a trăit. Gospodar bun, priceput, muncitor şi cinstit, a reuşit să strângă o bună agonisire, bucurându-se de mult respect din partea consătenilor. Mintea i se păstrează absolut clară şi, cu toată vârsta înaintată şi cu picioarele care încearcă să nu mai răspundă bine la comandă, totuşi ajută la treburile gospodăriei şi în fiecare zi merge cu vitele la păşune, urcând şi coborând dealurile din jur. Nepoţii îi spun „Bitu" şi ţi-e mai mare dragul să-i vezi cum îl iubesc de mult şi cum, la rândul său, le poartă de grije.

Aflând că sunt prin apropiere şi că aş dori să fiu adăpostit în locuinţa sa, a primit cu multă bunăvoinţă propunerea mea.

Stăm adesea de vorbă ore întregi despre stările actuale, comparându-le cu cele de demult şi ultima lui dorinţă este să-i dea D-zeu zile să apuce schimbarea vremurilor de acum. Îmi poartă de grijă ca un adevărat părinte şi mărturiseşte cu curaj că datoria fiecăruia este să reziste şi să lupte.

Privindu-l şi examinându-l cu atenţie, pot spune deschis:

„Plecăciune până la capăt, bătrânule Neculae Preda Dinu. Şi când ne vei părăsi pentru totdeauna, să fi mândru că ţi-ai făcut pe deplin datoria de Român adevărat, până în ultima ta clipă. Toţi ticăloşii şi netrebnicii zilelor de azi ar trebui să te ia ca exemplu de curăţenie sufletească, de ţinută demnă şi mândră şi de stejar solid înfipt în glia şi datina strămoşească."

Ion N. Pr. Dinu este un bărbat în vârstă de 42 de ani, chipeş la statură şi potrivit de înalt. Deşi puţin slăbuţ la faţă, totuşi este solid şi bine legat. Ca şi bătrânul este un bun gospodar, sigur şi stăpân pe sine, îndrăgostit de familie şi de căsuţa sa. Zâmbeşte rar, dar sincer şi cu toată fiinţa. Este un duşman hotărât al stărilor actuale şi nu se sfieşte să li se împotrivească deschis. La registrul de evidenţă al Primăriei este însemnat cu doi de „R" (reacţionar). Dacă se mai adaugă şi al treilea, înseamnă că va trece în evidenţa Securităţii care se va ocupa de el. Cu astfel de perspectivă, nu-i de fel surâzător, nici pentru el şi ai săi, nici pentru mine. Cu multă greutate am putut obţine de la el o uşoară schimbare la suprafaţă, rămânându-i intact fondul sufletesc.

Fina Lenuţa în vârstă de 30 de ani, de o modestie elegantă, vorbind totdeauna numai cât trebuie şi cum trebuie, aşa cum stă frumos unei femei, fiind bună gospodină şi pricepută la orice lucru. Pe faţa ei şi în ochii ei vezi totdeauna o bunătate firească, întocmai ca la o fetişcană fericită. Este totuşi o fiinţă plină de vioiciune tinerească, cu multă prezenţă de spirit, cu mişcări iuţi şi uşoare şi atât de isteaţă şi curajoasă, că ar fi în stare să se avânte să oprească şi un cal în galop.

Ambii soţi se completează reciproc şi adăogând şi pe bătrânul Neculae, toţi sunt atât de secreţi că nimeni n-ar fi în stare să smulgă de la ei o singură şoaptă. Pentru mine a fost o fericită întâmplare să-i întâlnesc într-un moment atât de greu din viaţa mea.

Seara stăm totdeauna de vorbă şi fiecare se grăbeşte să-mi transmită veştile ce-a putut afla în timpul zilei. Atenţia tuturor este îndreptată mai ales spre a afla dacă a prins cineva de veste că mă aflu aici şi să prindă mişcările agenţilor siguranţei şi ale informatorilor ei.

Cel mai adesea cobor jos, în cameră, să luăm masa de seară împreună,. simţindu-ne bine în atmosfera aceasta de caldă şi sinceră prietenie şi intimitate familială. Ziua stau în casă, citesc şi scriu. În serile senine şi frumoase, când fiecare se retrage la cuibul său, când satul este cufundat în somn adânc, iar liniştea stăpâneşte peste tot, când prin livezi, prin grădini şi prin crânguri, pasul nopţii se rostogoleşte domol, ca şi pasul pribeagului ce-şi caută culcuş în adâncurile tăinuite ale singurătăţii, ies şi eu sub largul cerului înstelat, oprindu-mă prin câte o livadă, atras de mireasma florilor de primăvară şi a ierbii crude şi proaspete şi adesea sub

nucii de pe malul vâlcelii, sau la tufanii de pe culmea dealului. La loc singuratic şi cât mai ferit de potecile obişnuite.

Chiar şi tainele pădurii pot avea în miez de noapte ochii şi urechile lor. Stau acolo vreme îndelungată, ascultând simfonia foşnetului frunzelor mişcate uşor de slaba adiere a vântului şăgalnic şi urmărind toate umbrele tainelor de noapte, cu privirile ațintite în luminile de aur ale trecutului, chemând din păienjenişul uitării clipele petrecute, timpurile frumoase şi pline de sănătate ale copilăriei noaste.

Pierdut cu totul într-o altă lume, revăd ca într-un vis locurile scumpe cu care fusesem obişnuit din copilărie şi pe care le cutreieram de atâtea ori în lung şi-n lat.

Cu zâmbet alunecat pe buze, depăn pe fuşteiul anilor fericiți de atunci, redevenind iarăşi copil, devenind din nou hoinarul livezilor şi crângurilor şi căpitanul de necontestat al copiilor de seama mea, la întrecerile cu săniuța, la cățărat prin cireşi şi prin copaci după cuiburi şi toate celelalte jocuri ale copilărie noastre.

Imaginile se succed cu repeziciune se suprapun şi-şi schimbă mereu conturul şi marginea amintirilor trăite ca şi cum ar fi revăzute într-o carte răsfoită grăbit, pentru a afla cât mai repede misterul copilăriei dulci, gustate atâția ani în şir.

Ca într-un cântec de primăvară, descopăr o lume de basm, pentru revederea căreia parcă un vrăjitor isteț îmi fură inima, descoperind peste tot urmele trecerii mele pe aici.

Şi cu fiecare amănunt redeşteptat din tăcerea de demult, se aprinde în mintea mea câte o luminiță pentru negura vremurilor ce ne-au împresurat, pentru lumea ce s-a deschis astăzi, crestând pe inimile noastre suferințe adânci, umilințe, dureri şi ruşine. Pentru lumea aceasta de acum, în care moartea ne pândeşte la fiecare clipă, lângă fiecare tufă şi la orice cotitură. Punte întinsă peste prăpastia vremurilor de acum şi în zâmbetul primăverii, cerului albastru al vrerilor noastre.

Stând astfel cu gândurile răvăşite, privirea zboară adesea către înaltul cerului înstelat şi întocmai cum făceam altădată, încerc să identific şi acum fiecare stea şi dă citesc în câmpul lor tainele viitorului către care mă mână din urmă atât de puternic destinul. Şi atunci, când linişteea nopții se coboară încet şi în sufletul meu, cobor şi eu dealul în pas domol, revenind de unde am plecat.

În câte-o noapte posomorâtă, învăluit în întuneric şi urmând potecile tăinuite, traversez crestele dealurilor şi urc la sora mea Alexandrina Simescu, dornic să mai stau de vorbă cu ai mei. În primăvară i s-a pus foc gospodăriei, arzându-i tot avutul, fără ca miliția comunală să întreprindă cercetări pentru descoperirea autorilor. Din contră, aflând în casă două gloanțe de revolver calibrul 65 mm uitate cine ştie din ce

vremuri, i-a făcut proces tot nepotului Gicu Simescu, declarat chiabur şi cum pentru chiaburi şi legionari nu există legi în R.P.R. şi pentru a-i îngreuna şi mai mult situaţia l-a acuzat c-a fost legionar, fapt absolut inexact, deschizându-i şi acţiune publică pentru deţinere clandestină de muniţii interzise.

Într-una din seri, la înapoiere, pe la orele 1 ½ n-am mai urmat potecile lăturalnice peste deal, ci, profitând de întunericul nopţii, am urmat, desculţ, drumul de pe marginea satului, pentru a nu face zgomot cu pasul meu, voind să trec pe la biserică, spre a revedea mormintele părinţilor. Am intrat în cimitir îngenunchind în faţa mormintelor mamei scumpe şi tăticului drag, care erau pentru mine personificarea celei mai gingaşe şi curate iubiri şi cu care nu mai puteam vorbi acum decât prin glasul inimii. M-am rugat în taină şi pentru ei şi pentru mine şi ai mei, iar rugile mele şoptite dar atât de fierbinţi, se depănau uşor pe crucile de piatră de pe mormintele lor scumpe, strejuite de o candelă stinsă parcă de aceeaşi suflare a morţii ce pluteşte peste tot.

Căldura iubirii lor sfinte mi-a răscolit tot adâncul sufletului rămas trist, pe care timpul nu-l putuse încă imuniza prin răbdare şi resemnare contra loviturilor date de soartă, cercetând împreună cu mine cerul nepăsător al anilor jertfiţi şi nădejdilor vii ce întrezărim la orizont.

Acoperit de întunericul nopţii, am trăit lângă mormintele celor dragi câteva clipe de o putere sufletească deosebită, cu o linişte ce-mi pătrundea încet în întreaga fiinţă.

Când m-am ridicat să plec, luându-mi rămas bun de la ei, parcă o licărire dumnezeiască a trecut în aceeaşi clipă prin sufletul meu, deschizând larg zarea vieţii şi proiectând puternic razele ei asupra viitorului. Duioşia lor învinsese şi dincolo de hotarul vieţii, semănând încredere şi deşteptând speranţe noi.

Părăsind cu duioasă amintire locurile lor de uitare şi odihnă, fiinţa mea a rămas întreagă şi pentru multă vreme lângă chipurile ce le străjuiau mormintele.

Când le voi mai vedea oare şi, când voi putea s-aprind şi eu un muc de lumânare, în linişte, la căpătâiul lor?

Scumpi şi dragi părinţi! Iertaţi-mă dacă, prin fără voia mea de atâtea rosturi grele ale vieţii de acum, vă pierd adesea, din gândurile mele! Când însă icoana voastră îmi apare în minte, toată fiinţa mea se umple de dragul vostru. Picurând o lacrimă pe mormintele lor scumpe şi sărutând cu respect chipurile lor de pe crucile aflate la căpătâi, am plecat privind lung în urma mea şi sărind ca hoţul peste gardul din fundul cimitirului, ca să nu fiu văzut de cineva.

Nici la mormintele lor nu puteam veni în linişte şi fără teamă. Continuându-mi drumul, mi-am adus aminte de inscripţia funerară pusă de

Doamna Elena Cuza pe placa de marmură de la mormintele tatălui şi bunicii sale, care se bucuraseră atât de mult de farmecul vieţii, trăind în mijlocul copiilor şi nepoţilor lor:

„La acest semn de pomenire
Cată omule să vezi
Cum a lumii fericire
Azi o ai şi mâine o pierzi."

Aşa şi eu cu părinţii mei, iar pentru mine doi morţi dragi, două sprijine morale mai puţin în viaţa mea atât de zbuciumată.

Urmând apoi şoseaua mare, am voit să mai văd odată cum arată gospodăria mea, ocupată acum de comunişti. M-am oprit în faţa porţii, privind casa, curtea şi grădiniţa cu flori, rămase moştenire de la părinţi, pe care le locuiseră şi ei odinioară şi unde mă născusem şi eu. Cufundate în tăcerea nopţii nu dădeau nici un semn de viaţă. Devenite pentru mine cuibul cel mai drag, legat de ele şi de înfăţişarea lor prin amintiri îndepărtate – de parcă fuseseră trăite în altă viaţă – îmi redeşteptau toate aspiraţiile pline de vrajă şi de poezia copilăriei, pe care le regăseam încă vii în adâncul sufletului meu, deşi le crezusem înăbuşite de frământările prezentului.

Cu gândurile trimise cât mai departe în trecut şi cu privirile adâncite în farmecul şi frumuseţea lui, Doamne, câte imagini dulci, învăluite într-o vrajă blestemată, nu mi-au revenit în amintire, din acest loc fermecător, leagăn al copilăriei mele! Şi niciodată în viaţa mea gândurile nu-mi zburaseră asupra unor imagini atât de felurite. Toate clipele de odinioară trăite aici veneau rând pe rând în amintire. Unele soseau ca un val de umbre, umbrele părinţilor venite cu o lacrimă ce însufleţea pioasa amintire a trecerii lor prin viaţă, altele soseau pe un zâmbet, amintirile copilăriei.

Mă revedeam mic, mângâiat de mâna scumpă şi dulce a mamei mele, al cărei chip reînviat după vineţii ani ai uitării, îmi apărea acum în toată frumuseţea şi duioşia iubirii de mamă, ieşit ca sfinţit din negura vremilor, călătorind alături de mine pe drumul gândurilor mele, de la mormântul căreia plecasem doar cu câteva clipe în urmă.

Mă revedeam copil zburdalnic, umplând curtea şi casa cu strigătele mele, elev de şcoală şi student, venit să-mi petrec vacanţele lângă scumpii şi dragii mei părinţii.

Ş-apoi căsătorit, venind în fiecare vară, cu soţia şi fetiţa să ne reîmprospătăm forţele în acest cuib de fericire, ale cărui amintiri valurile vieţii nu putuseră încă să le şteargă din minte.

În scurgerea unui sfert de ceas am trăit atâţia ani ce mi-au răscolit întocmirile sufletului, crestând răboj de bucurie pentru aducerile aminte ale unor vremuri de mult apuse.

M-am uitat la grădiniţa cu flori. Erau trandafiri aduşi de mine de la Timişoara, din parcul Eminescu, când venisem odată acasă într-o vacanţă de Paşti, de la Reşiţa. Erau în plină floare, răspândind peste tot un miros îmbătător.

Când să plec, a apărut pe prispă Tăpăluş. Mă simţise poate. L-am fluierat uşor şi a venit la poartă, fără să latre. Vorbindu-i încetişor, i-am întins mâna printre ulucile gardului. Mi-a mirosit-o şi recunoscându-mă şi-a pus capul în palma mea. A început apoi să alerge prin curte şi să se dea peste cap, bucuros că i-a sosit stăpânul. Văzând că nu intru a stat locului în mijlocul curţii, uitându-se la mine şi parcă întrebându-mă:

– Cum, nu vii acasă? I-am răspuns:

– N-a sosit încă vremea Tăpăluş, dar va veni odată şi vai de ticăloşii care, fără nici o ruşine, s-au făcut stăpâni pe casa mea.

Astăzi, despărţit de locul unde gustasem dulceaţa atâtor ani rămaşi în urmă, văd destul de amărât, cum s-a risipit tot rosul meu şi alor mei şi glasul tăcutei mele dureri în faţa ruinei pe care o trăiesc acum şi care duce departe, tot mai departe amintirea unor fericiri care am totuşi credinţa că nu sunt apuse pentru totdeauna.

Cu un oftat adânc, stăpânit de valurile furtunei ce-mi răscolea din nou toate adâncurile sufletului, am pornit la drum, gândindu-mă la atâţia alţii, atât de mulţi la număr, ce se află în aceeaşi situaţie cu mine, sau poate şi mai rău şi care gândind ca mine, simţim cu toţii aceleaşi picături fierbinţi căzând dureros pe rănile noastre atât de adânc deschise.

Cum prima mea grijă de când m-am instalat aici a fost să reiau legăturile cu soţia mea, am reuşit astfel să am ştiri din partea sa. Aştept cu multă nerăbdare veştile trimise, fiindcă atunci când îmi scrie ştie ce să-mi comunice. Adună fir cu fir ştirile locale şi pe cele de la radio şi împreună cu ziarele zilnice adunate de săptămâni în şir cu aprecierile sale clare, veşnic confirmate de evenimente, mi le transmite cu regularitate dar şi cu multă prudenţă, pentru a nu fi descoperită şi legătura noastră nici locul unde mă aflu.

Tonul scrisorilor trimis arată melancolia unui trecut spulberat asupra căruia se mai răsfrâng încă luminile de odinioară. Rămase singure să-şi poarte de grijă într-o lume atât de duşmănoasă, izolate şi străine într-un oraş în care până şi unii dintre foştii prieteni şi cunoscuţi au întrerupt relaţiile, iar alţii le ocolesc din instinctul de conservare şi de prudenţă vecină cu laşitatea, viaţa lor a devenit mult mai adâncită în înţelesul ei făcându-le să-şi caute uitarea şi liniştea în ocupaţiile multiple ce le răpesc timpul, depăşindu-şi împreună, mamă şi fiică, toate gândurile şi

încurajându-se reciproc pentru ca puterea jertfei să reuşească să suporte o aşa de mare înăsprire a soartei.

Mâhnite în mijlocul bucuriilor altora şi-au păstrat totuşi intacte atât nobleţea simţămintelor cât şi curajul credinţei.

Orientările noi au trecut pe lângă ele fără să fi putut atinge curăţenia gândurilor, frumuseţea sentimentelor şi hotărârea în acţiunea de rezistenţă. Nu le-au clintit şi nu au smuls nimic din sufletul lor deşi eu sunt smuls de atâţia ani de pe făgaşul vieţii mele.

La fel îmi scrie şi fetiţa:

– Curaj, tutuţule. M-am făcut bine şi în curând vom fi iarăşi împreună, scăpaţi de griji şi de necazuri.

Să fie oare o prevestire? Dumnezeu ştie! Trăim cu toţii sub vraja aceluiaşi ideal şi sub nădejdea aceleaşi fericiri apropiate.

Recenta scrisoare este însă destul de neliniştitoare. Noul şef al Securităţii, chelnerul Cârnu, i-a pus în vedere soţiei că dacă în termen de trei zile nu va denunţa locul unde sunt, va fi îndepărtată din Învăţământ, dată afară din casă şi din oraş şi va murii de foame nemaiputând câştiga o pâine în Republica Populară.

La termenul fixat, dând răspuns negativ, ameninţările au devenit fapte. Pe ziua de 15 mai a fost dată afară din Învăţământ la cererea expresă a securităţii, cu motivarea de "necorespunzătoare serviciului" deşi are studii de specialitate făcute la Paris punându-i-se în vedere să părăsească locuinţa.

Şi pentru ca tabloul să fie complet, amintesc că o fostă servitoarea de-a noastră a fost numită educatoare cu salariul de 14.000 lei, depăşind pe cel al unui profesor secundar, iar zilele trecute a sosit la Negreşti în trăsura mea confiscată de comunişti. Un proverb românesc spune: "la aşa cap aşa căciulă"

Unul chelner, cealaltă servitoare, asta-i lumea vremurilor noi, cu care s-au solidarizat atâţia intelectuali laşi, care se târăsc să trăiască.

Vineri 16 iunie soţia a avut termen în procesul de divorţ intentat numai în urma insistenţelor mele repetate, sperând ca în felul acesta se vor salva mai uşor, mamă şi fetiţă de sub prigoana deţinută asupra lor.

Scrisoarea mă anunţa că fetiţa soseşte la Bîrzeşti în cursul săptămânii, deplasare pe care nu o cunoaşte nimeni, că este sănătoasă şi a absolvit clasa a V-a tot premiantă cu media 10.

Cum n-o mai văzusem de doi ani şi ceva m-am hotărât să merg s-o întâlnesc, înainte ca securitatea să prindă de veste că se află acolo şi s-o pună sub urmărire. La orele 22 am plecat singur urmând drumul dealului, sosind la Bîrzeşti în noaptea următoare zilei în care sosise fetiţa. Prin prietenul N. Mărgescu am aflat că se găseşte la nepotul Ţigănescu pe care l-am anunţat prin susnumitul de sosirea mea, ca să ia măsurile

cuvenite. Tot de la Mărgescu am aflat că vecinul Ivaşcu îl denunţase partidului că mă găzduise aşa că fiind luat în evidenţă, se aşteptau în orice moment să fie vizitaţi de securitate.

Strecurându-mă prin lanurile cu porumb de pe luncă şi prin grădinile Mărgeştilor, am sosit la destinaţie la orele 3 dimineaţa.

Fetiţa dormea mă aflam acum lângă ea şi mă simţeam nespus de fericit. Sub sărutările mele uşoare s-a deşteptat şi printre genele încă prinse de somn, m-a recunoscut:

– Tu, tutuţule? Eşti tu? De unde ai venit la ora asta şi cum de ai aflat că sunt aici? Eşti sănătos? Ce fericită sunt că te afli lângă mine şi , prinzându-mă de gât a început să mă sărute. Strângând-o la piept, am privit-o lung, lung de tot, pentru ca în privirile mele să poată citi şi răspunsurile la întrebările puse şi tot dorul şi dragul ce-l puteam în suflet.

Vedeam în întrebările ei şi în tresărirea dragostei cu care mă privea, ca într-un vis, speranţele pentru ziua de mâine şi tot suişul rezistenţei mele.

Dar ochi ei s-au deschis încetişor şi aşa mai senin şi plin de căldură şi de iubire, nu s-au mai închis până la ziuă, fiecare dintre noi dorind să afle mai multe amănunte din viaţa celuilalt trăită în decursul timpului de când nu ne mai văzusem. Am petrecut împreună o zi fericită, una dintre cele mai fericite din viaţa mea. Lipsea numai soţia pentru ca tabloul să fie complet.

Şederea mea aici, alături de fetiţă era limitată. Seara trebuia să plec, cu toată vremea rea. Se prevedea furtună puternică cu ploaie mare .

Nu trebuia ca securitatea prin agenţii săi, urmărind fetiţa să afle de prezenţa mea.

Abia ne aşezasem la masă, când a intrat pe uşă ca o vijelie, nepotul Titel Ţigănescu, spunându-ne c-au venit miliţieni în sat.

– Fugi, tutuţule să nu ne prindă – a strigat fetiţa sărind ca o scânteie de la masă prinzându-mă de după gât şi sărutându-mă. O simţire mai puternică decât orice fereca în lanţurile ei dragostea sinceră curată şi nevinovată ce-mi purta, ca şi gingăşia sentimentelor ce treceau în fugă prin sufletul ei, speriat de aceeaşi grea povară dată de soartă, sub ale căror hotărâri am căzut robi, mai presus de voinţa noastră.

M-am uitat în ochii ei mari şi strălucitori şi adânci; sub sărutarea mea am simţit înlăcrimarea lor, ce nu mai putea fi ascunsă. Sub impresia despărţiri noastre abia am avut timp să-mi ascund şi eu două lacrimi grele şi fierbinţi ce-mi picurau din ochi şi, luându-mi seara bună de la toţi, am sărit în grădină, dispărând în noapte.

Erau orele 22^{30} Trebuia să revin de unde plecasem urmând acelaşi drum zdrobit de nesomn cu sufletul mohorât de atâtea zile tragice şi întâmplări hotărâtoare, m-am oprit să mă odihnesc pe vârful ce

străjuieşte valea. Gândul mi-a zburat înapoi la fetiţă fiinţa întreagă fiindu-mi cuprinsă de dragul ei. Ea este podoaba de aur a casei noastre.

Câtă grijă îi cuprinsese sufletul de copil şi cât de mare a putut fi suferinţa de teama siguranţei mele. Mi-am adus aminte de cuvintele pe care le rostise, plângând, în noaptea când soţia fusese arestată:

– Pe tutuţu au să-l prindă şi să-l împuşte, iar pe mămica au arestat-o, apoi o s-o dea afară din Învăţământ şi o să murim de foame fiindcă ne-au luat şi casele de la ţară şi tot ce am avut acolo.

Şi povestea fetiţii mele este povestea atâtor sute de mii de copii, în situaţii identice, sau poate şi mai rele. De lângă câţi alţi copii le-au fost smulşi părinţii, pe care nu i-au mai văzut de ani de zile şi cine ştie cât de greu trăiesc şi pe unde anume. Peste tot lacrimi stoarse, vieţii şi bucurii sfărâmate cămine fericite distruse şi atâta zguduire şi sfâşiere. Iată cea putut aduce pentru aceste fiinţe nevinovate binefacerile democraţiei populare.

Dar gândurile şi-au luat zborul acolo, departe la căsuţa noastră din Câmpulung unde se afla soţia. Este atât de greu şi de trist să trăim despărţiţi şi acum mai mult ca oricând îmi dau seama cât era de bine la căsuţa noastră şi între ai mei. Să ne întâlnim acum ar însemna moartea şi pentru mine dar şi pentru soţie şi fetiţă. Astfel trebuie să privim totul printre ruinele vieţi de familie, la care suntem condamnaţi de o soartă implacabilă, ce depăşeşte voinţa noastră.

Sunt singur acum, prin aceste locuri şi pe această vreme, dar acolo departe ştiu că se află doi ochi ale căror priviri mă urmăresc pretutindeni şi o inimă caldă care bate veşnic pentru mine, purtându-mi de grijă cu o dragoste sinceră şi curată. Cu sufletul ei nobil, mare şi delicat a căutat pe cât a putut să-mi uşureze viaţa aspră pe care o duc acum şi cu un curaj desăvârşit, să întreţină legăturile noastre, făcând ca întreaga mea fiinţă să fie plină de a ei.

De câte ori nu a lăcrimat, îndreptându-şi privirile către cer şi câte lumânări nu a aprins, îngenuchind şi rugându-se în faţa sfintelor icoane, pentru ca să pot trăi şi să prind vremurile atât de mult dorite.

De când am plecat a suferit atât de mult. A văzut şi auzit chinurile îndurate de cei arestaţi ca şi ea, a ştiut soarta care o aşteaptă, dar n-a şovăit. I s-au dat termene de gândire dar au primit acelaşi răspuns negativ. A fost îndepărtată din învăţământ şi a primit cele mai severe ameninţări, dar n-a făcut nici o mărturisire, n-a scos nici un cuvânt, nici o şoaptă, deşi ştia totul despre mine.

Viaţa mea a fost în mâna ei şi mi-a salvat-o.

O, de-mi va fi dat să scap cu viaţă şi să ne revedem la căsuţa noastră, îi voi asigura o veşnică primăvară, cu soare cald şi strălucitor, cu zile pline de farmecul frumuseţilor.

Sunt stăpânit de pasiunea vieți şi ca soț şi tată le voi conduce pe drumurile atât de dorite de ele.

Când primesc scrisorile ei mă cufund în cititul lor ca într-o carte de rugăciune, ca să le prind şi înțelesul şi subînțelesul. Cu fiecare ştire ce primesc de la ea mi se înfiripează în suflet nădejdi noi, pe când tăcerea ei îndelungată îmi aduce îndoială şi nelinişte.

– Tu, Cila, ai fost tovarăşa credincioasă a vieții mele zbuciumate.

Eu sunt astăzi mai mult decât o povară pentru voi. Iertați-mă, dragele mele!

Dar orice s-ar întâmpla şi oricâte piedici vom mai întâlni în viață, libertatea este atât de frumoasă că merită să suferim acum luptând pentru câştigarea ei.

Aşa stă scris în cartea vieții noastre şi aşa ne-au sortit pe noi ursitoarele, să depănăm firul vieții de acum. Nu ştim însă câți de „mâine" vor mai trece pentru ca visurile noastre să se îndeplinească. Privirile îşi iau zborul undeva departe, departe, peste anii care trec şi peste acei care or să vină, iar speranțele parcă se iau la întrecere cu evenimentele.

Nori negri apar la orizont prevestitori de furtună şi zile tot mai grele se înşiră pe răbojul anilor.

Timpule, însoțeşte şi tu în zborul lor aceste speranțe clocotitoare ce încolțesc în inimi, întocmai ca sămânța aruncată de un dibaci semănător. Zboară timpule, tot mai iute, cu repeziciunea gândului, către ținta vrerilor noastre!

Dar melancolia nopții furtunoase ce mă cuprinsese şi care era mai uşoară de suportat decât tristețea care începuse din nou să pătrundă în sufletul meu, m-a trezit la realitate, un trăznet puternic căzut în apropiere şi vântul care bătea cu furie, scotocind prin tufişuri şi pătrunzând prin frunzişul pădurii, de parcă voia s-o doboare la pământ. Dinspre apus apăreau nori groşi şi negri, însoțiți de fulgere nenumărate şi de tunete groaznic de puternice. Dar nici norii, nici furtuna, ploaia, ceață, zăpada, chiciura ori gerul nu-mi mai erau duşmani, ci prieteni vechi, iar înapoierea pe o astfel de vreme îmi era perfect asigurată.

Cu toată această vreme furtunoasă ce încerca să-şi facă loc, eram atât de fericit. Văzusem, sărutasem şi alintasem fetița, de care mă despărțisem cu puțin înainte. În zilele mele actuale o astfel de bucurie se întâlneşte rar! Dumnezeu ştie de acum înainte când ne vom mai vedea, unde şi cum. Peste câteva zile se va înapoia la Câmpulung şi va intra din nou sub privirile atât de atente şi atât de iubitoare ale soției şi aceasta mă linişteşte atât de mult.

– Noroc, tutuțule şi ție mami şi drum bun! Dumnezeu să vă binecuvânteze şi să vă ia sub cereasca Lui pază şi ocrotire. Eu nu voi pierde niciodată din gândurile şi rugăciunile mele. Avem însă de parcurs o

cale lungă până când să străbatem munții şi pădurile încrângate din fața noastră şi eu nu mă abat din cale. Prefer să merg înainte. Cred în norocul meu fiindcă am încredere în Dumnezeu, în voi şi în mine însumi. Întoarceți-vă către destinul vostru şi eu către al meu. Drumul învingătorului este înainte şi numai înainte, orice s-ar întâmpla.

Mai aveam încă puțină distanță până pe culmea dealului. Am pornit către vârf, luând în piept suişul potecii.

Eram ca într-o singurătate de pustie, cu vâjâirile vântului şi geamătul pădurii aplecate până la pământ, cu amenințări de ploaie cu furtuna mare, ce venea din toate părțile, în mijlocul cărora tit-tacul ceasornicului puncta mereu pe banca timpului paşii negri şi mărunți ai durerilor omeneşti.

Erau orele 24. Numai mergând grăbit şi fără oprire aş fi putut parcurge prin pădure cei 15 km, ca să ajung la destinație înainte de revărsatul zorilor.

Urcând suişul mi-era greu să trag în piept aerul acela atât de puternic, frământat de furtună, ce-mi oprea respirația. Am pornit-o pe deal în jos, urmărit de gândurile mele. Pe fața mea obosită de cale şi de nesomn încerca să se imprime din nou tristețea, tulburând până şi singurătatea în care mă aflam. Prin imense forțări de voință am încercat să mă gândesc la altceva decât la propria-mi viață. Omul este nefericit în măsura în care el însuşi este condus de aceasta.

De ce să mă otrăvesc cu regrete şi să-mi petrec vremea copleşit de gânduri negre, când mi se pot oferi, speranțe, care apar numai în viitor?

Lacrimile, numai tinereții sunt date, ca o uşurare şi o punte peste abisul durerii. Pe ale mele le las furate de buzele uscate ale vântului, să se risipească în urmă.

Sufletul meu doreşte cu totul altceva decât poate să-mi ofere lespedea unui mormânt acoperit de vreme şi scormonirea cenuşii unui foc stins. Durerea poate şi ea fi suportată mai uşor, dacă vei înceta să te mai gândeşti la ea. La naiba deci cu toate aceste gânduri întunecate! La ce bun să mai încerc să scormonesc suferințele ce îndur? Pe drumul pe care am apucat, ştiu că vor învinge numai cei care vor face lucrul întreg, iar nu pe jumătate. Şi să nu se uite că viața aceasta, oricât de grea şi de frământată ar fi, îşi are şi ea frumusețile şi bucuriile ei.

Realitatea drastică pe care o trăim a făcut ca elementul conştiinței înalte să pună definitiv stăpânire pe noi, făcându-ne să înțelegem penibila eroare în care am trăit până acum şi dându-ne puteri noi de rezistență.

Fortificați prin experiență am devenit alți oameni, mult mai rezistenți, mult mai prevăzători şi mult mai cuminți.

Am înţeles astăzi pe deplin suişurile şi coborâşurile vieţii şi în lupta de apărare – fiindcă pentru cea ofensivă n-a sosit încă timpul – am devenit mult mai abili, reuşind să ne strecurăm şi să scăpăm mai uşor de sub măsurile luate de urmăritorii noştri, dejucându-le planurile şi neutralizându-le efectul. Ceea ce la început părea peste puterile noaste, acum a devenit ceva obişnuit şi astăzi privirile îşi iau din nou zborul în depărtări şi cu speranţa în suflet, tot ce întâlnim în cale ni se pare mult mai uşor.

Furtuna, trăznetele şi tunetele nu mai încetau. După o jumătate de oră de mers, au început să cadă picături mari de ploaie, care s-au transformat repede într-un adevărat potop. Nu se mai zărea decât atunci când scânteia cerul şi cum drumul era atât de strâmt şi copleşit de lăstar, mersul era extrem de anevoios şi încet. Pe o astfel de vreme şi fiarele codrului se află la adăpost. Numai eu singur grăbeam pasul, fiind sigur că nu voi întâlni nici o fiinţă omenească pe cale.

La orele 3^{30} am ajuns la destinaţie, viaţa luându-şi pasul dinainte. Stau închis în casă şi simt cum timpul trece atât de încet, când altădată trecea atât de repede. Nici nu mi-am dat seama până acum că omul n-a reuşit să obţină măsurătoarea deosebirilor de timp prin aceleaşi mijloace de precizie. În viaţa mea de acum pasul încet al timpului a devenit un obstacol atât de puternic. Aş dori să aibă salturi ca să mă apropie mai repede de ţinta dorită.

Odăiţa în care stau, oricât ar fi de acceptabilă în aceste vremuri în care trebuie să ne mulţumim cu puţin şi oricâtă dragoste mi-ar arăta cei din jurul meu este totuşi un pustiu în care rătăcesc eu şi cu umbra mea şi amândoi vorbim de povestea vieţii ce trăim. Trec adesea la fereastră şi dus pe gânduri, îmi adâncesc privirea în depărtări, de parcă n-aş mai avea nimic de spus. Stoluri de amintiri încep să se depene prin mintea şi prin sufletul meu, ochii cercetează zarea ca să şti totul şi, reflectând luminile frumosului atât de mult dorit, se opresc asupra unui punct, acolo unde se opresc gândurile tuturor, de unde parcă nu vor să străbată mai departe.

Nu sunt făcut să stau închis în casă şi să tac. Şi nici să trăiesc într-un spaţiu limitat. Sufletul meu doreşte altceva. El zboară către înălţimi, către vârfurile munţilor, către spaţiu şi către libertate.

Parcă tot e mai bine pe cărările strâmte şi cotituri, rătăcind în miez de noapte în pustiul codrului, înconjurat de freamătul pădurii şi mânat mereu din urmă de furtună, de ameninţarea duşmănoasă a văzduhului şi de valurile tulburi şi otrăvite ale vieţii ce mi-au împietrit inima.

Parcă tot mai bine este să cutreier culmile cărunte ale munţilor să cobor în adâncul văilor şi să urc pantele repezi către piscuri înalte, acolo unde creşte „floarea reginii" de unde să-mi rotesc privirile peste tot, să culeg fragi, zmeură şi afine de pe coastele înverzite, suind către vârfurile unde iarna viscolul smulge bradul din rădăcină şi prăvăleşte stânca de pe

culme, aruncând-o în adâncimi şi unde, dacă te prinde furtuna, nu-i tocmai bine. Să mă strecor la pândele vânătoreşti printre stâncile pe care dacă un singur pas faci alături, te prăvăleşti în prăpastie unde numai vulturul şi capra neagră pot pătrunde.

Parcă tot mai bine este să încerc să scutur acoperământul de gheață sub care trăiesc străbătând dumbrăvile înverzite şi cutreierând poienile şi livezile în aroma ierbii şi în parfumul florilor, în zilele şi nopțile senine de vară.

Parcă tot e mai bine să potolesc furtuna din sufletul meu adăpostită sub largul cerului albastru şi înstelat, în cântecul păsărilor şi în mijlocul tainelor de nepătruns ale necunoscutului.

Brusc, începe să se lumineze de ziua şi întunericul să se risipească, iar neamul românesc să păşească şi el în curând pe calea mântuirii? Oare se apropie începutul sfârşitului?

Este foarte greu să aflu răspunsul potrivit, suportând singur necunoscutul din jurul meu, cu gândurile împrăştiate, când n-ai pe nimeni cu care să te ajuți în aprecierea evenimentelor.

Oricum, calculul pare să fie cam acesta:

Coreea comunistă n-a putut porni la o acțiune atât de importantă fără consimțământul şi sprijinul material şi moral al celor două mari puteri comuniste vecine, Rusia şi China. Atitudinea Chinei la Consiliul de Securitate dovedeşte până la evidență conflictul acestora, iar intervenția O.N.U.-lui, produsă fără consimțământul său n-a pus oare față în față cele două tabere în care se află divizată omenirea?

Vor accepta oare, Rusia şi China distrugerea statului comunist coreean creat de ele, suferind astfel o înfrângere categorică pe plan politic internațional? Este greu de presupus aceasta, cel puțin deocamdată. Şi dacă Rusia va încerca de la început intervenția sa directă, va proceda oare în acelaşi fel şi China comunistă?

Şi dacă China intervine, nu va interveni oare şi Rusia pe baza tratatului de asistență mutuală ce le leagă şi aceasta nu va atrage şi țările de democrație populară legate de Rusia prin acelaşi fel de tratate? Şi nu va începe astfel un al treilea război mondial?

Sau poate că Rusia sovietică, față de coaliția celorlalte state, întrezărind eşecul încercării, se va abține să participe, căutând reglementarea lui pe cale politică internațională?

Numai timpul ne poate da răspuns sigur la toate aceste întrebări. Pe măsură însă ce vremea trece şi presiunea urmăritorilor se face tot mai simțită. Pentru ca să-mi grăbească prinderea, Securitatea şi partidul au promis recompense mari acelora care mă vor aresta, sau vor denunța locul unde mă aflu ascuns, iar veştile ce-mi parvin nu sunt câtuşi de puțin

îmbucurătoare. Recent am primit două: una de la raionul Topoloveni şi alte de la Câmpulung.

Prima: Odată ş-odată tot va trebui să ne cadă în mână şi cu un foc de revolver ne-am scăpat de el

Secunda: Nenorocitul! Dacă ne cade în mână s-a terminat cu el!

Într-adevăr, odată căzut în mâna lor şi sfârşitul este aproape şi atunci adio visuri şi idealuri neîmplinite, adio soţie şi fetiţă, adio viaţa pentru care am luptat atât de mult, adio păduri şi munţi şi văi adânci, pe care v-am adorat din tot sufletul meu.

Ştiu că am de-a face cu fiare sălbatice, cu bestii umane. Ştiu că puterea e în mâna lor şi că dispun de toate mijloacele de urmărire şi de întreg aparatul de stat. Ştiu că astăzi atâţia patrioţi dispar fără de urmă. Ştiu tot.

S-ar putea deci să cad şi să nu mă mai ridic niciodată, deşi plin de viaţă şi hotărâre, încerc să ţin piept tuturor loviturilor soartei. Voi încerca deci să mă descurc cum voi putea mai bine. Din cele ce observ că se petrec în jurul meu constat că nu voi putea fi prins, decât numai dacă voi fi denunţat. În deplasare este greu să le cad în mână, fiindcă pe dealurile şi pe văile pe unde mă poartă paşii, cunosc până şi potecile vulpilor, aşa că peste tot pot să mă strecor cu destulă uşurinţă. Rămâne însă liber jocul întâmplării.

Este necesar deci ca toţi mişeii: trădători, spioni şi informatori comunişti să fie puşi în imposibilitate să-şi îndeplinească josnica lor misiune.

Şi pentru ca să nu se mai repete nici întâmplarea din iarna aceasta, se impun anumite măsuri principale:

1. Relaţii cât mai puţine şi numai cu persoane absolut sigure îndepărtându-se toţi dubioşii şi flecarii ce nu pot păstra tăcere.

2. Trebuie să-mi găsesc alte locuri de uitare şi de odihnă şi alte gazde, păstrând şi pe cele actuale, ce n-au fost descoperite, ca rezerve sigure, pentru cazuri de forţă majoră.

3. Păstrarea secretă a direcţiilor, a gazdelor şi a legăturilor

4. Excluderea totală a deplasărilor, care să aibă loc numai în cazuri cu totul excepţionale şi de forţă majoră.

Chiar şi singurătatea pădurilor poate avea secretele ei.

Mi s-a întâmplat în două rânduri şi chiar în mijlocul pădurii pe căi neumblate de alţii în acest timp să mă întâlnesc în miez de noapte vite aduse pe furiş la păşune. Poate că stăpânii ce le păzeau să mă fi zărit, dar necunoscundu-mă şi temători să nu fie prinşi s-au ascuns din calea mea, sau poate că nici nu m-au zărit aflându-se la o distanţă prin vreun stuf, obosiţi de munca zilei. Nu este exclus nici faptul că, deşi m-au recunoscut, au păstrat tăcere ca să nu se descopere pe ei înşişi. În tot cazul, văzându-

le le-am ocolit cu prudenţă schimbându-mi drumul, pentru să nu se poată cunoaşte direcţia ce urmam.

Şederea mea aici este cunoscută de neamurile mele, de familia finului Petre Ionescu şi a finei Lina Albu, care m-ajută cu tot ce pot. Toate trei fetele finului Petre Ionescu, Geana, Tiţa şi Gheorghiţa, se întrec în atenţii ori de câte ori apar, îmi oferă câte o surpriză, chiar şi atunci când sunt numai în trecere, mi-aduc cireşe, fragi, flori şi totdeauna cu zâmbetul pe buze şi bunăvoinţa în suflet. Când apar în casă, apare şi primăvara adusă cu ele. Toate îndeplinesc cu mult tact şi cu multă punctualitate însărcinările primite, sunt numai ochi şi urechi şi de o discreţie rară. Izvoare nesecate de energie, de o bunăvoinţă şi de încredere.

Pentru lupta de rezistenţă sunt elementele cele mai potrivite, înlăturând prin înfăţişarea lor modestă şi cuminte orice presupunere dar depăşind toate aşteptările de lucru.

La fel şi fina Lina, fetiţa şi băiatul.

Dar toată greutatea şi sprijinul meu se bazează pe gazdă. Ei îi revine meritul principal.

Aici m-am întâlnit şi cu câţiva prieteni care au dorit să mă vadă, seriozitatea fiindu-le în afară de orice discuţie. Tot aici a sosit şi Moise Stan, – trimis de soţie – şi nepotul învăţător Grigore.

Securitatea, cu toţi agenţii ei, n-a putut să aibă nici o informaţie despre mine de la ridicarea celor din Boteni. Se pare totuşi, din informaţiile pe care le avem, că s-au produs unele indiscreţii vagi din partea fostul aprod Postelnicu, care cunoştea de asemenea prezenţa mea aici şi cu care făcusem câteva drumuri împreună, fiindcă în ziua de 14 august a sosit în comună chiar şeful securităţii judeţene, chelnerul Cîrnu, însoţit de un grup de subalterni şi, după ce au arestat pe fratele meu Gh. Marinescu şi pe surorile mele Alexsandrina Simescu şi Veruţa Stancu, au început cercetările, care însă n-au dat nici un rezultat.

Ieri 15 august, secretarul comunist local, Bogdan, acela care m-a declarat chiabur, a întrebat personal pe finul Petre Ionescu dacă nu cumva sunt ascuns în casa sa.

Aceste întâmplări arată că cercetările au ajuns în apropierea mea şi, cu toate că pentru moment nu există nici un indiciu sigur, totuşi o surpriză s-ar putea produce oricând.

Datoria mea este să dispar imediat din sat. La noapte voi pleca la drum. Încotro? Nu ştiu încă. Voi vedea.

10.VIII.1950
Negreşti

A trecut un an şi jumătate de când am încetat scrisul.

Am impresia că zilele ce trăiesc se împrăştie unele printre altele fără ca mintea să le mai cronometreze pasul. Ziua de ieri îmi pare astăzi atât de departe, pierzându-se în spaţiu cu săptămâni în urmă, iar săptămâna cu ani.

Am lăsat să treacă atâta timp din prudenţă, neavând posibilitatea să ascund imediat ceea ce doream să scriu. Aflându-mă în împrejurări mai favorabile, pun iarăşi condeiul în mână, începând să torc firul amintirilor şi întâmplărilor trăite, reluându-l de unde l-am întrerupt.

Îmi fixasem încă din primăvară atenţia asupra unei posibile găzduiri la Codin Rădulescu, căsătorit cu o verişoară a mea, care locuieşte în partea de sud a satului Negreşti şi dispune de o frumoasă situaţie materială. Aflând de dorinţa mea, s-a oferit imediat să mă primească. Legătura am făcut-o tot prin Gicu Simescu, singurul cu care ţesusem acest aranjament.

Fixându-le întâlnire într-un pisc de deal, între două vâlcele, ne-am întâlnit la orele 24.

De la vânătoare ştiam că lupul îşi alege totdeauna culcuş în astfel de locuri, pentru ca să prindă orice zgomot şi să poată dispărea în caz de primejdie în orice direcţia ar voi. Tot astfel am procedat şi eu.

Rădulescu fiind scos de la chiaburie n-avea încurcături cu partidul, iar cu impozitele şi celelalte obligaţiuni aflându-se la zi, m-am instalat, într-una din camerele caselor lor, nou construite, unde n-avea acces decât membrii familiei, compusă din soţ, soţie şi nepoata de 22 de ani.

Pentru ca să-mi asigur o eventuală retragere în caz de pericol, am făcut legătura şi cu fratele său, care avea locuinţa alături şi pe care ne puteam bizui.

Seara, când era timp frumos, ieşeam în grădină, unde rămâneam până la orele unu din noapte.

Profitând de situaţia locului şi cu ajutorul gazdei, am luat legătura şi cu Pr. Tomescu, cu care m-am întâlnit într-o noapte, undeva în luncă. Fusese arestat, judecat, condamnat şi închis la Aiud, aşa că a avut ce să-mi povestească în cele cinci ore cât am stat de vorbă.

Într-una din dimineţi, pe la orele 3^{30} a sosit şi soţia. Fiind dată afară din învăţământ şi având cursurile de infirmieră din timpul războiului fusese numită la un dispensar din Câmpulung. Având de cercetat anumite date la dispensarul comunei Vultureşti, a găsit motiv de deplasare în interes de serviciu şi, într-o noapte a trecut peste deal la Bîrzeşti, la orele 21.

Tot în acea noapte şi-a continuat drumul la Negreşti parcurgând astfel pe jos aproape 30 km. A fost pentru mine o surpriză extrem de plăcută. Făcuse un efort extraordinar peste dealuri, văi şi păduri, mânată de dorința de a ne vedea şi a mă pune la curent cu cele ce li se mai întâmplase între timp.

În noapte următoare, favorizată de un cer senin, s-a înapoiat tot pe jos, la Bîrzeşti, urmând drumul dealului, fără ca cineva să fi cunoscut această deplasare, decât rudele mele.

În noaptea de 19 octombrie am părăsit acest loc, întrucât peste o săptămână avea loc nunta nepoatei şi deci şederea mea aici nu mai putea fi tăinuită.

De data aceasta am făcut popas la Râncăciov, la nepotul şi finul meu, învăţ. Aurel Boştenaru.

Încă din vară şi în cea mai mare taină, lucrând personal şi ajutat numai de soție şi de tatăl său, Învăţ. Gh. Boştenaru, a construit o cameră secretă, izolând o parte din grajdul vitelor, care era peste măsura de mare.

lată-mă deci instalat într-o cameră nouă, lată de 1,60m. lungă de 3,50m. şi înaltă de 2,50m., în care coborârea se face prin podul grajdului. În această cămăruță cu pământ pe jos, s-a instalat un pat, o măsuță şi o sobă de fier, al cărei coş corespunde cu acel de la bucătărie fiind astfel perfect camuflat. O ferestruică de 0,45m. pe 0,60m. cu plasă de sârmă pe dinafară, ne transmite lumina zilei, fiind la fel şi în rând cu alte două ale grajdului, pentru a nu atrage atenția nimănui. Toate trei ferestrele deschid vedere spre şi în grădina dinspre grilă, iar podul şoseluței de la nord, instalat peste apă reține privirea trecătorului asupra pasului său, ne dându-i timp să cerceteze împrejurimile.

În repetate rânduri, chiar milițienii comunali s-au oprit pe pod zeci de minute, la taifas, fără ca să-şi fi trimis privirile către fereastră, în timp ce eu le urmăream toate mişcările.

Atât ziua cât şi noaptea coborârea este acoperită cu fân, iar suirea în pod este interzisă tuturor. În cazurile excepționale are grijă gazda să urce prima şi să arunce o privite cercetătoare asupra camuflajului.

În partea opusă grajdului se află cotețul păsărilor, iar în față bucătăria care maschează foarte bine cămăruța.

O policioară, lampa şi câteva cuie bătute în pereți constituie toată mobila cămăruței, care e foarte curată şi des văruită.

În repetate rânduri au intrat în grajd şi autoritățile comunale, pentru recensământul vitelor şi agentul veterinar, dar nimeni n-a putut bănui existența cămăruței de alături.

De existenta ei şi a prezenței mele aici au cunoştință numai patru persoane: gazda, soț şi soție, d-l Gh. Boşetenaru tatăl şi nepotul meu Gicu Simescu. Păstrarea secretului este o lege sfântă şi nici chiar neamurile

mele sosite în vizită, n-au luat cunoştinţă nici de cameră nici de mine, aşa că odată plecat din Negreşti, nimeni nu cunoştea ascunzişul meu.

S-a întâmplat ca într-o după amiază să vină şi să rămână peste noapte o persoană de la Câmpulung, care mă ajutase mult la început în drumurile mele. Ne mai bucurându-se de încrederea noastră şi bănuită că vine în spionaj, nu i s-a făcut nici o destăinuire despre mine deşi nu ne-a despărţit decât grosimea unui zid.

Datorită acestei legi stricte, şederea mea a putut fi perfect tăinuită până acum şi sper că va rămâne tot astfel şi de acum înainte.

Şi acest spaţiu limitat, ca şi peste tot pe unde am trecut, ocupaţia mea principală este lectura. Citesc şi scriu, scriu şi citesc, avânt grijă să nu rămână asupra mea nici o dovadă scrisă, care să-mi complice situaţia, în cazul când aş fi descoperit.

Iarna anului 1950 – 1951 am trăit-o în cea mai mare parte aici, destul de mulţumitor date fiind condiţiile vieţii pe care o duc. Totuşi, şi acum ca şi totdeauna, somnul este veşnic călător şi în câteva rânduri a trebuit să plec la drum pe neaşteptate, la cel mai mic semnal de alarmă ce ne-a parvenit, urmând, sau drumul dealului sau drumul văii, ieşind la culme prin vii. După aşteptări de câteva săptămâni, aflând că nu s-a întâmplat nimic în legătură cu mine, mă înapoiam, reluându-mi reşedinţa.

Deplasările făcut vara sunt uşor de suportat, mai ales când timpul este favorabil şi dacă n-ar fi teama de necunoscut, ar fi şi mulţumitoare. De cele mai multe ori însă parcă este un făcut, plecările la drum se fac pe vreme rea şi cu toate distanţele mari ce sunt greu de parcurs, totuşi sunt de preferat, oferându-mi mai multă siguranţă.

În iulie a.c., soţia şi-a luat concediu, deplasându-se la Bucureşti împreună cu fetiţa, de unde au venit direct la Bîrzeşti. Fiind informat din timp de acest aranjament, m-am hotărât să le văd chiar în seara sosirii, înainte ca prezenţa lor să deştepte atenţia organelor le urmărire.

Am plecat la drum pe o ploaie care de trei zile nu mai contenea. Drumurile erau atât de desfundate, încât a trebuit să parcurg întreaga distanţă de 28km. numai desculţ singur şi numai în timpul nopţii, cu un popas de o zi la Negreşti la C Rădulescu.

În noaptea de 19 iulie am sosit la Bîrzeşti, la N. Mărgescu, iar în următoarea am luat masa împreună cu soţia şi fetiţa la nepotul învăţător Grigore.

Prin sentinţa de divorţ pronunţată încă din vara anului 1950, fetiţa fusese încredinţată soţiei şi pe baza acestei dispoziţii şi a faptului că soţia se afla în câmpul muncii, a putut fi primită cu multă greutate în clasa a 8-a la Liceul Teoretic de Fete. Altfel urma să fie respinsă, copii unor persoane ca mine ne mai având dreptul să urmeze astfel de şcoli în R.P.R.

După două luni şi jumătate soţia fusese îndepărtată din postul ce ocupa la dispensar, sub motiv că postul nu este pentru o intelectuală. După câteva luni de încercări repetate, a fost numită contabilă la cantina Liceului de Băieţi, cu un salariu sub 300 lei lunar din care urmează să se întreţină şi pe sine şi pe fetiţă. O simplă muncitoare într-o fabrică primeşte ca începătoare 450 lei lunar, iar o intelectuală cu studii universitare de specialitate făcute la Sorbona mai puţin de 300 lei. Face şi aceasta parte din binefacerii democraţiei populare, unde toţi nătăfleţii au ajuns în posturi de conducere cu mii de lei pe lună, (între timp avusese loc reforma monetară, salariile având acum alt nivel).

Chelnerul Cârnu, Şeful Securităţii, încercase să o arunce din casă servindu-se de Oficiul de închiriere. Neizbutind pe această cale, fiindcă nu exista nici un motiv legal întrucât în casă fusese introdu-să şi familia Stoienescu, a recurs la acte directe de forţă abuzivă, ordonându-i într-o după amiază ca până seara să părăsească locuinţa, fără ca cel puţin să i se pună la dispoziţie o alta. Avea nevoie chelnerul să-şi instaleze amanta care tocmai sosise în Câmpulung şi nu avea unde locui, batjocorindu-se astfel însăşi legile create de Republică .

Profesoara Elena Costescu i-a oferit imediat o cameră, dovedindu-se a fi şi acum ceea ce a fost totdeauna, o fiinţă nobilă, înţelegătoare, colegă desăvârşită şi cu cinstit suflet românesc.

Am stat de vorbă până spre ziuă. La despărţire m-a prins de mână şi ridicând uşor capul, cu ochi ei mari şi pătrunzători, a privit în adâncul alor, mei, zâmbind acelei prime clipe pentru ca apoi zâmbetul să dispară, pierdut sub boabele de rouă, aşternute ca o punte peste abisul durerii. Am înţeles că priveau undeva, departe, departe unde mergeau şi gândurile mele şi tainele sufletului meu, întâlnindu-se pe aceeaşi cale, ce deschidea atât de larg zarea vieţii.

Mi-a vorbit cu un suspin reţinut, încredinţându-şi parcă chinul aceluia care ştie să strângă lacrimile, spre a stropi cu ele speranţele ce zac în adâncul sufletelor îndurerate.

Am fost chemată din nou la Securitate şi sub ameninţarea intrării în lagăr şi a fetiţei într-o casă de corecţie, mi s-a cerut să te denunţ. Am fost iarăşi ameninţată că voi fi alungată din oraş şi că voi murii de foame nemaiputând câştiga o bucată de pâine dacă nu spun locul unde te afli ascuns. Mi s-a cerut să-ţi scriu dându-ţi loc de întâlnire undeva în pădure sub motiv că fetiţa vrea să te vadă fiindu-i dor de tine, pe care loc securitatea să-l înconjoare din timp şi astfel să cazi prins. Ei bine nimeni şi nici o lege din lume nu are dreptul să-mi ceară ceva contra conştiinţei mele şi dacă totuşi mi se cere, prefer minciuna care are cel puţin darul să-ţi salveze viaţa. Ai toată încrederea în mine orice mi s-ar întâmpla să nu te predai, fiindcă îţi este însăşi viaţa în joc. Nu-mi scrie, trimite-mi doar veşti,

când poţi prin persoane de toată încrederea. Scriind şi eu altora, vei fi ţinut la curent cu tot ce se petrece cu noi. Aceasta este ultima noastră întâlnire, căci dacă s-ar afla că ne vedem sau ne scriem, va fi rău nu pentru mine fiindcă deşi mă aştept la orice, totuşi nu mă tem de nimic, ci pentru fetiţă, care va rămâne singură şi fără nici un sprijin.

Am primit cu recunoştinţă asigurările date, pe care niciodată nu le pusesem la îndoială, zâmbind şi cu aceeaşi ochi de umbre mari care aşterneau înaintea mea alee de crini, între atâtea tufe de bozii şi cucută aşternute pe alţii, ştiind că acolo unde este iubire adevărată viaţa nu se odihneşte şi nici nu moare vreodată, faptele şi vorbele ei rămânând scrise cu litere de aur în adâncul sufletului meu.

Sub înfăţişarea ei în aparenţă fragilă, se contura o forţă nouă a voinţei nestrămutate şi tari, ieşită ca dintr-un pământ sfinţit, a tot ştiutoare de valoarea ei, pe care sta gata să o întărească şi mai mult prin noi fapte şi jertfe. Puterea voinţei cuprinsese toate adâncurile sufletului ei profund ca şi adâncul mărilor, înfrăţindu-i gândurile şi speranţele cu ale mele şi hotărând-o să lupte cu toată energia atât în clipele de primejdie cât şi de apărare. Cu bunul ei simţ şi cu firea-i prevăzătoare cu dragostea ei atât de statornică şi de nemărginită şi cu modestia, cinstea şi bunătatea care o caracterizează, cu frumuseţea constanţei ei delicateţe şi lucrând sub imboldul unei hotărâri toată din adâncul sufletului, a fost tovarăşa mea nedespărţită în tot timpul anilor de rezistenţă, dându-mi nădejdi şi fortificându-mi puterile.

Mi-aduc aminte de cuvintele ei rostite după pronunţarea sentinţei în recursul D-ului Mihalache:

– Toată viaţa mea nu m-aş fi simţit bine dacă ai fi procedat altfel.

Deşi conştientă de consecinţele participării mele la proces şi atât de temătoare de soarta ce mă aştepta dacă voi fi prins totuşi niciodată nu a încercat să mă abată din drumurile mele, care erau şi ale ei.

O dungă de ploaie a apărut sub nourii genelor ei şi cu aceeaşi copleşitoare durere cu care ne despărţisem odinioară când am plecat din Câmpulung, ne-am despărţit şi acum apucând fiecare pe cărarea deschisă înaintea sa, cu resemnare în durere şi neputinţă, dar cu privirile aţintite înainte, în depărtări şi mai întinse. Apele tulburi al vieţii aşternuseră destul mâl în sufletele noastre pentru ca durerea despărţirii atât de mult simţită să nu poată fi comprimată sub loviturile grele ale soartei.

Viaţa însăşi nu-i decât un mănunchi de renunţări; totul este să ştii să renunţi la timp şi să te poţi resemna.

Este tot atât de bine să ştii că în jocul actual al soartei, atât de curios şi de variat şi în lumea ce mă înconjoară, unde sunt atât de mult înşelat în privinţa sentimentelor, există undeva două fiinţe – soţie şi fetiţă – şi două inimi care mi-au rămas credincioase, care îmi sunt aproape, care

nu pot şovăi şi care, orice s-ar întâmpla, îmi păstrează aceeaşi dragoste, rămânând totdeauna deschise pentru sine.

Ele două, mama şi fiica sunt cele două puternice sprijine morale în viaţa mea zbuciumată. Ele au rămas singura mea mângâiere şi nădejde pentru tot restul existenţei mele. Dorul de ele îmi ocupă mereu gândurile şi-mi umplu tot golul existenţei mele. Dorul de ele îmi ocupă mereu gândurile şi-mi umplu tot golul sufletului cu întreaga lor fiinţă.

De ce nu pot oare ca printr-o mişcare de baghetă magică să le aduc lângă mine şi să nu le mai las să mai plece niciodată?

Cila, anii vor trece şi odată cu ei ne vor schimba şi pe noi. Voi deveni un moşneag, dar chipul tău din seara despărţirii noastre, purtând pe el adânc gravate credinţa ta nestrămutată şi hotărârea în executare, va pluti veşnic pe dinaintea ochilor mei, neatins de rugina timpului. Înger păzitor şi consolator sublim, care m-ai însoţit pretutindeni pe calea mea atât de spinoasă, frumuseţea iubirii tale şi curăţenia gândurilor ce ai avut, le voi evoca totdeauna înconjurate cu respect şi veneraţie, de tot dragul inimii mele.

Ele au transfigurat complet realitatea, s-au dovedit pentru mine izvorul nesecat al speranţelor şi al mângâierii, rămânând o amintire pe care nimeni n-o va putea şterge niciodată. Tu eşti atât de mare şi de scumpă şi mulţumesc lui Dumnezeu care a pecetluit pentru veşnicie cu binecuvântarea Sa, legătura sufletelor noastre, sortite de el să trăiască, să lupte şi să învingă împreună.

De câte ori în singurătatea mea mă gândesc la tine, mi se umezesc ochii, picurând lacrimi ce înveninează şi mai mult durerea atât de puternic răvăşită în viaţa noastră de acum, ştiind prea bine cu câtă dragoste duioasă mă urmăreşti de departe pe drumul acesta acoperit de spinii durerii şi suferinţei, la capătul căruia întrezărim şi tu şi eu, bucuria dragostei de viaţă, fericirea noastră şi a fetiţei şi poate că... şi un pic de glorie.

În noaptea următoare m-am înapoiat la Negreşti, fetiţa rămânând la Negreşti timp de o lună, iar soţia, dacă nu se va produce nimic deosebit, să vină în fiecare sâmbătă seara, pentru 24 de ore.

A doua zi Gicu Simescu a fost chemat la Cercul de recrutare al Raionului Topoloveni. Cu toţii am fost de acord că aceasta nu-i decât un truc. După trei ore de aşteptare, în care a fost urmărit pas cu pas de doi agenţi ai Securităţii, a fost arestat îndată ce au sosit două maşini de la Bucureşti, cu agenţi, ofiţeri şi plutonieri ai Securităţii Generale, cerându-i-se să indice locul unde sunt ascuns. La răspunsul său negativ, l-au suit în maşină cu ameninţarea că nu va rezista nici cinci minute metodelor ce i se vor aplica, dacă refuză să vorbească.

La orele 12 au sosit la Câmpulung, unde l-au închis într-o celulă a Securităţii. La orele 16 aceiaşi agenţi au reluat cercetările. Primind acelaşi răspuns, l-au legat şi vârându-i picioarele între spetezele unui scaun, l-au bătut la tălpi cu o vergea de fier până când a leşinat, având picioarele umflate şi complet scăldate în sânge. După o oră, revenindu-şi în simţiri şi dând acelaşi răspuns, l-au legat şi bătut, nemai rămânându-i pe corp nici un loc neatins şi neînvineţit. De data aceasta a stat leşinat două ore, până când să poată fi readus în simţiri.

Văzând că nici în felul acesta nu pot obţine precizarea dorită, l-au băgat în cătuşe, spânzurându-l cu capul în jos, după ce l-au făcut ghem, vârându-i genunchii între mâini şi o vargă de fier între ele.

Printre loviturile primite, a auzit pe unul dintre agenţii care-l băteau spunându-i:

– N-ai declarat tu că pe tine putem să te şi omorâm, că tot nu vei spune? N-ai venit la Câmpulung cu o scrisoare de la Marinescu, pentru Strugalis? *Nu lucrează la o carte referitoare la procesul lui Mihalache*? *Nu*?

Auzind toate acestea, şi-a dat seama că a fost trădat şi că nu putea scăpa cu viaţă decât dacă făcea anumite declaraţii. Făcându-le semn că vrea să vorbească, a fost coborât din spânzurătoare şi după o jumătate de oră, când a putut să pronunţe câteva cuvinte, le-a spus că sunt la Negreşti, la Codin Rădulescu, ceea ce era numai în parte adevărat, fiindcă deşi mă aflam la Negreşti, totuşi nu eram la susnumitul.

La orele 24 un căpitan, patru locotenenţi şi patru plutonieri, înarmaţi cu pistoale automate, au pornit la drum. După două ore se aflau cu toţii în lunca Negreştilor, unde au lăsat maşinile, continuându-şi drumul pe jos, ca să nu alarmeze satul.

Primind răspuns negativ şi din partea lui Rădulescu, au perchiziţionat peste tot, nimicindu-l în bătăi. Profitând de un moment favorabil, Gicu s-a apropiat de el spunându-i:

– Orice ţi s-ar întâmpla rezistă până la ziuă.

– N-ai nici o teamă – a fost răspunsul lui Rădulescu.

Văzând c-au fost păcăliţi şi-au îndreptat din nou atenţia către Simescu, care, ca să scape mai uşor, le-a spus că poate să fiu la fratele meu Gh. Marinescu, către care au pornit cu toţii.

Neaflându-mă nici aici, le-a indicat o a treia persoană, la care au renunţat să mai meargă, căpitanul declarând:

– Nu vedeţi că astă îşi bate joc de noi? Se luminează de ziuă şi se deşteaptă satul.

La plecare i-au luat şi pe cei doi, oprindu-se la Securitatea Reg. Piteşti, unde, înainte de a se despărţi, le-a mai tras un toc de bătaie.

Pe la orele 9, atenția lui Gicu a fost atrasă de o întrebare pusă gardianului de cineva din afară:

– Am fost chemat aici să dau unele lămuriri. Cui mă pot adresa?

– Poftiți la birou la Tovarășul Locotenent.

Vocea fiindu-i cunoscută, s-a uitat pe fereastra celulei, văzând că persoana în cauză era profesorul Lolev, din Câmpulung pe care-l cunoştea foarte bine şi cu care vorbise ultima dată atunci când avea la el scrisoarea lui Strugalis.

Imediat şi-a data seama că acesta a fost informatorul Securității, fapt care s-a confirmat ulterior pe deplin.

Iată amănuntele:

În primăvara anului 1950, lui Gicu Simescu punându-i-se foc gospodăriei de către comunişti, şi-a construit o altă magazie cu pătul şi grajduri de vite, cărora le lipseau uşile şi ferestrele, neexistând cherestea.

Ducându-se la Câmpulung să caute şi sperând să-l pot ajuta cu ceva, i-am dat o scrisoare către d-l Strugalis. În Câmpulung a stat de vorbă cu o persoană care îmi înlesnise plecarea în 1947 şi mă şi ajutase la-nceput. Având încredere în ea, au discutat şi despre mine şi despre ocupațiile mele şi samavolniciile Securității. Cu această ocazie Gicu i-a declarat că de la el Securitatea nu va putea scoate nici o mărturisire, chiar dacă l-ar omorî, că sunt sănătos şi că lucrez la o carte, etc. I-a cerut şi adresa lui Strugalis, pentru a-i înmâna scrisoarea.

Despre toate acestea nu ştiam decât eu, Gicu şi această persoană.

Ulterior, reîntâlnind-o, i-a povestit toate cele pătimite, informând-o şi despre prezența lui Lolev la Piteşti şi despre aceea că Securitatea cunoştea tot ce discutaseră împreună.

Iată răspunsul său:

– Este adevărat că i-am comunicat lui Lolev totul, fiindcă aveam încredere în el, ştiind că l-a ajutat la plecare pe d-l Marinescu, despre care dorea întotdeauna să afle veşti. N-am însă nici o cunoştință despre prezentarea lui la securitatea din Piteşti, pe care văd că a tăinuit-o față de mine. Eu n-am spus nimic securității. Dacă aşa stau lucrurile, atunci şi eu mă aflu aici pe un vulcan.

Prin persoanele mele de încredere am aflat următoarele:

Lolev este un refugiat basarabean. Tatăl său fiind declarat chiabur, fusese arestat de către Securitatea sovietică şi internat într-un lagăr în interiorul Rusiei, unde decedase.

Cu ocazia refugierii pierduse totul, oprindu-se în județul Ialomnița, împreună cu familia, mama şi sora.

Fiind apoi numit în învățământ, ocupase catedra la Câmpulung, înscriindu-se la social–democrați. Cu ocazia fuziunii trecuse la comunişti,

devenind membru de partid, de unde a fost exclus cu ocazia verificării din 1950.

După excludere, luat în evidenţă de Securitate şi cercetat asupra trecutului său, ca să scape de orice neplăcere a acceptat să devină informatorul acesteia, denunţând tot ceea ce afla că se petrece în oraş şi la şcoală şi căutând să afle de la persoana cealaltă tot ceea ce ştia despre mine, informaţii pe care le transmitea apoi Securităţii. În felul acesta au căzut în mâna Securităţii nu numai Gicu Simescu, dar şi alţi prieteni din Câmpulung, care mă ajutaseră.

Ce-i păsa acestui bulgar ticălos de noi şi de lupta noastră? Ce-i păsa de suferinţele şi de chinurile ce înduram? Străin de neam şi de sânge cu noi, ce-i păsa de ţelurile ce urmărim, de gândurile ce ne frământă şi de zbuciumul şi furtuna din sufletele noastre? Lipsit de orice demnitate, având tot ce-i trebuia şi lăsat în pace de Securitate, prin serviciile ce-i aducea, ce-i pasă acestui laş ce se târăşte ca să treacă de noi toţi acei care, fiind prinşi cu ajutorul său, vom fi împuşcaţi fără nici o cruţare?

Aceşti nemernici n-au ce căuta în rosturile noastre de mâine şi nu merită să respire aerul acestei ţări, când astăzi s-au coborât pe ultim treaptă a decăderii, îndeplinind cea mai josnică şi degradantă misiune, aceea de informator al bestiilor comuniste, pentru prinderea şi distrugerea celor aflaţi în rezistenţă.

Întâmplarea aceasta, cu toate consecinţele ei grave ne-a servit o a doua lecţie aspră. Este totuşi bine că i-am aflat, pentru că astfel i-am îndepărtat definitiv din calea noastră, ne mai putând avea nici o informaţie despre noi şi nici despre legăturile cu ceilalţi prieteni pe care i-am anunţat să-l evite.

După plecarea lui Lolev de la Securitate s-au început din nou cercetările cu cei arestaţi. Simescu şi Rădulescu, care au ajuns însă la un punct mort, datorită dibăciei întrebuinţate de Rădulescu. La interogatoriul ce i s-a luat, a declarat c-am sosit întra-adevăr într-o noapte la casa sa, adus de Simescu, care m-a lăsat acolo, plecând la Bucureşti, cu căruţa ce era gata pregătită de drum şi că, după o jumătate de oră de discuţii, a refuzat să mă primească, după care am plecat şi eu, ieşind singur la muchea dealului, fără ca el să ştie direcţie ce am urmat.

– Păi, de ce n-aţi spus aşa de la-nceput, măi moşule, că nu mai păţeai ce ai păţit?

– Minte proastă, domnule. Ce să-i faci? om bătrân şi prost. Mi-a fost frică de d-voastră.

– Adevărat om bătrân şi prost. Să-ţi bagi minţile-n cap şi să nu mai faci prostii d-astea. Dacă ai să afli ceva despre el, să vii să ne anunţi, iar dacă mai vine pe la casa ta, primeşte-l şi dă-ni-l pe mână.

- Bine, d-le. Aşa am să fac de acum.

Precizez că Rădulescu este un bărbat de patruzeci şi ceva de ani, isteţ ca un drac şi iute ca piperul. Din cauza unei eczeme ce-i ieşise pe faţă, nu se bărbierise de câteva săptămâni, iar barba crescută mare şi neregulat, adăuga cel puţin 20 de ani la vârsta lui, dându-i înfăţişarea unui moşneag.

Prin ingeniozitatea răspunsului său, a scos din cauză pe toţi şi a pus capăt cercetărilor, Securitatea ne mai având nici o direcţie de urmat.

După masă ambii au fost puşi în liberate, Simescu fiind obligat să cerceteze şi să-mi afle de urmă, prezentându-se în fiecare vineri să raporteze rezultatele obţinute.

Întâlnind ulterior pe Rădulescu, după ce mi-a povestit tot ce-a păţit, a terminat cu această exclamaţie:

– Da' proşti mai sunt berbecii ăştia de i-am tras pe sfoară aşa de uşor! De acum nu mai mi-e frică de ei. Ştiu cum să procedez. La care i-am răspuns şi eu cu aceeaşi apreciere ca şi la adresa celor de la Câmpulung:

– Sfântă prostie! Bine că eşti întipărită atât de adânc pe fruntea atâtor imbecili din zilele de azi!

Se adevereşte astfel încă o dată că Securitatea comunistă, formată din elemente inferioare şi nepregătite, nu este capabilă să acţioneze decât prin teroare şi numai cu ajutorul trădătorilor, spionilor şi informatorilor de teapa lui Lolev, tot aşa cum niciodată comunismul n-ar fi putut să prindă rădăcini pe plaiurile noastre, dacă nu şi-ar fi apropiat o lume care n-are ce căuta în rosturile noastre de mâine , lumea lui Lolev.

Şi diferenţierea acestei lumii va trebui să se facă fără nici o şovăială, tăindu-se adânc cu bisturiul chirurgului care înlătura fără cruţare tot ce-i bolnav din rana supusă operaţiei.

De o parte vor fi bestiile comuniste cu toţi sateliţii, slugile şi susţinători lor, cu toţi parveniţii, oportuniştii, carieriştii, spionii, trădătorii neamului românesc, cu toţi informatorii Securităţii, asupritorii noştri, cu toate zdrenţele şi lepădăturile satelor şi oraşelor, cu toţi aceia care au slujit luptei de clasă şi revoluţiei permanente şi violente, având drept călăuză principiile marxist-lenininste, cu toţi acei care au ridicat la rang de dogmă principiul laşităţii: „capul plecat, de sabie nu-i tăiat", făcând tot ce li s-a cerut numai ca să trăiască bine şi să aibă de toate; toţi acei care n-au avut nimic cinstit şi nobil în sufletul lor, oamenii laşităţii şi ai ticăloşiei, pe care dispreţul nostru trebuie să-i însoţească totdeauna şi pretutindeni.

De cealaltă parte toţi acei care zac prin lagărele şi închisorile comuniste şi pe şantierele de muncă, departe de familiile şi rosturile lor, aceia care au luat calea pribegiei, trecând hotarele ţării sau valea codrului, rătăcind în necunoscut, dar stând şi rezistând, acei care şi-au distrus nervii şi s-au ales cu părul încărunţit înainte de vreme, tresărind în orice

moment de teama apariției securității comuniste, lumea care a suferit şi a răbdat în tăcere, dar a rezistat scrâşnind din dinți cu speranța în suflete şi pe care dacă o încerci să o afli o găseşti uşor şi pretutindeni, toți acei cărora li s-a furat tot avutul fiind aruncați pe drumuri şi lăsați muritori de foame.

Lumea aceasta, printre care mă număr şi eu, şi în care sper că nu voi fi de prisos mâine, când astăzi păşesc pe un drum atât de puțin bătătorit de alții şi pe care cei mai mulți nici nu au îndrăznit să facă nici măcar un pas. Lumea aceasta, în mijlocul căreia am lucrat încet şi pe tăcute, transmițând totul mai departe, prin cunoştințele şi legăturile mele şi în care n-am semănat speranțe fără rost, ci am spus adevărul aşa cum este, fiindcă optimismul nu trebuie alimentat cu minciuni care slăbesc şi înşeală, ci cu realitățile vii, care fortifică şi sunt dătătoare de speranțe.

Le-am dat tuturor puteri de rezistență şi le-am întărit în aşteptarea zilei mântuitoare de mâine. Va fi lumea aceasta din mijlocul căruia au căzut şi vor cădea încă mulți, dar vor rămâne destui, care să supraviețuiască şi să reclădească viața nouă pentru care luptăm cu toate puterile noastre, pentru viața ieşită din suferințele ce îndurăm şi de durerile ce au pătruns atât de puternic în adâncurile ființei noastre. Este lumea care va cere dreptate şi va trebui să i se dea.

Din cauza suferințelor îndurate şi a rănilor cauzate, mult timp încă, nici Simescu, nici Rădulescu n-au putut fi buni de muncă.

Într-una din zilele fixate, Simescu a comunicat securității din Piteşti că Rădulescu se află pe moarte.

– Nu e vina noastră. Cei de la Bucureşti au făcut totul şi ei poartă răspunderea, a răspuns Locotenetul de serviciu.

După două săptămâni, Rădulescu a fost chemat la Primărie unde Loc. Rădoi de la Securitatea Topoloveni şi Preşedintele Sfatului Popular, amenințându-l că-l vor trimite la Canalul Dunării, i-au cerut să dea declarația scrisă că n-a avut nici o suferință de îndurat cu ocazia cercetărilor. Bestiile comuniste voiau să scape de orice răspundere. Pe baza unei astfel de declarații. Dar ziua răfuielilor, atât de mult aşteptată de noi, va sosi odată şi numai atunci se va vedea ce valoare reprezintă o astfel de declarație.

De arestarea celor doi anunțasem şi pe cei de la Bîrzeşti.

În noaptea de sâmbătă 26 iulie am revenit aci s-o anunț pe soție c-au fost puşi în libertate. Duminică, după plecarea sa am avut ocazia să fiu încă câteva ore cu fetița, iar noaptea am plecat la drum.

Aceasta a fost ultima noastră întâlnire. Dumnezeu ştie când ne vom mai vedea.

În cursul săptămânii următoare am fost înştiințat că soția a fost cercetată de Securitate, atât despre locul unde şi-a petrecut vacanța, cât

şi despre lipsa fetiţei din oraş şi că sigur va fi pusă sub urmărire tot timpul cât va rămâne la Bîrzeşti şi că, să nu încerc deci s-o mai revăd.

Rămas din nou singur, credeam că după toate cele petrecute, lucrurile se vor mai linişti pentru câtva timp. Din contră, urmărirea s-a accentuat peste aşteptări şi în fiecare zi apărea în comună câte un agent al Securităţii, informându-se şi cercetând să-mi afle urma.

Miliţia comunei este condusă de un anume Săvulescu, care în toamnă, alungând pe ceilalţi, a introdus Postul în casele mele închiriate de comună în mod gratuit! Primind asigurarea că va fi avansat dacă reuşeşte să mă prindă , cutreiera zi şi noapte dealurile, supraveghind neamurile şi percheziţionând pe cine nu te aşteptai.

Raza de acţiune a miliţienilor şi a Securităţii era spre nord şi vest, sector împădurit, cu multe dealuri şi văi adânci şi cu distanţe mari. Probabil că această accentuare se datora şi prezenţei fetiţei la Bîrzeşti, Securitatea presupunând că dacă mă aflam prin acele părţi, voi încerca s-o văd şi pe direcţia aceasta se aflau şi cei prezenţi.

Din prudenţă m-am mutat de la prietenul Ion, alături într-un pătul la fina Lina Albu, unde am rămas câteva zile şi nopţi în şir.

Dealurile dintre Negreşti-Fureşti-Dobreşti nu fuseseră niciodată nici patrulate şi nici cercetate. Ca să fiu mai în siguranţă, mi-am luat merinde pentru câteva zile şi fără să ştie cineva m-am retras pe muchia unui deal acoperit cu lăstar des, în partea de răsărit a satului, de unde puteam să observ peste tot. Asupra mea n-ar fi putut avea vreo bănuială. Noaptea coboram la fântâna de la capul piscului, de unde luam apă pentru tot restul zilei, fără nici o grijă că aş putea să întâlnesc pe cineva.

Din cele întâmplate până acum se constată că Securitatea Generală, aflându-se în posesia informaţiilor date de bulgarul Lolev, a avut certitudinea că, arestându-l pe Simescu sunt şi eu ca şi prins şi pentru ca prinderea să fie sigură, a trimis pe teren o echipă chiar din Centrală, cu un efectiv foarte puternic: cinci ofiţeri şi patru plutonieri, înarmaţi cu pistoale automate ruseşti, a câte 72 focuri fiecare, contra mea, care eram înarmat doar cu un singur automat german cu 20 de focuri. Neizbutind în încercarea lor, au renunţat întorcându-se la Bucureşti tot aşa cum plecaseră lăsând continuarea urmăririi pe seama Securităţii Regionale Piteşti şi Topoloveni şi a miliţiei comunale, fără să fi organizat şi pus în aplicare un plan metodic de urmărire. Se păşea deci în necunoscut şi la întâmplare, în aşteptarea unui nou denunţ. Cu alte cuvinte: "Pică pară mălăiaţă...".

Cum să mă prindă nişte agenţi veniţi din alte părţi pe mine, care mă aflam pe locurile copilăriei mele, unde cunoşteam până şi cele mai mici cotituri ale potecilor tăinuite de pe coastele şi fundurile de vâlcele şi care atunci când aveam vreo bănuială traversam doar drumurile dealurilor prin

punctele alese de mine, iar să nu le cutreier în lung şi-n lat, ca să mă întâlnesc cu ei?

Şezusem în deplasare 23 de zile. Hoinărisem destul prin păduri străbătusem pe jos aproape 70 de km, şi mă aerisisem suficient şi cum la Răncăciov nu se produsese nimic deosebit, ceea ce însemna că locuința finului Boştenaru nu fusese bănuită, în noaptea de 10 august am revenit la cămăruța secretă, lăsându-i pe urmăritori să-şi continue cercetările într-o regiune în care n-aveau nimic de aflat.

Toamna a trecut în linişte. Au trecut şi sărbătorile Crăciunului şi iată-mă în seara de Anul Nou. Este ora 24. Stau singur la măsuța mea şi scriu. Mâine va sosi Gicu şi-i voi da să ascundă tot ceea ce am scris. Peste două minute începe noul an. Ce vor fi făcând oare soția şi fetița în această seară de revelion? Sunt sigur că acolo departe, singure şi îngândurate îşi amintesc de mine, tot aşa cum şi eu mă gândesc la ele, privindu-le fotografiile pe care le am în fața mea.

Încrezător în augurii unei întoarceri fericite a soartei de care depinde şi viața mea şi fericirea noastră, le doresc tot binele şi le fac urarea să vedem cât de curând la căsuța noastră, în pace, linişte şi voie bună.

De la ele gândurile îşi i-au zborul către viitorul conturat încă în necunoscut, către toți acei care zac în temnițele şi lagărele comuniste, către acei care rătăcesc pretutindeni şi trăiesc ca şi mine sau poate şi mai rău şi către acei care nu m-au pierdut încă din gândurile lor.

Ce ne va aduce oare anul 1952?

Prietenilor în suferință! Numai noi ne cunoaştem amarul şi durerea ce ne apasă. Numai noi ne cunoaştem suspinele înăbuşite şi chinurile ce suportăm de atâta amar de ani. Numai noi, prin propria noastră experiență, am reuşit să cunoaştem din plin sensul greu şi aspru al cuvintelor: pribeag, singurătate, suferință.

Numai noi ne cunoaştem rănile atât de adânc incrustate în suferințele noastre. Să nu dăm nimic uitării şi să nu lăsăm rănile să se cicatrizeze.

Să le redeschidem din când şi cât mai des, pentru ca din durerea lor să înțelegem care este datoria noastră.

Cu privirile ațintite înainte şi numai înainte, către zorii zilelor atât de mult dorite, să ne strângem mâna şi să ne încurajăm reciproc.

Ne vom întâlni totdeauna şi pretutindeni, în frumosul vis pe care se sprijină toate gândurile şi toate puterile noastre.

31 Dec. 1951
Râncăciov

A trecut un an şi patru luni de când n-am mai scris.

Am făcut-o din prudenţă, neavând unde să ascund imediat ceea ce scriam. Acum, aflându-mă într-un loc mai sigur, reiau firul întrerupt.

Am trecut cu bine iarna anului 1951-1952. Mi s-a pierdut urma şi toate încercările de a fi descoperit au rămas fără rezultat, măsurile de precauţie atât de sever luate de noi şi cercul extrem de restrâns al cunoştinţelor s-au dovedit admirabile.

Supraveghind mişcările securităţii şi ale Miliţiei am aflat locurile de pândă ce şi-au fixat şi drumurile pe care le cutreieră şi le cercetează ziua şi noaptea în urmărirea mea. M-am şi hotărât astfel să-mi schimb potecile şi să umblu pe poteci mult mai ocolite ca să ajung la ţintă, atunci când sunt silit să pornesc la drum.

Am putut şi să aflăm care sunt informatorii secreţi ai Miliţiei şi Securităţii. Printre alţii, doi sunt extrem de periculoşi: *preotul Ghiocel şi învăţătorul Gh. Duican.*

Preotului i s-au dat indicaţii să se servească până şi de ocaziile ce i se oferă prin spoveditul copiilor şi femeilor, ca să-mi afle urma, supraveghind şi casa fratelui meu aflată în apropiere. A devenit atât de inconştient, uitând rosturile şi chemarea lui de preot, încât fără nici o ruşine şi în văzul tuturor, se prezintă imediat agenţilor Securităţii, dându-le raportul când sosesc în comună. Este una şi aceeaşi persoană cu aceea care a făcut parte din biroul electoral al circumscripţiei noastre la alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1946, luând parte la falsurile comise de birou, iar prin serviciile aduse acum Securităţii, ca informator, partidul l-a scos de la chiaburi.

Câtă deosebire între acesta şi Pr. Haralambie Dumitrescu tot din satul meu, cu care m-am întâlnit de câteva ori în secret, comunicându-mi tot ce putea afla prin fratele său, obligat de Securitate să le servească drept informator.

Şi ce s-ar putea spune de învăţătorul Duican care a denunţat şi pe o bătrână de peste 75 de ani, din comuna Voroveni, care în trecerea sa prin sat se oprea adesea să se odihnească la casa nepoatei şi finei mele Aurora Boboc, aflată vis-a-vis de a lui, acuzând-o că întreţine legătura între mine şi neamuri, fiind cercetate cu deamănuntul nu numai bătrânica, dar şi gazda.

Peste tot unde crede că e locul potrivit şi mai ales în faţa organelor de urmărire şi a membrilor de partid, repetă veşnic acelaşi lucru: "Acest bandit trebuie prins şi pus la locul lui, căci dacă scapă şi vremurile se schimbă ne va distruge pe toţi!"

Deocamdată, pe lângă calitatea de agent informator se ocupă şi cu contopirea avutului nostru într-un mod revoltător de neruşinat.

Reclamat Sfatului Comunal şi Miliţiei s-a răspuns că n-aveam origine sănătoasă pentru ca plângerile noastre să poată fi cercetate.

S-ar părea curios ca un preot şi un învăţător să se coboare până întratât încât să îndeplinească aceste servicii josnice şi murdare. Nouă însă, care-i cunoşteam de aproape, faptul nu ni se pare câtuşi de puţin surprinzător. În şcoală ca şi în societate, ambii sunt elemente de ultimă categorie, iar în vremurile actuale, nu puteau fi decât ceilalţi sunt.

În contra învăţătorului Duican organele şcolare ar fi luat, probabil măsuri şi mai severe decât acelea ce i s-au aplicat ca element slab şi nepregătit, dacă n-ar fi fost rolul josnic pe care-l îndeplineşte.

Este totuşi un mare avantaj pentru noi că i-am putut identifica, ştiind de cine să ne ferim.

Mai sunt în comună şi alţi agenţi cărora Securitatea, le-a impus prin ameninţare să îndeplinească acest oficiu. Însă unii dintre ei s-au grăbit să ne informeze despre însărcinarea primită, comunicându-ne tot ce puteau afla despre măsurile şi intenţiile Securităţii.

În noaptea de 19 mai am părăsit locul unde mă aflam, fiind informat că securitatea reţinuse şi numele gazdei mele printre ale celorlalte neamuri, cerute din nou. Am stat în deplasare două luni, după care alungat de alte cercetări am revenit de unde plecasem, neproducându-se nimic deosebit aci, securitatea efectuând percheziţii şi cercetări atât la neamurile din Negreşti, Bîrzeşti şi Hârtieşti sau Boteni, cât şi la Bucureşti şi la Reşiţa, conform informaţiilor intenţionat date de către cei interesaţi.

La Negreşti a stat o lună un agent al Securităţii, îmbrăcat în civil dându-se drept maior şi ademenind cu bomboanele până şi copii de şcoală pentru ca să afle dacă nu cumva se află cineva ascuns la casele lor.

Securitatea din Piteşti a arestat pe nepotul învăţătorului Grigore din Bîrzeşti, întrebuinţând toate metodele de terorizare ca să afle ceva despre mine. După opt zile de eforturi zadarnice şi în lipsă de nici o indicaţiune, l-au pus în libertate, obligându-l să cerceteze prin toate neamurile să afle locul unde mă găsesc ascuns. Timp de peste 2 luni a trebuit să facă săptămânal deplasări la Piteşti, să comunice rezultatele obţinute. Informaţiile transmise, nu numai că nu au fost pozitive, dar, prin felul cum au fost prezentate, au derutat şi mai mult cercetările şi bănuielile ce pluteau asupra unora dintre neamurile acuzate c-ar fi întreţinut legături cu mine, îndreptându-le cât mai departe. Şi toate acestea se petreceau după ce, în luna mai 1952 o echipă cu peste 20 miliţieni sub comanda a trei ofiţeri şi cu ajutorul a trei câini lupi, cutreieraseră toate pădurile dintre Negreşti-Bîrzeşti şi Boţeşti.

Una dintre măsurile luate de Securitate a fost să înconjoare cu milițieni anumite sate aflate în apropierea pădurilor bănuite că ar adăposti partizani, cercetând casă cu casă. Astfel, în dimineața zilei de 17 octombrie 1952 au fost înconjurate şi satele Cârstieni şi Râncăciov cu un rând de milițieni călări şi înarmați, aşezați din distanță în distanță, pe culmea dealurilor şi cu un alt rând de milițieni pedeştri, postați sub dealuri, prin grădini, mai în apropierea caselor, în timp ce alte echipe au căutat casă cu casă. Am fost astfel prins în cercul lor, fără nici o posibilitate de a fugi la pădure. Am rămas pe loc, iar gazdă, care nu era alta decât nepoata şi fina mea Lucica Boştenaru, a camuflat perfect intrarea locului unde mă aflam ascuns.

Pe la orele 11 a sosit şi echipa formată din doi milițieni şi un comandant. Primită cu calm şi dispoziție de voie bună, a perchiziționat peste tot fără să descopere odăița unde mă aflam ascuns.

Situația s-a agravat însă între timp, întrucât fiul vecinului Vlăsceanu urmând a fi arestat şi trimis ca chiabur la Canalul Dunării[2] a dispărut, astfel că agenții securității şi milițienii din sat se aflau veşnic în apropiere, supraveghind casa pe care într-o noapte au şi perchiziționat-o şi adesea şedeau la pândă, obligându-ne şi pe noi la o atenție deosebită.

În acest timp, la Negreşti a fost din nou perchiziționată locuința fratelui meu, la ordinul Securității, a trebuit să pornească şi el la neamuri să afle ceva despre mine, deplasându-se şi la Bucureşti şi la Câmpulung, pentru a sta de vorbă cu peroanele indicate de Securitate, deşi se afla în legătură permanentă cu mine.

La puțin timp, după aceasta au fost chemați deodată la Securitatea din Câmpulung următorii: învățăt. Grigore, învățăt. Țigănescu, învățăt. pensionar Heroiu şi studentul Titel Țigănescu toți din Bîrzeşti; învățăt. pensionar Gh. Marinescu şi Gicu Simescu din Negreşti şi învățăt. pensionar Gh. Boştenaru din Râcăciov. Iată-l deci şi pe veteranul învățăt. Gh. Boştenaru în vârstă de 73 de ani, chemat la Securitate şi cercetat pentru mine, silit fiind să petreacă o noapte acolo.

Stând deoparte şi aflându-mă în siguranță, puteam să observ uşor zvârcolirile infructuoase ale Securității şi cercul în care se învârtea fără nici un rezultat, cu toate că dintre cei cercetați, cei mai mulți, cunoşteau drumurile mele. În plus, atât Gh. Boşteanu, cât şi Gicu Simescu, şedeau oricând de vorbă cu mine. Gh. Boşteanu, întors de la Câmpulung, ne-a povestit cele întâmplate şi interogatoriul la care fusese supus. De la acest

[2] Este vorba de canalul Dunăre – Marea Neagră ce a fost început şi apoi părăsit şi unde toate muncile se făceau cu "duşmanii regimului", toți cei care scăpau vreo vorbă ce putea fi raportată autorităților. Circulau glume, "bancuri" foarte periculoase de a fi repetate.

stadiu al rezistenței era sigur că Securitatea nu va afla niciodată ceea ce dorea şi era mândru că a trecut şi prin această baie a tiraniei comuniste. Profit de această ocazie pentru a mărturisi cât de mulțumit şi de fericit m-am simțit totdeauna cât am stat la sfat cu acest distins învățător şi câtă siguranță şi încredere strecoară în sufletul fiecăruia vorba pe care o rosteşte. Nici 10% din generația actuală de învățători, nu pot avea pretenția să se compare ca pregătire, demnitate, caracter, tenacitate şi perseverență cu acest dascăl atât de bine format, care a educat 40 de serii în activitatea sa didactică. Ce plăcut este să te apropii şi să stai alături de acest suflet încrezător în fața viitorului, pe a cărui față luminează veşnic soarele primăverii şi al încrederii nestrămutate într-un nou răsărit al vieții şi mă întreb câți dintre dascălii de astăzi, câți dintre toți ceilalți intelectuali şi oameni de răspundere pot spune că în aceste vremuri atât de grele au avut prezente aceleaşi gânduri, visuri, meditații, preocupări şi perspective şi că au luptat consecvent, zi cu zi, ceas cu ceas pentru realizarea lor.

Am cunoscut de aproape pe acest om de acțiune şi de avânt, pe acest suflet mândru şi înflăcărat, pe acest luptător neobosit, care întruchipează speranța, onoarea şi dorul de viață al unui neam întreg şi care astăzi, mai mult ca oricând, este un simbol al patriotismului şi al rezistenței în contra tiraniei comuniste şi mă mândresc cu prietenia pe care mi-a acordat-o.

Tot fără rezultat s-au dovedit şi interogatoriile celorlalți.

Toamna aceasta mi-a adus şi o altă bucurie. Mi s-a confiscat întreaga avere ce posedam, sub cuvânt că, fugar fiind, a rămas nemuncită.

Câtă minciună sfruntată se ascunde în această motivare judecătorească şi câtă fățărnicie în măsura ordonată de guvern.

Ar fi fost o justificare ceva mai demnă dacă s-ar fi spus pur şi simplu că se distribuie confiscarea averilor tuturor fugarilor ca măsură de "pedeapsă". Dar ca să motivezi dispoziția afirmând că pământul rămas nemuncit, când aceasta este o minciună sfruntată, înseamnă nu numai că maschezi măsura ordonată sub un pretext inexistent, dar că nu există nici cel puțin curajul răspunderii, mărturisirii adevărului ce se urmăreşte.

Peste tot înşelătorie, ipocrizie şi laşitate, puse în practică cu ajutorul magistraturii democrației populare.

Nicicând averea mea nu a fost mai atent şi mai complect muncită ca acum şi aceasta nu numai ca o obligație a îndeplinirii planului de cultură şi a predării cotelor, evitând astfel orice proces de sabotaj, dar şi pentru procurarea unui produs care îmi era atât de necesar în viața pe care o duc acum, când sunt lipsit complectamente de orice alte mijloace de existență.

Probele prezentate că averea a fost muncită şi obligaţiunile îndeplinite, n-au fost luate în consideraţie de judecătorii populari.

La 6 Ianuarie 1953, tocmai în timpul Bobotezei, Securitatea a vizitat din nou domiciliul fratelui meu, iar la 15 ianuarie a fost din nou arestat Gicu Simescu, cerându-i-se să se indice numele şi adresa membrilor familiei, luând notă şi de la cei de la Râncăciov, deci şi de gazda mea.

Comunicându-mi-se imediat acest lucru şi persupunând că s-ar putea produce o percheziţie şi aci unde mă aflu, în noaptea de 17 ianuarie am pornit la drum, însoţit de Gicu cale de o oră şi ceva până la pădurea statului, ajutându-mă să ies din sat.

Era o noapte de iarnă grea, cu zăpada de curând căzută şi fără poteci. mi-am continuat singur drumul prin pădure şi abia după şase ore am ajuns la prietenul Ion Dinu. Parcursesem un drum extrem de greu şi cu destulă greutate pe spate. Eram ud până la genunchi, complect transpirat şi complect epuizat de puteri.

Am fost primit cu aceeaşi bunăvoinţă de totdeauna şi intenţionam să rămân aici până voi găsi o altă gazdă mai sigură, deşi iarna este atât de greu să găseşti loc de popas din cauza focului.

Abia sosisem de patru zile, când am fost informaţi de învăţăt. Stănescu că Securitatea îi ceruse părerea dacă nu cumva aş fi ascuns aici locul fiind vizat prin indiscreţia fostului aprod Postelnicu, de care mă servisem în mai multe rânduri şi care nu ştiuse să tacă, motiv pentru care nu l-am mai reţinut în jurul meu. Am plecat întâlnindu-mă cu Gicu Simescu şi Codin Rădulescu pe vârful unui deal, unde mi-au comunicat că mi-au găsit o altă gazdă la prietenul Gh. Pica. Am rămas aici peste două săptămâni într-o cameră în care pătrundea căldura doar printr-o mică fereastră, pe care o deschideam din când în când şi din jarul dintr-un fund de căldare. Seara, după ce adormea copilul de numai 7 ani, de care ne păzeam veneam în camera gazdei de mă încălzeam puţin, în timp ce luam şi masa. Bunăvoinţa primirii răsplătea însă toate celelalte neajunsuri impuse de vreme.

Am trecut însă cu toţii printr-o puternică emoţie: dimineaţa celei de-a treia zi a sosirii mele aici. Pe la orele 7, un agent al Securităţii însoţit de cei trei miliţieni din comună au perchiziţionat locuinţa lui C. Rădulescu, aflată alături, unde locuisem în toamna anului 1950 şi care fusese arestat şi bătut groaznic pentru mine. Teama a fost şi mai mare când un vecin a anunţat gazda că îi va fi perchiziţionată locuinţa. Plecarea mea în timpul zilei era imposibilă, fiindcă aş fi fost descoperit imediat. Cu speranţa că vom trece cu bine şi acest moment, am rămas pe loc. Pe la orele 9^{30} terminându-se percheziţia, agenţii ne-au ocolit, plecând şi perchiziţionând locuinţa unui alt fin, de unde apoi s-au îndepărtat.

În noaptea de 4 februarie am plecat spre Bîrzeşti, tot singur şi tot pe drumul pădurii. După o oră şi jumătate am ajuns la un punct destul de periculos, o intersecţie a cinci drumuri. Am ocolit-o cu prudenţă. Stând puţin în popas la o muche de vâlcea, peste vale, în cealaltă muche, la maximum 200 m în linie dreaptă, au început să urle lupii de răsunau văile. Era o haită întreagă căreia au început să-i răspundă urlete izolate venite din diferite direcţii. Din prudenţă m-am înapoiat la prietenul Ion Dinu. Cum toate semnele prevesteau vreme rea, mă hotărâsem să mai rămân aici până când se limpezeşte timpul. A doua zi însă a sosit în sat un agent al Securităţii, iar eu seara, condus de prietenul Ion până în vârful dealului mi-am continuat drumul pe o vreme care semăna mai degrabă a infern. Era o noapte tristă de iarnă, plină de ameninţări şi prevestiri urâte. Nu se vedea nici la câţiva paşii şi începuse să viscolească cu spic de zăpadă, care se învârtea în loc.

Mergând numai pe direcţie ca să nu rătăcesc drumul, servindu-mă de câteva lumânări pe care le aveam cu mine, după două ore a început să ningă, viscolit, iar locurile acoperite de fulgii albi au mai luminat puţin calea. Singur în mijlocul pădurii, abia mă mai puteam urni din loc. Aproape după fiecare km parcurs mă opream, adăpostindu-mă după câte un stuf, scuturând zăpada după mine şi odihnindu-mă puţin.

La orele 4^{30} am sosit la prietenul N. Mărgescu, fără ca cineva să îşi fi putut închipui c-aş fi îndrăznit să pornesc la drum şi să străbat pădurea pe o distanţă de 15 km, pe o vreme atât de groaznică. N-am întâlnit nici o vietate sălbatecă în drumul meu. S-ar fi putut oare încumeta vreuna să iasă din adăpost pe o asemenea vreme?

În noaptea următoare, liniştită şi senină, haita de lupi a coborât în sat, venind din direcţia şi chiar pe drumul pe care coborâsem şi eu.

Eram atât de obosit că dacă cineva s-ar fi sprijinit p mine aş fi căzut la pământ. Mă distrusese nu numai greutatea ce purtam, dar şi vremea rea şi distanţa.

Cum prezenţa mea în Bîrzeşti nu trebuia să fie cunoscută de nimeni, am fost adăpostit în alt corp de casă, lipsit complect de încălzire.

Ziua şedeam îmbrăcat şi vârât într-un plocad, având chiar şi mânuşile în mână, iar seara târziu coboram jos, în cuinea unde locuia gazda, rămânând aici până la ziuă, când reveneam în camera de sus.

După cinci zile luând contact cu Moise Stan, am mers la Boteni în acelaşi loc în care cu trei ani în urmă era să fiu prins în mâinile securităţii. Parcursesem distanţa în doar cinci ore, dar pe poteci lăuntrice şi ascunse, tot prin zăpadă, pe de-a-ntregul şi tot în timpul nopţii.

Când am sosit aici mi-am rotit privirile peste tot, amintindu-mi momentul acela când aşteptam apropierea agenţilor Securităţii veniţi în

urmărirea şi prinderea mea. Acel moment greu al vieţii mele aparţine acum trecutului. Lucruri vechi, dar care nu se vor uita niciodată.

N-am putut rămâne aci decât 38 de ore, dar am aflat un lucru ce n-aş fi crezut că s-ar fi putut întâmpla vreodată.

Fusesem intrigat de faptul că toamna trecută securitatea perchiziţionase locuinţa vărului Mitică Zamfirescu din Hârtieşti, unde mă refugiasem la 3 februarie 1950, după fuga din Boteni şi voiam să aflu cum a fost descoperită această gazdă de încredere, pe care o cunoştea numai un cerc restrâns. Totul mi s-a explicat şi iată cum:

Acela care mă anunţase în seara de 4 mai 1947 că voi fi arestat, fusese I. Cristescu, arhivarul tribunalului, în care aveam multă încredere şi care, apoi, mă vizitase în două rânduri în primăvara anului 1948 acolo unde mă aflam ascuns. În felul acesta cunoştea drumurile mele de atunci, şi ulterior şi pe celelalte până la sosirea mea în Boteni, unde dorise să mă viziteze în Decembrie 1948.

După fuga de aici mă hotărâsem să reduc numărul acelora care urmau să mai ştie câte ceva despre mine, numai la acei verificaţi pentru sfinţenia prieteniei lor. Întrerupsesem, deci, legăturile cu cei din Câmpulung, printre care şi Cristescu. Mărturisesc, însă, că dacă în unele vechi cunoştinţe nu mai aveam nici o încredere datorită relaţiilor strânse ce se legaseră între ele şi urmăritorii mei, în nici un caz şi niciodată n-aş fi putut bănui de trădare pe Cristescu, deşi fusesem informat încă din 1949 că intrase în serviciul Securităţii, informaţie pe care n-o luasem în seamă, considerând-o pornită de la o persoană interesată, care ea însăşi pierduse încrederea mea.

Într-una din zile, toamna trecută Cristescu a venit la vânătoare chiar pe terenul din faţa casei lui Moise, căutându-mă la plecare.

Cum acesta lipsea de acasă, i-a spus soţiei lui că o să revină în altă zi, având ceva de vorbit cu el.

După câtva timp a sosit în Boteni, în calitate de colector oficial de fructe, căutându-l pe Moise.

Invitat la o gustare cu ţuică fiartă, a întrebat de mine, cerând lui Moise să-i spună unde sunt ascuns, întrucât vrea să mă vadă şi să mă ajute, având bani destui. Fiind socotit de Moise ca om de încredere, a aflat de la acesta toate amănuntele fugii mele şi chiar numele gazdei din Hârtieşti. Tot bazat pe această încredere, i s-a arătat chiar şi noul adăpost construit sub casa nou clădită, unde Moise depozitase pentru un moment un butoi cu ţuică, mărturisindu-i că sunt aşteptat să sosesc în orice moment, din direcţii pe care nu le cunoaşte, neştiind unde mă aflu.

Prins de ameţeala băuturii, Cristescu a comis imprudenţa să spună că chiar dacă vremurile se vor schimba şi va fi împuşcat, nu-i pasă fiindcă

şi-a trăit viaţa şi şi-a asigurat copii aşa de bine că are astăzi în casă aşa belşug cum n-a avut niciodată.

La auzul acestor cuvinte, atât Moise cât şi ai săi şi-au dat seama c-au fost prinşi în cursă, întrucât nutreşte gânduri ascunse şi au devenit prudenţi, refuzând banii ce li s-au oferit pentru mine, spunând că nu ştiu unde sunt, ceea ce era adevărat.

După câtva timp, nepotul Ion, fiul lui Moise, a fost chemat la Câmpulung la Centrul de recrutare, unde a fost reţinut şi predat Securităţii.

Cercetat despre mine şi negând orice cunoştinţă, i s-a amintit toate amănuntele convorbirii ce avusese loc cu Cristescu, cerându-i-se să indice locul unde sunt ascuns şi bănuind c-aş fi ajuns prin Boteni, s-a format o echipă de câţiva zeci de miliţieni, pusă sub conducerea a câţiva ofiţeri, care a şi sosit la faţa locului.

Prima întrebare pusă lui Moise a fost să-i arate locul secret de sub casă unde are butoiul cu ţuică, perchiziţionând cu deamănuntul, nu numai locuinţa lui Moise, ci şi pe cea a fiicei sale, aflată în apropiere. Arestându-l pe Moise, au trimis o echipă la Hârtieşti unde l-au arestat pe Zamfirescu şi pe fiul său. Încă de la început li s-au prezentat toate detaliile fugii mele şi numai refuzul de a primi banii de la Cristescu i-a putut salva.

Cumnatul Moise mi-a mărturisit sincer că dacă ar fi ştiut locul unde mă aflam ascuns, l-ar fi condus pe Cristescu la mine, aşa cum acesta îi ceruse cu toată insistenţa, neputând să presupună că se află în serviciul Securităţii.

De data aceasta securitatea, ştiind că scăpasem în 1950 numai datorită imprudenţei cu care procedase echipa trimisă pentru arestarea mea, înconjurase casa din toate părţile, ţinând pe toţi membrii familiei sub teroarea împuşcăturii, cu armele luate la ochi, pe care le manevrau şi le încărcau la comandă în faţa lor. Atât de groaznică a fost teroarea sub care au fost ţinuţi toţi membrii familiei timp de aproape două ore, încât soţia lui Moise a căpătat o atât de puternică bătaie de inimă, încât a rămas toată viaţa o fiinţă suferindă.

Iată cum omul în care aveam atâta încredere, pe care-l apărasem în contra atacurilor îndreptate de atâtea ori contra sa, a primit să intre, pentru bani, în serviciul securităţii, angajându-se să mă dea prins. Abia acum mi-am dat seama câtă dreptate aveau acei care odinioară căutaseră să-l îndepărteze din serviciu, unde a rămas fiind nu numai sprijinit de mine, dar şi avansat.

Pe bună dreptate mă întreb astăzi, câţi dintre cei în care aveam atâta încredere atunci când am pornit la drum, vor mai fi rămas încă credincioşi şi n-or fi alunecat pe acelaşi drum ca acest ticălos.

Şi ce aş putea răspunde astăzi acelor laşi care se târăsc ca să trăiască decât că: "O, Doamne, Doamne Sfinte, mai dă-mi zile de trai

Pân' ce-om strivi toți lupii şi şerpii de pe plai!"

De la Moise am revenit la Bîrzeşti, spre a afla tot prin aceste părți un ascunziş. Din precauție n-am mai urmat drumul pe care venisem, ci altul, şi mult mai greu şi mult mai ocolit, dar mai sigur, pornind de acasă încă de la orele 20, spre a avea timp suficient. La trecerea Argeşelului pe un anin pus curmeziş era să ne ia apa udându-ne până mai sus de genunchi. la orele 23 eram pe culmea Scorțarului, deasupra Drăghicilor, la urlătoarea lupilor, de unde m-am uitat în vale la conacul prietenului Matei. O linişte de mormânt se aşternuse peste tot locul, cufundat în întunericul nopții. Nici o lumină şi nici un semn de viață nu se arăta ochiului. Întreaga avere a prietenului Matei, cu stână cu tot fusese luată de comunişti, iar familia alungată din sat. Unde va fi fiind prietenul Matei n-am putut afla. Doar țața Leana s-a retras la Câmpulung la fiica sa Lenuța, al cărei soț, vărul meu Chelcea, a fost încă de mult ridicat şi trimis la canal. Am continuat drumul prin pădurea Hârtiască, prin zăpadă de 30 de cm şi fără potecă, pe acolo pe unde rătăcisem odinioară, pentru că abia la orele 1^{30} să fim în vale, la marginea pădurii de la capătul de sud al Hârtieştilor, coborând printr-un fund de vâlcea.

Aici m-am despărțit de Moise, care mă însoțise, urmându-mi singur calea, pe malul Argeşului, evitând drumurile păzite de milițieni şi de gărzile civile de noapte. Frânt de oboseală şi ud peste tot, abia la orele 4^{30} am sosit la nepotul Învățător Grigore.

Încercările mele uşoare de a-l deştepta fiind zadarnice, şi bănuind că poate în casă se afla cineva străin, ceea ce a fost exact, m-am suit aşa cum eram în podul fânăriei, aflându-mi în fân un culcuş ca vai de lume.

Era în noaptea de 23 februarie 1953.

Seara m-am instalat la noua gazdă, aflată în apropiere, într-o cameră fără foc. Seara rămâneam adesea în camera gazdei, întâlnind din partea celor trei membri ai familiei atât bunăvoință şi tăcere că nu-i voi putea uita uşor. Au făcut tot ce s-a putut face, depăşind aşteptările.

Aici am aflat de la nepotul Grigore că Securitatea din Piteşti, procedase față de el, şi tot în acelaşi timp, tot aşa cum procedase cea din Câmpulung, prin Cristescu, față de mine.

Aveam în Topoloveni un prieten, Dumitru Bogățoiu. îl cunoscuse Grigore şi pe el şi pe fiul său, fusese în casa lor şi primise în 1948 şi 1949 vin şi struguri pentru mine. Într-una din zile, prin noiembrie 1952 am întâlnit în Bîrzeşti pe fiul lui Bogățoiu, care i-a cerut să-i dea ceva să mănânce, spunându-i c-a fost la Hârtieşti să comande un cojoc pentru tatăl său, care era arestat şi trimis pe şantier la Bicaz, supunând că a fost şi el arestat, i-a povestit mizeria în care au ajuns fiind declarați chiaburi şi luându-li-se tot ce au avut. Cerându-i informații despre mine s-a oferit să-mi dea 500 lei, rugându-l să ne întâlnească. Cum la aceea dată nici Grigore nu ştia unde

mă aflam, a refuzat să primească banii. Cu această ocazie i-a povestit şi Grigore câte a păţit cu securitatea, făcând unele aprecieri nu tocmai plăcute la adresa ei.

Peste câteva zile a fost invitat la securitate la Piteşti, unde i-au dat toate detaliile ce le avusese cu susnumitul. Însăşi unii dintre membrii Securităţii s-au arătat scârbiţi de rolul josnic jucat de acest fiu de chiabur. Chiar şi Grigore mi-a mărturisit că dacă ar fi ştiut unde eram, veneau împreună la mine, neputându-l bănui de trădare.

Acelaşi lucru l-a încercat şi Securitatea din Topoloveni, trimiţând tot la Grigore pe un văr al lui, din alt sat, tot fiu de chiabur, care, a venit însoţit şi de Săvulescu, fostul şef al miliţiei din satul meu îmbrăcat în civil şi care mă urmărise ani de-a rândul, dar, fiind păţit, Grigore a ştiut se apere.

După două săptămâni şi ceva am pornit către Negreşti, condus de Costică Grigore până în muchia dealului, alungat fiind de comunicarea transmisă Securităţii din Piteşti de către şeful miliţiei din Vultureşti, care raporta că din informaţiile primite, am sosit în Bîrzeşti cu două nopţi înainte escortat de două persoane. Informaţia îi fusese transmisă de un anume Stanciu din Beleţi, căsătorit în Bîrzeşti şi aflat în serviciul miliţiei, însărcinat fiind să supravegheze şi casa Învăţăt. Heroiu, aflată vis-a-vis de a sa.

Informaţia nu era exactă, dar prezenţa mea în sat corespundea adevărului şi cum miliţia primise ordin să întreprindă cercetări, trebuia să părăsesc satul. Ulterior am aflat că, în timp ce noi ieşisem către vârf, pe potecile mele vechi, miliţienii păziseră alături, pe drumul de căruţe.

Popasul a fost tot la prietenul Ion. La câteva case, se instalaseră în aceeaşi curte, atât şeful miliţiei, cât şi preşedintele Sfatului popular. Beam apă din aceeaşi fântână. Eram sigur că în nici un caz nu-şi vor putea închipui c-aş avea curajul să mă aflu atât de aproape de ei. Tot interesul era să nu fiu zărit de nimeni.

Am rămas aici până la 23 martie, când cu ajutorul prietenului Dică Lungoci, m-am instalat la Ilie Mira, ţăran mijlocaş, locuind în partea de sus a satului, lângă şosea.

Familia se compunea din cinci persoane adulte şi un copil de un an şi ceva. Atât părinţii, cât şi tinerii sunt persoane serioase, liniştite, absolut secrete şi extrem de binevoitoare. Nici chiar părinţii norei n-au cunoscut prezenţa mea aici. Nefiind nici rude şi neavând nici o legătură anterioară cu mine, decât că am fost colegi de şcoală, şi neavând nici fricţiuni cu autorităţile, nimeni, dar absolut nimeni din sat – şi cu atât mai puţin urmăritorii mei – nu puteau bănui c-aş putea fi ascuns aici.

Grupul de case în care mă aflam fiind izolat şi distant de acel în care locuia familia, nimeni nu putea afla de prezenţa mea. Puteam deci citi şi scrie în linişte. Seara, când era întuneric, ieşeam în grădină şi adesea

pe deal. Au fost totuşi unele întâmplări care meritau să fie menţionate, fiind în legătură directă cu urmăritorii mei.

Era ziua de 28 aprilie, după amiaza. De dimineaţă primisem ziarul Scânteia, cuprinzând atât discursul preşedintelui Eisenhower, cât şi răspunsul ziarului Pravda, pe care îl citisem de nenumărate ori şi cu multă atenţie, am rămas cu convingerea că de la înălţimea postului pe care-l ocupau şi a speranţelor pe care întreaga lume le aştepta realizate prin persoana sa, Preşedintele a vorbit prudent, dar sincer, clar şi hotărât.

Expunând just atât desfăşurarea evenimentelor internaţionale de după război, cât şi tensiunea creată, cât şi , în plus, dorinţa de pace a tuturor, a prezentat tabloul sinistru pe care imperialismul sovietic l-a creat lumii, întins de la Marea Japoniei până la Marea Baltică, stăpânind peste 800 milioane de suflete şi dominând omenirea prin forţa armată şi prin subversivitate.

Urmărind răspunsul ziarului Pravda la toate problemele internaţionale ridicate de Preşedinte şi la întrebarea, sa de ce este gata să întreprindă Uniunea Sovietică, se observă o menţinere totală a comuniştilor ruşi pe poziţiile câştigate şi o totală lipsă de sinceritate şi denaturarea faptelor prin minciuni şi calomnii.

Iată una care ne interesează direct:

La întrebarea Preşedintelui: *"Este Uniunea Sovietică gata să dea altor popoare, printre care şi popoarelor din Europa răsăriteană, libertatea de a-şi alege propriile lor forme de guvernământ, dreptul de a se asocia în mod liber cu alte ţări într-o comunitate mondială bazată pe drept"*, ziarul Pravda răspunde: *"În discursul Preşedintelui se acordă o importanţă specială popoarelor din Europa răsăriteană. Din spusele lui rezultă că formele de guvernare ale ţărilor din Europa răsăriteană ar fi fost chipurile impuse din afară, deşi aceasta contrazice faptele, îndeobşte cunoscute şi situaţia reală din aceste ţări"*.

Faptele arată că numai printr-o luptă dârză au ajuns popoarele Europei răsăritene la actuala formă de guvernare democrat-populară şi că numai în noile condiţii ele au putut asigura dezvoltarea impetuoasă a economiei şi culturii în statele lor.

Ar fi ciudat să se aştepte din partea Uniunii Sovietice o imixtiune în favoarea restabilirii regimurilor reacţionare răsturnate de aceste popoare.

Iată câtă ipocrizie, minciună sfruntată şi impertinenţă se afla în acest răspuns, când ştiut este că lovitura din 5 martie 1945 s-a produs în urma intervenţiei agresive a Rusiei Sovietice şi că numai în urma celor mai groaznice şi neruşinate falsuri s-a întronat la conducere "Blocul Partidelor Democrate" în urma alegerilor din 19 noiembrie 1946, care în realitate au constituit cea mai strălucită victorie a partidelor istorice luate în general şi

a partidului Național-Țărănesc în particular, pe care au reputat-o în istoria lor politică.

Dacă propunerea Preşedintelui s-ar realiza, în 24 de ore n-ar mai rămâne nimic din şandramaua comunistă ridicată sub denumirea de R.P.R.

Ura clocotitoare acumulată în sufletul țăranului român contra comunismului, stăpânită astăzi numai prin teroarea represivă a securității şi miliției, ar izbucni sun forme înspăimântătoare.

Dacă atitudinea de viitor a conducerii comuniste sovietice va rămâne aceea expusă în ziarul Pravda, este greu de presupus că se va putea ajunge la o înțelegere. Singurul fapt pozitiv care se desprinde din acest răspuns este numai dorința de întrunire pentru discuții de care Rusia Sovietică are nevoie ca să câştige timp.

Ținându-se însă seama de rezultatele anterioare este uşor să se întrevadă ce va aduce ziua de mâine. Perspectivele războiului atomic, cu toate groaznicele lui rezultate plutesc încă asupra omenirii şi vina nu se va putea spune în nici un caz că aparține lumii libere.

Oricare va fi însă desfăşurarea evenimentelor, rămân valabile cuvintele Preşedintelui:

"În umbra amenințării războiului, omenirea este aceea care stă răstignită pe o cruce de fier. Aceste adevăruri simple şi crude arată ce primejdie şi ce speranță aduce cu sine această primăvară a anului 1953. Este una din acele perioade din viața țărilor în care trebuie să se facă o cotitură spre o pace dreaptă şi trainică. Este un moment care cere guvernelor țărilor lumii să-şi exprime sincer şi cinstit intențiile. Ora istoriei este prea târzie pentru ca vreun guvern să-şi poată bate joc de speranțele oamenilor, rezumându-se şi doar la cuvinte, promisiuni şi gesturi."

În timp ce încercam să desprind cât mai exact sensul celor publicate, cam pe la orele 17, a apărut la poarta casei unde mă aflam locot. de Securitate Rădoi, acela care mă caută pretutindeni, însoțit de Țârcovnicu, şeful miliției locale, întrebând de gazdă. Spunându-i-se de către o vecină că toți membrii familiei sunt duşi la câmp, la lucru, au plecat spre primărie. Seara discutând cu gazda despre prezența susnumiților, mi s-a spus că a fost căutată şi la câmp, dar în altă direcție, fără să fi fost găsită; n-am putut afla motivul căutării. În tot cazul, era de presupus că nu mă căutau pe mine, fiindcă procedarea ar fi fost de altă manieră. Totuşi, seara târziu, reflectând mai atent asupra eventualităților de a doua zi, am găsit că este mai prudent să părăsesc locuința actuală, cel puțin pentru câteva zile. În miez de noapte, am comunicat gazdei hotărârea mea şi am plecat, urcând dealul. Era o noapte liniştită şi senină. Primăvara făcuse salturi mari, spulberând de mult ultimele rămăşițe ale iernii şi trezind totul la viață. Pădurea începuse să înfrunzească, iar pomii erau în floare şi era

destul de plăcut să întârzii cât mai mult pe deal şi mă simţeam bine în aerul călduţ şi parfumat al primăverii, în freamătul, cântecul şi viaţa lumii tainice, dar neadormite ce trăia în jurul meu, făcând-mă să simt şi să înţeleg din plin slava Dumnezeirii ca într-un vis în care fericirea vieţii este însăşi viaţa şi bucuria de a trăi.

Farmecul tainic al singurătăţii creştea şi mai mult în sufletul meu pribeag, văzând cum totul strălucea împrejur, în lumina scânteietoare a stelelor sus şi a licuricilor jos şi cum văzduhul răsuna de nenumărate glasuri ce se înălţau în mijlocul nopţii senine, cântând, fluierând sau şuierând prin arbori sau scârţâind prin ierburi. Era lumea păsărilor şi a insectelor ce se ascundeau peste tot, jur împrejurul meu.

Le cunoşteam de mult şi atât de bine, fiindcă le întâlnisem atât de des încă din anii copilăriei şi tot astfel şi acum pe cărările atât de mult tăinuite ale pribegiei mele. Învăţasem să le privesc şi să le ascult. Toate miresmele gingaşe şi dulci ale primăverii înflorite, tot farmecul şi poezia a tot ce se afla în jurul meu, îmi umplea sufletul şi întreaga fiinţă de voie bună, făcându-mă să uit necazurile ce mă pândeau şi care mă porniseră la drum în această noapte de primăvară. Mă simţeam bine în mijlocul lor fiindcă îmi răscoleau râuri de amintiri ce purtau cu ele o părticică din frumosul de odinioară.

Dacă ar fi fost în vremurile de altădată, bucuros aş fi rămas pe loc tot aşa după cum bucuros aş fi pornit în orice direcţie.

Mi-am continuat drumul, asemuindu-mă acelor îndrăgostiţi care întâlnindu-se s-au recunoscut, pornind pe cale fără să se întrebe care le este drumul, ştiind bine că drumul lor este drumul fericirii şi se află oriunde şi tot înainte.

Când am ajuns în mijlocul proprietăţii mele, confiscată astăzi de comunişti, ceva de mult cunoscut m-a oprit locului într-o dumbravă, sub un stejar bătrân, bătut de multe vânturi, pe care-l cunoşteam atât de bine, fiindcă mă adăpostisem de atâtea ori în copilăria mea sub ramurile lui puternice. Stam, deci, pe pământul meu, pe pământul rămas moştenire de la părinţi, pe pământul acesta care simt că-mi dă tărie de viaţă nouă şi încredere în viitor.

În sufletul meu a început să vorbească încet un glas tăinuit, ca din altă lume, cu şoapte ce veneau parcă din adâncuri de nepătruns. Impresiile şi gândurile uitate pe cale s-au întors supărate şi au început să mă frământe cu patimă şi duşmănie şi să-mi scormonească adânc sufletul, dându-mi emoţii care mă cutremurau cu o durere proprie, ce smulgea bucată cu bucată din inima mea. Era legătura tainică ce leagă generaţie de generaţie şi care mă lega şi pe mine atât de puternic de ceea ce fusese al meau şi-mi rămăsese moştenire de la părinţi.

S-au dus şi ei sărmanii acolo unde se duc toate şi unde ne vom duce şi noi, în ordinea stabilită mai înainte de soartă, ca şi visurile, ca şi apa care curge, ca şi vremea care trece, numai aceşti stejari seculari vor rămâne încă multă vreme în putere, pe culmea zării, dacă nu vor fi doborâţi de comunişti, ca mulţi alţii.

Mi-aduc aminte cuvintele citite undeva, rostite de un bătrân centenar, pe patul de moarte către nepotul său, singurul rămas în viaţă dintre neamuri, cuvinte care mi-au rămas adânc întipărite în minte şi în inimă:

"Eu mă duc nepoate, după ceilalţi care au plecat încă de mult. Am întârziat destul pe cale. Iată, îţi las pământul şi casa. Să nu le vinzi niciodată. că mă vinzi pe mine şi tot trecutul neamului tău."

Cu această poruncă a trecut liniştit în pacea veşnică, stingându-se încetişor şi pe nesimţite, aşa cum se stinge un muc de lumânare căzut în cenuşă.

Şi mie, acest pământ şi casa mi-au rămas moştenire de la părinţi. Aveam datoria să le păstrez şi să le transmit şi eu fetiţei mele cu aceeaşi dorinţă. Nu le-am vândut, ci mi-au fost confiscate de comunişti, ca la atâţi alţi fii ai acestui neam şi ai acestei ţări.

Dar vor reveni din nou la mine atunci când se va sfârşi cu succes lupta noastră dreaptă, pentru care mă aflu şi eu rătăcind singur pe aici în miez de noapte, urmărit de acei care le stăpânesc acum.

Cu servieta pusă căpătâi am poposit cu privirile ce-şi luaseră zborul către înălţimi, cu ajutorul tăcut al razelor de lună, strecurate până la mine, prin perdelele ramurilor şi care, stinse în depărtarea anilor şi a drumurilor străbătute până acum, ascultau parcă şoapta unui cântec al întristării pornit din adâncul întâmplărilor rămase în urmă şi a anilor jertfiţi pentru aflarea unei alte temelii a vieţii, către ale cărei zări, bătute de vânt şi de furtună mă mână şi pe mine atât de puternic spre viaţă şi poate că şi destin. Ploaia de stele scăpărând deasupra stejarilor, sclipind în jocuri de lumini şi de umbre, printre frunzele legănate uşor de adierea vântului, stingându-se şi aprinzându-se necontenit, ca într-un decor minunat de jocuri de artificii. Am stat aşa mult timp, cu privirile pierdute printre aceste stele ce străluceau departe, înţelegând că ne trimit razele lor de lumină ca să ne călăuzească paşii în lupta pe care o purtăm de atâţia ani.

Nicicând n-am înţeles mai bine că viaţa este o luptă continuă, în care poţi fi învins astăzi, dar poţi învinge mâine, nimic fiind definitiv. Nu-i nici o ruşine pentru noi situaţia în care ne aflăm, fiindcă nu ne-a fost impusă prin voinţa neamului, ci prin falsuri, prin trădare şi cu ajutor străin.

Nu-i nici o ruşine pentru mine că mi s-a confiscat averea.

N-am comis nici o crimă contra conştiinţei mele şi nici contra ţării şi a neamului meu. Luptăm pentru un vis mare şi frumos şi în lupta angajată

nu trebuie să ne lăsăm nici dominați, nici învinşi. La ce ne-ar folosi? Atunci când cineva păşeşte singur, nimeni nu-i mai poate folosi cu ceva. Luptând dârz şi fără frică, prudent şi calculat, noi vom fi mâine învingătorii.

Cu o învățătură în plus, cu experiența pe care ne-au dat-o anii de rezistență, cu voință şi cu mai multă stăruință, cu încredere în noi şi în adevărul ideilor noastre, putem să ne fixăm temelia sufletească pe care să clădim ceva trainic în lupta angajată..

Am închis ochii ai căror lumi pierdute în depărtare îmi păreau acum obosite şi în întunericul lor am văzut lumea aşa cum e, vie şi apropiată; cât de frumoasă şi de curată e natura şi cât de tiran, de murdar, de ticălos e sufletul omenesc al acestei lumi noi, apărute acum, care vrând-nevrând ne forțează s-o urmăm pe drumurile ei. Şi în lumea aceasta de azi, în care nu mai există legea meritului, care să pună pe fiecare la locul lui, sunt nebuni şi ticăloşi care conduc pe oamenii cuminți şi liberi care au mai rămas încă în viață.

Sunt pungaşi care împart dreptatea oamenilor cinstiți.

Sunt oameni care s-au ridicat pe căi ocolite şi nedemne, prin minciună, trădare şi ticăloşie, asuprind pe alții. Sunt venetici, streini de sânge şi de neam cu noi, n-au legătură cu sfântul pământ strămoşeşte şi-i vândut străinului...

Tot ce-i întinat cu pata ruşinii, furând munca țăranului român şi lăsându-l în mizerie şi muritor de foame.

O minoritate ce nu se poate menține decât prin dreptul forței brutale şi al tiraniei, introduse peste tot ca elemente de groază, adăugând astfel un nou capitol de groază la cartea martiriului neamului românesc.

Omoruri şi asasinate peste tot şi în rândul acelora care rezistă furtului oficial ce caută să-i dezbrace de tot ce au, pentru ca să-i târască în viața colhoznică şi în rândul victimelor ce refuză să se mai resemneze cu rolul de victime, iar metodele întrebuințate de aceşti monştrii ai secolului XX, pentru realizarea structurii comuniste sunt metode pe de-a întregul împrumutate din tezaurul terorist al şcolii comuniste, şcoala marxist-leninistă, puse în practică prin procedee asiatice, după cum atât de corect se exprimă Vom Loon, în cartea sa "Geografia umană":

"Karl Marx şi cu tătarul Genghis Han şi-au dat mâna. Astăzi în Rusia nu mai flutură drapelul țărilor, fiind înlocuit cu cel al sovietelor. S-a schimbat bancherul, dar joacă cu aceleaşi cărți de fabricație tătărească, cu metode şi practice pe care nici cel mai crud țar nu le-ar fi putut întrebuința vreodată. S-a început astfel o nouă pagină în fruntea căreia s-a pus titlul: "Partidul comunist rus. Societate anonimă "... practicând tirania unei doctrine politice impersonale care se dovedeşte mai aspră, mai necruțătoare şi mai autocrată decât ar fi înlesnit să fie țar."

Schimbând doar denumirile, putem spune şi noi ca şi acest mare scriitor:

– Astăzi, în România nu mai flutură drapelul tricolor, fiind înlocuit cu steagul roşu sovietic. S-a început o nouă pagină în istoria neamului, în fruntea căreia s-a pus titlul: "Partidul Comunist Român – Societate anonimă" jucând cu aceleaşi cărţi de fabricaţie sovietico-tătărească.

Dar cruzimile lor nu se publică nicăieri. Atât ele cât şi autorii lor nu numai că sunt acoperiţi de oficialitate, dar totul este pus la cale de ea însăşi şi executate cu punctualitate de organele Securităţii, Miliţiei şi ale Partidului, pornite să devoreze cu o patimă ne mai întâlnită până acum, tot ce a fost cinstit, demn, curat şi harnic în această ţară, condamnată să fie astăzi jertfită pe altarul bestialităţii comuniste, a acestei monstruozităţi a secolului XX.

Jos la oraşe şi sate, urmând exemplul de sus a fost pus să conducă tot ce este mai netrebnic şi ticălos, drojdia societăţii şi lepădăturile neamului.

Numai cu astfel de elemente se puteau executa ordinele barbare ale protipendadei comuniste aflată la conducere. Şi aceşti stâlpi ai societăţii actuale, această lume nouă clădită pe astfel de suporturi vrea să prefacă în ţăndări o lume care a fost, lumea din ajun, cu aşezările ei modern-reformate, ca rezultat al primului război mondial, aşezări sacre câştigate de soldatul-ţăran român în focul războiului sfânt pentru reîntregirea neamului, lume căreia nu-i lipsea pentru a fi cu totul perfectă, decât numai o conducere poate ceva mai activă.

Şi această lume nouă comunistă, în totală minoritate ca număr, dar de o cruzime groaznică înnăscută în sufletul ei, se încumetă să trateze imensa majoritate a naţiei cum nu-i îngăduit să tratezi nici ultimul animal, sfărâmând şi schimbând tot ce a fost câştigat până acum, în acceptarea posomorâtă a unui destin întunecat, rezultat al strâmbei, strâmtei şi criminalei concepţii a luptei de clasă, şi a revoluţiei ei permanente şi violente, numai pentru că această infimă minoritate comunistă şi servitorii ei plecaţi să aibă din plin tot ceea ce le trebuie şi să trăiască bine.

De cealaltă parte, imensa majoritate a naţiei cu ţăranul român alături, cărora li s-a luat şi continuă să li se ia tot produsul muncii lor. Li se ia nu numai ceea ce le-ar trebui ca să simtă că trăiesc, dar li se ia şi puţinul necesar ca să nu moară de foame. Şi în executarea acestui plan diabolic, statul comunist, duşmanul nostru neîmpăcat, stă mereu de veghe neclintit şi neînfrânt în hotărârea de a-l umili şi subjuga cu orice preţ .

Cu toate aceste tâlhării oficiale, cu toate minciunile ce li se spun la fiecare pas, cărora nu le mai dau nici o preţuire, cu toată viaţa tristă la care sunt supuşi fără voia lor, ţăranii aceştia buni şi harnici nu încetează să se frământe şi să-şi mărturisesc între ei tainele ce le stăpânesc gândul.

Temeliile şi aşezările noi ale lumii comuniste, cu răsturnarea valorilor morale şi distrugerea stării lor materiale n-o primesc, ştiind bine că prin ea se tinde la încătuşarea lor în folosul conducerii şi a cadrelor comuniste proletare.

Cu tot prezentul crud şi barbar ce se afirmă prin fapte uluitor de oribile nu şi-au pierdut credinţa în schimbarea vremurilor şi în mântuirea lor. Nu şi-au pierdut speranţa că viitorul apropiat le va aduce mântuirea. Nu acceptă să fie îngenunchiaţi şi nu poartă în suflet dezgustul de viaţă, ci speranţa puternică într-un viitor mai bun şi mai frumos, mai curat şi mai desăvârşit decât acel ce vrea să li-l impună comunismul, altul decât acela în care l-a adus soarta să trăiască şi să sufere, prin invazia barbarilor secolului al XX-lea: comunismul rusesc.

Cu privirile întoarse înapoi, reamintindu-şi trecutul apropiat şi fericirile de altă dată, îşi înfig, pe zi ce trece, rădăcinile lor tot mai adânc în pământul ce-l stăpânesc, ca să prindă şi mai multă putere, pomenind cu jale şi cu strângere de dinţi cruzimea realităţii cu triumful minciunii, incapacităţii şi a furtului legiferat.

Dar, faptele rămân fapte şi realitatea trăită nu poate fi dezminţită. Cu fiecare zi ce trece devin tot mai crude şi mai amare, iar ţăranul se adevereşte că azi ca şi altădată a fi stâlpul cel mai puternic al românismului curat şi etern, rămânând veşnic acelaşi şi sub asupritorii şi cotropitorii de altă dată, ca şi sub cei de acum.

Trecuseră aproape două ore de când mă aflam aici, cufundat în gândurile mele şi cu atâtea imagini şi impresii, cu scăpărări de nelinişte şi deznodăminte luate, părăsite şi reluate ce se perindaseră prin mintea mea

În clipele acelea de singurătate, umbrite de pribegie şi de truda gândurilor, mi-am dat seama cât de greu au trecut aceşti şase ani de rezistenţă şi totuşi cât de ameninţătoare apare încă ziua de mâine, a cărei taină o plătim atât de scump, noi toţi aceia care având odihna vântului şi tihna valurilor mării, ne numărăm printre cei jertfiţi, hrănindu-ne fiinţa şi sufletul numai cu chin şi cu amar, după ce am refuzat să ne punem sufletul zălog unor năluciri de bucurii ce ni se oferiseră de mult şi din plin.

De ce să fiu trist? Lumea actuală comunistă este aşa cum este şi a fi trist înseamnă a fi eu însumi duşmanul meu. Sufăr şi eu alături de atâţia alţii, pentru un vis mare către care mă mână grăbit paşii, prin realitatea şi ruşinea vieţii actuale, ce ne pune continuu înainte flacăra unei dureri mari şi mistuitoare, imagini dezgustătoare şi suspine înăbuşite, fără ca să ne poată zdruncina concepţia de viaţă ce ne-am format şi pe care o purtăm în noi.

Cine se gândeşte mereu la nenorociri e continuu nenorocit.

Nu vreau să-mi îngrop nici o speranţă şi nici iluziile cu care mă simt întreg, păstrându-le veşnic cu mine, ca pe nişte comori de mare preţ,

fiindcă numai ele mi-au încălzit şi continuă să-mi încălzească de atâta timp singurătatea inimii şi încrederea în viitor.

Nu sunt însă un visător şi cu atât mai puţin mistic. Văd bine ce se petrece în jurul meu. Văd bine că nu sunt singur şi nici părăsit şi o lume întreagă ce se află în jurul meu îşi pune speranţa în rezistenţa noastră şi mă ajută. Durerile, deci, oricât ar fi de mari, n-au ce căuta în sufletul meu, iar impresiile şi imaginile dezgustătoare le las să se şteargă unele printre altele şi din seva pământului din care stau să sorb, în adâncul sufletului meu, forţa dătătoare de viaţă care să mă întărească.

De câte ori însă mă vor mai conduce paşii pe aceste dealuri, mă voi opri bucuros sub aceşti stejari falnici, ca la un Ierusalim al credinţei mântuitoare, ca la un izvor de apă vie, ca la o fântână de leac, dătătoare de putere şi de viaţă, oţelindu-mi sufletul, ca să nu uit niciodată care i datoria mea.

Există o verigă puternică ce ţine strâns legat trecutul de viitor. Pe această legătură puternică să trimit şi eu privirile înapoi, pentru ca după aceea să le pot ţinti şi mai sigur înainte.

În urmărirea încă a tainei ce ascunde era biruinţei şi răsăritul stelei primăverii noastre, târziu de tot am reuşit să-mi smulg privirile din nălucirile vieţii de acum şi să zâmbesc înviorării unei nădejdi, că după jertfă va veni şi răscumpărarea şi biruinţa celor ce au rezistat, luptând şi suferind.

Nu, nu, niciodată şi pentru nimic în lume nu voi spăla vasele la bucătăria comunistă.

Când m-am ridicat să pornesc iarăşi la drum, pe cărările negre ale întâmplării şi pribegiei, o linişte dând pace adâncă se coborâse în sufletul meu zbuciumat. Şezusem oare aici o clipă, un ceas sau o veşnicie?

Undeva, departe, spre miazăzi, pe vârful unui deal, strălucea lumina puternică a unui far, iar o stea, căzând lung, a săgetat cu drumul ei de aur cerul mileniilor învineţite în spaţiu.

Dar încotro s-o apuc?

Înainte şi numai înainte. *Există destul loc în lume când vrei şi eşti în stare să lupţi pentru realizarea unui vis atât de frumos: eliberarea ţării de sub tirania comunistă*, a cărei realizare îmi va da şi mie bucuria să mi se recunoască un loc, pentru obţinerea căreia am pus şi eu şi întreaga mea familie tot sufletul, toată energie, toată viaţa, tot ce am avut.

Abia către ziuă am sosit la prietenul meu Ion Dinu, strecurându-mă uşor şi cu atenţie prin locurile şi punctele periculoase, fiind ştiut că miliţienii, însoţiţi de câţiva ticăloşi din sat, pândesc adesea punctele principale de trecere.

A doua zi musafirii n-au mai apărut la casa prietenului Ilie, părăsind satul, iar eu, în noaptea următoare, urmând acelaşi drum şi cu aceleaşi precauţiuni şi popasuri, am revenit de unde plecasem.

Am rămas aici fără ca cineva să fi putut afla de prezenţa mea, având din plin tot ce mi-a trebuit. Tot aici am avut ocazia să revăd pe unii dintre prietenii verificaţi pentru sinceritatea lor şi pe unele neamuri, legând şi unele noi cunoştinţe.

În sat Securitatea şi Miliţia începuseră o serie de perchiziţii şi la persoane destul de modeste, fără să se ştie pentru ce anume, şoaptele împrăştiindu-se că mă căutau tot pe mine. Aproape în fiecare zi maşina Securităţii îşi făcea apariţia în comună, în căutarea mea, luând contact cu toţi informatorii săi, iar locot. Rădoi se afla în fiecare săptămână câte două zile în sat. În patrulările lor, miliţienii treceau în fiecare zi prin faţa casei, eu privindu-i pe fereastră.

Şi fiindcă nu ştiu ce va mai aduce ziua de mâine şi încotro mă vor mai conduce paşii şi nici dacă voi mai avea în curând posibilitatea să mai scriu ceva, fiindcă vremurile devin tot mai aspre şi nesigure, iar urmărirea partizanilor este pe primul plan, mai ales că Securitatea G-ral a Statului s-a transformat în minister aparte, închei aici rândurile mele.

Este ziua de 5 mai 1953, s-au împlinit astă-noapte şase ani de la plecarea mea din Câmpulung. Cu ziua de astăzi am intrat în cel de-al şaptelea.

În mintea mea se împletesc acum din nou gândurile ce mi-au frământat sufletul atâta amar de ani şi alături de ele, fără să vreau îmi trimit privirile înapoi şi mă uit în urmă departe, departe de tot. A rămas mult prea departe timpul când am pornit la drum pe cărările astea atât de mult tăinuite, dar toată această cale lungă şi tot acest drum greu, le-am făcut singur, pe jos, pas cu pas, sprijinit de neamuri şi de câţiva prieteni scumpi şi dragi, ce mi-au rămas credincioşi şi atât de mult de soţie şi de fetiţă.

Fără neamuri, fără prieteni, fără o voinţă de fier şi fără o îndrăcită putere de rezistenţă de care am dat dovadă, n-aş fi putut parcurge aceşti şase ani de până acum.

În lumina lor, în lumina trecutului şi a prezentului luptei angajate, încerc să examinez tot rostul acestor şase ani de rezistenţă, povestindu-mi şi repovestindu-mi fiecare clipă trăită pentru a putea să-i proiectez şi mai bine sensul în viitorul umbrit încă de o ameninţare puternică, înveşmântată în necunoscut.

Examinez tot ce are legătură cu viaţa mea, mereu examinez şi mereu compar. Neliniştea m-a mânat pe toate cărările şi pe toate culmile de care mi-am aninat speranţele împlinirii dorinţelor ce port în suflet şi cine poate şti ce fel de viaţă ne aşteaptă de aici înainte.

Am îndurat destule amărăciuni şi am suferit destule lipsuri şi umilinţe. De câte ori foamea şi oboseala îngrozitoare n-au pus stăpânire pe mine, căutând să mă doboare la pământ?

Nici gândindu-mă la nopţile groaznice de iarnă, când rătăceam singur în miez de noapte prin pădurile troienite de zăpadă, în care mă împotmoleam la tot pasul şi la nopţile întunecate şi pline de vifornită, când nu mai puteam deschide drum decât numai cu ajutorul lumânărilor aprinse care se stingeau la tot pasul, mânat mereu din urmă de haitele urmăritorilor şi mă cutremur cum de am putut avea curajul să plec la drum pe aşa vremuri, pe aşa locuri şi pe aşa mari distanţe. Au fost mari greutăţi prin care am trecut. Au fost nespus de mari grijile, neliniştea şi amărăciunea primilor paşi ce mă luaseră în primire.

Am îndurat multe, dar am rezistat. Am suferit, dar am luptat. Nimic nu m-a îngenunchiat până acum. Dorinţele de care dispun sunt încă suficiente pentru a mă ajuta.

Iarna anului 1953 a fost însă cea mai grea din viaţa mea. Locuind atâta timp prin case fără foc, şi străbătând distanţe mari şi anevoioase în zăpadă, viscole, ploaie şi ger, veşnic ud şi transpirat, mi-au răcit şi mâinile şi picioarele. În lipsă de orice medicamente, pe care nici n-aş fi avut de altfel cu ce să le cumpăr, am tratat rănile de pe mâini cu apă sărată, vindecându-le cu greu. Mai dificil se prezintă situaţia cu picioarele, ale căror dureri se resimt după 40-50 de minute intens şi continuu. Dar nu mă plâng nimănui. La ce bun s-o fac şi la ce mi-ar folosi?

În acest timp însă, mai mult ca oricând am învăţat că omul se oţeleşte prin experienţă şi prin dezamăgiri şi că numai prin severitate şi prin asprime îşi dobândeşte individualitatea combativă.

Am devenit astfel destul de experimentat ca să pot suporta cu resemnare tăcută încercări şi mai mari decât acelea prin care am trecut până acum. Am purtat cu mine în locul bucuriilor de odinioară întâlnite de fiecare la tot pasul, tot amarul durerilor pătrunse în viaţă.

Suferind, răbdând, dar rezistând, aştept în linişte ca pe nişte prieteni scumpi şi dragi zorii zilelor senine, care să strălucească din nou la fereastra casei şi a inimii mele.

Şi atunci când jalea încearcă să mă răpună, când inima mi se părea pustie şi când fiecare vorbă a mea părea un plâns de îngropăciune, încercam să mă desprind şi să ies din încleştarea şi ţesătura lor, aţintindu-mi privirile înainte şi numai înainte, către frumosul vis, veşnic tânăr, pe care se sprijină de atâta timp toate gândurile şi toate puterile mele şi care nu va îmbătrâni niciodată.

În singurătatea mea am trăit de atâtea ori viaţa pentru care lupt şi pe care o doresc atât de mult. Şi după obiceiul meu atunci când m-am simţit mai trist şi mai singur, am început să fredonez uşor un cântec, spulberând un gând sau adormind o durere, în căutarea cărărilor vieţii şi a potecilor norocului, cu privirile cufundate într-un alt timp, zâmbindu-mi din depărtare şi din singurătate. Au trecut şase ani "ca nouri lungi pe şesuri" şi

iată c-am intrat în al şaptelea. Care va fi ultimul care să pună capăt zbuciumului, frământărilor şi durerilor întregului neam şi deci şi ale mele?

Nu sunt câtuşi de puţin împins la acte de disperare. Din contră, am avut şi încă mai am tăria să suport şi să înfrâng suferinţele ce îndur şi voi mai îndura încă sub puterea necunoscutului.

Nu port în suflet suspinul crud al suferinţei ucigătoare, dar căutând să spun adevărul sunt dator să împărtăşesc şi altora pasul vremilor trăite, iar dacă tu, cititorule, şi voi toţi acei care n-aţi avut ocazia să trăiţi viaţa atât de aspră şi de grea trăită de mine în cei şase an de rezistenţă de până acum şi ca mine de atâţia alţii, aţi putea să vă imaginaţi greutăţile de neînchipuit prin care am trecut şi chinurile groaznice pe care le-am suferit atunci, fiecare potecuţă pe care am călătorit, fiecare pădure şi codru des pe care le-am străbătut, fiecare vârf de culme înaltă pe care m-am oprit, rotindu-mi privirile şi scrutând zarea, fiecare copac sub care m-am adăpostit şi fiecare poieniţă pe care m-am odihnit, v-ar putea povesti tot zbuciumul şi toată furtuna care au trecut prin sufletul meu şi abia atunci veţi putea înţelege şi forţa fizică şi puterea de voinţă de care am dat dovadă şi ce înseamnă lupta de rezistenţă şi dorul de libertate.

Cititorule! N-am scris aici un roman, ci am făcut doar o mărturisire sinceră, o spovedanie ce reconstituie un colţ din viaţa mea reprezentând şiragul de mătănii al celor şase ani trăiţi în luptă, în zbucium şi în singurătate, urmărit pas cu pas de securitatea şi miliţia comunistă, ajutate de membrii de partid şi de unii spioni şi trădători.

Poate că cele ce am scris să nu fie pe placul multora, dar aceasta nu mă interesează. Scrisul meu reprezintă adevărul adevărat al unui fragment din viaţa mea, în scăpărările de lumini conturate de umbrele reflectate prin prisma sufletului meu, plin de dureri, ci chinurile atâtor ani de pribegie, trăiţi în rezistenţă şi în singurătate, departe de ai mei şi de toate rosturile mele, în lipsuri şi privaţiuni, veşnic călător şi totdeauna sub teama necunoscutului.

Scriind ceea ce am scris am căutat să fiu sincer, atât faţă de mine însumi, cât şi faţă de tine, şi aceasta nu îmi este de ajuns.

Am suferit mult, forate mult, nespus de mult, atât eu cât şi întreaga familie, toate neamurile şi unii prieteni sinceri şi devotaţi, cunoscuţi acum pe deplin pentru sfinţenia prieteniei lor.

Am pierdut tot, absolut tot, afară de onoare.

"Toate marile zguduiri sociale au fost urmate de prăbuşiri morale totdeauna mai dezastruoase decât vărsările de sânge şi decât distrugerile materiale, dar nimeni şi niciodată nu s-ar fi aşteptat să existe în ţara noastră o aşa groaznică prăbuşire morală ca aceea de care s-a dovedit că a fost cuprinsă cel puţin jumătate din magistratura noastră, magistraţii "verificaţii democraţi" şi alături de ei atâţia ofiţeri, profesori, învăţători,

intelectuali şi politicieni de meserie, care "nici biologic şi nici organic nu pot fi nici sinceri şi nici statornici".

Decăderea morală şi descompunerea s-au accentuat şi de data aceasta, îndeosebi tot prin intelectuali, dovedindu-se şi acum mai mult ca oricând că, "şi intelectualii, ca şi politicienii de meserie sunt oricând gata să trădeze şi niciodată să-şi motiveze cotiturile morale pe care le săvârşesc, fiind ieri cu unii şi azi cu alţii, mâine cu oricare asupritori vor mai veni".

Pe ruinele acestei lumi mulţimea celor ce au luptat şi au pătimit cu sufletul cuprins de suferinţă, aşteaptă întronarea dreptăţii pentru toţi".

Cititorule! Viaţa atât de aspră şi de grea pe care a trăit-o în aceşti ani neamul românesc în general şi cei mai buni fi ai săi în special, constituie o dureroasă pagină de istorie. Aşa spun hrisoavele că au trăit şi străbunii noştri sub năvălirile barbare, aşa au trăit şi sub Fanarioţi şi aşa am trăit şi noi acum sub invazia barbarilor comunişti ruşi şi numai credinţa în Dumnezeu, dragostea de ţară şi lupta în rezistenţă ne vor aduce mântuirea, iar tenacitatea, demnitate şi mândria cu care înfruntăm moartea ce ne pândeşte la tot pasul, constituie simbolul optimist al vieţii şi al curajului de neînvins. Ia aminte şi nu uita niciodată amarul cumplit al zilelor de azi, prin care am trecut noi şi cine au fost asupritorii, trădătorii, slugile lor netrebnice şi membrii de partid şi vezi care este datoria ta.

Nu pot însă încheia aceste rânduri fără să-mi satisfac şi o datorie de recunoştinţă. N-am spus nici un cuvânt până acum, în mod special, despre neamurile mele. Le-am menţionat doar, în treacăt, pe fiecare acolo unde evenimentele le-au prins în înlănţuirea lor. Le-am păstrat însă ultimul cuvânt. Dar nu ştiu nici cu cine să încep, nici cu cine să termin. Nu ştiu care-i alfa şi nici omega şi de ce aceea nu-i individualizez aici.

Fiecare îşi are însă meritul său. Toţi au pus tot sufletul şi toate energiile de care au dispus, folosindu-se de toate împrejurările şi de toate şireteniile posibile pentru a mă ajuta, deşi ei erau striviţi de greul vieţii şi de ameninţarea distrugerii comuniste. Persecutaţi, urmăriţi şi arestaţi, au suportat cu resemnare toate loviturile comuniste, toate percheziţiile cu întreaga lor gamă de ameninţări şi teroarea şi toată opera de distrugere practicată de bestiile comuniste, dar nu li s-a putut smulge nici o mărturisire. Au făcut pe naivii atunci când a trebuit, pe indiferenţii când a fost posibil şi pe tiranii când s-a cerut. Dar toţi au avut aceleaşi gânduri şi au urmărit aceleaşi scopuri ca şi mine. Cu aceleaşi ţeluri şi cu aceleaşi speranţe au privit înainte şi numai înainte.

Cu ajutorul lor, al soţiei şi al fetiţei, al bunului Dumnezeu şi al celorlalţi prieteni, am putut parcurge cei şase ani de până acum. Tot cu ajutorul lor sper să ajung ţinta dorită. Le sunt nespus de recunoscător.

POSTFAŢĂ

Această carte a devenit posibilă datorită eforturilor extraordinare a două persoane: mama mea, Lucia (Cila) Voiculescu Marinescu şi Doctorul Dumitru Baciu. Mulţi alţii au ajutat pe drumul spre publicare – începând cu cei ce au ascuns jurnalul încă din timpul vieţii tatălui meu.

Aceste amintiri au fost scrise de tatăl meu într-un caiet de şcoală cu coperte gris şi a fost îngropat de nepotul lui, Gicu Simescu, înainte de moartea tatălui meu, deoarece conţinea secrete teribile dacă ar fi fost să cadă în mâna Securităţii. Tatăl meu, după câte ştiu, a fost singurul „fugit" din Muşcel pe care Securitatea nu l-a prins cât a fost în viaţă. Ultimii ani i-a petrecut în cămăruţa secretă construită în grajdul nepoatei lui şi a soţului ei, Lucica şi Aurel Boştenaru, care şi-au riscat viaţa pentru a-l adăposti în cea mai grea perioadă a pribegiei lui. Acolo a murit şi a fost îngropat în grădina lor. În anul 1978, mama mea a reuşit să dezgroape rămăşiţele pământeşti şi să le îngroape la cimitirul Belu, în cavoul familiei.

Jurnalul ne-a parvenit prin anii 1957. La plecarea mea din ţară împreună cu soţul meu, Adrian, şi Barbu, copilul nostru, a fost, desigur, imposibil să-l luăm cu noi. Ce mare ne-a fost surpriza când, primind la New York un pachet trimis de mama cu un covor Muşcelean, l-am deschis şi am găsit înăuntru jurnalul! Numai inteligenţa mamei mele a ajutat-o să coasă în pachet acest jurnal sub nasul celor de la Poştă care controlau tot ce pleca din ţară.

Cu răbdare şi sârguinţă, după ce a ajuns şi ea în Statele Unite, mama mea a dactilografiat pagină cu pagină şi rând după rând, cele scrise cu ani în urmă cu frumosul scris de magistrat al tatălui meu. Şi dacă toate aceste minuni nu ar fi de ajuns să arate puterea lui Dumnezeu de a deschide drumul adevărului, este şi reîntâlnirea dintre mama mea şi Doctorul Baciu, pe care l-a cunoscut şi apreciat la examenul de bacalaureat, cu mulţi ani în urmă.

Pentru mine, „Fetiţa" din rândurile ce le-aţi citit, aceste memorii au fost şi continuă să fie o amintire atât de dureroasă, încât, după ce le-am citit prima dată, la vârsta de 19 sau 20 de ani, nu le-am mai putut reciti pentru următorii 35 de ani; numai la îndemnul unui extraordinar preot şi mentor întâlnit în America am avut curajul să le parcurg din nou. De atunci, citind şi recitind aceste rânduri, ele s-au înscris în inima mea pe veci. Secretul legat de părinţii noştri a atârnat greu în viaţa celor din generaţia mea. Să ai un tată la „canal" sau fugit îţi dădea dreptul la o dublă existenţă, în care acest părinte era îngropat în fundul sufletului, şi despre care, niciodată, nu spuneai nimic, nimănui! În America am descoperit

multe astfel de secrete, ascunse în sufletele multor prieteni, cărora le-au trebuit mulți ani de libertate înainte de a vorbi despre aceste experiențe.

Recitind memoriile tatălui meu, în afară de cuvintele lucide descriind instaurarea puterii comuniste în Muşcel şi de dureroasa descriere a anilor de pribegie, ceea ce rămâne deosebit de important pentru mine este spiritul lui extraordinar de dreptate, totala dedicare „justiției", adevărata justiție pe care a servit-o şi pentru care a murit. Am avut deosebitul privilegiu, uneori gândesc „teribilul" privilegiu, de a avea părinți de o probitate, tărie sufletească şi cu o personalitate arareori întâlnite.

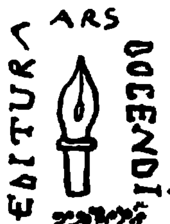
Mama mea a trăit ani de persecuție; arestată şi interogată de Securitate şi ca printr-o minune, datorită tăriei ei, scăpând de o detenție lungă, reuşind să nu fie prinsă de agenții Securității când îl vizita pe tatăl meu în secret şi supraviețuind dării afară din slujba de profesoară de franceză, atât de iubită şi apreciată de colegele ei, şi apoi din toate micile slujbe pe care reuşea să le găsească, curajul de a începe o viață nouă în America, la vârsta de 74 de ani, şi de a învăța o nouă limbă, una din puținele pe care nu le ştia. Alături de amintirea tatălui meu, dragostea ei m-a susținut şi călăuzit de-a lungul vieții mele. Un episod atât de caracteristic modestiei şi delicateței sufleteşti ce o caracterizau, este faptul că nu a tipărit şi difuzat niciodată minunatul poem de dor dedicat ei, cu care tatăl meu începe jurnalul şi pe care l-am trimis, destul de târziu editorului.

Mulțumesc din suflet, tuturor celor ce l-au ajutat pe tatăl meu cu pericolul vieții şi situației lor în cei 9 ani de pribegie, rude sau prieteni ce l-au susținut sau adăpostit şi fără de care ar fi fost de mult prins de Securitate. Unele din numele lor sunt menționate în această carte, alții l-au ajutat după ce a încetat să-şi scrie în jurnal. Anii au trecut, numele lor s-au pierdut, dar curajul lor continuă să existe în timp şi sper va fi un exemplu pentru cei ce, astăzi, încearcă să reconstruiască o țară distrusă de comunişti nu numai economic dar mai ales moral.

Celor ce l-au cunoscut, admirat şi ajutat pe „Domnul Prim", aşa cum era cunoscut Aurel Marinescu în Muşcel, recunoaşterea şi mulțumirile mele pentru totdeauna.

Ruxandra Panaitescu
Greenwich, USA, 1999

UNIVERSITATEA BUCUREŞTI

Tipărit la Centrul Pilot de Tehnologii Informatice
Editura Ars Docendi
Şoseaua Panduri Nr. 90 Bucureşti
Tel. / Fax. ++401-4.10.25.75
E-mail: cpti@chem.unibuc.ro

AUREL MARINESCU
(1898-1956)

ISBN 973-99769-0-5